

11 милиона продадени екземпляра
Вторият шведски автор след СТИГ ЛАРШОН,
станал № 1 в класацията на „Ню Йорк Таймс“.

ЛИЗА МАРКЛУНД

ЧЕРВЕНИЯ ВЪЛК

„Вземете коя да е
книга на Лиза Марклунд,
четете я цяла нощ,
изчакайте да отворят
магазините и си
купете още егна.“

Джеймс Патерсън

Clibri

съвременни
трилъри

ЛИЗА МАРКЛУНД ЧЕРВЕНИЯ ВЪЛК

Превод: Павел Главусанов

chitanka.info

Лиза Марклунд е известна шведска криминална авторка, общественичка и журналистка с дългогодишен опит. Спечелва си световна слава с романите за упоритата разследваща репортерка Аника Бенгтзон. Безспорен факт е, че чрез своята героиня Марклунд успява да създаде най-силния и еманципиран женски образ в един жанр, доскоро доминиран предимно от писатели мъже. Книгите ѝ се продават в милионни тиражи и са преведени на повече от трийсет езика. Лиза Марклунд, Хенинг Манкел, Стик Ларшон и Камила Лекберг формират „златното каре“ на шведския трилър. През 2009 г. шест от романите за Аника Бенгтзон са филмирани в изключително популярната телевизионна поредица „Криминален репортер“.

Изминала е почти една година от събитията, описани в „Жената, която трябваше да умре“ (ИК „Колибри“, 2002 г.), и репортерката Аника Бенгтзон все още е измъчвана от кошмари, след като се е разминала на косъм от смъртта като пленница на Бомбаджията. В службата отношенията с главния редактор Андерс Шюман са се обтегли, а у дома тя и съпругът ѝ се отчуждават все повече. Сякаш животът на всички е продължил, но без нея. Неспособна да се отърси от преживения ужас, Аника открива, че се чувства жива и на себе си единствено когато е потънала до уши в работа. В края на шейсетте е извършена една от най-дръзките терористични атаки в историята на Швеция — взривен е изстребител в силно охранявана военна база, ала извършителят така и не е заловен. Въпреки възраженията на шефа си Аника заминава за северния град Люлео, решена да изтупа прахта от случая с трийсетгодишна давност, но вместо това попада на нов — Бени Екланд, колегата журналист, който е обещал да ѝ съдейства в разследването, е загинал в привидно тривиална злополука. Вярна на инстинктите си, Аника започва да търси връзка между атентата и смъртта на Бени, без да подозира, че се е натъкнала на гнездо на усойници. Сред мрачните силуети на западащия провинциален град дълги години се е спотайвала една тайна, която отприщва помитаща вълна от насилие.

„Марклунд е една от най-динамичните и известни
криминални авторки на нашето време.“

Патриша Корнуел

ПРОЛОГ

Така и не можа да свикне с кръвта, и това си е. Свързано е с гъстотата ѝ. С нея и с тази лепкавост. Знае, че няма никаква логика, особено за човек като него. Напоследък това отвращение завладява сънищата му, приема образи, които не може да контролира.

Поглежда надолу, към ръцете си и ги вижда потънали в тъмночервена човешка кръв. Капе по панталоните, все още топла и лепкава. Миризмата го удря в носа. Потръпва ужасен и се мъчи да я отпъди.

— Ей, пристигнахме.

Гласът прекъсва съня му. Кръвта изчезва изведнъж, но силното гадене си остава. През вратата на автобуса нахлува вълна режещ, студен въздух. Шофьорът присвива рамене в напразен опит да се предпази от нея.

— Освен ако не искате да ви откарам до гаража?

Всички пътници са слезли от летищния автобус. Той се изправя с усилие, сгънат от болка. Взема сака от седалката и промърморва:

— *Merci beaucoup*^[1].

Раздрусването от досега на краката му със земята го кара да простене. Обляга се за миг о заскрежената страна на автобуса и разтрива чело.

Жена с плетена шапка се е упътила към спирка на градския транспорт малко по-нататък. Спира край сака му, а в погледа ѝ се чете неподправена загриженост, когато се навежда към него.

— Добре ли сте? Да ви помогна с нещо?

Той реагира светкавично и грубо, размахвайки ръка пред лицето ѝ.

— *Laissez-moi!*^[2] — казва го прекалено високо, като се задъхва от усилие.

Жената не помръдва. Само примигва няколко пъти е отворена уста.

— *Etes-vous sourde? J'ai déjà dit laissez-moi*^[3].

Лицето и потръпва при тази проява на агресия и тя си тръгва. Гледа я в гръб, пълна и набита, помъкнала издути пазарски торби.

Дали звучи така и когато говоря шведски, пита се той. И разбира, че всъщност мисли на майчиния език.

Independence, връща той силom мисълта си към френския. Je suis mon propre maitre^[4].

Жената се вира за последно в него, преди да се качи в автобуса.

Остава сам сред дизелови изпарения, докато автобусите отминават и улицата обезлюдява, заслушан в смълчания мраз, попиващ бледата светлина.

Никъде по земята откритият Космос не се намира толкова близо, колкото е при Полярния кръг. Докато растеше, приемаше тази откъснатост за нормална, без да си дава сметка какво значи да живееш върху покрива на света. Но сега ги вижда така ясно очертани, сякаш са издълбани върху улиците, по сградите, върху замръзналите хвойни: усамотение и оголване, безкрайни разстояния. Така познати и толкова чужди.

Сурово място, мисли си той отново на шведски. Град, смразен като кокал; кара я само на държавни субсидии и стомана. Досуц като мен.

Предпазливо премята ремъка на сака през гърдите си, преди да поеме пеша към хотел „Сити“. Фасадата от края на миналия век си е същата, каквато я помни, но няма как да знае дали вътре нещо се е променило. Докато живееше в Люлео, не му се бе налагало да влиза в подобна пищна сграда.

Рецепционистката посреща възрастния французин с разсеяна учтивост. Дава му стая на втория етаж, информира го в колко часа е закуската, връчва ключа и мигом забравя за съществуването му.

Най-трудно е да те забележат сред море от хора, казва си той, докато благодари на развален английски, и се насочва към асансьорите.

Обстановката в стаята подсказва, че някой доста се е постарал. Изтънчени подови настилки и копия на скъпа мебел се опитват да създадат усещане за лукс и традиция, но той съзира под всичко това мърляви прозорци и паянтови стени.

Присяда на леглото, загледан в падащия здрач отвън. Или може би е все още призори?

Прехвалената от уебстраницата морска гледка се изчерпва до сивкава водна повърхност, няколко дървени сгради в района на пристанището, неонтова реклама и огромен покрив, покрит с черна изолация.

Унася го дрямка и той разтърсва глава, за да проясни мисълта си, усеща миризмата, която се излъчва от тялото му. Изправя се и отваря сака, после приближава масата, за да подреди лекарствата, като започва с обезболяващите. Сетне се изтяга в леглото, докато гаденето постепенно изчезва.

Така. Най-сетне е тук.

La mort est ici.

Смъртта е тук.

---

[1] Много благодаря (фр.). — Б.р. ↑

[2] Оставете ме! (фр.). — Б.р. ↑

[3] Глуха ли сте? Вече ви казах да ме оставите (фр.). — Б.р. ↑

[4] Независимост... Аз сам съм си господар (фр.). — Б.р. ↑

ВТОРНИК, 10 НОЕМВРИ

Аника Бенгтзон спира пред прага на редакционната зала, примигвайки срещу острата бяла светлина от неоновите лампи. Блъсва я звукова вълна: тракат принтери, свистят скенери, нокти почукват по клавиатурите; хора захранват машините с текстове, образи, писма и команди, загубили надежда, че работата някога ще свърши.

Няколко пъти поема дълбоко въздух и хлътва в помещението. Неспирната дейност по новините тъне в съсредоточено мълчание. Шефът Спике чете нещо с кръстосани връз бюрото крака. Временно завеждащият новините се взира в дисплея на компютъра със зачервени, бдителни очи. Ройтерс, френската АФП, Асошиейтед Прес, ТТА и ТТВ^[1]; нескончаем поток от местни и международни, спортни и финансови новини и телеграми от цял свят. Все още не се чуват екзалтирани викове — никакъв шумен ентусиазъм или изблици на разочарование по повод сполучливи или не чак дотам материали, никакви разгорещени спорове в защита на даден аргумент за сметка на друг.

Без да ги поглежда, тя се промъква покрай тях, но и те не я забелязват.

Внезапно някакъв звук, някакво предизвикателство, разцепва електронното жужене.

— Значи, пак изчезваш?

Тя трепва, прави неволна стъпка встрани и вдига поглед към Спике само за да бъде заслепена от настолната му лампа.

— Чувам, че летиш за Люлео следобед.

Аника удря бедро в бюрото на сутрешния редактор в бързината да стигне до своето. Спира, затваря за миг клепачи и усеща как чантата и се свлича към лакътя, докато се извърща.

— Възможно е. Защо?

Но редакторът вече е изчезнал, оставяйки я да се пържи под втренчените погледи на останалите и жуженето в нюзрума. Облизва нервно устни и провесва чантата през рамото си, усетила как техният скептицизъм лепне по найлона на ватираното и яке.

Понася се плавно към убежището си. Стъклата на нейния аквариум, миниатюрната и персонална кабинка, вече са близо. Изпълнена с чувство на облекчение, тя плъзва вратата встрани и потъва вътре. Остава я да се затвори зад гърба и, обляга глава върху хладната стъклена повърхност. Добре поне, че и оставиха собствен кабинет. Наясно е, че думи като устойчивост и сигурност добиват все по-голямо значение както лично за нея, така и за обществото като цяло. Докато хаосът напирва и характерът на войната се мени, става по-важно от всякога да обърнеш поглед назад и се поучиш от историята.

Хвърля чантата и якето върху дивана за посетители и включва компютъра. Новинарският шум отслабва все повече, макар да е седнала в самото му пулсиращо, електронно сърце. Водещите събития от днес-утре ще са забравено минало. Тя вече не разполага с енергия да удържа темпото на електронната новинарска система, осигурявана от Асошиейтед Прес, информационното чудовище на дигиталния век.

Прекарва пръсти през косите си. Може пък да е просто уморена. Седи търпеливо, подпряла брадичка с длани, докато се зареждат програмите, после отваря материала. Вече ѝ се вижда доста интересен, само че костюмарите по-нагоре не проявяват същия ентузиазъм.

Спомня си Спике преди малко, надигнал глас над вълните. Подрежда бележките и започва да се приготвя за презентацията си.

* * *

Стълбището е мрачно. Момчето затваря вратата на апартамента и се ослушва внимателно. От откrehнатия прозорец на стълбището при жилището на стария Андершон се чува свистене, както обикновено. Радиото на дъртака е включено, но иначе е тихо, напълно спокойно.

За нищо не те бива, казва си той. Тук няма никого. Мухльо такъв.

Остава така няколко секунди, после поема решително към предната врата. Един истински боец не се държи по този начин. Та той е почти майстор, „Жесток дявол“ всеки момент ще оглави класацията на Теслатрон. Играта му е ясна: никакво колебание в битка.

Отваря рязко вратата с познатото протяжно скърцане. Заради неспирния снеговалеж тя се откrehва съвсем мъничко — никой още не

е почиствал стълбите тази сутрин. Промъква се с усилие през процепа навън. Ремъкът на раницата му обаче се закача за дръжката и раздразнението от неочакваното дръпване едва не го разплаква. Опъва и тегли, докато някакъв шев се разкъсва, но много важно.

Препъва се по стълбите, размахвайки диво ръце за равновесие. Сигнал веднъж долу, той надниква през снежната пелена над оградата и застива на място.

Цялото небе е озарено от синкави, припламващи светлини. *Те са вече тук*, казва си той, а гърлото му се свива. *Няма шега.*

Понечва да тръгне, но пак спира до някаква счупена косачка, която едва се подава изпод снега, а сърцето му блъска все по-бързо и по-бързо: дум-дум-дум. Примижава силно. Не иска да го види, не смее да отиде и погледне. За това стои така, докато гелът по косата му се втвърдява, остри снежинки кацат по носа, а ушите щипят от студ. Всеки тук потъва в снежен памук, едва долавя далечния грохот на стоманолеярните.

И сега чува гласове, шум от двигател, може би са два. Отваря широко, колкото може, очи и поглежда към футболното игрище.

Полиция, казва си. *Няма страшно.*

Изчаква да се поуспокои, преди да поеме бавно към пътя, внимателно приведен напред. Две полицейски коли и линейка, хора със самоуверена осанка и широки плещи, с кожени колани и униформи.

Оръжия, мисли си момчето. *Пистолети. Бум-бум и си мъртъв.*

Те стоят и си говорят, пристъпват насам-натам, сочат към нещо. Някакъв мъж размотава ролка с лента; жена затваря задните врати на линейката, преди да се настани отпред, до шофьора. Той очаква да чуе сирени, но напразно. Няма смисъл да бързат към болницата.

Защото е вече мъртъв, казва си момчето. *Нищо не можех да сторя.*

Звуците от автобус, ускоряващ надолу по пътя, стават отчетливи. Гледа как единицата се понася покрай оградата, ядосан задето го е изпуснал. Мама толкова се дразни, когато закъснява.

Трябва да побърза, да тича, само че краката отказват да го слушат. Няма да излиза на пътя. Може да има коли. Боядисани в златисто.

Отпуска се на колене с разтреперани ръце, започва да плаче при мисълта какъв неспасяем мухльо е и не може да се спре.

— Мамо — шепне той, — видях го, без да искам.

---

[1] Абrevиатури на две от звената на Шведската информационна агенция (ТТ). — Б.р. ↑

Андерс Шюман, главният редактор, разгръща графика с диаграма на тиражите върху заседателната маса пред себе си. Запотените му ръце потръпват. Вече знае съдържанието на колонките с цифри, но заключенията и анализите го карат да поруменее.

Наистина се получава. Всичко е наред.

Поема дълбоко дъх, отпуска длани върху плота, надвесва се напред и чака да попие цялата информация. Новият подход, наложен в новинарския отдел, несъмнено показва резултати — както по отношение на тиражите, така и на финансовите резултати. Ето го тук, черно на бяло. Работата върви, горчилката от последните съкращения е отмита. Реорганизацията е завършена, хората са мотивирани и работят за общата цел независимо от всичко.

Тръгва покрай облата орехова маса, а пръстите му поглаждат дървената повърхност. Красива маса. Той я заслужава. Авторитарното отношение към персонала се оказва най-правилният подход.

Чудя се дали някой друг щеше да го постигне, мисли си той, макар да му е ясно, че такъв няма. Най-накрая успя да се докаже.

Договорът му с печатницата съкращава производствените разходи с осем на сто. Така спестява на собствениците милиони всяка година. А рецесията означава по-ниски цени на хартията, което не е негова заслуга, разбира се, но си е пак плюс за бизнеса. Новият шеф на пласмента привлича още рекламодатели и за последните три тримесечия са отнели пазарен дял не само от сутрешните издания, но и от електронните медии.

А кой уволни дъртото копеле, дето продаваше рекламна площ така, сякаш става дума за някои селски седмичник?

Шюман се усмихва вътрешно.

Най-важна май се оказа последователната му политика да продава рекламна площ на първа страница и в приложенията. Още е твърде рано да брой пилците, но, да не чуе дяволът, изглежда, ще догонят конкуренцията ако не тази финансова година, то през следващата.

Главният редактор се протяга и разтрива кръста си. За пръв път, откакто е дошъл във *Вечерна поща*, изпитва чувство на истинско удовлетворение. Точно такава си е представял новата работа.

Но е малко гадничко, че му трябваха цели десет години.

— Мога ли да вляза? — пита по интеркома Аника Бенгтзон.

Сърцето му трепва, магията се изпарява. Вдишва и издишва дълбоко няколко пъти, преди да приближи бюрото, за да натисне бутона и каже „разбира се“.

Вторачва поглед в руското посолство, докато изчаква нервните стъпки на репортерката към вратата. Нарастващият успех на вестника означава, че най-накрая новинарите започват да му засвидетелстват известно уважение. Най-силно впечатление прави ограниченият трафик през вратата на кабинета му. Това се дължи отчасти на вътрешната реорганизация: четиримата всемогъщи редактори сега работят на смени, като надзират различните отдели, и всичко става така както го е замислил. Разпределил е отговорностите надолу по йерархията и вече не трябва непрекъснато да се разправя с целия персонал, а налага властта си с помощта на своите заместници. Вместо да го направи по-слаб, това делегиране на права укрепва неговите собствени.

Аника Бенгтзон, бивш началник на криминалния отдел, е поканена да бъде сред четиримата избрани. Тя отказва и двамата се поскарват. Шюман е разкрил вече плановете си за нея: вижда я като един от тримата възможни кандидати за собствения си пост и показва желание да я включи в реализирането на една още по-мощна програма. Повишаването ѝ като един от четиримата редактори ще е първата стъпка, но тя отхвърля предложението.

— Не знам как да те накажа — заявява той, не вярвайки на ушите си.

— Разбира се, че знаеш — отвръща тя, вперила в очите му непроницаем поглед изпод пърхащите си клепки. — Просто го направи.

Бенгтзон е сред малцината, които си въобразяват, че могат да влизат при него когато поискат, а той се дразни от факта, че не прави нищо по въпроса. По-специалното отношение към нея се дължи отчасти на колосалната медийна буря от миналата Коледа, когато някакъв смахнат сериен убиец я взе за заложник в един тунел. Ако се

вярва на маркетинговите проучвания, именно това прекъсва устремното плъзгане на тиражите по низходящата спирала. Читателският интерес към Вечерна поща се събужда отново, след като в него излиза историята за майката на две деца, прекарала цяла нощ с Бомбаджията. Така че има доста основателна причина да гали Бенгтзон с перце още известно време. Начинът, по който се държа тя тогава, както и вниманието, последвало нейното освобождаване, правят впечатление даже на управителния съвет особено фактът, че по нейно настояване пресконференцията се провежда в общата зала на вестника. Всъщност всичко тръгна от председателя на съвета, Херман Венергрн, след като вижда логото на Вечерна поща да се върти на живо по Си Ен Ен. Впечатленията на Шюман от тази пресконференция са по-други, отчасти защото е застанал точно зад Аника, под прожекторите, по време на предаването и отчасти заради безкрайните повторения, излъчени по всички канали. Вижда рошавата ѝ коса, напрегнатите очертания на раменете. На екрана Бенгтзон изглежда преbledняла и леко замаяна, отговаря на въпросите ясно и отривисто на приличен гимназиален английски.

— Слава богу, мина без емоционални изцепки — съобщава на един от собствениците след това Венергрн по мобилния си от офиса на Шюман.

Ясно си спомня страха, който закисява в устата му пред устието на онзи тунел, когато проехтява изстрелът. *Само без убит репортер*, казва си той, *каквото и да е, само без убит репортер, моля те, Господи*.

Отмества поглед от бункера на посолството и се отпуска в креслото.

— Всичко тук ще се разпадне някой ден — отбелязва тя, докато затваря вратата.

Той не си прави труда да се усмихне.

— Мога да си позволя нови мебели. Вестникът върви на пета скорост.

Репортерката хвърля бегъл, почти скришен поглед към диаграмите върху масата. Шюман я изучава внимателно с очи, докато тя предпазливо присяда в едно от тежките кресла.

— Искам да пусна нова серия статии — съобщава Аника, вперила поглед в бележките си. — Идната седмица има годишнина от

атаката във въздушната база F 21 в Люлео, така че е логично да се започне с това. Мисля, че вече е дошло време да се направи свястно обобщение на случилото се, на всички известни факти. Те не са кой знае колко, ако трябва да сме честни, но бих могла да се поровя още малко. Вече са минали повече от трийсет години, но все са останали стари служители в базата. Може би е дошло време някой да проговори. Няма как да разбереш отговора, ако първо не попиташ...

Шюман кимва, скръствайки ръце на корема си. След като цялата дандания от миналата Коледа приключва, Аника си остава три месеца у дома. Наричат го служебен отпуск. Когато се връща на работа в началото на април, държи да си остане независим разследващ репортер. И оттогава съсредоточава цялото си внимание върху тероризма, неговата история и последици. Нищо забележително, никакви апокалиптични разкрития рутинни репортажи от мястото на събитието, атаките над Световния търговски център, няколко статии за взрива в онзи финландски мол, интервюта с оцелели от бомбените атентати в Бали.

Истината е, че напоследък не прави нищо особено. А сега иска да задълбае още повече в стари терористични актове. Но дали някои се интересува все още от такива неща и дали си струва тъкмо сега да изтупват прахта от тази тема?

— Добре — промълвя бавно той, — би могло да излезе нещо. Да разчовъркаме старите национални рани, отвлечането на летище Бултофта, обсадата на западногерманското посолство, заложниците от Нормалмсторг^[1]...

— И убийството на Палме. Знам. Както знам, че за нападението над F 21 не е писано отдавна.

Тя оставя записките в скута си и се навежда напред.

— Министерството на отбраната държи това под плътен похлупак с помощта на цял кодекс нормативи за секретност. По онова време базата не е разполагала с опитни пиари, така че бедният нещастник, който отговаря за нея, е бил принуден да крещи на репортерите да съблюдават правилата за национална сигурност.

Нека посвири още малко на тая струна, казва си той.

— Добре де, с какво разполагаме? — обажда се шефът. — Ама наистина?

Аника свежда прилежно поглед към листовете в скута си, но той е убеден, че знае съдържанието им наизуст.

— Вечерта на седемнайсети ноември хиляда деветстотин шейсет и девета година един изстребител тип „Дракен“ избухва насред базата F 21 в местността Калакс, близо до Люлео — казва бързо репортерката. — Един човек е обгорен до такава степен, че умира от раните си.

— От войниците, нали?

— Това се разбра чак по-късно. Да. Закаран е с медицински хеликоптер до Университетската болница в Упсала, а после цяла седмица е между живота и смъртта. Предупредили са роднините да мълчат. Едва няколко години след това надигат страхотен вой, понеже не получават никакво обезщетение от военните.

— И няма задържани по случая?

— Полицията разпитала към хиляда души, а онези от сигурността — вероятно много повече. Привиквали всяка групировка с дори намек за леви убеждения от района на Норботен, до последния човек и нищо. Но работата не е толкова проста. Истинската левица съумява да се покрие и да остане сплотена никой не ги познава по име, всички са с псевдоними.

Андерс Шюман пуска носталгична усмивка. Той самият за известно време се подвизава под името „Пер“.

— Такива неща не остават тайна дълго.

— Не, не и напълно, разбира се. Все пак всеки от тях е имал близки приятели сред сподвижниците си, но доколкото ми е известно, в Люлео все още живеят хора, които се познават под псевдонимите, използвани в левичарските групировки от края на шейсетте.

Надали е била родена тогава, мисли си той.

— И кой го е сторил?

— Кое?

— Кой гръмва самолета?

— Руснаците, вероятно. Поне до такъв извод стигат военните. Ситуацията тогава е съвършено различна. Говорим за апогея на оръжейната надпревара през най-мразовития период на Студената война.

Той притваря очи, мъчи се да върне спомена за духа и образите от онова време.

— Тогава се разгоря ожесточен дебат по повод сигурността във военните бази — сега се внезапно шефът.

— Точно така. Изведнъж обществеността, или по-точно средствата за осведомяване отправят искане всички военни бази в Швеция да бъдат охранявани по-зорко, което, разбира се, е напълно нереалистично. За целта би трябвало да се изпразни до дъно военният бюджет. Но за известно време мерките за безопасност са наистина засилени, а най-накрая установяват и зони за сигурност вътре в самите бази. Високи огради с видеокамери, алармени системи около хангарите и така нататък.

— И ти искаш да отидеш тъкмо там? С кого от редакторите си го съгласувала?

Тя поглежда часовника си.

— С Янсон. Виж какво, имам самолетен билет за този следобед. Искам да се срещна там с един журналист от *Норландски новини*, някакъв екземпляр, който се е натъкнал на нова информация. В петък заминава за Източна Азия и ще е там чак до Коледа, така че се налага да побързам. Трябва ми само твоята благословия.

Андерс Шюман отново усеща, че го обзема раздразнение. Може би защото се измъква така безцеремонно.

— Не може ли Янсон да свърши тази работа?

Бузите и започват да аленеят.

— По принцип може — отвръща Аника Бенгтзон, като среща погледа му. — Но нали знаеш как става. Искане да е сигурен, че ти не възразяваш.

Той кимва.

Аника затваря внимателно вратата зад гърба си. Шефът се взира в останалото от нея празно пространство. Последните думи са пределно ясни.

Тя не признава ограничения в работата, казва си мъжът. Винаги съм го знаел. Няма никакъв инстинкт за самосъхранение. Навира се във всякакви ситуации, неща, каквито на нормален човек през ум няма да минат, понеже нещо ѝ липсва. Изгубила е нещо много отдавна, било е изтръгнато из корен, а белегът избледнява с времето, станала е беззащитна пред света и пред самата себе си. Остава ѝ само чувството за справедливост, истината като някакъв пътеводител

фар е едно изпълнено от мрак съзнание. Тя не е в състояние да се занимава с нищо друго.

Може да стане голяма беля.

Еуфорията, обзела редакцията около коледните тиражи, секва като прорязана, когато става ясно, че Бенгтзон е взела интервю от убиеца, докато му е била заложница. Текстът е в компютъра на убития олимпийски делегат. Шюман го прочита и вижда, че това е сензация на квадрат. Бедата обаче е в това, че Аника, чумата да я тръшне дано, не дава да се публикува.

— Точно това иска мръсното копеле — заявява тя. — И понеже авторските права са си мои, казвам твърдо не.

И става нейната. Ако публикуват интервюто против съгласието ѝ, ще ги съди. Дава им дума. Но дори при шанс да загуби делото, той няма да позволи да се стигне до такова — така или иначе, историята донася на вестника достатъчно дивиденди.

Никак не е глупава, мисли си сега Шюман, но може да е позагубила малко хъса си.

Изправя се и отново отива при графиките.

Е, в бъдеще ще има и други съкращения.

---

[1] През 1973 г. при опит за обир на банка на площад Нормалмсторг в Стокхолм Ян Ерик Олсон ранява двама полицаи и взима четирима заложници. По време на преговорите заложниците се застъпват за похитителя си. Този феномен по-късно е наречен „Стокхолмски синдром“. — Б.р. ↑

Залезът плисва огнен блясък в салона на самолета, макар да е само два следобед. Аника търси с поглед пролука между приличащите на разбити белтъци облаци отдолу, но не открива такава. Дебелакът до нея я ръгва в ребрата, докато с въздишка разгръща широко брой на Норландски новини.

Тя отпуска клепачи, изключва се от заобикалящата я среда. Изолира се от съскането на климатичната инсталация на самолета, от болката в ребрата и съобщенията на капитана за температурите отвън и времето в Люлео. Остава се да я носят с хиляда километра в час, съсредоточила внимание върху натиска на дрехите върху тялото ѝ. Чувства се замаяна, немощна. Силните шумове започват да я стряскат по непознат досега начин. Откритите пространства са станали непоносимо огромни, а тесните я задушават. Усещането за дистанция е изкривено и вече ѝ е трудно да я определя. Винаги ходи покрита със синини, защото се блъска в предмети, мебели и стени, коли и бордюри. Понякога ѝ се струва, че въздухът наоколо изчезва. Другите са го изконсумирали, за да не остане нищичко за нея.

Но тя знае: няма страшно. Трябва само да изчака, докато отmine и шумовете се завърнат, а цветовете станат отново нормални. Не е опасно. *Не беше.*

Потиска тези мисли, оставя се на течението, усеща как брадичката ѝ се отпуска, и ето, изведнъж се появяват ангелите.

Коси като дъждовни струи, пеят те, съществата от светлина и летен бриз, безопасност и черешови дървета...

Страхът я кара да се изправи като свещ в седалката. Удря се в съгваемата масичка и разплисква портокаловия сок по стената на салона. Стремителният бяг на сърцето нахлува в главата, прогонва всички други звуци. Дебелакът ѝ говори нещо, но тя не може да разбере какво.

Нищо не е в състояние да я изплаши така, както тази ангелска песен.

Защо не си стоят в сънищата? Гласовете ѝ пеят нощем, монотонни, утешаващи, напаяват нищо незначещи думи с неизказана красота. Но напоследък започват да остават и след като се събуди, а това я кара да полудява от страх.

Поклаща глава, прокашля се, търка очи. Проверява да не е заляла със сок и лаптопа.

Докато самолетът пронизва облаците в заход към пистата, попадат в ледена вихрушка. Тя успява да мерне за миг през въртопа Ботническия залив, нахъсан от тъмносиви острови.

Приземяването е неприятно грубо, вятърът блъска самолета.

Излиза от него последна, тъпче нетърпеливо на място, докато дебелият се измъква със сумтене от седалката, вади нещата си от багажния отсек над главите им и се бори да навлече палтото си. Втурва се покрай него навън и после със задоволство забелязва, че го е изпреварила на опашката за коли под наем.

С ключ в ръка, Аника бърза покрай тълпата шофьори на такситата, скупчени при изхода — грозд тъмни униформи, които безсрамно подлагат на оценка минаващите.

Студът я прерязва на излизане от терминала. Поема конвулсивно дъх, придърпва чантата по-нагоре към рамото. Колоната тъмносини такситата извиква в съзнанието и спомен за последната визита тук в компанията на най-близката ѝ приятелка, Ане Снапхане, на път за Питео. Трябва да е било преди десетина години. Боже, *как лети времето*.

Паркингът е напред и вдясно, отвъд автобусните спирки. Голите ѝ длани, притиснали лаптопа, бързо замръзват. Звукът от собствените ѝ стъпки по леда наподобява дрънчане на счупено стъкло и това я кара да бъде предпазлива. Докато крачи бързо, усеща как страхът и съмненията я изоставят. Тя е устремена напред — има си цел.

Колата е последна в редицата. Почиства снега от регистрационния номер, за да се убеди, че е именно нейната.

Мракът се спуска неимоверно бавно, за да измести един ден, който така и не е настъпил напълно. Снеговалежът размазва силуетите на недораслите борчета, засадени около паркинга. Навежда се, за да надникне през предното стъкло.

Люлео, Люлео, накъде беше Люлео?

По средата на дълъг мост, който води в града, снеговалежът най-неочаквано намалява, за да покаже замръзналата отдолу река. Носещата конструкция на съоръжението се надига и спуска като вълни от двете ѝ страни, докато кара напред. Градът използва постепенно изнедрата на снежната вихрушка, а от дясната ѝ страна се извисяват към небето мрачни промишлени скелети.

Стоманолеярните и рудното пристанище, казва си тя.

Сградите започват да я наобикалят и реакцията ѝ е мигновена — дежа вю от детските години. Люлео е нещо като арктическа версия на Катринехолм — само че по-студен, по-сив, по-самотен. Постройките са ниски, в разнообразни цветове, изградени от циментови блокчета, стомана и тухлен панел. Улиците са широки, а трафикът рехав. Хотел „Сити“ е лесен за намиране — на главната улица, точно до Общината. Пред входа му има свободни места за паркиране, установява тя с изненада.

Стаята ѝ гледа към театъра и Стадсвикен — непривично безцветна картина, в която оловните, сиви води на реката поглъщат всяка светлина. Загърбва прозореца и подпира лаптопа на вратата към банята, измъква четката за зъби и дрехите си от сака. Сяда пред масата и се свързва по телефона в стаята с редакцията на *Норландски новини*. Минават почти две минути, преди да се обади недружелюбен мъжки глас.

— Мога ли да говоря с Бени Екланд, моля? — промълвя Аника и отново хвърля поглед през прозореца. Вече е съвсем тъмно. Известно време слуша приглушените звуци по линията.

— Ало? — казва тя. — Бени Екланд ли е? Ало?

— Ало? — тихо отговаря някаква жена.

— Казвам се Аника Бенгтзон. Имам среща с Бени Екланд тази седмица — добавя, докато рови в чантата си за химикалка.

— Значи нищо не знаете? — констатира жената.

— Какво да знам? — пита Аника и рови из бележките си.

— Бени е мъртъв. Едва тази сутрин разбрахме.

За малко да се изсмее от шока, но бързо схваща, че няма нищо смешно, и се ядосва.

— Какво искате да кажете?

— Не знаем как точно се е случило — преглъща жената. — Станала е някаква злополука. Всички в редакцията сме като попарени.

Аника застива в стола с бележките в едната ръка, слушалка и химикалка в другата и се взира в отражението си върху стъклото на прозореца. Струва ѝ се, че витае из въздуха.

— Ало? — обажда се жената. — Искате ли да говорите с някои друг?

— С-с-съжалявам — отронва Аника и преглъща. — Как е станало?

— Нямам представа — почти изплаква жената. — Трябва да се обадя на още две-три места и приключваме за днес. Такъв ужасен ден, такъв ужасен...

Линията отново замлъква. Аника отпуска слушалката, присяда на леглото и усеща внезапен пристъп на гадене. Забелязва телефонен указател върху едно от нощните шкафчета. Грабва го, открива номера на местната полиция и се свързва.

— А, журналистът — казва дежурния, след като Аника пита какво се е случило на Бени Екланд. — Станало е някъде в Свартъостаден. Свързвам ви със Сууп от криминалния.

Тя чака с ръка на очите, докато я прехвърлят, слуша свойствените за хотела шумове: вода се стича по зазидана в стената тръба, отвън трополи вентилатор, сексуални стенания от телевизора в съседната стая.

Инспектор Сууп от криминалния отдел звучи като човек, отдавна стигнал оня предел на възрастта и опита, откъдето твърде малко неща са в състояние да го смутят истински.

— Лоша работа — съобщава той с дълбока въздишка. — Сигурно съм се чувал с Екланд всеки ден през последните двайсет години. Винаги дебнеше до телефона като куче за кокал. Все имаше нещо, за което иска да научи повече, да изясни някой детайл, за който не можем да му дадем информация, а той много добре го знае. „Виж какво, Сууп, започваше обикновено, нещо не ми е ясна тази работа, какво значи това или онова, или какви ги вършите по цял ден всички там, освен ако не си бъркате с палци отзад...“ — Инспекторът хихика тъжно.

Аника се почесва по челото, дочула немските порнозвезди да симулират шумно оргазъм от телевизора в съседната стая и чака мъжът да продължи.

— Скучно ще е без него — заключава той накрая.

— Имахме среща — казва Аника. — Уговорка да сверим едни данни. Как е починал?

— Резултатите от аутопсията още не са готови, така че по ми се иска да гадая относно причините за смъртта.

Премерената предпазливост на полицаия буди подозрения.

— Но какво е станало? Да не е застрелян? Пребит до смърт или наръган?

Инспекторът въздъхва пак.

— Е, майната му, така и така ще се разчуе. Мислим, че е прегазен.

— Прегазен?

— Ударен с голяма скорост, вероятно от мощен автомобил. Намерихме крадено волво със смачкани ламарини в района на рудното пристанище може то да е било.

Аника прави няколко стъпки към сака, за да измъкне бележника си.

— Кога ще знаете със сигурност?

— Докараха го вчера следобед. Експертите се занимават с него в момента. Утре или в сряда.

Аника присяда на леглото с бележника в скута. Той се огъва и плъзва настрани, докато тя записва.

— Знаете ли по кое време е станало?

— Някъде през нощта в неделя или понеделник призори. Видели са го неделя вечер в кръчмата, а след това навярно си е тръгнал с автобуса.

— Той не живееше ли в...

— Свартъостаден. Дори си мисля, че е израсъл там.

Химикалката не пише. Очертава няколко големи окръжности с нея, докато проработи отново.

— Къде е намерен и от кого?

— Край оградата при Малмвален, точно срещу стоманолеярните. Вероятно е бил изхвърлен на голямо разстояние. Човек от нощната смяна се обади вчера сутринта.

— И никаква следа от извършителя?

— Колата е задигната в Бергнесет в събота и, разбира се, намерихме едно друго на местопрестъплението... Инспектор Сууп заглъхва.

Аника остава известно време заслушана в тишината. Съседът превключва на MTV.

— Какво се е случило според вас? — пита най-накрая тя тихичко.

— Наркомани отговаря полицаят по същия начин. Не ме цитирате, но са били друсани донемайкъде. Било е кучи студ, а те са го ударили и зарязали. Смърт, причинена в резултат от опасно шофиране. Ще ги пипнем. Бъдете сигурна.

Аника долавя някакви гласове като фон. Колеги на инспектора се нуждаят от неговото внимание.

— И още нещо обажда се тя. Вие работили ли сте в Люлео през хиляда деветстотин шейсет и девета?

Мъжът се изсмива отривисто.

— Е, достатъчно стар съм, така че бих могъл. Но не, изтървах експлозията във F 21 за малко. С няколко месеца. По това време бях в Стокхолм, а в Люлео пристигнах едва през май седемдесета.

Главната редакция на *Норландски новини* е разположена в триетажна административна сграда между Общината и резиденцията на Областната управа. Аника вдига поглед към фасадата от жълти тухли и преценява, че е издигната около средата на петдесетте години на миналия век.

Хрумва ѝ, че спокойно можеше да е редакцията на *Катринехолмска поща*. Изглежда съвсем същата. Това впечатление се затвърждава, когато се навежда към стъклената врата и засланя очи срещу лампата отгоре, за да надникне в приемната. Сумрачна и пуста, осветена единствено от знака над аварийния изход, който хвърля бледа светлина върху стойки за вестници и столове.

Домофонът над звънеца изпращава.

— Да?

— Казвам се Аника Бенгтзон от *Вечерна поща*. Имах насрочена среща с Бени Екланд тази вечер, но току-що научих, че е мъртъв.

Мълчанието отеква в зимната тишина отвън, придружено от тихи електростатични пукания. Тя вдига поглед към небето. Облаците са се разнесли, за да покажат звездите. Температурата започва да пада рязко и тя потрива ръце и ръкавици.

— Е? — обажда се гласът от редакционната зала, а лошата връзка не скрива подозрителността му.

— Трябваше да дам едни материали на Бени; щяхме да обсъдим някои неща.

Този път реакцията е мигновена.

— В замяна на какво?

— Пуснете ме да вляза и ще поговорим за това.

След три секунди на електростатично колебание бравата забръмчава и Аника отваря вратата. Обгръща я топъл, пропит от мирис на хартия въздух. Тя примигва, за да се нагоди към слабата зеленикава светлина, и пуска вратата да щракне зад гърба ѝ. Стълбата нагоре към дежурната зала е разположена вляво от входа; покрита е със сивкав линолеум, а ръбовете на стъпалата са облечени в гума.

Огромен мъж с измъкната от колана риза я посреща при копирната машина. Лицето му е поруменяло, а очите са болезнено зачервени.

— Наистина много съжалявам — започва Аника, като протяга ръка. — Бени Екланд е легенда дори в Стокхолм.

Мъжът поема ръката и кимва. Представя се с името Пеккари, отговорник за нощната смяна.

— Той можеше да получи работа във всеки столичен вестник, когато пожелае. Но отхвърли всички предложения. Тук си му беше най-добре.

Аника опитва да се усмихне като компенсация за малката си лъжа.

— И аз така съм чувала — промърморва тя.

— Искате ли кафе?

Тя следва Пеккари до стаята за почивка: малка, лишена от прозорци килия, с миниатюрен кухненски бокс.

— Вие сте онази от тунела, нали? — пита мъжът, убеден в правотата си.

Аника кимва леко и съблича палтото, докато той налива гъста като катран течност в две недовити чаши.

— Та за какво сте щели да говорите? — пита Пеккари, като и подава захар.

Тя отказва с жест.

— Напоследък пиша доста за тероризма. Миналата седмица разговарях с Бени за нападението над F 21 и той сподели, че бил по следите на нещо ново и голямо истинската история за случилото се.

Редакторът оставя купичката захар на масата и започва да ровичка с никотинови пръсти из бучките.

— Пуснахме този материал в петък — съобщава той.

Аника е смаяна. Не е забелязала нищо свързано с нови разкрития по случая в която и да било медия.

Пеккари цопва три бучки захар в чашата.

— Знам какво си мислите — заявява той. — Само че вие сте в едно от най-големите издания и нямате представа какво е положението в локалните. Агенциите мислят само за Стокхолм. Ако ги питаш тях, нашите материали струват по-малко и от миша пръдня.

Не е така, казва си тя, зависи от материала. Прогонва тази мисъл и свежда поглед към скута си.

— Лично аз започнах в Катринехолмска поща — съобщава Аника, — така че картинката ми е напълно ясна.

Мъжът я гледа втренчено с широко отворени очи.

— Тогава познавате Маке?

— Спортния ли? Разбира се, че го познавам. Той е цяла институция.

Неспасяем алкохолик още по мое време, добавя Аника наум и се усмихва към Пеккари.

— Какво носите за Екланд? — пита мъжаката и сръбва от кафето.

— Някои исторически справки — бързо отговоря тя. — Главно архивни материали от седемдесетте, снимки и текстове.

— Сигурно ги има в интернет — отбелязва Пеккари.

— Не и тези.

— Значи не сте опитвали да му откраднете историята?

Очите на мъжа я гледат втренчено над ръба на чашата, но тя посреща уверено техния поглед.

— Аз притежавам множество полезни качества — казва тя, — но четенето на мисли не е сред тях. Бени ме потърси. Иначе откъде бих могла да знам с какво се е захванал?

Редакторът си взема нова бучка захар и я засмуква, потъва в размисъл, докато отпива от кафето.

— Права сте — заключава той след шумно сръбване. — Какво ви трябва?

— Съдействие, за да получа статиите на Бени, свързани с тероризма.

— Вървете долу в архива и говорете с Ханс.

Всеки редакционен архив в Швеция е подобен на този, казва си тя, *а Ханс Блумберг изглежда досущ като останалите си колеги.* Прашно човече в сива жилетка, с очилца и лимба над челото. Дори дъската му за съобщения е съвсем предсказуема: детска рисунка на жълт динозавър, крещящ надпис „Защо не съм БОГАТ вместо

КРАСИВ?“ и календар, с които отброява дните до някаква неназована цел, и надпис „ОЩЕ МАЛКО ОСТАВА!“.

— Бени беше инат копеле — съобщава архиварят, докато се отпуска тежко в стола пред компютъра си. — По-лош и от муле. Не отстъпва ни на косъм, като си науми нещо. Пишеше повече от всички репортери, които съм срещал. В някои случаи за сметка на качеството. Познавате ли такива колеги?

Поглежда я над рамките на очилата и Аника не успява да сдържи усмивката си.

— За мъртви не бива да се говори лошо — продължава мъжът, докато пръстите му валсват по клавиатурата, — ама малко откровеност няма да му навреди.

Примигва насреща ѝ.

— Смъртта му, изглежда, се е отразила зле на всички тук — опипва предпазливо почвата Аника.

Ханс Блумберг въздъхва.

— Той бе звездата сред репортерите, бижутото на шефския екип, най-ненавиждана фигура в гилдията, нали ме разбирате? Свърши някоя работа и право в дежурната: „Сложете снимката ми под заглавието, защото от тази вечер ставам безсмъртен!“

Аника избухва в смях. Тя вече познава един, който отговаря точно на описанието. Все едно и говорят за Карл Венергрэн.

— Е, млада госпожице, какво точно ви трябва?

— Поредицата му за тероризма и най-вече материала за F 21, които е излязъл в петък.

Архиварят вдига поглед, а в очите му блещукат пламъчета.

— Така. Значи хубаво момиче като вас се интересува от опасни неща?

— Скъпи ми чичо Блумберг — отвръща Аника, — женена съм с две деца.

— Да де — мърмори той. — Тия феминистки... Изрезки или разпечатки?

— Копия, ако не ви затруднява прекалено — отговаря Аника.

Мъжът простенва и става отново.

— Тая история с компютрите — започва той, — уж всичко трябваше да става по-лесно, ама ядец. Двойна работа, това е то, компютърът.

Потъва сред шкафовете и мърмори „Т... Т... тероризъм...“, като дърпа чекмеджета, пуфти и мрънка.

— Ето — заявява триумфално Ханс след малко, стиснал в ръка кафяв плик. — Тероризъм ала Екланд. Можете да седнете ей там. Тук съм до шест часа.

Аника взема плика и го отваря с потни пръсти, докато върви към посоченото и бюро. Изрезките определено са за предпочитане пред компютърните разпечатки. На екрана всички заглавия са с еднакъв размер, всички статии също, а снимките са еднакво малки. Върху истинската страница статията има възможност да диша и живее под някое крещящо или хитроумно заглавие: дори само графичното оформление може да ѝ подскаже куп неща за намеренията на редакторите, посланията, които са искали да отправят. Броят на илюстрациите, тяхното качество и разположение говорят още повече: от каква важност се смята, че е съответният материал сам по себе си, но също и какво е неговото значение или това на съответната снимка в контекста на общия информационен поток за деня. Резултатите от творческите усилия на цял редакторски колектив се заличават от раз, попаднат ли веднъж в електронния архив.

Но тук я чакат сериозни неща, които трябва да проучи.

Изрезките са подредени по дати на излизане, като най-старата е първа. Статията е публикувана в края на април и предлага пикантни подробности около шведския тероризъм, включително информация за изобретателя, д-р Мартин Екенберг от Тьоребуда, който всъщност има едно-едничко успешно изобретение: писмото бомба. Вниманието ѝ привличат няколко фрази, които сама е използвала в статии на същата тема преди няколко седмици. Отбелязва с равнодушие, че явно Екланд си е позволявал работата на колеги да го вдъхновява по твърде непосредствен начин.

Прелиства купчината изрезки. В по-голямата си част са стар баласт, но има и нови за нея подробности. Изчита с голям интерес материалите, посветени на шумотевицата около островите край Норботен през пролетта на 1987 година, когато военните издирват дни наред подводници и отряди на специалните руски части, дебаркирали по скалистите брегове. Упорита мълва, с петнайсетгодишна давност, продължава да твърди, че руски водолаз е бил прострелян в крака от шведски офицер. Кучето на офицера хваща следа и се разлайва, а

офицерът се втурва в храсталаците, където след това откриват кървава следа, водеща към морето. Бени Екланд проявява много по-голямо старание в преразказване на слуховете по интригуващ начин, отколкото в издирване на истината около събитията. Включено е кратко изявление на военното командване в Буден, в което се казва, че атмосферата в края на осемдесетте е съвършено различна от днешната, че всекиму се случва да направи погрешна преценка, включително на шведските военни, и че никога не било установявано с положителност нарушаване на северната акватория от чужда подводница.

Най-отдолу в купчината се намира интересуващата я статия и тя наистина съдържа съвършено нова за нея информация.

Бени Екланд пише, че в края на шейсетте старите самолети „Лансен“ във военновъздушната база на Норботен са заменени с по-съвременните „Дракен“, предназначени за разузнавателни и издирвателни мисии. Базата се превръща в обект на множество саботажни действия, насочени срещу новите самолети, които се изразяват предимно в запущване с кибритени клечки на тръбите на Пито — подобни на малки копия израстъци в предната част на машината, които се използват за измерване на скоростта, налягането и прочее.

Приели са като нещо очевидно, че отговорни за саботажите са ляво ориентирани, навярно маоистки групировки от Люлео. Вреда така и не е нанесена, а любителите на кибритени клечки си остават неразкрити, но в статията се цитират анонимни източници от F 21, според които тези деяния са били прелюдия към последвалите по-сериозни нападения. Сметнали са, че маоистите са открили нещо и това има катастрофални последици.

След всеки полет, когато самолетът е вече на пистата, тя се покрива с абсорбиращо вещество, а зад него се поставя контейнер от неръждаема стомана. Понеже не цялото гориво е разходвано, остатъкът трябва да се източи от двигателя. Вечерта на атаката, 18 ноември 1969 година, цялата база е вдигната под тревога за мащабно нощно учение. След това самолетите остават на пистата и точно тогава терористите се задействат.

Вместо да пхат клечка в тръбите на Пито, те я пускат запалена в контейнера с остатъчно гориво. Следва мигновена експлозия с унищожителен ефект.

Екланд пише, че като се има предвид печалното минало на базата, не е било трудно да стигнат до най-логичното заключение: и този път зад саботажа стоят местни леви групировки, макар сега последиците да са фатални.

Пише като пълен идиот, казва си Аника. Хипотезата му обаче е интригуваща.

— Мога ли да получа копие от тази? — пита тя, като вдига изрезката във въздуха.

Архиварят отвърща, без да отлепя поглед от дисплея:

— Значи става за четене?

— Разбира се отвърща тя. — Не съм се натъкнала на тази информация досега. Може би си струва да се поровя малко.

— Копирната машина е отвън, до стълбите. Ако я ритнете, може и да проработи.

Мъжът се носи безшумно из черни улици. Болката е под контрол, тялото трепти от енергия. Мислите му отекват между замръзнали стени, дават отговори, които остават непонятни за него.

Люлео се е смалил с годините. Той помни града голям и безочлив, преливащ от самоувереност, потънал в блясък и комерсиален дух.

Тази вечер няма и помен от самоувереност, изпарила се е. Най-вероятно никога не я е имало. Околността навява усещане за безсилие. Главната улица е затворена за движение и превърната в дълга брулена от вятъра детска площадка, обрамчена от тъжни, хилави брезички. Предполага се, че на това място хората трябва да изкарват прехраната си, да търсят спасение от депресията.

Проклятието на свободата, казва си той. Оня мръсник от ренесансова Флоренция, който се събудил една сутрин през дванайсети век, за да изобрети капитализма, седнал удобно в леглото си и осъзнал перспективите пред себе си, разбрал, че държавата е организъм, който подлежи на контрол и манипулация.

Присяда на една пейка пред библиотеката, за да изчака най-тежкият пристъп на морфина да освободи тялото му. Знае, че не е препоръчително да стои на едно място в този студ, но не му пука. Ще му се да поседи така и да наблюдава катедралата — сградата, в която бе основал своята династия. Грозната пристройка на ъгъла на Намнълосагатан — Безименната улица е сред някогашните му убежища. Още свети. Сигурно в момента провеждат сбирка, точно както преди толкова много години.

Не са като нас обаче, казва си той. *Никога не ще стигнат нашето равнище.*

Две млади жени тъкмо излизат. Вижда ги да спират в преддверието, за да прочетат програмата на културните събития от таблото.

Може да е отключено, отнесено си мисли той. *Може би ще мога да вляза.*

Момичетата му хвърлят по един поглед, когато се разминават с него на няколко метра от вратата — бегъл, безизразен поглед, какъвто очакваш да получиш на такова малко и тесногръдо място: този не го познаваме, значи, не ни интересува. В по-големите градове никой никого не забелязва. И това му допада много повече.

Библиотеката все още е отворена. Спира се в средата на фойето, за да позволи на спомените да се завърнат. И те нахлуват, заливат го, спират дъха му. Годиците са заличени, той отново е на двайсет: лято е, горещо, момичето му е до него, любимата Червен вълк, която ще преуспее така, както никой не се е осмелявал дори да си представи. Притиска я до себе си, долавя уханието на къна от боядисаната в бакърено коса...

Внезапно течение рязва краката му и го връща към действителността.

— Зле ли ви е? Мога ли да помогна с нещо?

Някакъв старец го наблюдава приветливо.

Стандартната фраза, мисли си той, докато поклаща глава и преглъща отговора си на френски.

Преддверието отново идва на фокус. Старецът влиза на топло и го оставя насаме със съобщенията от таблото: детски приказки, коледни песни, концерт на Хокан Хагегорд и празник на феминистки. Изчаква дишането му да се успокои, приглажда с длани косите си и прави предпазлива стъпка към вътрешната врата, като наднича дискретно през стъклото. След това бързо пресича помещението, устремен към задното стълбище.

Мили Боже, минава му през ума, *ето ме тук. Наистина съм тук.*

Разглежда затворените врати една по една, представя си какво има отвъд тях. Познати са му до болка. Евтин шперплат боядисан в кафяво, каменни стъпала, разтегателни маси, лошо осветление. Усмивва се на собствената си сянка, на младежа, който запазва стаи на името на Асоциацията по спортен риболов, а после провежда маоистки сбирки до късно през нощта.

Постъпи правилно като дойде тук.

СРЯДА, 11 НОЕМВРИ

Андерс Шюман навлича самото си и допива утайката от кафето. Отстъпващият мрак превръща прозоречните стъкла в огледала. Оправя яката си срещу очертанията на руското посолство, като задържа поглед върху дупките, където би следвало да са очите му.

Най-после, мисли си той. Не просто полезен глупак, а движеща сила. Събранието на управителния съвет след четвърт час не само ще го приеме, но ще го направи с уважение. Къде е тогава еуфорията? Радостният гъдел, който бе усетил, докато се любуваше на диаграмите?

Очите не дават отговор.

— Андерс... — Гласът на секретарката звучи напрегнато по интеркома. — Херман Венергрэн идва насам.

Той не трепва. Дневната светлина напирва, докато очаква председателя на борда на директорите.

— Изключително впечатлен съм — съобщава Венергрэн с характерния си дълбок тембър, след като бавно пресича стаята и хваща с две ръце ръката на домакина. — Да не си намерил магическа пръчица?

През всичките тези години почти не се е случвало председателят да коментира журналистическите достойнства на вестника. Но когато отчетът за тримесечието показва четиринайсет на сто по-високи от планираните приходи, тиражите устойчиво растат, а дистанцията между тях и конкуренцията се скъсява, той решава, че всичко е някаква магия.

Андерс Шюман се усмихва, предлага на госта едно от креслата и сам сядва насреща му.

— Преструктурирането е вече налице и дава резултат — отбелязва простиичко той, като внимава да не спомене Торценсон, своя предшественик и близък приятел на Венергрэн. — Кафе? Може би нещо за закуска?

Председателят отклонява предложението с махване на ръката.

— Днешното заседание ще бъде кратко, понеже съм зает с друго след това — съобщава той и поглежда часовника си. — Но имам един план, който искам да обсъдя най-напред с теб, и той не търпи отлагане.

Шюман се размърдва, за да се увери, че възглавничката подпира кръста му, след което извиква върху лицето си безучастно изражение.

— До каква степен си ангажиран с делата на Асоциацията на вестникарските издатели? — пита Венергрэн, като разглежда ноктите си.

Шюман е изненадан. Всъщност никога не е вършил нещо съществено в тази организация.

— Представителен член на комисията съм, но само толкова.

— Но знаеш с какво се занимават? Душат из кулоарите, изучават дали интересите на отделните групи съвпадат, все неща от тоя род? Венергрэн лъска нокти о десния крачол на панталона, докато наблюдава Шюман изпод рунтавите си вежди.

— Нямам никакъв практически опит с тези неща — казва Шюман, усещайки, че стъпва по яйчени черупки. — Впечатлението ми е, че тази организация е малко... сложна.

Херман Венергрэн кимва бавно и чопли под ноктите си един по един.

— Преценката ти е правилна — отбелязва той. — А-прес, Бониер груп, Шибстед, по-големите регионални издания като тези на семейство Йорне в Гьотеборг, *Нерикес Алеханда*, групировката Йоншъопинг и ние, разбира се — цял куп приоритети, които трябва да се съвместяват.

— Но в някои случаи върши работа — отбелязва Шюман. — Да вземем например искането за отмяна на данъка върху рекламите.

— Така е — съгласен с Венергрэн. — Това е само един от примерите. В Дома на печата има специална група, която продължава работата си по този въпрос, но човекът, отговорен за прокарване на законопроекта, е председателят на комисията.

Андерс Шюман остава неподвижен, усетил как косъмчетата по врата му бавно настръхват.

— Както сигурно ти е известно, аз оглавявам комисията по изборите в Асоциацията на издателите — казва Венергрэн, като поставя най-накрая ръцете си върху страничните облегалки на креслото. — В средата на декември тя трябва да внесе предложения за

състава на следващия управителен съвет и аз смятам да предложа теб като негов председател. Какво ще кажеш?

Мислите се стрелкат в главата на главния редактор като разярени оси, блъскат се в слепоочията и мозъка му.

— Този пост не се ли заема обикновено от някои директор?

— Не, непременно. Избрани са били и редактори. Нямам предвид да загърбиш напълно вестника и да останеш само председател на Асоциацията, макар че и това го е имало, но ми се струва, че си подходяща кандидатура за този пост.

Сред жуженето на оси звънва предупредителен сигнал.

— И защо? — пита Шюман. — Мислиш, че съм лесен за водене? Че се поддавам на манипулиране?

Херман Венергрэн въздъхва шумно. Привежда се напред с ръце връз коленете, готов да се надигне.

— Виж какво, Шюман — казва той, ако възнамерявах да сложа за председател на Асоциацията някои мухльо, нямаше да започна от теб. — Изправя се видимо ядосан. — Не схващаш ли, че става дума тъкмо за обратното? Ако успея да ти осигуря този пост, което може и да не стане, нашата групировка ще разполага с тежка артилерия на самия връх на вестникарската Асоциация. В такава роля те виждам, Шюман.

Обръща се към вратата.

— Не бива да бавим заседанието — оповестява той вече с гръб към главния редактор.

Аника подминава изхода за летището на Люлео и продължава към Калаксби. Околността е напълно лишена от колорит; боровите са като печални призраци, земята е черно-бяла, небето — оловносиво. Бели воали от сняг пърхат над тъмносивия асфалт, под ритъма на накъсана осова линия. Вграденият в таблото термометър показва единайсет градуса в купето и минус четири навън. Минава покрай торище и около три милиона борови дървета, преди да стигне отклонението към военновъздушната база Норботен.

Правото шосе към нея сякаш няма край, скучно и обрамчено от двете страни от равна и лишена от каквато и да било ниска растителност земя, а борчетата са хилави и оклюмали. След един лек десен завой внезапно изникват портал и бариери, огромната сграда на

охраната, а отвъд сградата се виждат постройки и паркинги. Внезапно я обзема чувството, че вижда нещо, което не е за нейните очи, че шпионира с нечисти намерения. Два военни самолета стърчат непосредствено зад портала. Решава, че единият е „Дракен“.

Пътят криволичи покрай оградата и тя се навежда към предното стъкло, за да вижда по-добре. Бавно минава покрай паркинга за военнослужещи и стига до огромно стрелбище. Десетина мъже в камуфлажни униформи и с венци от борови клонки върху каските тичат през стрелбището с автомати в ръце. Пътна табела съобщава, че шосето продължава към Люлнесуден, но стотина метра по-нататък знак за забрана я принуждава да спре и да обърне колата. Маскираните мъже вече не се виждат.

Спира пред сградата на охраната и се поколебава за миг, преди да изключи двигателя и излезе от колата. Тръгва покрай безлична фасада с огледални прозорци, но не вижда врата, човек или поне звънец. Съвсем сама е. Внезапно някъде отгоре и вляво се разнася глас:

— Какво искате?

Изненадана, тя вдига поглед към източника на гласа, но не вижда нищо друго, освен облицовка и хром.

— Дошла съм при, ъ-ъ-ъ, Петерсон — съобщава тя на своето отражение. — Офицерът за връзка с печата.

— Капитан Петерсон, момент, моля — казва младежкият глас. Вероятно е някой войник.

Тя обръща гръб на сградата и поглежда през портала. Дървета има и в загражденията, но помежду им се виждат сиво-зелени хангари, а също редици военни машини. От тук е трудно да се добие представа за огромните размери на базата.

— Минете през портала и влезте в първата врата отдясно — нарежда безплътният глас.

Аника прави каквото ѝ е казано, като един добър гражданин и шпионин. Офицерът, който я посреща, е образец на преуспелия военен, с вдървен гръб, сива коса и в добра форма.

— Казвам се Аника Бенгтзон — съобщава с протегната ръка тя. — Говорихме по телефона миналата седмица. По повод годишнината от атаката...

Мъжът задържа ръката ѝ секунда по-дълго от необходимото. Тя не се поддава на прямия му поглед и дружелюбна усмивка.

— Както ви казах тогава, няма кой знае какво за казване, което вече да не е било съобщено официално. Онова, което сме в състояние да ви предложим, са сведения за обстановката от онова време, заключенията, които вече сме представили, както и обиколка на нашия музей. Густаф, отговорникът за всичко това, е в отпуск по болест, но мисля, че до утре ще е на линия, ако решите да ни посетите пак.

— Няма ли някаква възможност да хвърля един поглед на мястото на експлозията?

Усмивката му става още по-лъчезарна.

— Мисля, че уточнихме това още по телефона — никога не сме показвали мястото на цивилни лица.

Тя отговаря колебливо на усмивката му.

— Четохте ли статията на Бени Екланд в *Норландски новини* миналата седмица?

Офицерът я кани да седне край обикновена гола маса. Тя съблича горната си дреха и вади бележник от чантата.

— Имам копие от нея тук, ако решите да...

— Знам статията, за която говорите — отвърща офицерът и вдига поглед към войника, който е влязъл с планшет в ръка. — Бихте ли се подписали в регистъра?

Аника се подписва в дневника за посетители с нечетлива заврънкулка.

— Има ли нещо вярно в нея? — пита тя, като отказва с ръка предложеното кафе.

Офицерът си налива голяма чаша с lika на Брус Спрингстийн.

— Не е много — отговаря той и сърцето на Аника се свива.

— Вътре има доста нови подробности — посочва тя. — Поне за мен. Не можем ли да прегледаме текста, ред по ред, за да разбере кое от всичко е вярно и кое не?

Изважда копието на статията.

Капитан Петерсон духа кафето си и отпива предпазливо.

— Самолетите „Лансен“ са заменени постепенно с J35 „Дракен“ в края на шейсетте — съобщава той. — Дотук е вярно. Разузнавателният модел пристига през шейсет и седма, изтребителят — лятото на шейсет и девета.

Аника чете внимателно статията.

— А вярно ли е, че е имало опити за саботаж на машините посредством пъхане на кибритени клечки в някакви тръби?

— Левичарите доста са се навъртали наоколо в ония години — казва офицерът по печата. — Оградата е съоръжение с по-скоро символичен характер. Ако някой наистина иска да проникне зад нея, няма да срещне особени затруднения. Кибритчиите навярно са смятали, че могат да повредят самолетите, като пъхат клечки в тръбите на Пито, но не разполагам с доказателства за евентуална тяхна връзка с инцидента от шейсет и девета.

Аника си записва.

— Ами остатъчното гориво? Наистина ли са го източвали в кофи?

— Ами да — отвърща Петерсон, — мисля, че да, само че авиационно гориво не се подпалва току-така с кибритена клечка. Неговото октаново число е твърде ниско. За да се запали, трябва добре да се подгрее преди това, така че тук има неточност. Или най-малкото няма как да се получи в Люлео през ноември.

Пуска небрежна усмивка.

— Онази нощ е имало голямо учение, нали? И всички самолети са били изкарани навън?

— Било е вторник вечер — обяснява офицерът. — Всеки вторник имаме полети; във всички бази на страната е така, и то от десетилетия. Три излитания. Последният се приземява в двайсет и два нула нула. После машините остават за около час на пистата, преди да бъдат извлечени до хангарите. Нападението е проведено в един и трийсет и пет, а по това време всичките са били вече прибрани.

Аника преглъща и отпуска статията в скута си.

— Надявах се най-накрая да стигнем до дъното на тази история — казва тя и прави опит да му се усмихне.

Той отговаря на усмивката, поглежда я с наситено сините си очи и Аника се накланя леко напред.

— Минали са почти трийсет години. Не можете ли поне да ми кажете какво е причинило експлозията?

Настава мълчание, но тя няма нищо против: натискът е върху него, не върху нея. За жалост, капитан Петерсон, изглежда, въобще не се вълнува от факта, че е прелетяла хиляда километра за едното нищо. Явно ще трябва да смени темата.

— Какво ви наведе на мисълта, че зад това стоят руснаците?

— По метода на изключването — отвърща мъжът, като се обляга в стола и почуква по чашата с химикалка. — Местните групировки са отписани на бърза ръка, а от тукашната полиция са сигурни, че по това време не е имало гастролиращи активисти — нито леви, нито десни.

— Кое ви прави толкова сигурен?

За първи път офицерът е свършено сериозен. Химикалната му замлъква.

— Веднага след взрива местните групировки са били подложени на колосален натиск. Събрано е огромно количество информация: знаем например кой точно се е заигравал с кибритените клечки, но за взрива — нито дума. Стигнахме до извода, че просто никой нищо не знае. Ако са били те, непременно щяхме да разберем.

— Вашите хора ли провеждаха разпитите, или полицията?

Той пак се усмихва леко.

— Да кажем, че си помагахме взаимно.

Аника прекарва фактите през съзнанието си, загледана в записките си, без наистина да ги вижда.

— Да, но — започва тя — степенята на мълчание при всяка групировка зависи от това доколко фундаменталистка е тя, нали така? Кое ви кара да сте толкова сигурни в липсата на стоманено ядро от изпечени терористи, за които нямате представа, просто защото те не са пожелали да излязат на светло?

Мълчанието на мъжа продължава малко по-дълго от очакваното, а след това избухва смях.

— Къде? — пита той и става. — Тук, в Люлео? По средата на нищото? Руснаците са. Няма кой друг да е.

— Но защо ще се задоволят само с един „Дракен“? — пита Аника, докато си събира нещата. — Защо не са гръмнали цялата база?

Капитан Петерсон поклаща глава с въздишка.

— Навярно за да ни покажат какво могат; да ни извадят от равновесие. На всички ни се ще да четем мислите, да проумеем логиката им. Защо изпращат полски търговци с предмети на изкуството по домовете на всичките ни офицери? За какъв дявол им бе да заклепват оная подводница, U 137, в скалите край Карлскруна? Съжалявам, но имам насрочена среща след броени минути.

Аника дръпва ципа на чантата и също става. Навлича палтото.

— Е, благодаря ви — казва тя. — Благодаря и за предложението да разгледам музея, но не знам дали ще имам време за това утре. Остават още някои неща за довършване, а следобед летя обратно.

— Опитайте да намерите време — съветва я офицерът за връзка, докато се ръкуват. — Густаф го поддържа в отлична форма.

Тя забива поглед в земята и промърморва нещо.

Абсолютно безполезно, мама му стара, мисли си Аника, докато кара към главното шосе. Не мога да се прибера в редакцията и да кажа, че цялото пътуване е било загуба на време.

Горчиво разочарована, тя натиска газта и колата поднася. Аника отпуска педала уплашена.

В същия миг дрънва мобилният: скрит номер. Знае, че е Спике още преди да чуе гласа му.

— Пипна ли вече атентаторите? — пита мазно той.

Аника натиска предпазливо спирачката, дава десен мигач и наглася по-удобно телефона до ухото си.

— Журналистът, с когото имах среща, е мъртъв. Прегазили го ден преди пристигането ми. Блъснат и зарязан на пътя.

— Глей ти! — реагира Спике. — Имаше нещо подобно от една агенция тази сутрин. Цитират някакъв регионален парцал. За него ли става дума?

Аника изчаква да отмине един камион с трупи, който кара фордчето ѝ да се разтресе. Дланите и стисват волана.

— Може и за него да е. В редакцията му са научили вчера, така че би било малко странно да не го съобщят в собствения си вестник.

Внимателно излиза на главния път.

— Открили ли са шофьора?

— Поне аз не знам такова нещо — отвърща тя, а после чува гласа си да казва: — Днес мислех да се поразровя малко около смъртта му.

— Че защо? Сигурно е бил някои пиян шофьор.

— Може би, но колегата тъкмо е работил върху голям материал, а в петък е пуснал друг, които повдига доста сериозни въпроси. *И за който вече знам, че е гола вода,* довършва тя наум и прехапва устни.

Спике въздъхва шумно.

— В такъв случай гледай поне да си струва. Това е — приключва той и затваря.

Аника паркира пред входа на хотела, качва се в стаята и се просва в леглото. Камериерката го е оправила, ликвидирайки свидетелствата за една ужасно прекарана нощ. Спала е лошо, будейки се с главоболие и цяла в студена пот. Ангелите пеят в хор с високи и ниски тонове почти през цялото време: когато е далеч от дома стават особено настойчиви.

Оправя възглавницата под главата си, пресяга се към телефона върху нощното шкафче и го подпира върху стомаха си, а после набира прекия номер на съпруга си в Съюза на общините.

— Томас е на обяд — съобщава секретарката намусено.

Свива се под завивките и затваря очи.

Слънчеви лилии захарни цветя меланхолични диаманти, ах, о, скъпи мой...

Оставя се на потока от думи. Не мога да се боря повече, казва си тя.

Пробужда се рязко, без да знае къде се намира. Докосва брадичка и установява, че е влажна, както и шията отстрани; разбира с погнуса, че е от собствената ѝ слюнка. Дрехите лепнат неприятно по тялото, а лявото ѝ ухо пици пронизително. Изправя се неуверено и тръгва към банята.

Когато се връща в стаята, вече е почти тъмно. Хвърля уплашен поглед към часовника, но той показва едва три и четвърт. Бърше врата си с пешкир, проверява дали в чантата има всичко необходимо и излиза.

Взема от рецепцията карта на Люлео само за да открие, че Свартъостаден изобщо не е включен в нея, но администраторката с готовност ѝ чертае пътя, по който да стигне дотам.

— Значи, пишете нов материал — отбелязва тя ентусиазирано.

Аника вече е на път към изхода, но спира и се обръща назад изненадана.

— Ами видях, че сметката ви е на името на *Вечерна поща* — обяснява изчервено момичето.

Аника прави няколко крачки заднишком, като удря петите си във вратата. Миг по-късно вече е навън, изложена на пронизващия вятър. Няма глоба за неправилно паркиране. Вмъква се в изстиналата кола и поема по Съодра Варвследен. Воланът е леденостуден и докато рови в чантата си за ръкавиците, без малко да блъсне една дебелана с детска количка. Надува шумния вентилатор на парното докрай и се отправя с разтуптяло сърце към Малмуден.

Докато изчаква червената светлина на семафора при един влаков прелез, отново поглежда картата: вече е стигнала долния ѝ десен ъгъл. Няколко минути по-късно влиза в кръговото движение и оттук нататък ще трябва да разчита единствено на пътните табели. Поглежда нагоре: Скюрхолмен е наляво, Хертшън направо, Свартъостаден — надясно. Мярва ѝ се още един надпис — „Хамбургерите на Фрасе“ — и усеща как нивото на кръвната ѝ захар рязко спада. Светва зелено и тя свърва от пътя, паркира край бензиностанцията и влиза вътре. Купува си

чийзбургер с лук и го захапва с настървение, докато оглежда наоколо: миризма на пържено, боядисани стени от фибростъкло, изкуствено растение в ъгъла, игрална машина *Междузвездни воители*, охлузена мебелировка от дърво и хромиран метал.

Това е тя, истинската Швеция, казва си Аника. Центърът на Стокхолм е малък природен резерват. Представа си нямаме какво става из дивотията.

Потегля с леко разбунтуван от топенето сирене и лука стомах. В светлината на фаровете трепкат сухи снежинки, които влошават видимостта, макар да е сама на пътя. Кара още няколко километра, докато изведнъж, точно над нея, през снега щръкват очертанията на стоманолеярния завод. Осветени гарвановочерни скелети от метал, които изпускат пара и изглеждат досущ като живи. Издава лек вик на изненада. Прекрасни са! Толкова неестествено... живи.

Виадукт я превежда през обширни складови площи, кръстосани надлъж и шир от железопътни релси.

Последната гара на Малмбанан, „рудната железница“, разбира се. Вътрешността на изкорубените планини се докарва на това място край брега с помощта на онези безкрайни влакови композиции, които е виждала по телевизията.

Тя продължава смаяна напред, докато стига до осветена табела над огромно съоръжение, което се оказва Западният портал, и паркира до него.

Гигантското чудовище над нея е Втора доменна пещ — ревящ и трополящ великан, който превръща рудата в стомана. По-нататък са разположени валцови мелници, леярни, коксови пещи, електроцентрала. Целият комплекс тъне в бумтене и грохот, шумът ту се надига, ту утихва, бучи и пее.

Ама че местенце, мисли си Аника и потръпва от студ. Ангелите са замлъкнали. Вече е съвсем тъмно.

Ане Снапхане напуска пресконференцията със запотени длани и разтреперани колене. Искане й се да заплаче, да закрещи. Тътнеща болка в главата само разпалва гнева срещу шефа й, който си вдигна чукалата за Щатите, а нея бе оставил да се справя с всичко. Не са я наели да

поема отговорността за цялата телевизия Скандинавия — тя е само програмен директор.

Довлича се до кабинета си, набира номера на Аника и се оглежда отчаяно за чаша вино.

— Застанала съм точно пред стоманените заводи в Свартъостаден — креци отсреща Аника. — Същинско чудовище, направо е невероятно. Как мина пресконференцията?

— Пълна свинщина — отвърща Ане с глух глас, а ръцете ѝ потръпват. — Разкъсах ме на парченца, а твоите момчета бяха най-гадни от всички.

— Задръж така — каза Аника. — Трябва да преместя колата, че преча на някакъв камион... Добре, бе, добре! Махам се!

Чува се звук от двигател на лека кола; Ане рови в чекмеджето на бюрото за болкоуспокояващи, но кутийката се оказва празна.

— Готово. Кажи сега какво стана — пита Аника, отново на линия.

Ане заповядва на ръцете си да мируват, сетне докосва чело с длан.

— Очакват от мен да въплъщavam всички свръхкапиталистически, войнолюбиви, американски, мултинационални и кръвопийски корпорации — при това наведнъж.

— Първо правило на драматургията — отзовава се Аника. — На злодея трябва да се даде лице. Така се случи, че ти си най-подходящата за момента. Макар да не разбирам защо са толкова сърдити.

Ане затваря внимателно чекмеджето и оставя телефона на пода, след което ляга до него.

— Не е съвсем така — продължава тя в слушалката, вторачена в светлините на тавана. Диша тежко и има чувството, че стаята се люлее. Конкурираме се с вече утвърдилите се телевизии за едничката ниша от рекламния пазар, която още не са завладели напълно — търговията със световни марки. Но това не е всичко. Не само им вземаме парите, но и ще им отмъкнем зрителите с тия напълно комерсиализирани, лайнени програми, дето ги купуваме за жълти стотинки.

— А собствениците на *Вечерна поща* ще го отнесат най-яко, така ли? — интересува се Аника.

— Да, понеже ще използваме цифровата ефирна мрежа.

— Как ти е главата?

Ане затваря очи и неоновите тръби от тавана се превръщат в синкави ивици върху клепачите ѝ.

— Няма промяна — отвърща тя. — Освен това започвам и да залитам.

— Наистина ли си убедена, че е само от стреса? Няма ли как да го даваш малко по-леко? — Гласът на Аника изразява истинска загриженост.

— Опитвам се — промърморва Ане и въздъхва дълбоко.

— Миранда идва ли този уикенд?

Ане клати глава, закрила очи с ръка.

— С Мехмет е.

— Това добре ли е, или зле?

— Нямам представа — шепне Ане. — Не съм убедена, че ще мога да продължавам така.

— Разбира се, че ще можеш — заявява Аника. — Ела утре у нас. Томас е на тенис. Ще изпека малко сладки.

Ане Снапхане се изсвива и бърше очи.

След като приключват разговора, Аника продължава нататък със свит от страх стомах. За пръв път ѝ минава през ума, че може Ане наистина да не е добре със здравето. От години хипохондричната ѝ приятелката тича при доктор Олсон, оплаквайки се от всеки симптом, описван някога в медицинската литература, и до този момент само два пъти ѝ се е налагало да пие антибиотици. Веднъж ѝ предписали някакъв сироп за кашлица, а тя, след като прочита, че в него има морфин, звъни паникьосана на Аника да пита дали няма да стане наркоманка. Не успява да сдържи усмивка при този спомен.

Излиза бавно от шосето, за да поеме през жилищната част на Свартъостаден. Тук е направо друга държава или поне съвършено различен град. Нищо общо с Люлео, а и със самата Швеция. Аника почти се оставя колата сама да я води из западналото градче, изненадана от неговата атмосфера.

Естонски пейзаж, казва си тя. Полски покрайнини.

Фаровете осветяват очукани дървени фасади на външни клозети и бараки, наклонени покриви и разнебитени дъсчени огради. Сградите са малки и безформени, все едно са строени от щайги за портокали. Боята на повечето се лющи, неравно излятото стъкло на прозорците блещука. Отминава магазин с дрехи втора ръка, събирани от дарения,

чийто приходи подпомагат борбата за свобода, само че за чия свобода точно, не става ясно.

Спира зад площадка за рециклиране на отпадъци и слиза от колата. Шумът от стоманолеярните се чува едва-едва в далечината. Прави няколко бавни крачки, като наднича над оградите в чуждите дворове.

— Търсите ли някого?

Някакъв мъж с вълнена шапка и работни ботуши я приближава откъм безвкусно натруфена къща, вторачен в прическата ѝ.

Аника се усмихва.

— Просто минавам оттук и реших да спра. Удивително място.

Мъжът спира, изправя гръб.

— Така е, малко е необичайно. Стар работнически квартал от края на миналия век. Силно чувство за единение. Тук цари истински общностен дух. Рядко се случва някой да напусне района.

Аника кимва възпитано.

— Разбирам защо хората в края на краищата остават.

Мъжът измъква цигара от вътрешен джоб, пали, а после, захапал въдицата ѝ, подхваща разговор.

— Сега си имаме и детска градина — съобщава той. — На три класа: Вилекула, Долината на тролчетата и Шумотевица. Дълги години се борихме с общината, докато отстъпят. Децата остават в училището до тринайсетгодишна възраст, но имаме и младежки клуб с високоскоростен интернет. Сега ще трябва да се борим, за да запазим къщата на бившия директор на завода. Няма отърване от тази мания да се събаря всичко.

Издишва плътен облак дим и я поглежда изпод козирката на шапката си.

— Та, за какво сте дошли тука?

— Имах среща с Бени Екланд, но когато пристигнах, разбрах, че е блъснат от кола.

Мъжът поклаща глава и пристъпя на място.

— Много гадна история — отбелязва той. — Тръгнал си човекът за къщи и така да го премажат. Всички сме поразени.

— Тук май всички се познават? — опитва почвата тя с надежда да не прозвучи прекалено настойчиво.

— За добро или лошо — отвръща непознатият. — Но най-вече за добро. Чувстваме се отговорни един за друг, а това вече рядко се среща на този свят...

— Знаете ли къде е станало?

— Надолу по Шепаргатан, към главния път — сочи с ръка събеседникът на Аника. — Близо до Блекис, голямата сграда край гората. Децата занесоха там цветя преди малко. Да, вече трябва да вървя... — Мъжът се отправя към водата.

Аника остава на място и гледа как се отдалечава.

Ще ми се и аз така да живея, казва си тя. Да принадлежи към нещо.

Мястото, където е бил блъснат Бени Екланд, е само на неколкостотин метра от Западния портал, но не може да се види оттам. Всъщност не може да се види отникъде, ако не броим един порутен жилищен блок и отдалечена на стотина метра работилница за табели. Рехава редица улични лампи, някои от които счупени, хвърля мъждива светлина върху полицейската лента, калта и снега. Отляво се вижда див шубрак, а отдясно — насип с ограда най-отгоре.

Малмвален, казва си тя. Прочутото футболно игрище.

Изключва двигателя и остава заслушана в мрака.

Бени Екланд току-що е приключил с поредица статии за тероризма. Последната публикация е за нападението над F 21. След това е прегазен тук, в най-затънтената част на Люлео.

Тя не обича съвпаденията.

Не след дълго някакъв юноша излиза от един от блоковете и бавно приближава трепкащата полиетиленова лента около мястото на инцидента с ръце в джобове. Косата му е втвърдена от твърде много гел и това развеселява Аника. Синът и, Кале, съвсем наскоро е открил удоволствията от ползването на гел за коса.

Младежът спира само на няколко метра от колата, вперил безизразни очи в малка купчина цветя и свещи отвъд загражденията.

Усмивката ѝ избледнява при мисълта как тукашните хора приемат гибелта на Бени Екланд. Всички жалят за него. Дали някой от собствените ѝ съседи би се затъжил така за нея?

Надали.

Пали колата с намерение да отиде до Малмхамнен. В мига, когато завърта ключа, момчето се сепва като ударено и това я кара да подскочи. С вик, които прониква чак в колата, то се втурва обратно към блока. Изчаква го да изчезне зад оградата и поема към пристанището, където е била открита откраднатата кола.

Пътят е абсолютно черен и лъжовен: отвежда я до задънена улица, преградена с голяма порта. Решава да се върне към местопрестъплението и потегля натам със скоростта на костенурка.

Когато стига до табелата „Свартъостаден“, поглежда към блока и съзира силуета от щръкналите коси на момчето в най-долния прозорец отляво.

— Не исках да те стресна — казва си тя. — Какво чак толкова те уплаши?

Спира край полицейския кордон и слиза от колата с чанта в ръка. Хвърля поглед към Втора доменна, все още поразена от гледката, после се обръща на другата посока, накъдето духа вятърът. Този път води към жилищния квартал.

Аника изважда от чантата фенерче и насочва лъча му над полицейската лента. Натрупаният през последните дни сняг е покрил всяка следа, която би могла да е останала от мъртвеца. Върху ледената покривка на асфалта няма признаци някой да е набил спирачки, но и да е имало, вече са заличени.

Осветява оградата на десетина метра от мястото. Там са го намерили. Инспектор Сууп има право; с последното си движение Бени Екланд е полетял във въздуха.

Стои така, с фенерче в ръка, заслушана в далечния шум на стоманолеярните. Обръща се и отново съзира главата на онова момче този път в десния прозорец.

Може да отиде и да почука, след като и бездруго вече я бяха видели да се навърта наоколо.

Дворът е тъмен и се налага да търси пътя си с помощта на фенерчето. Прилича на бунцище, а къщата е същинска съборетина. Ламарината на покрива е ръждива, боята се люци. Загася фенерчето, прибира го в чантата и приближава обикновената входна врата. Тя води към черно като катран антре.

— Какво правите тук?

Тя се дръпва назад и отново рови в чантата за фенерчето. Гласът е дошъл отдясно мутиращ момчешки глас.

— Ей? — обажда се тя.

Чува се щракване и в антрето светва. Тя примигва, обърквана за миг. Заобиколена е от тъмнокафяви стени, които сякаш ще се стоварят отгоре й. Има чувството, че таванът я притиска. Покрива главата си с ръце и извиква.

— Какво има, за Бога? Успокойте се.

Момчето е дългнесто и слабо, обуто в дебели чорапи. Облегнало се е на врата с надпис Густафсон, очите му са тъмни и бдителни.

— Исусе — проговаря Аника, — изплаши ме.

— Не съм Сина Божи — отвърща момчето.

— Какво? — И ангелите внезапно запяват. *Лято зима копнеж неутешим.* — Я да млъквате! — кресва тя.

— Ти да не си малко луда? — пита момчето.

Тя се окопитва и среща погледа му. Той е изпитателен, леко уплашен. Гласовете млъкват, таванът се вдига нагоре, стените вече не се клатят.

— Понякога — обяснява Аника съм леко замаяна.

— Защо слухтиш наоколо?

Тя вади смачкана книжна салфетка от чантата и бърше носа си.

— Казвам се Аника Бенгтзон и съм журналист — представя се гостенката. — Дойдох да видя мястото, където е загинал мой колега.

Протяга ръка, момчето се поколебава, но накрая и подава своята с неохота.

— Познаваше ли Бени? — пита то, като издърпва пръстите си.

Аника поклаща глава.

— Двамата пишихме за едни и същи неща — обяснява тя. — Трябваше да се видим вчера.

Осветлението в антрето угасва.

— Значи не си от полицията? — пита момчето.

— Би ли светнал отново, моля? — казва Аника, усещайки нотка на паника в гласа си.

— Май наистина си малко лудичка — отвърща момчето, сега по-уверено. — Освен ако нямаш страх от тъмното.

— Лудичка съм. Запали лампата.

Момчето натиска ключа и лампата пак светва, за още една минута.

— Слушай — поглежда го Аника, — мога ли да ползвам тоалетната?

Момчето се колебае.

— Не бива да пускам луди жени вкъщи — казва то. — Разбираш ме, нали?

Аника не се сдържа, избухва в смях.

— Добре тогава — казва тя. — Значи ще пишкам в антрето.

Той вдига вежди и отваря вратата с ръката, която почива върху дръжката.

— Но няма да казваш на мама.

— Обещавам.

Банята е облицована с винилов тапет от седемдесетте години, украсен със стилизирани слънчогледи. Тя наплисква лице, измива ръце и прекарва пръсти през косите си.

— Ти познаваш ли Бени? — пита го, след като излиза.

Момчето кимва.

— А как се казваш впрочем?

Забива поглед в пода.

— Линус. — Гласът му успява да направи няколко салта дори и при изговарянето само на тези пет букви.

— Линус — повтаря Аника. — Имаш ли представа дали някои от сградата е видял какво се е случило с Бени?

Очите на момчето се разширяват. Прави две стъпки назад.

— Значи си полицай?

— Глух ли си? — възмущава се Аника. — Репортер съм. Също като Бени. Пишихме за едно и също. Полицията казва, че някой го е блъснал и после е офейкал. Не знам дали е истина. Имаш ли представа дали някои е чул нещо оная нощ?

— Полицайте вече идваха и питаха същото.

— И ти какво им каза, Линус?

Гласът му се извива във фалцет, когато ѝ отговаря:

— Че нищо не съм видял, разбира се. Прибрах се у дома навреме. Нищо не знам. Трябва да си вървиш.

Пристъпва към нея с вдигнати ръце, сякаш възнамерява да я изблъска насила през вратата. Аника не помръдва.

— Има разлика между това да говориш с полицай и с журналист — казва тя бавно.

— Знам — отвръща Линус. — Който говори с пресата, може да види снимката си на първа страница.

— Всеки, който ни съобщи нещо, може да остане анонимен, ако предпочита така. Някоя власт не може да ни пита от кого черпим информация законът го забранява. Нарича се свобода на словото. Бени никога ли не ти го е казвал?

Момчето мълчи, очите му са широко отворени, пълни с недоверие.

— Ако знаеш нещо, Линус, или пък познаваш някого, които знае, можеш да ми кажеш и никой няма да разбере откъде съм научила.

— А ще му повярваш ли?

— Това не знам. Зависи от това какво ще каже, разбира се.

— Но ще го напишеш във вестника?

— Само информацията. Не и кой ми я е дал, щом той не иска да се знае.

Поглежда момчето убедена, че интуицията не я лъже.

— Не си се прибрал у дома когато е трябвало, нали Линус?

Момчето прехвърля тежестта на тялото от единия си кокалест крак върху другия, преглъща и адамовата му ябълка подскача нагоре-надолу.

— Кога трябваше да се прибереш?

— С последния автобус, единицата, пристига в двайсет и един и трийсет и шест.

— А ти какво направи?

— Има и нощна линия. Петдесет и едно отива до Мефос. За момчетата, дето работят трета смяна в стоманолеярната... Понякога вземам него, ако закъснея.

— И тогава се налага да вървиш пеша?

— Не е далеч. Пресичам линиите по пешеходния мост, а сетне по Шепаргатан...

Оглежда се и тръгва през хола към стаята си. Аника тръгва подире му. Заварва го седнал върху идеално оправено легло с кувертюра и декоративни възглавнички. Върху бюрото лежат отворени няколко учебника, има и допотопен компютър, но всичко останало в помещението е подредено по лавиците или прибрано в кашони.

— Къде беше ходил?

Той прибира крака под себе си и сяда по турски, вторачил поглед в ръцете си.

— Алекс има бърз интернет. Играхме Теслатрон.

— Къде са родителите ти?

— Мама. — Поглежда я гневно. — Само двамата с мама сме. — Отново свежда поглед. Тя е нощна смяна. Обещах ѝ да не закъснявам.

Съседите ме наглеждат и трябва да внимавам, когато се прибирам късно.

Аника гледа голямото малко момче на леглото и за миг я обхваща непреодолим копнеж по собствените ѝ деца. Очите ѝ се навлажняват и тя поема няколко пъти дълбоко дъх, за да прогони сълзите.

И Кале ще бъде същият след някоя и друга година. Чувствителен, умен, готин, като пале.

— Значи си взел другия автобус, нощния? — Гласът ѝ трепва едва забележимо.

— В дванайсет и половина е на спирката. И Бени беше в него. Той познава мама. В Свартъостаден всички се познават, затова се криех най-отзад.

— Той не те ли видя?

Момчето я поглежда, сякаш е ненормална.

— Беше се налял до козирката, нали така? Иначе щеше да е с колата, нали така?

Разбира се, признава тя и го изчаква мълчаливо да продължи.

— Заспа в автобуса. Наложил се шофьорът да го събуди на Мефос. Аз се изнизах през задната врата, докато двамата се разправяха.

— Къде живее Бени?

— Отсреща, на Лаксгатан.

Прави неопределен жест с ръка, но Аника пак не успява да установи посоката.

— И го видя как тръгва към къщи от спирката?

— Да, но той не ме видя. Гледах да вървя на разстояние зад него, а и валеше здраво.

Млъква. На Аника ѝ става горещо с ватираното яке. Без да продума, го оставя да се свлече от раменете ѝ, после го вдига и оставя върху стола пред бюрото на момчето.

— Какво видя, Линус?

Момчето свежда още по-ниско глава и кърши пръсти.

— Имаше една кола — промълвя то.

Аника чака.

— Кола?

Той кима отчаяно.

— Волво V70, само че тогава не го знаех.

— А кога разбра?

Подсмърча.

— Беше влязъл на заден във футболното игрище, затова се виждаше само предницата. Беше се прикрил зад едно дърво.

— Но ти го видя?

Още мълчание и кършене на пръсти.

— Как?

Момчето вдига поглед, а брадичката му потръпва.

— В колата седеше някой. На ъгъла има жълта улична лампа и тя го осветяваше малко. Виждаше се ръка върху волана. Държеше го ей така.

Момчето протяга ръка пред себе си и я отпуска върху въображаем волан, а очите му са все така широко отворени.

— И какво направи?

— Чаках. Де да знам кой е, нали така?

— Но си видял, че е волво V70?

Клати бързо глава.

— Не тогава. Чак когато се показва цялата. Тогава видях задните светлини.

— Какво за тях?

— Отиват чак до покрива. Харесвам такива светлини. Сигурен съм, че беше V70, златисто...

— И мъжът запали колата и потегли?

Линус кимва и разтърсва глава, за да събере мислите си.

— Запали колата и бавно излезе, след това даде рязко газ.

Аника чака.

— Бени беше пиан, но въпреки това чу колата и опита да се отдръпне, само че тя го последва и Бени скочи на другата страна, а тя пак след него и той се оказа по средата на пътя и тогава колата...

Поема дълбоко дъх.

— Какво колата?

— Два удара и Бени литна във въздуха.

— Чуха се два удара и Бени политна във въздуха? Пада близо до оградата на футболното игрище?

Момчето мълчи няколко секунди, сетне свежда глава. Аника потиска порив да го прегърне.

— Не падна ли в края на игрището?

Линус поклаща глава и обърсва нос с опакото на ръката.

— По средата на пътя — повтаря той едва чуто. — Колата спря и аварийните отзад светнаха. Тогава видях какъв модел е. Даде бавно на заден, а Бени лежеше там, но онзи го прегazi отново, а после сякаш се прицели в главата му... и мина през лицето...

Стомахът на Аника се преобръща, отваря широко уста за глътка въздух.

— Сигурен ли си? — шепне тя.

Момчето кимва. Тя гледа бялата кожа на главата му, прозираща между кичурите, намазани с гел.

— После оня излезе и повлече Бени за краката в посока Малмвален... май го поизтупа... после се върна в колата и обърна, тръгна надолу по Шьофартшгатан към пристанището...

Аника разглежда момчето с други очи. Със смесица от недоверие, отвращение и симпатия. Дали е вярно? Отвратително! Горкото момче.

— Какво направи след това?

Линус започва да се тресе. Най-напред ръцете, а после и краката.

— Отидох... при Бени. Лежеше там, до оградата... мъртъв.

Обгръща тялото си с кльощавите си ръце. Полюлява се лекичко.

— Част от лицето и главата му сякаш ги нямаше, отдолу бе влажно, целят гръб извит на обратно, така че... вече бях сигурен... и се прибрах у дома, но не можах да заспя.

— И не си казал нищо на полицията?

Поклаща глава и обърсва сълзите с разтреперана длан.

— Бях казал на мама, че ще съм си у дома преди десет без четвърт.

Аника се навежда и неловко докосва коляното му.

— Линус — казва тя, — това, което чух, е направо ужасно. Сигурно си бил ужасен. Мисля, че трябва да го разкажеш и на друг възрастен, защото не е добре за самия теб да живееш с подобна тайна.

Той се дърпа от ръката ѝ и обляга гръб на стената.

— Нали обеща! Каза, че оставам анонимен.

Аника вдига безпомощно ръце.

— Нищо няма да кажа. Просто се притеснявам за теб. Това е сред най-страшните неща, които съм чувала.

Отпуска ръце и се изправя.

— Наистина е много важно полицията да научи онова, което ми каза. Но ти го знаеш и сам. Умно момче си. Смъртта на Бени не е резултат от нещастен случай, а ти си очевидец. Смяташ ли, че на убиеца трябва да му се размине?

Момчето отново забива упорито очи надолу. Аника е осенена от неочаквана мисъл.

— А ти... ти разпозна мъжа в колата, нали?

Момчето се колебае, кърши отново пръсти.

— Може би — казва то тихичко, после внезапно вдига поглед и пита: — Колко е часът?

— Шест без пет — отвръща Аника.

— По дяволите! — Той скача прав.

— Какво има? — пита Аника, докато момчето лети към кухнята.

— Да не искаш да кажеш, че може би си разпознал...

— Мой ред е да готвя, а още не съм започнал.

Появява се пак на вратата.

— Мама ще се върне всеки миг — казва той уплашен. — Трябва да си тръгваш. Веднага!

Аника навлича якето си и пристъпва към момчето.

— Помисли върху онова, което ти казах.

Усмихва му се.

Обзета от чувство на пълна безпомощност, тя напуска дома на момчето.

Томас усеща как гневът го завладява все повече и повече, докато опитва да налучка кода на вратата на детската градина. Същото му се случи и вчера, когато не можа да влезе и остана да стърчи отвън като някакъв идиот.

— Ти знаеш ли кода? — пита сина си.

Момчето поклаща глава.

— Винаги мама го набира.

Миг след това вратата се отваря отвътре. Жена на около четирийсет и двама сополиви хлапаци излизат на тротоара. Той измърморва някаква благодарност, придържа вратата отворена за Кале и влиза в антрето.

— Много е забавно да се ходи на детска градина — отбелязва момчето.

Томас кимва отнесено, мъчи се да събере мислите си. Всеки път, когато идва тук, се чувства като извънземен. Непромокаемият му шлифер, чантата и вратовръзката сякаш влизат в конфликт с леките обувки и удобни пуловери на персонала. Сред детските ботушки и миниатюрната мебелировка се чувства като тромав великан, потен и чужд на това място. Но най-вече го притеснява общуването; така и не съумява да изгради с децата взаимоотношения подобни на онези, които ги свързват с персонала. Няма търпение да седи и говори десет минути за една и съща рисунка — още след първите секунди вените му се издуват и започват да пулсират... да, много е сладко, Елен, това котка ли е? И мисълта му е вече другаде, устремена към следващата цел, към следващата задача.

Когато пристигат, тя се занимава с изрязване на фигурки от хартия. Показва му с гордост няколкото рибки и растения, които е приготвила за малкото си море.

— Да ти помогна ли с грейката? — предлага той.

Отвърща му с поглед, пълен с изненада.

— Това го мога сама. — Момиченцето оставя ножиците и хартията и се отправя към съблекалнята; непреклонна мъничка

фигурка с тънки крачета и размахани ръце.

Вземат автобуса от Флеминггатан, но Томас осъзнава грешката си още преди да се качат.

— Искам да тренирам хокей — заявява Кале, докато Томас се опитва да попречи на някакъв пенсионер с проходилка за възрастни да смаже Елен. Самата мисъл да води няколко пъти седмично момчето с автобус през центъра го кара да потръпне.

— Не ти ли е малко раничко? — прави опит да отложи събитието той.

— Уилям вече ходи на Юргорден. Казали му даже, че още малко и щял да бъде твърде голям.

Бог да ми е на помощ.

— Нали така Елен — казва Томас, — скачай от седалката, почти стигнахме.

— Пуфтя се — обявява момиченцето.

— Казва се „потя се“ — поправя я с презрение момчето. — Много си тъпа.

— Престанете вече — намесва се Томас.

Петстотинте метра до дома им на Хантверкаргатан отнемат цели петнайсет минути. Кале пада на два пъти, когато шофьорът рязко набива спирачки заради задръстените кръстовища по Шеелегатан.

Докато усеща как потта се стича по гърба му, а въздухът да намалява за сметка на въглеродния окис и изкашляните вируси, Томас се зарича да се откаже от политическите партии и занапред да гласува само за онези, които обещаят да намерят решение за уличния трафик в Стокхолм.

— Мами вкъщи ли е? — пита Елен, след като най-сетне успяват да се доберат до втория етаж на автобус номер трийсет и две.

— Тя е в Норланд — намесва се Кале. — Каза го още вчера.

— Мами вкъщи ли е? — повтаря въпроса със същата надежда в гласа тя, този път конкретно към Томас.

Вижда очите й, толкова доверчиви, пухкавите бузки, раничката на гърба. За миг светът се завърта около него: какво направихме? Що за чувство за отговорност е нашето? Как ще се оправим, за Бога! Как ще оцелеят децата ни в този отвратителен свят?

Преглъща с мъка, навежда се над детето и смъква влажната мъхеста шапка.

— Не, миличка, мама не си е вкъщи. На работа е. Ще се върне утре. Поддръж шапката, докато отключача.

— Какво има за ядене? — пита синът.

— Кюфтенца от лос с чесън и зеленчуци.

— М-м-м — облизва се Елен.

— Супер — одобрява Кале.

Въздухът в апартамента е спарен и мирише неприятно. Уличните лампи отдолу хвърлят треперливи синкави отблясъци върху гипсовите орнаменти по тавана.

— Кале, ще светнеш ли?

Децата започват да събличат горните дрехи, а той влиза в кухнята и включва лампите и електрическата печка. Аника им е приготвила храна във фризера. Остава само да я размразят в микровълновата, но той предпочита традиционния начин.

— Може ли да си играем на компютъра, тате?

— Ако можете сами да го включите.

— Ура! — провиква се Кале и хуква към библиотеката.

Настанява се със страниците на сутрешния вестник, които още не е успял да прочете — нови терористични нападения в Близкия изток; акциите падат; предупреждение за очакван спад на печалбите във фармацевтиката. Внезапно усеща, че неприятната миризма е станала по-силна.

Оставя вестника, изправя се и оглежда кухнята. Когато отваря шкафа под мивката, смрадта го задушавя.

Остатъци от риба.

Мигом си спомня, че Аника му е напомнила да изхвърли боклука, преди да заmine вчера сутринта. Превива се на две, готов да повърне, и в този миг откъм антрето се разнася звънът на мобилния. Тръшва бързо вратичката на шкафа, натиска я силно за по-сигурно и хуква към телефона.

Колежка от Асоциацията на областните управи.

— Брошури са отпечатани — съобщава София Гренборг. — Знам, че вече си се прибрал, но реших, че ще искаш да ги видиш час по-скоро.

Сякаш тапи от шампанско загърмяват в главата му.

— Господи, така се радвам, задето се обади — отзовава се Томас. — Умирам да ги видя. Можеш ли да пратиш няколко по куриер у дома,

на Хантверкаргатан?

Връща се в кухнята и отваря прозореца, за да проветри от гадната воня на развалена риба.

— М-да — чува се разсеяният глас на София. Изглежда записва.
— В Кунгсхолмен, нали?

Съобщава й кода на входната врата за улеснение на куриера.

— Току-що звъняха от министерството. Крамне пита дали не можем да проведем съвещанието по-рано. Утре сутринта, например.

Томас застава на едно място, загледан към задния двор. Ще си пропусне тениса.

— Ами — започва той, — жена ми я няма. Връща се утре следобед. По-добре ще е да го оставим за понеделник.

— Беше много настоятелен. Каза, че понеделник не го устройва. Искаш ли да го проведем без теб?

Отначало мисълта да го прескочат го оставя безмълвен, а след това се засяга.

— Не! — бързо казва Томас. — Не, няма проблем. Аника се връща малко след пет, така че в седем вечерта става...

— Добре. Ще предам. До утре вечер...

Присяда все още с телефона в ръка. Жуженето на вентилатора в задния двор се промъква, едва доловимо, през открехнатия прозорец.

Пак това министерство. Този нов проект си е чист късмет. След проучването върху проблемите на местното самоуправление, което бе оценено като голям успех, пред него се откриват широки възможности за избор сред новите длъжности в Асоциацията. Аника е тази, която предлага да се насочи към заплахите срещу политици. Има и други, по-престижни сфери, които би могъл да поеме, но тя вижда нещата в перспектива.

— Нали искаш да напреднеш — отбелязва жена му с обичайната си безцеремонност. — Защо да си губиш времето с някой престижен проект в Асоциацията, след като ще имаш възможност да си създадеш един куп връзки сред големите на деня?

Така че той се спира на обществения достъп до политическите лица и свързаните с това заплахи.

Усеща студено течение около краката си. Става и затваря прозореца.

Основна причина за разработването на тази програма дават резултатите от проучване, според които един от всеки четирима областни управители и един сред петима кметове са ставали обект на насилие или заплахи по време на мандата си. Заплахите се отправят най-вече от отделни лица, но не са редки случаите, когато го правят расистки или ксенофобски настроени групировки. Същите изводи довеждат до създаването на звено с широки правомощия, чиято задача е да проучи заплахите и насилието над политиците.

Отпуска се тежко върху стола с мисълта да вземе отново вестника, но се отказва.

Асоциацията не смята програмата за особено значима и мнозина повдигат вежди, когато научават за избора му. Задача на работната група е да съдейства за развитие на едно открито и демократично общество, както и да излезе с конкретни предложения относно поведението на изборни лица в екстремни ситуации. Освен това трябва да се разработи методика за обучение, както и да се провеждат регионални конференции в сътрудничество със Службата по интеграция и Комитета за исторически проучвания.

Той и София, като представители на общините и областните управи, са организатори и макар програмата да е в ход едва от два-три месеца, той вече знае, че е направил верния избор. Подкрепата, която им оказва до момента Министерството на правосъдието, е направо фантастична. Мечтата му да постъпи на държавна служба, преди да навърши четирийсет, вече не прилича на сън.

Телефонът отново вибрира в ръката. Включва го, преди да е звъннал.

— Жалко, че не си тук — чува се гласът на Аника. — Тъкмо минавам покрай Западния портал на стоманолеярните в Свартъостаден край Люлео. Не можеш да си представиш колко е красиво. Ще отворя прозореца, чуваш ли шума?

Томас се обляга назад и затваря очи, без да чува нищо друго, освен паразитни звуци от лошата връзка, сътворена от шведско-американските капиталисти.

— Стоманолеярните? — повтаря той. — Мислех, че отиваш във военновъздушната база.

— Ходих вече, но после срещнах едно младо момче, което...

— Ще успееш, нали?

— С кое?

Няма отговор за този въпрос. Сега наистина долавя, през бездната помежду им, някакъв шум, нещо като приглушен тропот. Разстоянието ляга като огромна тежест върху му.

— Липсваш ми — промълвя той тихичко.

— Какво казваш? — крещи тя през шума.

Томас поема мълком малка глътка въздух.

— Как си, Аника?

— Много добре — отвърща тя твърде бързо и прекалено уверено. — Ядохте ли?

— Във фурната е.

— Защо не използваш микровълновата? Бях приготвила...

— Знам — прекъсва я той. — Да ти се обадя ли по-късно? Тъкмо сега имам куп неща...

И ето че отново седи сам, стиснал мобилния в ръка, обзет от безпричинно раздразнение, което заплашва да прерасне в гняв.

Просто не обича, когато Аника я няма — това е. Тя изобщо не се справя. Но щом той повдигне въпроса, жена му става хладна и затворена. А Томас я иска тук, до него, за да е сигурен, че всичко е наред, че тя е в безопасност, че е щастлива.

След онази чудовищна Коледа, след като най-страховитата вълна от обществен интерес поотмина, уж всичко бе наред. Аника е мълчалива и бледна, но иначе изглежда добре. Занимава се непрекъснато с децата, пее и играе с тях, изрязва и лепи. Отделя много време на асоциацията на новодомците, както и на ремонта на кухнята, който вече могат да си позволят, след като най-после изплащат жилището. Мисълта за изгодната сделка — купуват апартамента на по-малко от половината пазарна цена — я кара да се радва като дете, но пък тя винаги е била притеснена материално. Томас се опитва да гледа на покупката по-трезво; известно му е, че парите идват и си отиват. Аника така и не му прощава, че загуби последните си спестявания с акциите на „Ериксон“.

Поглежда към фурната с мисълта, че храната трябва да е вече готова, но не понечва да я извади.

След като тръгва отново на работа, Аника започва да става все по-далечна и отчуждена. Понякога млъква насред изречението със зяпнала уста, с широко отворени, пълни с ужас очи. Ако я попита

какво става, тя го поглежда така, сякаш го вижда за пръв път в живота си. Кожата му направо настръхва.

— Тате, не мога да пусна компютъра.

— Опитай още веднъж, после ще погледна.

Внезапно е обзет от чувство на безсилие. Хвърля прощален поглед към вестника с мисълта, че за пореден ден трудът на журналистите заминава на бунището. С натежали като олово крайници слага масата, праща мръсните якета на децата в пералнята, приготвя салата, показва на Кале как да рестартира компютъра.

Тъкмо седат на масата, когато пристига куриерът с брошурите, които трябва да обсъдят утре вечер.

Докато децата бърборят и превръщат масата в кочина, той прочита инструкциите за поведение на застрашени политици. Отначало докрай и после пак.

След това се сеца за София.

Аника изключва двигателя пред тъмния вход на *Норландски новини*. Жълтата улична лампа хвърля мъждиво петно върху таблото на колата.

Дългият период, който прекарва у дома, предоставя на Томас допълнително време, което той скоро обсебва и превръща в лично негово. В рамките на тези три месеца той привиква към пълно обслужване, а децата започва да възприема като битови аксесоари; вечерите са на разположение за тенис или късни заседания, уикендите — за лов и хокей. След като се връща на работа, тя продължава да върти по-голямата част от домакинството. Томас я упреква за многото ѝ професионални задължения под претекст, че имала нужда от почивка.

Всъщност, казва си Аника, просто иска да се отърве от необходимостта да претопля манджите, които им готвя. Изненадва я гневът, който събужда у нея тази мисъл.

Отваря шофьорската врата, грабва чантата и лаптопа, излиза на заснежената улица.

— Пеккари — казва Аника на интеркома, — Бенгтзон съм. Искам да ти кажа нещо.

Пускат я да влезе и тя тръгва опипом през тъмното преддверие. Нощният редактор я посреща на горната площадка.

— Какво има?

Тя се дръпва леко заради вълната от дъх на престоял алкохол, но застава колкото е възможно по-близо до него, преди да каже:

— Бени май е попаднал на нещо, което не е трябвало да разбира.

Мъжът отваря широко очи, спуканите им капиляри изразяват неподправена печал.

— F 21?

Тя свива рамене.

— Още не съм сигурна... Трябва да говоря със Сууп.

— Той си тръгва винаги точно в пет.

— Но не е като да е умрял, нали? — пита Аника.

Води я в „Писма на читатели“, където тя избутва с длан акуратно подредените върху бюрото купчинки писма, изпъстрени с гневен почерк, и вади лаптопа си. Включва го, а междувременно набира полицейския участък — инспектор Сууп наистина си е тръгнал точно в пет.

— Как му е малкото име? — пита Аника.

Диспечерът, изглежда, е изненадан от собствения си отговор.

— Всъщност нямам представа.

Чува го да се провиква:

— Ей, как се каза Сууп, освен Сууп? — Приглушен говор, шум от разместени столове.

— Записан е като Л. Г.

Набира номера на справки, даден в указателя само за да установи, че няма достъп до него. Също както в *Катринехолмска поща* — абонаментът за информационни услуги им идва твърде скъп. Измъква кабела на телефонната линия, за да включи към нея лаптопа, променя настройките, за да влезе в интернет, и се свързва със сървър на *Вечерна поща*.

От уебстраницата на телекомуникационната компания научава, че абонат на име Сууп с инициали Л. Г. в районите на Люлео, Питео, Буден, Калакс и Елвсбюн няма. Надали е в състояние всеки ден да пътува в двете посоки на по-голямо разстояние, казва си тя. Насочва вниманието си към резултатите от националното преброяване, които, слава богу, вече са качени онлайн. Там открива Сууп, Ларс-Гунар, роден през 1941 година, с постоянен адрес Крунвеген в Люлео. Хайде обратно в телекома, ето ти я Крунвеген и *voilà!* Има регистриран Айно Сууп с две телефонни линии на номер 19. Излиза от програмата, изключва лаптопа, връща линията в телефона.

Едва сварва да свърши всичко това и мобилният и звънва. Плясва се по челото.

— Изкуквам вече, да знаеш — съобщава тя на Ане Снапхане. — Защо, по дяволите, не му звъннах от собствения си телефон?

— Какво? — недоумява Ане.

Шумът около нея подсказва за алкохол и непринудена атмосфера.

— Къде си? — пита Аника.

Линията съска и пука.

— Какво? — вика Ане. — Ало? Да не си попаднала на нещо?

Аника заговаря бавно и отчетливо:

— Разкрих, че един репортер е бил убит. Обади ми се към полунощ, ако още си будна.

Затваря и набира първия от номерата на Айно Сууп, но попада на факс. Втория път отсреща се разнася музикалното лого на вечерните новини.

— Значи сте от онези хора, които безпокоят другите по домовете — констатира инспектор Сууп, без да звучи особено ядосан.

Също като Бени Екланд, казва си Аника и затваря очи, преди да попита:

— Онова волво, което сте намерили в Малмхамнен, V 70 ли беше? Златисто?

Убедителният глас от телевизора продължава да говори още няколко секунди, след което рязко го прекъсват.

— Добре, признавам, че събудихте любопитството ми проговаря инспекторът и я изчаква да продължи.

— Не става дума за изтичане на информация — успокоява го Аника. — Разговарях с потенциален свидетел. Точна ли е информацията ми?

— Не мога да коментирам въпроса.

— Извън протокола?

— Нека ви звънна на другия телефон.

И затваря. Аника чака цяла вечност, докато накрая той се обажда, този път без акомпанимента на телевизора.

— Възможно е да сте получили сведения за колите, откраднати в Бергнесет в събота вечер.

— Значи е точна?

Мълчанието му ѝ стига.

— Сега бих искал вие да ми кажете нещо — продължава полицаят.

Тя се поколебава, но колкото да не е без хич. Без съдействието на инспектора няма да има новина.

— Говорих с хора, които твърдят, че са видели Бени Екланд прегазван от кола на улица Шепаргатан в Свартъостаден, между пресечките с Мефос и Сандгатан. Златисто волво V 70 било паркирано във входната алея към стадиона, с предница обърната към улицата и с някакъв мъж зад волана. Когато Бени Екланд го подминал, онзи

запалил двигателя и колата с пълна газ се устремила към Екланд. Свидетелят ми казва, че жертвата е направила опит да избегне удара, като е бягала на зигзаг по улицата, но колата го последвала. Сблъсъкът бил на самото платно.

— Мама му стара — промълвя инспекторът.

— Има и по-лошо — казва Аника. — Колата го блъснала два пъти, Екланд литнал във въздуха и паднал върху уличното платно. Колата спряла, дала на заден и го прегазила отново, а после минал и през главата му. След това шофьорът спрял — определено е бил мъж, — излязъл навън и помъкнал тялото нагоре по склона, към игрището. Там, изглежда, поизчистил трупа, а после се насочил — към как се казваше? — Шьофартшгатан, надолу към рудното пристанище. Къде е ударена колата?

— Отпред и в предното стъкло — отвръща инспектор Сууп, без да се колебае.

— Сигурно сте стигнали до заключението, че не става дума за обикновен инцидент? Черепът е премазан, гръбнакът пречупен, всички вътрешности трябва да са помлени.

— Точно така, резултатите от аутопсията излязоха този следобед. Значи някой е видял всичко?

— Да, но държи да остане анонимен.

— И няма начин да го накарате да се свърже с нас?

— Вече направих каквото можах, но с готовност ще опитам пак. Какво мислите?

— Ако казаното от свидетеля е точно, в което май нямам основание да се съмнявам, значи си имаме работа с предумишлено убийство.

Аника записва чутото дума по дума в лаптопа.

— Сещате ли се за нещо писано от Бени Екланд, което да мотивира нечие желание да го убие?

— Екланд не се плашеше от неприятности и противоречия, така че е напълно възможно. Само че не бих си вършил добре работата, ако започна да правя такива догадки. Ако казаното от свидетеля е вярно, подчертавам ако, то ясно е, че тогава ще бъдем готови да разгледаме всеки възможен мотив.

— Вие ли водите разследването?

— Не, вече отговарям само за връзките с обществеността, но пък съм точно човекът, с когото следва да разговаряте. Предварителното разследване е възложено на Андершон от прокуратурата, ако не се лъжа, но тя бе цял ден в съда, така че не вярвам да е разбрала каквото и да било до момента.

След като приключват, Аника намира дежурната стая. Тясното помещение е пълно с дълги маси и статично електричество. Вътре сварва група изпаднали в летаргия редактори, всичките с бледи лица и неуволими погледи.

— Трябва да поговорим — обръща се тя към началника на нощната смяна.

Дебелакът се изправя с учудваща лекота и я повежда през помещението, после през спортния отдел, за да отвори врата към мъничка стая, която служи за пушене.

Аника спира на прага; вонята е непоносима, независимо от наличието на ръмжаща вентилация в единия ъгъл. Мъжът пали цигара и се задавя в неудържим пристъп на кашлица.

— Оставих ги преди девет години — съобщава той, — но вчера сутринта пак запалих.

Аника пристъпва в стаята и поглежда тавана, като оставя вратата открената. Стените започват да я притискат. Дишането и се затруднява.

— За какво става дума? — пита Пеккари, като изпуска тъжно облаче дим към вентилатора.

— Бени е бил убит — съобщава Аника с разгуптяно сърце. — Имам свидетел, който е видял всичко. От полицията потвърдиха, че казаното от него се връзва с онова, което те знаят до момента. Трябва ли да бъдем точно на това място?

Редакторът я гледа така, сякаш току-що е видял призрак; ръката му е застинала с цигарата във въздуха на път към устните.

— Много ви моля — добавя Аника, неспособна да търпи повече. Блъсва вратата и се измъква навън.

Прекосява почти празната стая на спортните редактори чак до другия ъ край; самотен репортер отлепя любопитен поглед от огромен дисплей.

— Здравсти — поздравява го Аника.

— Здравсти — отговаря мъжът и пак забива поглед в екрана.

— Убит значи? — шепне Пеккари в ухото ѝ. Майтапиш ли се?

— Изобщо. Ще напиша статия за онова, което се е случило, и вие можете да я използвате както намерите за добре, но без да я давате на агенциите трябва да се възползваме от случая.

— И защо ни пускате такава аванта?

— Да го наречем солидарност — отвръща Аника, като напруга воля да усмири пулса си. — Освен това читателската ни публика не е една и съща. Не сме конкуренти можем да си сътрудничим.

— Ще запозная нашия криминален с нещата.

— Дума да не става заявява Аника. — Ще излезе с моето име. Случаят е мой, но може вие да публикувате материала.

Гледа я изненадан.

— Задължен съм ви.

— Така е — отвръща Аника и се връща при лаптопа.

ЧЕТВЪРТЪК, 12 НОЕМВРИ

Ане Снапхане се събужда с тъпа болка в главата и бели светкавици в очите. В устата отвратителен вкус, а изпод леглото се разнася страховит шум. След няколко сериозни напъна мозъкът ѝ най-сетне стига до извода, че звъни телефон. Опитва непохватно край леглото, докато случайно докопва спираловидния кабел от слушалката. Вдига я към устните си със стенание.

— Чете ли вестника? — пита Аника от другия край на линията. — Пълна свинщина. Ако нямах да изплащам жилище, бих напуснала още днес. Не, още вчера.

Гласът кънти по странен начин, сякаш резонира в стъклена стена, разположена между ухото на Ане и мозъка ѝ.

— Какво става? — пита тя с глас, който се отразява от тавана и звучи като грак.

— *Паула от Поп Фактъри е била принуждавана да прави орален секс* — чете Аника със същия кънтящ глас.

Ане полага усилия да седне в леглото.

— Кой?

— Не знам дали има смисъл да се занимавам повече — заявява Аника. — Аз им разкривам убийство на репортер, възможни са връзки с тероризъм, само ние имаме информация по случая, и какво става? Радио и телевизия цяла сутрин дъвчат и предъвкват Бени Екланд като главна новина и се позовават на нас, а ние какво избираме за шапка на първа страница? Тъпа кавалджийска история!

Ане се предава и рухва назад, върху възглавниците. Засенчва очи с длан. Сърцето ѝ бие като парен чук, цялата плувва в пот. Неясна тревога преобръща стомаха и наопаки.

Защо ми трябваше да пия последното питие?

— Ане?

Тя се прокашля.

— Колко е часът?

— Към десет. Върнах се в тъпия им музей. Във военната база. И да не мислиш, че мръсният копелдак, дето го завежда, е дошъл на

работа? Да не е луд! И сега вися тук като пълен идиот.

Дори не се и опитва да вникне в смисъла на чутото, защото вече съвсем изпусна нишката. За кой ли път.

— Кофти работа — съгласява се Ане.

— Идваш ли довечера?

Ане разтрива чело, напъва да си спомни какво са се разбирали.

— Не можем ли да се чуем по-късно. Аз тъкмо...

— След пет съм си у дома.

Пуска слушалката на пода, а тя започва да дава заето. Предпазливо отваря отново очи, налага си да погледне празното пространство наоколо.

Няма го. Вече не. Поглежда тавана, после към прозореца. Спомня си миризмата му, смеха и онези гневни бръчици. Мисълта, че вече няма да е при нея, бавно си пробива път и я сковава цялата, тялото и става безчувствено и студено. Бяха се разбрали, сключили бяха споразумение. Прекрасно детенце, съвместен живот, идеална смесица от свобода и отговорности. Никаква вина, никакви претенции, единствено грижа и подкрепа. Отделни жилища, дъщеричката в едното или другото за по седмица, някоя и друга споделена вечер или уикенд, Коледи и рождени дни.

Тя спазва своята част от сделката; нито веднъж не допусна друг мъж близо до себе си.

Но ето че той заживява с някаква агресивно моногамна жена от Шведската телевизия, която вярва в истинската любов и живота по двойки.

Поне тази идиотка да беше по-различна — мисли си Ане, — да беше някое симпатично миньонче, русо, хубавко и сговорчиво. Да беше избрал нещо, което на мен ми липсва, а тя е съвсем същата. Сходна външност, има почти същата професия. Усещането за изоставеност е до известна степен преувеличено. И не защото нещо с външността на Ане не е в ред. Не, тя е сбъркана като личност. Цялото ѝ отношение към света е погрешно, привързаността и верността ѝ.

Сълзи на самосъжаление започват да напират, но тя ги потиска с кръвожадна решимост.

Той не го заслужава.

Аника стиска толкова силно челюсти, че я заболяват.

Но няма да заплаче, не и заради това. Не и заради просташките приоритети на нощния екип. Все едно е отново стажантка, само че още по-зле. Тогава, преди повече от девет години, още няма представа за какво става дума, готова е да прощава грешни преценки, да се оставя на началството да я мачка с мисълта, че явно нещо не е доразбрала. Сигурно има някаква висша цел, за която не си дава сметка, но ако се съсредоточи достатъчно упорито, сто на сто ще я осъзнае. Гордее се с това, че е открита и готова да се учи, не е самодоволна и невежа критикарка, каквито са повечето новаци.

Сега знае как се играе играта, но това знание я парализира с усещане за безсилие.

Понякога си мисли, че всичко се прави само за пари. Ако бе също толкова доходно и безопасно да се продават наркотици, собствениците сигурно щяха да се занимават с това. В други дни нещата ѝ се виждат по-розови. Разбира взаимните зависимости така, както са я учили: комерсиализмът гарантира свобода на словото и демокрация, вестниците задоволяват нуждите на читателите, а печалбата осигурява следващите публикации.

Отпуска малко мъртвата хватка върху волана, опитва да се успокои. F 21 изчезва зад нея в дъното на правия път към магистралата. Набира номера на полицейския участък, но линията на инспектор Сууп е заета — и други чакат да се свържат с него.

Няма значение колко съм добра, казва си тя с горчивина, която не може да преглътне. Истината избуява и разцъфва, преди да я спре: Истината е без значение — важни са само фантазиите, които можем да извлечем от нея.

За да не пропадне в бездната на самосъжалението и да остане на линия, започва да задава на нещастната и все повече изпадаща в стрес телефонистка въпроси, свързани с организацията на участъка. Целта ѝ е да я улиса в приказки, докато се освободи линията на Сууп.

— Мога да ви включа в списъка на чакащите — казва тя, след като инспекторът привършва поредния разговор.

И Аника е оставена на изчакване, но за щастие не ѝ пускат задължителната музика. Точно сега електронната версия на „На Елизе“ би я докарала до лудост.

Вече е отминала кръговото на Бергнесет, когато нещо в слушалката прещраква и ето че редът ѝ е дошъл.

— Какво да ви кажа — започва инспектор Сууп, — дължа ви цяла камара благодарности. Майката на Линус Густафсон се свърза с нас в седем тази сутрин, за да съобщи, че тайнственият свидетел от днешния брой на *Норландски новини* е нейният син. Каза още, че сте се опитали да го убедите да съобщи каквото знае на полицията или на някой възрастен. Това я е впечатлило. Синът ѝ не бил на себе си от неделя насам нито е ял, нито спал като хората, нито искал да ходи на училище...

Обзема я осезаемо спокойствие.

— Радвам се да го чуя. Какво ще кажете за неговата версия?

— Не сме разговаряли лично. Откакто пуснахте новината по агенциите, не мога да мръдна от телефона, но хората ни са отишли с него на местопрестъплението и нещата сякаш се връзват.

— Бързо работите — хвали го Аника, като се опитва да му внуши, че е дълбоко впечатлена.

— Искали са да отидат по тъмно, за да бъдат условията максимално близки, а и за да избегнат журналистическия наплив. Изглежда са успели.

— И...? — пита тя, като спира на червено точно преди моста на Бергнес.

— Засега можем да кажем, че разследваме не просто непредумишлено причинена смърт и бягство от местопрестъплението, а съвсем умишлено убийство.

— Ще викате ли националния отдел по убийства?

Отговорът прозвучава неопределено:

— Ще трябва да изчакаме и да видим какво ще ни донесе първият ден, та...

Светва зелено и тя преминава кръстовището с Гранудсвеген.

— Бени е пуснал цяла поредица статии за тероризма през последните месеци — казва Аника. — Аз самата се връщам в момента от F 21. Мислите ли, че смъртта може да има нещо общо със статията му за тамошния инцидент или с някоя друга?

— Не искам да изпадам в догадки. Ще останете ли за малко така, моля?

Не изчаква отговор. Чува как слушалката удря с тъп звук бюрото, а после и стъпките му през кабинета, преди да затвори вратата.

— От друга страна обаче — продължава Сууп, след като отново взема слушалката, — тази сутрин си говорихме с капитан Петерсон за нещо, което ви касае.

Смаяна тя отдръпва крака си от газта.

— Не искам да го обсъждам по телефона. Ще имате ли време да наминете следобед?

Аника тръсва енергично ръка, за да изхлузи часовника изпод ръкава на горната дреха.

— Няма да мога, самолетът ми излита в два и петдесет и пет, а преди това трябва да мина през *Норландски новини*.

— Добре, ще се видим там. Съдебните експерти по случая са там и аз обещах да отида и да обсъдим какво точно да търсят.

Лицето на секретарката в приемната е подпухнало от плач. Аника подхожда предпазливо и с респект, ясно съзнавайки, че се натрапва.

— Редакцията не приема днес — сопва се жената. — Елате утре.

— Казвам се Аника Бенгтзон. Аз съм тази, която...

— Глуха ли сте? — пита жената и се изправя, видимо разтреперана. Днес сме в траур, в траур. Наш репортер е... ни напусна. Така че е затворено. Целия ден. Вървете си.

Аника е бясна.

— За Бога, всички ли са се побъркали? Простете, задето ви обезпокоих.

Обръща гръб на жената и се упътва към стълбите за редакцията.

— Ей! — виква жената зад нея. — Това е частна фирма. Върнете се.

Аника хвърля поглед през рамо и казва, колкото да не остане длъжна:

— Ами застреляйте ме тогава.

След няколко стъпала долавя звуци от нещо наподобяващо възпоменателна служба. От площадката пред главния вход има възможност да види участниците — безцветна маса посивели коси, тъмносиви сака, кафяви пуловери. Приведени гърбове, запотени вратове, атмосфера на гневно объркване, която прави хората

безжизнени и мълчаливи. Въздишките сякаш им изчерпват всичкия въздух, лишават сградата от кислород.

Поемайки дълбоко дъх, тя влиза в помещението, мъчи се да остане незабелязана най-отзад, като същевременно проточва шия да види кой говори пред събраните.

— Бени Екланд нямаше семейство — казва мъжът, типичен вестникарски шеф, в тъмен костюм и лъснати обувки. — Ние бяхме неговото семейство. Имаше нас, имаше и *Норландски новини*.

Присъстващите не реагират на думите му, всеки е потънал в собствения си потрес и неверие, в тази невъзможност на смъртта. Тръпнещи ръце, вторачени в пода или шарещи насам-натам безутешни погледи, всеки човек е отделен остров. Репортери и фотографи от други медии са се наредили покрай стената. Веднага ги разпознава по израза на алчно любопитство; за нищо не им пука, вниманието им е привлечено от говорещия и опечалените.

— Бени бе от онези журналисти, които вече не съществуват — припява мъжът с лъснатите обувки. — Репортер, който никога не се отказваше. Винаги искаше да стигне до истината независимо на каква цена. Ние, които имахме привилегията да работим заедно с него през всички тези години, оставаме с велико наследство — споменът за възможността да познаваме такъв всеотдаен и отговорен професионалист. За Бени нямаше такова нещо като извънредни часове, понеже се отнасяше към работата най-сериозно...

— А-ха — шепне някой в ухото ѝ, — ето че стигаме до най-важното.

Тя врътва глава и съзира Ханс Блумберг, архиваря, застанал точно зад нея, кимащ и усмихнат. Той се навежда напред и продължава да шепне:

— Бени беше любимец на началството, защото никога не искаше да му се плаща допълнително, нито питаше за повишение. И понеже печелеше толкова малко, това им даваше наготово силен аргумент: щом като звездата на вестника е с толкова нисък доход, не е ли справедливо и останалите да се задоволят със същото?

Аника слуша изненадана.

— Нарушил е тарифното споразумение? Защо?

— Срещу пет седмици платен отпуск всяка година, с пачаври в Тайланд плюс канелка с неговото име в кръчмата. Какво повече му

трябва на човек?

Две по-възрастни жени пред тях с еднакви пуловери и подпухнали лица се обръщат и шъткат.

— Къде е бюрото на Бени? — шепне тя към архиваря.

— Елате с мен — отвръща също шепнешком той.

Напускат сивото човешко море и се качват на горния етаж.

— Единствен той, ако изключим шефа, имаше собствен кабинет — казва Ханс Блумберг и сочи къс, тесен коридор.

Аника върви след него и мигом усеща как стените приближават и се надвесват над главата ѝ. Спира, поема дълбоко дъх и ги вижда такива, каквито са. Неподвижни. Отвратителните жълто-кафяви панели на облицовката зеят на местата, където са се разлепили.

Приближава боядисаната в кафяво врата на Бени Екланд и чука силно. За нейна изненада тя се отваря начаса.

— Да? Какво има? — Цивилен полицай е коленичил по средата на стаята. Оглежда я от горе до долу с раздразнение. Двамата униформени зад него отклоняват очи от чекмеджета и лавици. Аника отстъпва една крачка и усеща, че се изчервява.

— Извинете... Търсех... Питам се дали...

— Това е стаята на Бени Екланд — казва цивилният и продължава по-дружелюбно: — Вие трябва да сте Аника Бенгтзон? Онази, която беше в тунела с Бомбаджията?

Тя го гледа втренчено две-три секунди, докато обмисля възможността дали да не побегне, но кимва утвърдително. Чува ангелите да се настройват за песен някъде в подсъзнанието ѝ. *А, не, казва им тя, само не сега.*

— Сууп звъня, за да съобщи, че ще се видите тук, само че още го няма. Форшберг — казва мъжът, като се изправя и подава ръка. Дарява я с глуповата усмивка изпод русата си грива.

Аника свежда смутен поглед, осъзнала, че ръцете и са студени и потни.

— Как върви? — пита тя, колкото да каже нещо, и започва да разтрива лекичко глава с едната ръка, за да укроти гласовете.

— Сууп ни разказа как сте пипнали момчето на Густафсон — съобщава Форшберг, докато връща с въздишка купчина листове на мястото им върху една лавица. — Тук е пълна бъркотия.

— Днес е получил доста писма — обажда се Ханс Блумберг иззад гърба на Аника. — Тях видяхте ли ги?

Полицайте се споглеждат и дружно клатят глави.

— Къде са? — пита Форшберг.

— Оставих ги в неговата кутия долу, както обикновено. Да ги донеса ли?

Аника предпочита да слезе на долния етаж заедно с архиваря, вместо да се вре из краката на полицайте.

— Вие май не сте сред най-големите почитатели на Бени Екланд — забелязва Аника, докато Блумберг изважда купчината писма до покойния.

— Няма и причина да бъда — пуфти мъжът. — Кандидати за престижния му пост колкото щеш. Лично моето мнение за нашата репортерска звезда е леко нюансирано.

Тръгва обратно по стълбите. Аника следва жилетката с релефни мотиви.

— И какво е мнението ви?

Мъжът пхти усърдно нагоре по стълбите.

— При нас е без значение кой на кого и какво е подшушнал. Има ли нещо, което си струва труда, нашият Биг Бен е налице. Винаги остава последен в редакцията, та да добави ред-два в някой чужд материал, а също и името си като съавтор.

— Това ли е прякорът му, Биг Бен?

— Имайте предвид, че го биваше много да изравя интересни материали това трябва да му се признае.

— Аника Бенгтзон? — донася се глас отдолу.

Тя се връща няколко стъпала и наднича зад ъгъла на стълбището.

— Сууп — представя се слаб мъж с посивяла коса. — Можем ли да разменим две думи?

Тя слиза на първата площадка и се ръкува с по-възрастния човек, вперила поглед в чифт очи, които за миг ѝ се струват детински, светли и прозрачни.

— Обещал съм да поговоря с персонала, но това няма да отнеме много време — казва той. — Бръчките по лицето подсилват впечатлението за почтеност и уравновесеност.

— Изостряте любопитството ми — казва Аника, докато влиза в „Писма на читатели“, където написа статията си снощи.

Хрумва й мисълта, че той не е озлобен. Добър човек, върши онова, което намира за нужно, и останалите го оценяват. Солидна личност. Предлага стол на инспектора, а сама присяда върху ръба на бюрото срещу него.

— Високо ценим вашия принос към разследването от вчера — заговаря мъжът с тих глас. — Искам да кажа още, че бяхме изненадани от решението ви да отстъпите статията си. *Норландски новини* излиза доста по-рано от *Вечерна поща* в този град, така че вашето издание не съобщава първо новината.

Аника се усмихва, забелязала със задоволство, че ангелските гласове мълчат.

— От доста време се занимавате с пресата, личи си — казва тя.

— Затова разговарях с Петерсон от F 21 по повод една информация, с която разполагаме от известно време и която се чудим дали да не разпространим.

Тя усеща как адреналинът й напират от кръста нагоре към гърдите.

— Вече доста години имаме главен заподозрян по случая с взрива — казва тихо Сууп. — Млад мъж, който пристигнал в Люлео от юг в края на шейсетте, но е родом някъде от поречието на Турне. Активист в няколко леви групировки под кодовото име Рагнвалд. Имаме някои предположения относно истинската му самоличност, но не знаем нищо със сигурност.

Аника наблюдава мълчаливо инспектора. Тази смайваща информация я кара да настръхне.

— Ще възразите ли, ако записвам?

— Ни най-малко.

Тя вади химикалка и бележник и нахвърля набързо казаното от инспектора, но ръката й трепери толкова силно, че написаното почти не се чете.

— А какво ви кара да заподозрете именно този мъж?

— Рагнвалд изчезнал — отвръща Сууп. — Смятаме, че е заминал за Испания, където се е присъединил към ЕТА. Станал е професионален терорист, а нападението над F 21 е неговото майсторско свидетелство.

На вратата се чука и в стаята надниква инспектор Форшберг.

— Извинявай, шефе, ама попаднахме на нещо много особено.

— Какво?

— Анонимно писмо с много претенциозен език и неясно съдържание.

Поглежда Аника и замълчава.

Умът и препуска, докато се опитва да изглежда безразлична.

— Сигурно е обикновено послание от някоя откачалка. Имам ги с чували — обажда се тя.

— Прочети го нарежда инспекторът.

Форшберг се поколебава за секунда. После измъква лист със стандартен формат, сгънат на четири. Държи го внимателно с облечена в ръкавица ръка.

Няма нищо конструктивно в отсъствието на деструктивен елемент, четете мъжът. Деструктивно ще рече критика и отричане, ще рече революция. А тя предполага осмисляне на нещата, което е конструктивно. Ако съсредоточим вниманието си първо върху деструктивното, ще получим конструктивно като част от процеса.

Аника драска трескаво, едва успява да запише и половината. С крайчеца на окото си забелязва Форшберг да отпуска ръката, с която държи писмото.

— Това говори ли ви нещо? — пита той.

Аника вижда инспектор Сууп да поклаща глава и механично повтаря движението му.

— Ние сме горе — казва Форшберг и изчезва.

— Мога ли да публикувам информацията за Рагнвалд? — пита Аника.

Инспекторът кимва.

— Няма ли да попречи на разследването?

— Тъкмо напротив.

Аника поглежда полицаия със съзнанието, че този човек е готов да престъпи правилата, щом това ще помогне на разследването. Без съмнение може да бъде и доста хитър, когато професията му го изисква.

— А защо ми го казвате?

Мъжът се изправя на крака с изненадваща пъргавина.

— Тази информация е точна само по отношение на нашите подозрения. Не знаем дали наистина го е направил, но смятаме, че е замесен. Може дори да е замислил цялата операция. Трябва да е имал

съучастници известно ви е, че на местопрестъплението са открити следи от стъпки. Не са много мъжете, които носят обувки трийсет и шести номер.

Това вече е новост.

Оставя я седнала сред читателски писма, посветени на боклукчийски проблеми и кучешки лайна, с усещането, че са й подхвърлили нещо повече от сензация.

Бавно попълва буквите, пропуснати преди малко в бързината.

Няма нищо конструктивно в отсъствието на деструктивен елемент.

Така си е, съгласява се Аника.

Ако съсредоточим вниманието си първо върху деструктивното, ще получим конструктивно като част от процеса.

Един Господ знае.

Гласовете на таксиметровите шофьори се разнасят над главата ѝ, докато прекосява малкото летище, и това я кара да се чувства като преследвано животно. Тези изобщо работят ли някога? Може би просто си стоят така по цял ден, издокарани в тъмносини униформи със златни копчета, и се греят на лъхация от входовете на отопляваните сгради въздух, които ги пази от арктическият студ?

Настанява се в задната част на самолета, до жена с две малки дечица. Едното е в скута ѝ, а второто сари из салона. Аника отново усеща как нивото на стреса прехвърля всяка поносима граница: това е единствената ѝ възможност да напише нещо.

— Извинете — обръща се тя към стюардесата, след като машината вече е във въздуха, — трябва да работя. Мога ли да се преместя малко по-напред?

Изправя се и сочи през няколко реда в наполовина празната кабина. Малчуганът започва да крещи в ухото ѝ от скута на майка си.

— Мястото ви е тук и се боя, че не можете да се местите. Трябвало е да си купите билет за бизнескласа — отрязва я стюардесата и се обръща към количката с питиета.

— Много се извинявам — казва Аника, този път по-високо, — но съм го направила. Или по-точно, моят работодател го е направил. Мога ли да се преместя, моля?

Пробива си път покрай майката и запречва пътеката. Стюардесата се промъква край количката с гневни ситни стъпки.

— Чухте ме вече. След единайсети септември не разрешават размествания.

Аника прави широка крачка към стюардесата и започва да диша в лицето ѝ.

— Ами свалете ме тогава — прошепва тя, грабва лаптопа от багажния отсек над главата си и минава пет реда напред.

Все още разтреперана от гняв, съумява да напише три материала, преди машината да се приземи на Арланда: репортаж от Люлео за деня след оповестяване на убийството, за мъката на колегите в редакцията

на Бени Екланд и за разпита на свидетеля от местопрестъплението. Дежурните от нощна смяна ще имат грижата да сглобят текста на резюмето и да изведат в каре най-важната информация. За Рагнвалд и F 21 не пише нищо — този материал не може да го пусне току-така.

Прекосява терминала бързешком и потъва под земята. Свързва се със Спике от борда на Арланда Експрес, за да го въведе в последните събития, а после с Пеле, която отговаря за илюстрациите, за да обсъдят снимковия материал. Новосъздаденото сътрудничество с Норландски новини осигурява на нейния вестник пълен достъп до снимковия архив на колегите, стар и нов, което ги освобождава от необходимостта да изпращат на място фотограф или да ползват услугите на някой местен, на свободна практика.

— М-да — сумти редакторът отсреща, — не се надявай да спечелиш награда за снимка на годината с тия неща — Аника го чува как почуква по клавишите, докато рови из препратените материали, — но за утрешния брой вършат работа. Някои от тях са с подходяща резолюция и даже на фокус.

С развети пешове на палтото Аника поема от Централна гара към мястото, където шестгодишният ѝ син прекарва всеки свой ден. Вятърът е влажен и наситен с миризма на пръст, шума и автомобилни газове; тревата е все още зелена, а от някои клони продължават да висят полуживи листа. Светлината от милиони лампи надвива мрака на северната есенна вечер и създава илюзия, че действителността може да бъде управлявана, опитомявана.

В този град никога няма звезди, казва си тя.

Синът ѝ се хвърля насреща, сякаш не я е виждал половин година. Притиска лепкаво лице до нейното и заравя пръсти в косите на тила ѝ.

— Много ми беше мъчно за теб — казва в ухото ѝ той.

Тя люлее момчето на ръце, гали твърдото гръбче, целува косите му.

Вървят ръка за ръка към градината на Елен, ала в един миг момчето се изскубва и пробягва последните десетина метра до вратата.

Появява се Елен, изморена и сдържана. Не ѝ се прибира и не дава да я прегръщат. Исква да си изрязва и лепи картинки — тати щял да я вземе.

Аника прехапва устни, за да не избухне; усеща колко тънка е станала границата ѝ на търпимост.

— Виж какво, Елен — заявява тя твърдо, — двамата с Кале си тръгваме още сега.

Момиченцето застива, лицето ѝ се изкривява, очите се разширяват, разнася се отчаян рев.

— Гащеризацията ми — пищи тя. — Не съм си облякла гащеризацията!

Захвърля ножиците и тича към закачалката, където започва трескаво да търси гащеризона. Аника усеща неодобрителните погледи на други две майки в коридора.

— Добре, дай на мен — казва тя на Елен, докато я приближава. — Ще те облека, само че престани да се глезиш.

— Казва се гащеризон — намесва се Кале.

По пътя до къщи Елен пуска по някое ридание.

— С тати вземаме автобуса — съобщава Кале, докато чакат да светне зелено на пешеходния остров по средата на Кунгсхолмсгатан.

— В автобуса е претъпкано и задушно — отвръща Аника, усетила, че само при мисълта за това не може да диша.

След Бергсгатан се налага да вземе Елен на ръце. Вече у дома, бързо включва фурната, за да прогони скрежа от неуплътнените прозорци, изтичва до долу с воняща торба за боклук, а ръцете и краката ѝ се движат автоматично. След това слага да се вари ориз, измъква лаптопа от чантата, свързва го с извадения от телефона кабел, слага пакет замразена треска в микровълновата.

— Може ли да си играем на компютъра, мами?

— Той е на татко.

— Но татко ни дава. Знам как се пуска.

— По-добре гледайте *Булибумпа*^[1], след малко започва — отвръща тя и се свързва със сървър на редакцията.

Момчето се оттегля с увиснали рамене. Тя нарязва рибата на парчета, посолява ги и овалва в брашно, а след това ги пуска в масивния тиган с мъничко масло на дъното. Заслушана в звуците от пърженето, изпраща трите статии, сетне полива рибата с лимонов сок, изважда малко замразен копър и поръсва отгоре, а после добавя сметана, гореща вода, riben бульон и шепа замразени кралски скариди.

— Какво ще ядем, мами? — интересува се Елен и я поглежда изпод бретона си.

— Ела при мен, миличка. — Навежда се и вдига детето в скута си. — Седни тук.

Дъщеря и се сгушва в нея, обгръща шията и с ръчички.

— О, миличка — мълви Аника, като полюшва детето и диша в косата му. — Много ли си гладна?

Детето кимва колебливо.

— Имаме риба със сметанов сос и кралски скариди. Обичаш това, нали?

Тя пак кимва.

— Искаш ли да ми помогнеш със салатата?

Трето кимване.

— Добре тогава. — Аника я спуска на пода и придърпва стол към кухненския плот до печката. — Изми ли си ръцете?

Момиченцето тича в банята, разнася се шум от течаща вода, а на Аника и се завива свят.

Измъква нож за плодове и престилка, връзва я зад гърба на детето, показва му как да хване ножа. Остава го да нареже няколко кръгчета краставица, докато тя се оправя със зелената салата и няколко домата. Добавя малко зехтин, оцет с подправки и щипка италиански билки за салата и оставя Елен да разбърка всичко.

— Чудесно! — хвали я Аника, докато слага купата на масата. — Можеш ли да подредиш приборите? Знаеш как става, нали?

— Изпускаш Бърне^[2] — крещи Кале откъм дневната и момиченцето зарязва всичко, за да хукне натам.

Чува как входната врата се отключва. Разнасят се ликуващите викове на децата и шум от пуснатото върху пейката в антрето куфарче на Томас.

— Здравсти — казва той, след като влиза в кухнята и я целува по челото. — С кого говореше?

Тя се надига на пръсти, за да го целуне по устните, обгръща врата му с ръце, притиска тялото си към неговото. Неизвестно защо в съзнанието ѝ изплава лицето на полицай Форшберг.

— С никого не съм говорила — казва тя в шията на съпруга си.

— Линията е заета от половин час.

Тя се дръпва рязко.

— По дяволите, лаптопът е още на линията.

Бърза към него, измъква всички жици и свързва отново телефонния апарат.

— Можем веднага да сядаме на масата.

— Нищо не искам — казва Томас. — За тази вечер е насрочена среща с министерството, така че имам работна вечеря.

Аника застива с тигана в ръка.

— Мислех, че си на тенис довечера.

Въпреки кухненската ръкавица си изгаря пръстите и бърза да остави тигана върху подставката.

— Оня от правосъдието иска да направим бърз обзор, докато хапваме по нещо.

— Можеш преди това да хапнеш с нас — отбелязва Аника, докато придърпва стол за Елен.

Поглежда мъжа си, който въздъхва безшумно, и оставя съда с ориза върху масата.

— Кале — провиква се към дневната, — яденето е готово!

— Искам да си догледам! — виква момчето в отговор.

Сипва риба и ориз на Елен и прибутва салатата към нея.

— Елен направи салатата — обявява Аника, без да се обръща конкретно към някого. — Можете да си вземете сами, нали?

Сетне отива в дневната, за да изключи телевизора и предизвиква ядосан рев от страна на сина си.

— Престани! — скастрия го тя. — Първо вечерята, после телевизия много добре знаеш. Върви и сядай на масата.

— Какво има за ядене?

— Риба с ориз и скариди.

Момчето бърчи лице.

— Скариди, гадост.

— Можеш да ги извадиш. Бързо, че всичко ще изстине.

Томас се храни примирено, когато тя влиза отново в кухнята.

— Как е? — пита Аника и сяда срещу него.

— Скаридите са малко жилави — отвърща той. — Винаги ги слагаш твърде рано.

Тя не му отговаря и си сипва от яденето с ясното съзнание, че след тази критика няма да може да преглътне и хапка.

Томас нахлузва вълнената си шапка на излизане от сградата и вдишва дълбоко студения въздух. Наял се е до пръсване, едно усещане,

което започва да цени все повече.

Това е то хубав живот, мисли си отнесено. Доволство и любов във всяко отношение.

Протяга се самоуверено и спокойно. Хубаво е, че Аника си е пак у дома. Всичко е така уютно и приятно, когато тя е вкъщи, а и толкова хубаво се държи с децата. Късметлии са.

Спира пред вратата с чанта в ръка, колебае се дали да не вземе колата. Срещата е на Съодермалм, в едно заведение на ъгъла с Хурнсгатан, където има зала за конференции. Сигурно ще пият вино и тогава или ще трябва да стои на сухо, или да рискува и шофира на връщане. От друга страна е четвъртък, ден за почистване на улицата, значи, така или иначе, трябва да мести колата.

Тръгва наляво и после пак наляво, по Онгегатан.

Дано бракмата запали, мисли си той, докато отваря вратата на тойотата със силно дръпване.

До гуша му е дошла тая кола. Беше стара още когато се запознаваха с Аника, но тя отказва да гарантират заема с апартамента, за да си купят нова.

— Аз използвам градския транспорт — заявява тя. — Мисля, че е достатъчно подходящ и за теб. Само малоумен може да кара кола из този град.

Тук е напълно права, само че вината не е у шофьорите, а у политиците.

Кара по Хурнсгатан. Улицата би трябвало да е забранена за коли, но здраве да е. Естествено, улиците около Синкенсдам тази вечер са също планирани за чистене. Със свито сърце и вдигнато кръвно той обикаля с надеждата да открие местенце за паркиране на улица, която няма да чистят. Ядец.

Спира точно пред заведението. Аника ще превърти, ако види глоба в общата им сметка, така че да не забрави да плати в брой.

Остава за малко отвън, вторачен преценяващо в заведението. *Кръчма, решава Томас. Просто една евтина, мърлява кръчма.* Въздъхва, сваля шапката, за да я пхне в джоба на палтото, измъква чантата от колата и влиза.

Вътре е задимено и шумно, тонколоните дънят някакъв лесносмилаем рок, по стената висят дъски за дартс. Реклами за бира от

други времена се опитват да внесат културен акцент. В ъгъла примигва умълчан джубокс.

— Томас, насам!

София Гренборг е седнала в сепаре отдясно на бара и той се запътва към нея, изпълнен с чувство на благодарност. Приветства горещо колежката, но с лек привкус на вина. Преди три години двамата кандидатстват за едно и също място. Получава го той, макар София да е по-квалифицираната. Колкото пъти се срещат оттогава насам, толкова пъти го бодва горчивина, заради която може би се държи по-дружелюбно от обичайното.

— Къде е Крамне? — пита той, докато съблича непромокаемото си яке.

— Още го няма — отвръща София и му прави място до себе си. — Питам се къде му е бил акълът, когато е избирал подобна дупка за срещата.

Томас избухва в смях; точно същата мисъл се върти и в неговата глава. Настанява се до нея и вижда, че пие бира. София забелязва погледа му и свива рамене с усмивка.

— Подхожда на атмосферата.

Томас спира с вдигната ръка млад сервитьор и поръчва голяма бира.

— Какво ще кажеш за брошурата? — пита жената.

Томас измъква куфарчето и стоварва върху масата купчина хартия. Листовката е най-отгоре.

— Доста е добра — отвръща той, докато оставя чантата обратно на пода. — Обаче някои неща имат нужда от доуточняване. Трябва много точно да заявим какво следва да правят застрашените политици, но не за да ги плашим, а за да ги накараме да погледнат на въпроса сериозно и да помислят по него. Може да приведем малко статистически данни за обичайното им поведение в подобни ситуации, както и някои цифри от Съвета за превенция на престъпността.

Всъщност тъкмо това казва Аника, когато хвърля бегъл поглед върху брошурата малко преди той да излезе. София Гренборг примигва, видимо впечатлена. Томас изпъчва гърди.

— Това има смисъл — преценява тя. — Да го запиша ли?

Той кимва отривисто и се оглежда за Крамне, а след това посвещава вниманието си на бирата.

— Мислех си нещо друго — обажда се София, докато пише в бележника. — Какво ще кажеш за едно по-мащабно проучване? Нещо като допитване до по-широк кръг лица: какво мислят за насилието над политици?

Поглежда я със съзнанието, че не слуша.

Тя прибира бележника и химикалката в чантата си.

— Имам предвид — развива своята мисъл колежката — с кои ценности се свързват опитите да бъдат респектирани политиците. Не трябва ли да разберем това?

Томас бърчи вежди в опит да прикрие одобрението си.

— Говориш за общественото мнение по този въпрос?

— Ами да — отвърща тя и се привежда над масата, — като в същото време изясним как можем да променим това мнение посредством кампания, която ще има за цел да осведоми обществеността за този проблем.

Той кимва бавно.

— Може би ще съумеем да получим известна медийна подкрепа. Да предизвикаме дебат, да повлияем върху хорското мнение по традиционния начин.

— Именно! — отзовава се тя с ентузиазъм. — Да ангажираме усилията на отдела за връзки с печата, да засилим изявленията към медиите.

— Поредица статии за нашите нови герои — добавя Томас, видял в съзнанието си заглавията в пресата. — Местните политици в битка срещу десни екстремисти и анархисти в малкия град.

— Без да преувеличаваме нещата и така да плашим онези, които тепърва са решили да се захванат с политика — предупреждава София.

— Вие ли имате насрочена среща за демокрацията? — пита младият сервитьор, като оставя бирата върху купа хартия пред Томас.

Бърз като светкавица, той вдига чашата, но не съумява да предотврати попиването на кръга капчици върху предложението за изработване на по-ясни напътствия.

— Обажда се Крамне — продължава сервитьорът. — Помоли да ви предам, че не може да дойде. Бирата е трийсет и две крони.

И зачаква да му платят.

У Томас се надига гняв по няколко причини. Започва да капе през ръба, също като бирата върху ръцете и панталона му.

— Що за свинщина? — възкликва той. — Какво значи това?

София Гренборг изправя гръб и се обръща към келнера.

— Каза ли защо?

Младежът свива рамене и пристъпва нетърпеливо от крак на крак, докато чака да му платят.

— Само, че няма да успее и да ви уведомя. Каза също, че можете да слезете долу и да хапнете, ако искате той ще плати, когато ни посети следващия път.

Томас и София се споглеждат.

— Пер Крамне живее отгоре — пояснява сервитьорът и посочва с химикалка към тавана. — Пети етаж. През цялото време виси тук. Резервирали сме маса в ресторантската част, надолу по стълбичката, зад тоалетните.

Томас отброява точно трийсет и две крони от портфейла си, а после го прибира заедно с всичките хартии в чантата.

— Нямам време за вечеря казва той, — като се готви да стане.

Келнерът изчезва.

— Бихме могли да обсъдим това допитване — заявява София. — След като така и така сме дошли. И да видим дали не можем да опростим напътствията в случай на заплаха. Това е най-важно в края на краищата. Политиците трябва да се чувстват по-сигурни на своя пост, да знаят какво да правят при заплаха и опит за насилие.

— Отмених си тениса заради срещата — чува гласа си Томас. Звучи като на разочаровано дете.

— Аз пък часа по салса. Бихме могли поне да оставим правителството да ни плати една вечеря като компенсация.

Той се отпуска и усмихва в отговор.

---

[1] Детско телевизионно шоу на Шведската национална телевизия (SVT). — Б.р. ↑

[2] Плюшено мече, герой в популярна детска поредица на SVT. — Б.р. ↑

Ане Снапхане диша тежко по стълбището с поглед устремен нагоре по извивките му. Те плавно преливат в овалните форми на стените. Стигнала е едва до втория етаж, а краката вече не я държат.

Спира на следващата площадка, като наднича през матираното стъкло към задния двор. В стария прозорец на Аника, в къщичката долу, свети. Толкова живописно е всичко и така сковано. Осъзнава, че ѝ е трудно наново да свикне с градския живот както и че махмурлукът не е шега работа.

Вратата на Аника е висока като в църква, тежка като бетон. Чука предпазливо на нея децата току-що са си легнали.

— Влизай — шепне Аника, като отстъпва навътре в антрето. — Само да кажа лека нощ на Кале и веднага се връщам.

Ане се стоварва върху пейката в антрето, за да изуе твърде тесните си обувки. Долавя смеха на Аника и кикота на момчето, остава с връхната си дреха, докато челото не започва да я сърби под шапката. После влиза в дневната с всичките ѝ гипсови труфила, тръшва се на дивана и обляга глава назад.

— Искаш ли кафе? — пита Аника, когато влиза в стаята с чиния ореховки в ръка.

Самата мисъл за кафе кара стомаха на Ане да се разбунтува.

— Нямах ли малко вино?

Аника оставя чинията.

— Томас има — отвърща тя, — но си го къта като да е злато. Не пипай скъпите, че... — Кимва с глава към барчето.

Изведнъж ѝ се вижда толкова лесно да стане. Ходилата на Ане почти не докосват пода, когато припва към стойката с бутилки. Обръща ги, чете етикетите.

— *Вила Пучини* — съобщава тя. — Струва осемдесет и две крони бутилката и е абсолютна фантазия. Можем ли да си го пийнем?

— Какво ни пречи? — отвърща Аника откъм антрето.

Ане обелва оловното фолио с обиграна ръка и вади тапата с такъв устрем, че виното плисва от гърлото на бутилката. Ръката ѝ

потръпва леко, докато взема кристална чаша от лавицата и налива тъмночервена течност. Вкусът е божествен — плътен и балансиран, при това здравословен. Гаврътва няколко големи глътки и пълни отново чашата, после връща бутилката изправена върху стойката. Сега присяда в края на дивана и придърпва масичка за чашата си. Животът вече е по-поносим.

Аника влиза в дневната и изпуска дъх. Всеки път след като децата си легнат, я обзема чувство, че от плещите и се стоварва огромна тежест. Няма защо да търчи насам-натам като побъркана, а забавянето на темпото означава, че всяко нещо застава на своето място. Мислите я връхлитат и тя отново усеща онази вътрешна празнота. Апартаментът става пустиня, из която се лута безцелно — облечен в гипс и орнаменти затвор.

Отпуска се в другия край на дивана, с безтегловно тяло и празна глава, дава си сметка, че ѝ е студено. Прибира колене, за да се превърне в стегната топка, и поглежда приятелката си. И оттук вижда, че Ане е само нерви — опнати черти на лицето, трескав поглед, които търси начин да върне света на мястото му. Знае, че Ане няма да успее. За разлика от нея Аника е овладяла изкуството да се удържа, да се изключва, да чака търпеливо, докато нещата се уталожат отново.

Ане ликвидира виното на Томас с жадни глътки.

— Разбирам напълно твоето негодувание — казва тя на Аника, с устремен в нея поглед, докато оставя чашата. — Дори аз не си спомням коя беше Паула в Поп Фактъри.

Аника сочи към сладките, побутва с пръст няколко изпадали върху масата трохички и се пита дали ще може да хапне поне една. Предава се, обляга се назад и затваря очи.

— Трябва добре да преценявам в кои битки да хабя сили, иначе оставам без енергия. Започна ли да се разправям с Шюман, все едно си стрелям сама в краката. Не, този път благодаря.

— Уверявам те, че не би пожелала и моята работа — успокоява я Ане. — Това поне ти го гарантирам.

Двете остават известно време смълчани, заслушани в характерните звуци на къщата. Изпод бръмченето на минаващия отдолу автобус, в ъглите на помещението се надигат и спускат тъмни сенки.

— Трябва да хвърля един поглед на новините — нарушава мълчанието Аника и посяга към дистанционното. Сенките са разбягват със съскане.

Телевизорът примигва съживен и Ане замръзва на място.

— Новата моногамна пачавра на Мехмет е редакторка в новините на този канал — съобщава тя.

Аника кимва, без да отлепя поглед от екрана.

— Каза го вече. Задръж за момент.

Усилва звука. На фона на обичайната музикална тема говорителят прочита резюме на новините в безглаголни фрази: „Подозрение за убийство на журналист в Люлео; четири хиляди уволнения в «Ериксон»; ново предложение за библиотеките от Министерство на културата. Добър вечер, но най-напред Близкият изток, където атентатор самоубиец отне живота на деветима младежи пред кафене в Тел Авив...“

Аника намалява звука до тихо жужене.

— Мислиш ли, че е сериозна... работата между Мехмет и онази?

Ане отпива глътка вино и шумно преглъща.

— Започнала е да взема Миранда от детската градина — отговаря Ане с равен и крайно особен глас.

Аника мисли известно време, опитва се да прецени как ли се чувства човек в подобно положение.

— Не бих го понесла — заключава накрая. — Друга жена да ми гледа децата.

Чертите на Ане се опват.

— Нямам голям избор, нали?

— Искаш ли още деца?

Аника долавя крещящия подтекст на въпроса си. Сякаш го е задала с някакъв умисъл. Ане я поглежда изненадано и поклаща глава.

— Искам да бъда личност — заявява тя, — а не функция.

Аника вдига вежди.

— Точно в това е въпросът — казва тя. — Да станеш част от нещо по-голямо, нещо по-важно. Доброволно да се откажеш от свободата си заради друго в нашата култура това не може да се случи по друг начин.

— Никога не съм разглеждала нещата в тази светлина — признава Ане и опъва поредна глътка. — Но понеже ги поставяш така,

нека ти кажа, че точно това беше причината да отказвам съвместен живот с Мехмет. За мен е от жизнено значение да оставам насаме с мислите си, иначе пак ще откача.

Аника знае, че приятелката ѝ е убедена в нейното абсолютно неведение; че няма ни най-малка представа за начина им на живот с Мехмет, за това колко прекрасно е вървяло всичко до момента, в които рухва най-неочаквано.

— Егоизмът в никакъв случай не те прави по-лоялна към самата теб — отбелязва Аника и в същия миг си дава сметка за това колко грубо звучат думите ѝ. — Имам предвид, че ежедневно трябва да се оправяме с куп неща. Не само с децата, но също с работа, спорт и какво ли още не. Колко от нас си позволяват да запазват своята индивидуалност в работата? До каква степен щях да съм Аника Бенгтзон, ако играех в националния тим по хокей?

— Знаех си аз, че ненавистта ми към спортни журналисти не е безпричинна — мърмори Ане.

— Не, сериозно — казва Аника и се навежда напред, — да бъдеш част от нещо е от особено голямо значение. Да си натоварен с функция, която надхвърля собствените ти предели. Заради какво друго хората влизат в разни секти и прочее групировки на откачалки, ако няма нещо наистина привлекателно в цялата работа?

— Аз и секти не обичам — заявява Ане, преди да опъне щедра глътка вино.

Панорама на Свартъостаден запълва екрана зад гърба на говорителя и Аника отново увеличава звука.

— Полицията потвърждава, че смъртта на журналиста Бени Екланд се разглежда като убийство, дело на неизвестен извършител, осъществено с помощта на откраднатото волво V70.

— Нищо ново не казват — отсъжда Аника и пак намалява говора.

— Значи е убит с волво? — пита Ане и отпуска ръце.

— Ти не четеш ли статията ми?

Ане пуска кратка извинителна усмивка.

— Искаш ли малко вода?

— Не, искам още вино — виква Ане подире ѝ.

Коридорът към кухнята е тъмен и изпълнен със смълчани звуци. Приглушената светлина на кухненския отдушник наподобява лагерен

огън, гледан отдалече. От съдомиялната се чува плисък на вода, която се хвърля на талози върху стените от неръждаема стомана.

Пълни две големи чаши от чешмата, макар Ане да ѝ е отказала.

Когато се връща в дневната, приятелката и седи все така неподвижна, с празна чаша в ръка. Алкохолът е отпуснал чертите ѝ. Погледът е устремен към смълчания телевизор. Аника го проследява и внезапно забелязва налятата, тъмна фигура на културния министър да запълва пространството. Усилва звука.

— От първи юли всички областни съвети се задължават да поддържат поне една обществена библиотека — оповестява министърът на културата, Карина Бьорнлунд, а погледът и шари насам-натам. — Този нов закон за библиотечното дело представлява голяма стъпка напред, към всеобщото равенство.

Тя кимва властно към камерата, а невидимият репортер явно я чака да продължи. Карина Бьорнлунд се прокашля, навежда се към микрофона и казва:

— Към знание. Равенство. Възможности. Към знание.

Репортерът дръпва микрофона с облечена в ръкавица ръка и пита:

— Тази инициатива не влиза ли в противоречие с принципите за местно самоуправление?

Микрофонът се връща в кадър, а Карина Бьорнлунд хапе устна.

— Ами — започва тя, — този въпрос е обсъждан дълги години, но ние предлагаме държавна субсидия в размер на двайсет и пет милиона крони за попълване на книжните фондове на обществени и училищни библиотеки.

— Господи, тая е напълно луда, нали? — възкликва Аника и пак намалява звука.

Ане вдига вежди с безразличие.

— Не разбирам какво толкова те дразни. Предложението, за което говори, прави възможно съществуването на моя канал.

— Не трябваше в никакъв случай да я правят министър — заявява Аника. — Нещо се обърка още по време на историята със Студио Секс. Тогава тя бе само прессекретар на министъра на търговията Кристер Лундгрен, ако го помниш...

Ане смръщва чело в напрегнат размисъл.

— Пък и не я биваше много като пресекретар, а след изборите изведнъж стана министър на културата.

— А, да — сега се Ане, — Кристер Лундгрен, министърът дето всички мислеха, че е убил онази стриптийзърка.

— Юсефин Лилеберг. Макар да не го беше извършил той.

Продължават да седят в тишина, наблюдават безмълвната реч на Карина Бьорнлунд. Аника има известна представа как е станала министър и дори подозира, че сама, съвсем без да ще, е допринесла за този политически възход.

— Дали да не го загася? — пита тя.

Ане свива рамене. Аника понечва да стане и вземе нещо друго, каквото и да е, за ядене или пиене, или пък за разглеждане, нещо, което да я разсее, но се удържа, събира мислите си, чака тревогата да я залее изцяло и, дай Боже, да изчезне.

— Получих много ценна поверителна информация от един полицаи в Люлео днес — съобщава тя. — За някакъв мъж от долината на Турне, който вероятно е взривил онзи самолет във F 21, а после е станал международен терорист. Защо след трийсет години допускат да изтече такава информация?

Ане оставя казаното да попие в съзнанието ѝ.

— Зависи какво ти е казал полицаят — преценява тя. — Не вярвам да го е направил от глупост, значи цели нещо. Какво би могло да е според теб?

Аника си играе с водната чаша.

— Цял ден това се чудя. Допускам, че въпросният терорист се е появил отново и полицията иска да му намекне, че е наясно с това.

Ане въси вежди, а сетне лицето ѝ се прояснява, следите от махмурлука изчезват.

— Не се ли целиш прекалено надалеч? — пита тя. — Може би се опитват да сплашат някого, който го познава. Стари приятели. Отправят предупреждение към политическите групировки, леви и десни, дето се борят един Бог знае срещу кого. Няма как да вникнеш в мотивите на полицията.

Аника сръбва малко вода, преглъща я с усилие и оставя чашата.

— Полицаят каза, че се е споразумял с офицера за връзки с пресата от военновъздушната база, което означава, че въпросът е

обсъждан от военните, следователно трябва да са го планирали от известно време. Но защо точно сега и защо избрах мен?

— Не мога да ти кажа защо сега, но защо теб е повече от ясно, не стопляш ли? Колко са прочутите криминални репортери в шведския печат?

Аника мълчаливо обмисля казаното, а отдолу се разнася сирена на линейка.

— Ами ако всичко това има връзка с убийството на Бени Екланд? Има твърде много съвпадения.

— Нищо чудно. Ще пуснеш ли материал?

— Най-вероятно — отвръща тя с въздишка, — макар че всичко зависи от Шюман. Май му е дошло до гуша от мен.

— Може би по-скоро той на теб започва да ти идва до гуша — възразява Ане и си взема сладка.

Изражението на Аника остава непроницаемо. Прибира колене към брадичката и ги обгръща с ръце.

— Искam само да ме оставят да си върша работата.

Младият келнер сервира два джина с тоник, вдига чашите от кафе и коняк, сменя почти догорялата свещ и почиства пепелника.

— Кухнята затваря в десет, но барът работи до един, така че ако искате още нещо, обадете се.

Измъква се мълчешком по застланите с дебел килим стълби.

— Кой би допуснал, че тук може да има нещо подобно? — казва София с усмивка и разперва ръце.

Томас не успява да сдържи смеха си. Атмосферата в мазето на заведението е почти сюрреалистично ориенталска: стените и подът са покрити с няколко пласта килими, дебели и прашни, лъскави бронзови чинии са струпани в ъглите, върху ниски каменни подставки горят газени лампи. Двамата са сами, седнали един срещу друг в тежки кожени столове от двете страни на голяма дъбова маса. Таванът представлява поредица тухлени сводове и изглежда е строен още през седемнайсети век.

— Тия стари тухлени постройки крият множество тайни — казва Томас, притеснен от фъфленето си.

— Нали живееш в Кунгсхолмен? — пита София, като го наблюдава над ръба на чашата с джин.

Той кимва и отпива.

— Кахлена камина — започва Томас, — цял куп гипсови украси, скърцащи подове с паркет и всичко останало.

— Собствено жилище?

— От скоро. Купихме го миналата година. Ами ти?

София пали ментолова цигара, вдишва никотина и изпуска дим на малки колелца.

— Йостермалм — съобщава тя. — Семейството ми притежава жилищна сграда там.

Томас вдига вежди впечатлен. Тя свежда поглед и се усмихва.

— Наша е от много поколения. Моето жилище е малко — само три стаи. Другите членове на фамилията имат по-голяма нужда от представителните помещения.

Взема шепа от фъстъците, които са оставени на масата.

— Сама ли живееш?

— Със Сокс, котаракът ми. Кръстен е на Клинтъновата котка, нали си спомняш...

Той се изсвива високо.

— Разбира се, Сокс от Белия дом.

— Имаш ли семейство? — пита тя, като вади цигарата от уста.

Томас отблъсва стола малко назад.

— Аха — заявява щастливо той, скръстил ръце на корема. Жена, две деца. Обаче си нямаме котарак...

Смеят се.

— Жена ти работи ли? — пита София и отпива.

Той въздъхва дълбоко.

— Прекалено много.

Тя се усмихва и пали нова цигара. Мълчанието помежду им едрее като нежна позлатена корона на дърво, пълна с обещание, тръпнещи листа и слънчева светлина. Всичко е сладост и светлина в това тяхно ориенталско мазе.

— Остана си за по-дълго у дома миналата зима — казва той със сериозен тон. — Беше великолепно. Добре за децата, добре и за мен. Добре даже за апартамента; обновихме кухнята и дори съумяхме да я поддържаме чиста.

София се обляга назад и скръства ръце. Той забелязва погледа, които тя му отправя, и осъзнава ефекта от казаното.

— Мисълта ми е — продължава Томас, след като отпива от джина — не че жените трябва само да стоят край печката у дома и да раждат бебета, дума да не става. Разбира се, че и те трябва да разполагат със същите възможности за образование и професионално развитие, каквито имат мъжете, само че в журналистиката е пълно с прекрасни длъжности. Никак не мога да проумея защо тя държи да пише за смърт и насилие в някакъв жълтеещ вестник.

Внезапно в главата му прозвучава майчиният глас с думи, които никога не е произнасяла, но които знае, че се въртят в главата ѝ: *Защото си е такава. Жълт журналист, който си търси белята. Тя не те заслужава, Томас! А можеше да си намериш някоя добра жена.*

— Тя е добра жена — казва той на глас. — Интелигентна е, но не особено интелектуална.

София го наблюдава с наклонена глава.

— Двете неща няма защо да вървят ръка за ръка — отбелязва тя.
— Човек може да е талантлив и без да е чел много.

— Именно. — Томас отпива яка глътка. — Точно така си е. Аника е невероятно умна. Бедата е в това, че е толкова дяволски неделикатна. Понякога газии през лехите като булдозер.

София закрива уста с длан и се кикоти. Той я поглежда изненадано и сам избухва в смях.

— Ама така си е! — казва Томас и отново става сериозен. — Много е своенравна в ред отношения. Реши ли нещо, няма връщане назад.

София престава да се смее и го гледа със съчувствие.

— Сигурно не е лесно да се живее с подобен инат.

Томас поклаща бавно глава и пресушава чашата.

— Майка ми не може да я понася — оплаква се той, като оставя чашата. — Смята, че съм сключил неравностоен брак, а е трябвало да си остана с Елеонор.

София го гледа изпитателно.

— Първата ми жена. Беше банков директор. И още си е. Сега пак е женена, за единствения компютърен гуру, който не си оставя магарето в калта. Последно чух, че са купили собствен остров кран Ваксхолм.

Дървото на мълчанието простира клони над главите им, зряло и пълно с покой. Двамата седят в тишината и се гледат, а цигарата ѝ догаря в пепелника.

— Можем да си поделим таксито — казва София. — Кажи-речи сме в една и съща посока.

Момчето спира при вратата на автобуса и преглъща с усилие. Навежда се, за да огледа пътя, а вятърът набива остри кристалчета лед в лицето му. Носи се миризма на дим и желязо.

— Слизаш или какво?

Поглежда стеснително шофьора, поема си отново дъх и скача през двете стъпала направо на паважа. Вратата се затваря зад него със съскане и автобусът се отдалечава с приглушен от снега и студа шум.

Изчезва по Лаксгатан, а шумът потъва в преспи и огради. Той остава на паважа и се оглежда внимателно, ослушва се напрегнато. Дори стоманолеярните не се чуват.

Полага усилие да успокои дишането си. Няма от какво да го е страх. Изплюва се върху снега.

Дявол да го вземе, още малко и ще се разтрепери като оная репортерка от Стокхолм. Тя беше само нерви. Прочетоха статията ѝ в Норландски новини, а той показва на Алекс как се бе държала в антрето.

— Това е онази — казва Алекс. — Дето Бомбаджията я взе за заложник. Сигурно след случката се е чалнала малко.

Тая вечер хич го няма в играта, не е във форма. А иначе е добър, много по-добър от Алекс, но тази вечер останалите играчи го направиха на нищо. Яд го е, задето си профука така лесно кредитите, затова ритна парче лед с такава сила, че кракът наистина го заболя. Може би трябва да започне отначало с друг герой. Жесток дявол няма никакви шансове да стане Бог Теслатрон при такъв ялов резултат, който трябва да се навакса след това. Може би Господарят на нинджите, но пък той се цели във върха.

Бавно се запътва към жълтия кръг на уличната лампа, към къщи. Прозорците на Андершон светят, синя светлина се просмуква в мрака. Старецът сигурно гледа спортните новини.

Някаква сянка пада внезапно върху фасадата, мимолетен демон въздъхва за миг и после изчезва. Момчето започва да се бори за въздух с такова усилие, че гърлото му замръзва. Мускулите му се вдървяват, краката са готови да побегнат. Очи и уши се напрягат в мрака, попиват и най-слабото трептение.

Не се чува никакъв звук. Синята светлина откъм прозорците на Андершон. Леденият мраз по земята, който бавно си пробива път през подметките.

Нищо. Пред прозореца пробягва сянка.

Отпуска с усилие рамене, осъзнал, че повече от минута не е дишал. Започва шумно да поема и изпуска дъх, усеща как очите му се насълзяват.

Мама му стара, казва си момчето, дяволите да ме вземат!

Неспособно да мисли повече, то се предава на страха и хуква на сляпо към входната врата. В двора е тъмно, както винаги, но той знае

къде Андершон оставя боклука си и прекосява успешно опасния участък.

Блъсва външната врата и удря силно бутона на осветлението с мокра ръкавица. Цялото му тяло се тресе, докато рови в джоба на якето за ключа.

Вратата се предава малко преди да се изпусне. Простенва тихичко и влита в тоалетната, където вдига дъската с рязко движение.

Затваря очи и хлипа, докато топлата урина се стича почти изцяло в тоалетната чиния. После смъква панталона и сяда, като оставя дрехите да се свлекат на купчина в краката му. Слънчогледите му се усмихнат от тапетите.

Защо се уплаши толкова? Като малко дете. Изсумтява, възмутен от собственото си поведение никога преди не го е било страх от тъмното.

Изправя се бавно, пуска водата, измива ръцете си и изплаква уста. Не му се мият зъби тази вечер. Изритва панталона през обувките, събира дрехите и се упътва към стаята си.

Някой е седнал върху леглото му.

Мисълта за това идва от нищото и той не може да повярва, макар да го вижда с очите си.

Върху леглото му е седнала някаква сянка.

Отпуска ръце и дрехите падат в купчинка на пода. Понечва да извика, но, изглежда, не издава никакъв звук, защото сянката се надига много бавно, приближава го, изпълва стаята чак до тавана.

Надава се вой отразен от стените, момчето се обръща и прави опит да побегне, а след това всички звуци се изключват, цветовете помръкват, картината се размазва. Стреми се към светлината в антрето, вижда собствените си ръцете да се размахват пред лицето му, усеща как прехвърля теглото си от единия крак върху другия. Остава без дъх, външната врата приближава, после се плъзва встрани, лепкава ръкавица връз челото, втора върху лявата му ръка. Лампата в антрето се отразява в нещо лъскаво.

Хаос, рев някъде в главата му. Топла течност по гърдите.

И една мисъл. Последна трептяща, ясна мисъл: *Мамо.*

ПЕТЪК, 13 НОЕМВРИ

Хипнотизиращият тътен на влака прорязва нощта с монотонния си ритъм. Мъжът лежи в първокласно купе и се мъчи да различи линията от дървесни върхари през прозореца, на фона на тъмното звездно небе. Болката надвива морфина и го кара да се задъхва.

С огромно усилие успява да измъкне ново хапче от чантичката под възглавницата и го глътва без вода. Усеща ефекта му още преди да е стигнало стомаха. Светът е отново на мястото си.

Докато се отпуска, въображението го връща назад, към едно многочислено събрание от младежките му години, проведено в някакъв лагер край Паяла. Хиляди хора, разположени върху твърди дървени пейки, мирис на влажна вълна и талаш. Мъжът от платформата изнася реч, най-напред говори на фински, а после превеждат на шведски — нямат край думите, гласовете унасят, извисяват се и притихват.

Със силно друсане влакът спира на някаква гара. Оглежда платформата.

Лонгселе?

Обзема го силна паника. Мили Боже! Тръгнал е в грешна посока. Ръцете му литват нагоре, главата се надига от синтетичната възглавница. Остава без дъх.

Dans quelle direction est Lengsele?^[1]

На юг, сеща се той. На юг, малко след Онге.

Пада възник върху възглавницата, като се опитва да не обръща внимание на собствената си миризма и търси опипом сака в края на леглото. Кашля немощно. Чува хлопването на врата, усеща трептенето на готовия да потегли влак. Поглежда часовника: 5:16.

Няма основание да се притеснява. Всичко върви по план. Поел е своя път невидим, недосегаем, неуловим като сянка. Свободен да потъне в своите мисли сред този несвободен свят, свободен да се върне назад или да изчезне.

Решава да се върне към събранието в онзи лагер, да призове забравени образи, потънали в прахта на времето, избледнели, но все

още ясни.

Поредна двойка оратори заменя предишната. Строго регламентирано изложение, което всеки път започва с прочитане на пасаж от Библията, на фински и шведски, следват интерпретации, вариации, анализи и понякога лична изповед: изпаднал бях в безизходица в юношеските си години, нещо все не достигаше и така намерих своя път към Греха, свързах се с жени, пиех и откраднах часовника на мой приятел, но в казармата попаднах на един вярващ и Христос внесе светлина в живота ми, понеже моят брат пося семенце в сърцето ми.

Легнал в купето, той се усмихва, заслушан в истории, пълни с болка и ужас, с ликуване и благодарност.

Но никакво въодушевление, прекъсва спомените той. Няма викове, никой не повишава глас. Ни следа от екзалтация.

Спомня си отегчението от ония времена.

Често пъти оставя гласовете да избледнеят и да се разнесат надалеч от огромната шатра, ведно с мислите, надеждите и тревогите. Градчето каравани и палатки на поляната отвън е много по-привлекателно, цял океан възможности, скрити в конски впрягове и коли. Крадливите погледи, които хвърля към непознатите момичета от предната пейка, с шалове на главите и дълги поли, усещането за топлотата на блестящите им коси.

Усещане за това, че мислите и коравият му пенис са изпълнени с грях.

Люлеенето го унася, останал с мирис на конски тор в ноздрите.

---

[1] В каква посока е Лонгселе? (фр.). — Б.р. ↑

Аника върви задъхана през парка Крунуберг, а стъпките ѝ проскърцват в мразовития въздух. Много е студено, а високото налягане вещае арктическо време. Асфалтът е станал хлъзгав от леда. Дърветата се гушат под заскрежени одеяла. Тревата, зелена и свежа до вчера, сега е щръкнала и замръзнала в сребро.

По-светло от това няма да стане. Денят е сумрачен и лишен от сенки. Вдига глава и примижава към подобното на порцеланов похлупак небе — синкави облаци преливат в сиво и розово високо горе, гонени от северния вятър.

Аника бърза напред, а тревните остриета пукат, прекършени под подметките ѝ. Приближава еврейското гробище откъм задната страна, близо до мястото, където бе намерена Юсефин. Спира пред черна чугунена ограда, ръкавиците ѝ милват замръзнали извивки и звезди, сняг посипва обувките ѝ като ледена захар.

Гробището е обновявано преди няколко години. Повалените, разядени блокове пясъчник са заменени, дивите шубраци са окастрени, дърветата — приведени в благоприличен вид. С всичко това магията някак си изчезва, няма го усещането за време, което винаги обхваща Аника на това място, градските шумове нахлуват, както никога по-рано, духовете — отколешни стопани тук — вече ги няма.

Останала е само Юсефин.

Аника се отпуска на колене и наднича между железата, също както го бе направила преди толкова лета, в онзи горещ сезон, когато рояците оси счупиха всички рекорди, а предизборната кампания просто нямаше край. Юсефин лежи тук, отворила уста в безмълвен писък, очите ѝ са помътнели и изгубили блясък — едно младо момиче и нейните погубени мечти. Замръзнал клон прошумолява, вой от сирена отеква между фасадите по Хантверкаргатан.

Той най-накрая си получи заслуженото, казва си Аника. Не за онова, което ти стори, но поне не успя да се измъкне невредим.

А Карина Бьорнлунд събра достатъчно дивиденди, за да се устрими към министерския пост.

Аника се изправя, поглежда часовника и с нежно докосване до оградата се сбогува с Юсефин. Забърза през Фридхемсплан, а вятърът в парка Роламбсхув така брули страните ѝ, че пристига пред входа на Вечерна поща ярко поруменяла.

Успява да се добре незабелязана до своя аквариум, промъквайки се като през минно поле, и хвърля горната дреха на купчина върху дивана.

Рагнвалд, казва си наум, докато компютърът зажужава, а тя прави опит да се съсредоточи върху настоящето. *Какво означава това? Кой си ти?*

След като програмите се зареждат, Аника въвежда името в Гугъл, за да получи оскъден брой резултати. Данни за някой си Фолке Рагнвалд, починал през 1963 г.; генеалогичен сайт базиран в Малта; кандидат на християндемократите неясно от кой избирателен район. Чете бързо, търси нови резултати. Следват френски генеалогичен сайт, сайт за немската аристокрация, вестникарска изрезка за някаква датска попзвезда. Отказва се от търсачката и звъни на Сууп в Люлео.

— Малко сме на зор в момента — казва инспекторът. Гласът му издава безпокойство.

— Какво е станало?

Аника инстинктивно взема химикалка и мигом се изпълва с чувство за вина, без още да знае какво се е случило.

— В момента не сме много наясно — казва полицаят. — Бихте ли звъннали следобед, тогава ще знаем повече.

Нещо в тона му уцелва струна вътре в Аника, кара я да напрегне всички мускули на лицето си.

— Рагнвалд — заявява тя. — Нещо свързано с терориста.

— Съвсем не. Обадете се след два. В момента не мога да ви кажа нищо повече. — Изглежда силно изненадан от нейната сговорчивост.

Аника поглежда часовника си; няма смисъл да го притиска повече, остават осемнайсет часа до пускането на броя за печат. Благодарни му и оставя слушалката. Изважда пред себе си записките от последната среща. Трябва ѝ още едно кафе, преди да се захване за работа.

Упътва се по коридора със сведена глава, избягва хорски погледи, и взема две кафета от машината зад спортния отдел. Обратно пред

клавиатурата, подрежда материалите, опитва се да сглоби образа на своя терорист.

Млад мъж от долината на Турне, който се мести на юг, но след това се връща в Люлео.

Отпуска ръце, отпива от кафето.

За какво му е на един млад мъж да ходи на юг през шейсетте?

Работа или учение?

И защо се е върнал?

Защото е приключил с онова, което е правил.

Но защо Люлео?

Ако поради някаква причина стените на родния дом са ти тесни, но въпреки всичко ти се иска да се прибереш, избираш някой по-голям град в същия район.

Но защо най-големия?

Трябва да е живял в голям град. Вероятно в университет. Стокхолм, Упсала, Гьотеборг или Лунд.

Когато въвежда имената на градовете в компютъра, осъзнава грешката си.

Не е нужно младият мъж да е бил в Швеция — той може да работи или учи където и да било.

Макар че това е било доста преди създаването на Европейския съюз, напомня си тя.

Зарязва тази нишка и подхваща друга.

Къде отива после?

ЕТА? Испания? Защо?

Политически убеждения, допуска Аника, но между нея и екрана застава филтър на съмнение.

Баските сепаратисти несъмнено са сред малкото терористически организации, които успяват да реализират част от своите цели, включително демокрация и широки автономни права за Страната на баските. Ако бойците на ЕТА не бяха хвърлили във въздуха приемника на Франко през 1973 г., преходът на Испания към демокрация щеше да бъде много по-мъчителен и доколкото ѝ е известно, Страната на баските днес разполага със своя полиция и собствена система на облагане, която много скоро ще осигури данъчен рай за международния бизнес.

Но ЕТА може би дори в по-голяма степен от останалите групировки е заражена от самовъзпроизвеждащия се бацил на тероризма. След свободните избори от 1977 г. се оказва, че има цяло едно поколение баски на средна възраст, чийто живот е бил посветен единствено на активната терористична дейност срещу испанската държава. Мирното ежедневие започва да им доскучава и те решават, че демократичната държава е не по-малко зло от диктатурата, и убийствата започват наново. Тогава испанските власти си отмъщават, като основават Антитерористичната група за освобождение...

Трябва да прочете повече за ЕТА, но и е известно, че групировката е сред най-труднодостъпните в света, убийци в името на убийството. Самозвани представители на едно отечество, което никога не е съществувало, те се борят за възмездие на така и неизвършени несправедливости.

Записва си „да прочета още за Бьорн Кум“, за да не забрави, и продължава нататък.

Защо Рагнвалд? Крие ли някакво по-дълбоко значение това кодово име?

Дали символизира нещо, което би следвало да знае?

Търси името в Националната енциклопедия и открива, че е комбинация между староисландското *ragn*, божествена власт и *vald*, владетел — не е лошо като псевдоним. Дали е нещо повече от мания за величие?

А какво друго е тероризмът, ако не точно това?

Тя въздиша в опит да отпъди вълната от умора, която премрежва очите ѝ. Кафето е изстинало и гадно на вкус. Отива да излее съдържанието на почти пълната чаша в тоалетната, протяга се, заслепена от неоновите светлини.

Хвърля поглед към бюрото на Берит, но тя още не е дошла.

Затваря внимателно вратата на своя аквариум зад гърба си и се залавя отново за работа.

Сега обувките. От години се знае за отпечатьци от подметки, оставени от извършителите, но размерът им никога по-рано не е бил огласяван. Трийсет и шест. Значи дребна жена или много млад мъж, момче на практика. Коя е най-голямата вероятност? Дванайсетгодишно момче ли гръмва цял самолет, или го прави зряла жена?

Значи най-вероятно с него е имало жена, отбелязва си тя.

Но на кого би хрумнало да стори нещо подобно? Сууп не спомена нищо за жена. Записва въпроса в бележките си, но ако трябва да си играе на догадки? Какви жени стават терористи в исторически план? Гудрун Енслин е партньорка на Андреас Баадер. Улрике Майнхоф се увенчава със световна известност, след като освобождава Баадер. Франческа Мамбро е осъдена заради атентата в станция на подземната железница в Болоня заедно с приятеля си Валерио Фиораванти.

„Приятелка на Рагнвалд“, записва си тя и обобщава: „Младежът от долината на Турне заминава на работа или да учи в голям град на юг, а после се завръща в Норботен, за да се присъедини към терористична групировка под името Рагнвалд, властелин с божествена сила, което говори за известна мегаломания. След това напуска страната, за да продължи кариерата си като убиец на ЕТА“.

Прочита бележките и въздъхва.

Ако храни надежда нещо от това да бъде отпечатано, ще трябва да го направи значително по-ясно и аргументирано. Поглежда часовника си. Скоро ще стане време да се обади на Сууп.

* * *

Миранда звъни на вратата с обичайната си настойчивост. Ане Снапхане се втурва надолу по стълбите, преди дъртият копелдак от долния етаж да е побеснял. Придържа с една ръка кърпата около тялото си, а с другата тази около главата.

Вратата е заяла — винаги става така, когато температурите паднат под нулата.

Дъщеря ѝ притичва покрай нея, без да поздрави, обаче Ане протяга ръка и я спира. С ъгълчето на окото зърва Мехмет да приближава откъм колата с чантата на момиченцето, безразличен и сдържан.

— В кухнята има курабийки — шепне тя в ухото на детето и то хуква с щастлив писък нагоре.

Обзета от гордост, в опит да го предизвика, тя пуска кърпата на пода, без да ѝ пука дали я вижда някой съсед. Абсолютно гола, ако не

смятаме кърпата около главата, тя поема чантата от Мехмет и го поглежда. Той свежда очи.

— Виж какво, Ане — започва бащата на дъщеря ѝ, няма защо да...

— Нали искаше да поговорим — отвърща тя с усилие да остане спокойна. — Допускам, че е свързано с Миранда.

Обръща му гръб и задникът ѝ започва да подскача под носа му, докато се изкачват по стълбите. Отива в банята и навлича домашна роба, като хвърля поглед в огледалото и опитва да се види през неговите очи.

— Искаш ли кафе? — пита тя, докато се взира в своите.

— Благодаря, не. Бързам за работа.

Преглъща с предчувствието, че не предстои нищо приятно. Той иска да си тръгне час по-скоро, а не да пари пръсти с гореща чаша кафе, докато го глътва с припряно притеснение.

— Какво има? — пита тя и сяда на дивана.

Мехмет се обръща към нея.

— Ще се женим.

Стрелата се забива в нея, без да може да ѝ попречи.

— Не виждам каква връзка има това с мен или Миранда — заявява Ане и духа връз кафето.

Той сяда насреща ѝ с раздалечени колене и се надвесва напред, опрял лакти върху тях.

— Чакаме дете. Миранда ще си има братче или сестриче.

Ръката започва да потръпва, а погледът се насочва надолу против волята ѝ.

— Ясно. Поздравления.

Мехмет въздъхва.

— Ане, разбирам колко ти е тежко...

Тя го поглежда и поема дълбоко дъх.

— Не, не ми трябва съчувствието ти. Какво ще означава това за Миранда в чисто практически план?

Мехмет присвива устни по до болка познатия начин и гореща вълна на необуздало желание я залива; сърце и слабини започват да парят. Изхлипва тихичко против волята си.

Той протяга ръка към бузата ѝ; тя затваря очи и го оставя да я погали.

— Бих искал да остане с нас за постоянно — казва Мехмет, — но няма да се боря с теб, ако не си съгласна.

Надава принуден смях.

— Можеш да ми вземеш много неща, но не и детето. Вън.

— Ане...

— Вън! — Гласът и скърца от ярост.

Дъщеря им се появява на прага и гледа ту единия, ту другия с изненада.

— Карате ли се? — пита тя с преполовена курабия в ръка.

Мехмет се изправя, силен и гъвкав като ловец. Приближава детето и го целува по косата.

— Ще се видим другия петък, миличка.

— Мами защо е тъжна? Да не си бил лош с нея?

Ане затваря очи и слуша стъпките му надолу по стълбата. Изчаква хлопването на входната врата, преди да изтича до прозореца, за да го види как си отива. Приближава колата, без да поглежда нагоре, измъква мобифона от вътрешния джоб и набира номер. Звъни на оная, казва си Ане. Обажда се на годеницата, за да ѝ разкаже за станалото: всичко е свършено, неприятно наистина, тя бе ядосана и агресивна. Не, надали ще даде Миранда без бой.

Берит Хамрин чука на стъклената ѝ врата, откrehва я и проточва шия през процепа.

— Гладна ли си?

Аника дръпва ръце от клавиатурата и обмисля възможността да се откъсне за малко от работата.

— Не.

Берит отваря по-широко вратата и влиза.

— Трябва да се храниш — заявява твърдо тя. — Боже, каква кочина. Как можеш да работиш в подобен безпорядък? Нямах ли закачалка? — Берит вдига горната дреха на Аника. — В стола предлагат лазаня. Вече запазих две порции.

Аника излиза от системата, за да не се изкуши някой да ѝ чете бележките или да изпраща фалшиви съобщения от нейно име.

— Какво правиш днес? — пита колежката си тя, за да отклони вниманието ѝ от заобикалящия ги хаос.

Берит е временно прехвърлена от криминалния към политическия отдел заради предстоящите избори в Европейския съюз.

— А, отразявам последното мерене на пишки — отвърща тя с въздишка. — На практика нищо не се случва, но хората заемат позиции, водят междупартийни дебати, търсят различия в становищата там, дето ги няма.

Аника се засмива, преди да последва Берит извън стаята.

— Вече виждам дебело заглавие: Тайната игра на ЕС, а отдолу размазана снимка на слабо осветен прозорец в държавно учреждение.

— Май работиш тук от твърде дълго време — казва Берит.

Аника затваря зад себе си и се упътва към стола. Докато върви подир Берит, светът изглежда управляемо и сигурно място, подът е устойчив, няма място за съмнения.

Помещението за хранене е наполовина празно и слабо осветено. Най-силният източник на светлина са редица прозорци в противоположния край. Лицата на хората не се виждат, само силуетите им.

Сядат край маса с изглед към паркинга, а пред тях димят чинии с лазаня, претоплени в микровълновата.

— Върху какво работиш? — пита Берит, след като омиа пластмасовата чиния.

Аника човърка с подозрение пластовете тесто.

— Убийството на оня журналист — отговаря тя — и нападението над F 21. Полицията разполага със заподозрян. От сто години насам.

Берит вдига вежди, улавя парченце кайма, което се опитва да падне от тъглчето на устните ѝ, и подканя приятелката си с вилицата.

— Казва се Рагнвалд, някакъв тип от долината на Турне, който се изселва на юг, след това пък се връща, за да стане терорист, а сетне бяга в Испания и влиза в ЕТА.

Берит не изглежда ентузиасирана.

— И кога става това?

— В края на шейсетте или началото на седемдесетте.

— Хм — сумти Берит. — Сладки революционни години. Купища народ вярваше, че тероризмът може да освободи масите, и то не само из нашите среди.

— Кои са твоите среди?

— *Виетнамски бюлетин* — казва Берит, докато чегърта мазното дъно на чинията. — Нали съм ти казвала, че така се захванах с журналистиката.

Аника рови безмълвно в неуслужливата си памет.

— И кои среди се захванаха с тероризъм тогава?

Берит се вторачва в недоядената порция на Аника.

— Няма ли да ядеш?

Аника поклаща глава. Приятелката ѝ въздъхва и оставя приборите на масата.

— Ще донеса кафе — съобщава тя и става.

Аника остава на място, гледа колежката ѝ да застава на опашката с щръкнала на врата къса коса, олицетворение на спокойствието. Усмивва се, когато Берит се връща с плавна походка и две кафета с малко бисквити в ръце.

— Глезиш ме вече — оплаква се тя.

— Кажй сега за терориста.

— Ти ми кажи за шейсетте — парира Аника.

Берит оставя внимателно чашите върху масата и поглежда остро Аника.

— Добре — съгласява се тя, сяда и пуска две бучки захар в чашата си. — Стана така. През шейсет и трета настъпи официалният разрив между комунистическите партии на Съветския съюз и Китай. Този разкол се отрази върху всички комунистически движения по света, включително нашето. Шведската компартия се разцепи на три.

Вдига във въздуха ляв показалец.

— Десни, водени от Хермансон. Те се дистанцираха както от сталинистите, така и от маоистите, за да стигнат до нещо като старомоден ревизионизъм, който спокойно можем да приемем и като социалдемокрация. Те са днешната Лява партия, с почти десет процента депутатски места в парламента.

Берит отпива от кафето и вдига среден пръст.

— След това идва центърът, под ръководството на главния редактор на *Северна светлина*, Алф Льовенборг, който застава на страната на Съветите.

Добавя още един пръст.

— И накрая, левичарите, водени от Нилс Холберг, които подкрепят Китай.

— Кога става всичко това? — пита Аника.

— Шведската компартия се разцепи след двацет и първия си конгрес през май шейсет и седма — отвръща Берит. — Смени името си на Партия на левите комунисти, а левичарската групировка се обособи в Комунистическа асоциация на марксистите-ленинци. След това нещата бързо се задвижиха. Пръкнаха се наведнъж Виетнамското движение, Студентската социалистическа организация, революционерите. През пролетта на шейсет и осма всичко това кулминира в окупацията на студентския съюз и революционните размирици в Упсала. Всъщност тези са най-гадните — революционерите в Упсала. Цяло лято ни отправяха заплахи.

Вдига ръка към ухото, все едно държи телефонна слушалка.

— Ако не дойдете доброволно на масовия революционен митинг, за да чуете исканията на народа, ще изпратим неколцина другари да ви доведат насила.

— Добре звучи — отсъжда Аника. — Те ли са маоистите?

— Истинските маоисти не са проблем. Те винаги поставят въпроса: а как би постъпил Председателя? Той самият дали би сторил това или онова в името на революцията? Ако отговорът е отрицателен, и те не го правят. Опасността идва от присламчилите се, от дошлите за бой и неприятности, с тяхната масова психоза и сектантско поведение.

Поглежда часовника си.

— Трябва да тръгвам. Зелените са насрочили изявление по повод риболовните квоти в Балтийско море за един часа.

Аника се прозява театрално.

— Много смешно — мърмори Берит и става, взема мазната пластмасова чиния с приборите, за да ги пусне в кошa. — Лесно ти е на теб, седиш си там и пишеш за разни убити журналисти. Докато ние се товарим с истински важните неща, какъвто е проблемът с избитата треска...

Аника се засмива, а после я обгръща студено мълчание. Лъхва я дъх на застояла лазаня, лепкав и мазен, и тя блъсва чинията надалеч. Дава си сметка за присъствието на колегите около нея, някои си говорят тихо, но повечето са вгълбени в себе си, забили поглед в някои вестник със стиснати в ръце прибори. Иззад плота се разнася шум от микровълнова печка, а двама от спортния отдел си купуват сладкиши.

Пие кафето бавно, един от многото тъмни силуети на фона на студената светлина, една от тружениците на вестникарския завод.

Функция, а не личност.

Томас никога не е харесвал заседанията във Федерацията на областните управи. Макар, общо взето, да е поддръжник на идеята да се обсъди възможността двете асоциации да се обединят, всеки път се чувства в небрано лозе, когато се събират на територията на София Гренборг. Притесняват го най-вече дребните неща, като това, че не знае откъде да мине, качва се на грешния асансьор, забравя имената на тукашните колеги.

Но нали не знам и тези на колегите в Съюза на общините, напомня си той.

Поема дъх и отваря вратата към Хурнсгатам, за да усети мигом злата захапка на студа върху ушите си. Когато влиза във Федерацията на областните управи, започва да се провира през лабиринта на петия

етаж с усещане за леко притеснение. София излиза да го посрещне с развята руса опашка, лъчезарна и стройна, с разкопчан жакет и отчетливо стакато на токчета по пода.

— Добре дошъл — приветства го тя, като поема ръката му в своята — малка и мека, топла и суха. — Другите са вече тук.

Започва да се измъква от палтото внезапно обзет от неудобство, задето ги кара да чакат.

Тя приближава малко и Томас долавя аромата на парфюма ѝ. Лек, свеж, спортен.

— Не си закъснял прошепва жената. Пият си кафето в заседателната зала.

Той издиша, усмихва се, изненадан от това, че е прочела мислите му.

— Добре — шепне ѝ в отговор и я гледа в очите. Те са поразително светли и сини.

— Как си? — продължава да шепне София. — Силен ли е махмурлукът?

Той се усмихва.

— Едно нещо е сигурно — казва Томас. — При теб няма и помен от махмурлук. Изглеждаш великолепно.

Тя свежда поглед, може да се закълне, че поруменява, а после чува собствените си думи като някакво ехо и сам започва да се изчервява.

— Искам да кажа... — започва Томас и прави стъпка назад.

Тя го поглежда, пристъпва към него, за да запази дистанцията, и отпуска ръка върху палтото му.

— Всичко е наред, Томас — пошепва София от толкова близо, че усеща дъха ѝ.

Задържа поглед върху очите ѝ за момент, после го отклонява, сваля шала си, оставя куфарчето върху пейката, отваря го и прибира шала вътре. Чуди се дали ушите му продължават да горят.

— Раздадох вече брошурите — казва жената. — Надявам се, че не възразяваш.

Той леко се сковава и поглежда купчината брошури, които бе имал намерение сам да раздаде. Така цялата инициатива, която до известна степен си е лично негова, изглежда подета от София и нейната Федерация.

Затваря куфарчето.

— Естествено, че нямам — отвръща отрывисто той, усетил усмивката си да застива. — Кажи на твоя организатор да се свърже с моя, понеже ние сме качили съдържанието онлайн, а не е зле и вие да сторите същото.

Тя кърши нервно пръсти и го повежда към залата за срещи.

— Да — казва домакинята, — знам.

Пер Крамне от правосъдието става на крака при влизането му и бърза насреща да го поздрави.

— Страхотно съжалявам за снощи — започва той. — Тия избори, да ги вземат дяволите дано...

Томас слага куфарчето върху масата и вдига успокоително ръце.

— Няма проблем. Ние си говорихме по други въпроси. Съюзът на общините и Федерацията на областните управи имат съвместен конгрес напролет, затова разглеждаме възможностите за евентуално сливане, а пък аз съм в координационната група...

Разбира късно грешката си. Крамне го поглежда с досада. Пет пари не дава за тяхното сливане.

— Всички ли са тук? — пита той, като се извърща. — Да почваме тогава. Петък е все пак.

Томас изважда документацията си. Не смее да се огледа, за да види дали някой е забелязал конфузната ситуация.

Естествено, Крамне открива заседанието; Министерството на правосъдието е винаги най-отгоре. После думата взема Томас, излага събраната съвместно информация, като набляга на това, че анонимните заплахи срещу политици застрашават демокрацията, и набелязва предлаганите изменения.

— Мисля, че е нужно да направим проучване на общественото мнение — заключава той. — Проблемът засяга всички. Не само всеки политик, но и всеки гражданин. Трябва да стане ясно, че той е от всеобщ характер. Как гледа нашето общество на подобно насилие или на заплахата от такова? Кои ценности ще използваме, за да го неутрализираме? И ще успеем ли при нужда да изменим тези ценности чрез обществената кампания?

Отгръща страница с ясно съзнание, че е център на тяхното внимание.

— По мое мнение следва да предизвикаме медиен дебат — заявява Томас. — Да се опитаме да повлияем върху общественото мнение чрез традиционни средства. Статии, които представят местни политици като герои на нашето време, примери с лица, които се борят срещу десния екстремизъм и анархистите в малки селища, но без да преувеличаваме и насаждаме безпочвени страхове у хората, които едва сега започват да навлизат в политиката...

Без много бавене е учредена работна група по въпроса под ръководството на Томас.

Той приключва с вица за общинския съветник от Йемтланд, с който има успех при всяко събиране, заседанието е закрито и всички живо потъват вдън земя за броени минути.

Петък следобед е все пак.

Остава с документите в ръце, започва да ги подрежда, а София събира оставените от участниците материали. Томас не знае как да подходи към обстоятелството, че я е пренебрегнал и представил цялата работа като собствена идея. А тя е толкова негова, колкото и нейна, също като тази за общественото допитване.

— Добре мина, трябва да призная — обажда се тя. — Представи се фантастично днес.

Той я поглежда с изненада, усетил капки пот да избиват по челото му.

Тя няма вид на разочарована, даже напротив. Очите и греят.

— Благодаря — отвръща Томас.

— Бива те да представяш нещата и да достигаш до нужното решение — продължава жената, като прави още една стъпка към него. — Успя да спечелиш всички на своя страна, даже правосъдния.

Поглежда надолу притеснен.

— Това е важен проект.

— Знам — отвръща тя — и се вижда, че ясно разбираш това. Че истински вярваш в онова, което вършиш. Толкова е приятно да се работи с теб...

Той вдъхва дълбоко, замаян от парфюма ѝ.

— Приятен уикенд — пожелава Томас, взема чантата си и тръгва към изхода.

Аника набира директния номер на инспектор Сууп, след като е придумала дежурната да ѝ го даде, а стомахът ѝ се е свил на топка от някакво лошо предчувствие. Колкото повече мисли за това, толкова по странен ѝ звучи техният разговор от сутринта. Да не би да съжалява, задето ѝ е казал за Рагнвалд? Да не би да е очаквал да го прочете във вестника още на другия ден? Разочарован ли е? Ръцете ѝ се изпотяват, докато слуша тоновете на телефона.

— Какво е станало? — пита тя, когато чува гласа му.

— Нещо много лошо — отвръща полицаят. — Линус Густафсон е мъртъв.

Отначало я обзема чувство на облекчение — не го познава.

— Кой?

— Свидетелят — отговаря Сууп и съзнанието ѝ се прояснява, ослепителна бяла мълния избухва в главата ѝ, поваля всичко пред себе си като торнадо, чувство за вина поглъща всичко останало. Чува въздишката си. — Как е станало?

— Гърлото му е прерязано. У тях, в неговата стая. Майка му го намерила в локва кръв, когато се прибрала тази сутрин.

Цялата се тресе.

— Господи, това не е истина — шепне Аника.

— Смятаме, че убийствата са свързани по някакъв начин, но още не знаем как точно. Засега единственото общо между тях е обстоятелството, че момчето е свидетел на първото. Почеркът сега е съвършено различен.

Аника присяда, закрила очи с дясната длан, усеща как някаква тежест я притиска в гърдите и задушава.

— Моя ли е вината? — едва успява да попита.

— От къде на къде?

Тя се прокашля.

— Линус ми каза, че е познал убиеца — отговаря тя. — Съобщил ли го на вас?

Инспекторът не го бива в преструвките. Изненадата му е неподправена и силна.

— Това е свършено ново за мен — отвърща той. — Сигурна ли сте?

Аника се мъчи да мисли логически и отговорно, както подобава на журналист.

— Обещах му пълна анонимност — започва да разсъждава на глас тя. — Това в сила ли е сега, след като е вече мъртъв?

— Вече няма никакво значение. Той дойде при нас по собствена воля, което ви освобождава от отговорност — заявява мъжът и Аника знае, че е така. Издиша.

— Когато говорих с него, той каза, че може би е познал извършителя, но аз премълчах това в статията си. Реших, че няма смисъл да го предупреждавам.

— Правилно сте решили. За съжаление, предпазната мярка не е била достатъчна.

— Мислите ли, че е казал и на друг?

— Не сме питали, но сега ще се заемем.

Тишината е потискаща. Аника усеща, че собствените ѝ угризения пречат на разговора.

— Чувствам се отговорна — обажда се тя.

— Разбирам ви, но няма причина за това. Друг е виновникът и ние ще го пипнем. Не се съмнявайте.

Тя търка очи и мисли.

— И как? Като разпитвате от врата на врата? Ще търсите отпечатъци от пръсти, подметки, следи от гуми?

— Всичко изброено и още много други неща.

— Ще разпитвате приятели, учители, съсед?

— Като начало.

Аника си записва нещо. Тялото ѝ трепери.

— Попадахте ли на нещо досега?

— Трябва да внимаваме много с всяка информация.

Отново тишина.

— Изтичане на информация, значи. Мислите, че някой се е изтървал за самоличността на момчето?

Дълбока въздишка откъм другия край на линията.

— Като броим и момчето, хората, които са могли да проговорят, не са много. Не е говорил пред журналисти, но поне двама негови приятели знаят, че той е бил свидетелят. Майката е казала на шефа си в работата. Ами вие?

— Аз не съм казвала на никого. Абсолютно сигурно.

И отново тишина. Тя е външен човек, нищо не знае за нея, просто журналистка в един голям град. Може и никога повече да не я види. Възможно ли е тя да е отговорна?

— Можете да ми вярвате — промълвя тихо Аника. — Казвам го, за да знаете. Каква част от това мога да напиша?

— Не споменавайте причината за смъртта, още не сме я разпространили. Можете да ме цитирате, в смисъл че убийството е извършено по особено мъчителен за жертвата начин и полицията в Люлео е шокирана от подобна бруталност.

— А майката? Това, че именно тя го е намерила?

— Е, това е логично. Можете да го съобщите, но не правете опит да влизате в контакт с жената. Тя вероятно вече не си е вкъщи; мисля, че хората ми са я завели в болницата в състояние на шок. Нямала си е никого освен момчето. Татенцето, изглежда, е трагичен случай, един от шайката пияници пред търговския център, дето не дават мира на пешеходците по главната улица.

— Няма начин да е той, нали?

— По това време е бил на топло, пиан като талпа. От пет часа вчера следобед. В седем сутринта го закарали в Буден да доизтрезнее.

— Това се казва алиби — отбелязва Аника. Мога ли да ви помогна по някакъв начин? Търсите ли нещо по-специално, към което да привлечем вниманието на хората с вестника?

— Последният, който е видял момчето живо, е шофьорът на късния автобус до Свартъостаден, който пристига на последната спирка в десет и нещо. Според предварителния доклад момчето е умряло малко след този час, така че ако някой го е забелязал около това време, бихме желали да се свърже с нас.

— А шофьорът разпитан ли е вече?

Сууп въздъхва дълбоко.

— Не само той. Разпитани са и всички пътници. Ще го пипнем тоя мръсник.

Хрумва и неочаквана мисъл.

— Казахте в стаята му. А как е проникнал убиецът там?

— Няма следи от взлом.

Аника размишлява, налага си да се изолира от чувството за вина, да го остави далеч зад себе си, но разбира, че е безполезно. Известно ѝ е колко малко могат да повлияят адреналинът и волята върху една гузна съвест.

— Значи може и сам да го е пуснал отбелязва тя. — Може да го е познавал.

— Или пък убиецът е проникнал незабелязано и го е причакал в тъмното. Ключалката на входната врата е направо безполезна. При по-силно дръпване се отваря без проблем.

Аника прави опит да мисли логично и ясно, неповлияна от фамилиарния тон на инспектора.

— Какво да напиша? Мога ли да спомена това?

В гласа на полицаия започва да се долавя умора.

— Пишете каквото намерите за добре. — И затваря.

Аника остава със слушалка в ръка, загледана в списъка с въпроси за Рагнвалд в бележника си.

Едва отпуска слушалката на място и телефонът звъни пак. Вътрешна линия. Аника едва не подскача.

— Би ли дошла при мен? — чува гласа на Андерс Шюман.

Тя не помръдва, парализирана, напъва сили да се върне в действителността. Погледът ѝ се плъзга по неразборията върху бюрото, химикалки и бележници, вестници и разпечатки, цял куп други неща. Хваща се за ръба на бюрото и го стисва с все сила.

Тя е виновна, Господи, тя накара момчето да проговори.

Поне отчасти е отговорна за станалото; собствената ѝ амбиция се оказва решаваща за съдбата на това момче.

Толкова съжалявам, прости ми.

И постепенно се отпуска, натискът върху гърдите отслабва, спазмите на ръцете спират, усеща болка в пръстите и дланта си.

Трябва да поговоря с майка му. Не сега, по-късно.

Има бъдеще, утре е нов ден, а след него идват други, стига само тя да го приеме за себе си.

Ако седиш достатъчно дълго на брега на реката, рано или късно трупове на твоите врагове ще минат покрай теб.

Тя изпуска ридание, усмихва се при спомена за китайската поговорка, която Ане Снапхане често повтаря.

Не умираш наистина, само така се чувстваш.

Главният редактор стои до прозореца с разпечатка в ръка, забил поглед в руското посолство. Аника поглежда голямата маса — поне е махнал любимите си графици и диаграми за тиражите.

— Седни — обръща се той към нея и сочи стол с ръка.

Тя сяда, но се чувства крайно неудобно.

— Прочетох черновата ти за Рагнвалд и разбирам какво имаш предвид, като казваш, че това не е статия, а само идея.

Аника кръстосва ръце и крака. След това, съзнала, че позата е твърде отбранителна, прави опит да се отпусне, като ги изпъва.

— А статията за Бени Екланд намирам неубедителна. Недоказаните ти предположения я правят доста неуместна.

Тя не е в състояние повече да устои на изкушението да скръсти ръце.

— Какво имаш предвид?

Шюман се протяга назад, а ризата му излиза над колана при пъпа.

— Мисля, че напоследък използваш прекалено свободно термина тероризъм. Не всички престъпници са терористи и не всяко насилие е тероризъм. Трябва да се съобразяваме с контекста и дистанцията в нашите публикации, без да се увличаме по сензации и гръмки фрази. Тях трябва да пазим за истински значимите събития, които могат да настъпят и по-скоро, отколкото си мислим...

Тя чува дълбоката си въздишка и протяга ръце.

— О, много те моля, не ми преподавай журналистическа етика.

Главният стиска толкова силно челюсти, че върху шията му изпъква пулсираща вена.

— Нищо не ти преподавам, само опитвам...

— Мислех, че ме подкрепяш в качеството ми на независим репортер — заявява Аника, като се навежда напред, усетила кръвта да нахлува в главата ѝ. — Че имаш доверие в моя усет към наистина важните неща.

— Виж какво, Аника, това е така, обаче...

— Тук има нещо. Надушвам го. Онзи тип е попаднал на история, която му е излязла главата.

— Ако си дадеш труд да ме изслушаш, ще чуеш, че подкрепям изцяло твоята роля, но вън от това съм и правно отговорен за онова, което излиза във вестника, така че мое право е да решавам дали някой ще бъде представен като терорист, или не. Тъкмо поради тази причина се опитвам да ти изясня позицията си и да ти спестя един куп командировки и маса труд за оня, дето духа.

Аника понечва да махне с ръка, но спира и полуизправена, се привежда над масата на главния редактор, с отворена уста и почервенияло като цвекло лице. Мислите и препускат в кънтящата тишина, настанила се след думите му, търсят решения и обяснения.

— Спике, значи — промълвя тя. — Той коментирал ли е командировките ми?

Шюман въздъхва и става.

— Нищо подобно. Просто ти обръщам внимание, че цялата работа с тероризма и терористите започва да отнема прекалено много време.

— Това е така, защото напоследък този проблем заема все по-съществено място в живота ни.

Аника сяда пак, а Шюман заобикаля стола ѝ, отива до конферентната маса.

— Бих желал да си помислиш дали няма друга причина за специалния ти интерес към тази тема.

— Какво искаш да кажеш?

Шюман пак въздъхва и гали с пръсти тубусите, в които стоят навити диаграмите за тиража.

— Да не намекваш, че се идентифицирам с терористите? Това ли си мислиш? Че след като самата аз съм убила един от тях, сега мозъкът ми ме принуждава да търся убийци там, където ги няма? Или свързваш всичко с оня тунел и взрива, който Бомбаджията върза около тялото ми? Понеже съм се смахнала от това до такава степен, че виждам бомбаджии зад всеки храст?

Андерс Шюман вдига примирително ръце и казва с успокояващ тон:

— И аз не знам, Аника. Мога да кажа само, че цялата история е крайно особена. Няма да пусна материал за някой си Рагнвалд, който

може да е отдавна умрял и изгнил в земята, станал градинар в Москва или водолаз в бреговата охрана, или какъвто и да било там, да го вземат дяволите дано, тъй като тук става дума за сериозни неща, за сериозни обвинения.

— Рагнвалд е кодово име никъде не се споменава истинското.

— Може пък да е по-известен с него, отколкото с истинското. Ние не знаем това, нали така?

Тя не отговаря, загледана със скърцащи зъби в завесите, скрили очертаванията на съветския дипломатически комплекс.

— Освен това — продължава главният — здравият разум подсказва, че от цялата ти основна идея няма особен смисъл. Шведската провинция не се е прочула като развѣдник на елитни международни терористи, нали?

Тя го поглежда с изненада.

— Ти майтап ли си правиш? Или си просто невежа? Писмото бомба е изобретение на мъж от Тьоревуда, а първото се е взривило в ръцете на директора Лундин на Хамнгатан през август 1904 година.

— Виж какво — казва той с тон, който изразява желание за помирение. — Понастоящем вестникът върви страшно добре. Не можем да си позволим да загубим така трудно изграденото доверие на читателите с някакви неясни обвинения в тероризъм.

Тя скача на крака с кипнал адреналин.

— Доверие? Намекваш, че причина вестникът да се купува, е нашата сериозна и новаторска журналистика?

Надава къс смях.

— Миналата седмица Ана Никол Смит три дни по ред беше на първа страница. Момче мастурбира по време на риалити шоу в събота. Престолонаследницата се целува с приятеля си в неделя. Това какво е? Наистина ли не разбираш докъде си го докарал този вестник, или се опитваш да заблуждаваш и себе си?

Ясно ѝ е, че му се ще да избухне, но решава да се сдържа.

— Мислех, че успехите на вестника те радват. — В гласа му се долавя леко напрежение.

— Да правим атрактивни първи страници и билбордове в името на тиражите това ли наричаш успех? А знаеш ли аз как го наричам? Даване на приоритет на глупости и свинщини.

— Ние сме второкласен вестник. Налага се да наблягаме на таблоидните истории повече, отколкото ако бяхме сред първите. Ти не искаш ли да напредваме?

— Не и на всяка цена. Мисля, че твоят отказ от какъвто и да било контрол върху качеството на материалите е истинска трагедия.

— Това не е вярно — възразява той с подчертано овладян тон. Изненадана е колко гневен изглежда. — Ние все така държим високо летвата при разследващата журналистика и ти го знаеш отлично. Бъди честна.

— Честността не ми пречи да виждам пагубния път, поет от журналистиката. В един глас с другите жълти издания отразяваме какво се случва в риалити програмите, сякаш на този свят няма нищо по-важно от тях. Е, това на какво прилича?

— Забравяш Каин и Авел — отвърща Шюман, докато се опитва да се усмихне.

— Какво за тях?

Аника чака със скръстени на гърди ръце.

— Да бъдеш забелязан, това е най-важното нещо в човешките очи — сама го каза веднъж. И май ставаше дума за телевизията. Да участваш в риалити шоу, означава да те снимат и след това да те въртят по телевизията денонощно, все едно си постоянно пред погледа на Господ.

— И кой е той? Обективът на камерата ли?

— Не — отвърща Шюман. — Зрителската публика. А кога някой от нас е имал за последно възможност да влезе в ролята на Господ?

— Ти поне разполагаш с такава всеки ден. В контекста на вестника. Точно толкова вездесъщ, несправедлив извор на неправилни преценки, какъвто е истинският Бог, заедно с неговите Каин и Авел.

Сега е ред на Шюман да загуби дар слово. Аника слуша обвиненията си да отекват в настаналата тишина. Ще ѝ се да си отхапе езика.

— Просто ме е яд страхотно, задето статията за Бени Екланд бе изместена от първа страница прави опит да се оправдае тя.

Главният изсумтява, поклаща глава и приближава прозореца.

— Бени Екланд е господин Никой — съобщава той с лице към стъклото. — А и връзката с тероризма я няма никаква.

— Защото Паула от Поп Фактъри е много голямо име, така ли?

— Паула излезе втора миналата година и пусна сингъл, който стигна до седма позиция в националната класация. Тя си призна пред полицията и се съгласи да бъдат публикувани името и снимката ѝ, дори разплакана — заявява Андерс Шюман, без да му мигне окото.

Аника прави две стъпки в посока към гърба му.

— И защо го прави? Защото изпадна от класациите. Може би трябва да се позамислим, преди да заложим на куц кон с мимолетна слава?

— Знаеш ли какво, Аника, изобщо не ми се занимава да водя подобни спорове. Нито пък съм длъжен да обсъждам с теб приоритетите, които допринасят за спасяването на вестника ни от фалит.

— Защо го правиш тогава?

— Кое?

Тя си събира нещата с насълзени очи.

— Аз продължавам, ако нямаш нищо против. Но ми е ясно, че си имаш приоритети. Ако например Ози Озбърн пак вземе да замери някого с кокал, ясно е, че горя.

Излиза си, преди той да забележи бликналите гневни сълзи.

Седнали са пред телевизора с две чаши вино пред себе си. Аника се взира в трепкащата картина, без да възприема информацията. Децата спят, машината за съдове потропва откъм кухнята, прахосмукачката я очаква в антрето. Тя е като парализирана, вторачена в някакъв мъж, които крачи напред-назад из хотелско фоайе, докато денят, седмицата бушуват в главата ѝ, а върху гърдите ѝ е легнала задушаваша тежест.

Мисълта ѝ се отправя към момчето, Линус, такъв сладур с оная щръкнала коса, толкова чувствителен и колеблив... Затваря очи и вижда неговите. Интелигентни, наблюдателни. Сухият глас на Шюман отеква в съзнанието ѝ: *Бени Екланд е господин Никой... не съм длъжен да ти се отчитам.*

Неочаквано се разнася високият смях на Томас и Ане заподскача.

— Какво има?

— Дяволски остроумен е.

— Кой?

Съпругът ѝ я поглежда като да е малоумна.

— Джон Клийз, разбира се — отвърща той и махва с ръка към екрана. — От *Фолти Тауърс*.

Отмества поглед от нея, за да съсредоточи отново вниманието си върху сериала. Навежда се напред и отпива от чашата вино. Облизва устни доволен.

— Между другото — обажда се отново мъжът ѝ, — да си ми изпила случайно бутилката *Вила Пучини*?

Аника затваря отново очи, а после го поглежда.

— Какво искаш да кажеш с това МИ?

Той я поглежда изненадан.

— Какво ти става? Само питам дали си ми изпила виното. Пазех го за утре.

Тя става.

— Лягам си.

— Сега пък какво?

Томас протяга ръце, както седи върху софата, а тя му обръща гръб и напуска дневната.

— За Бога, Анки. Върни се. Обичам те. Ела седни до мен.

Спира пред прага. Томас става, доближава и я обгръща през раменете. Тя усеща тежестта на ръцете, отпуснали длани върху гърдите ѝ.

— Аника — шепне Томас, — седни. Та ти не си докоснала виното.

Тя не успява да удържи жално ридание.

— Да ти разкажа ли какво свърших днес на работа? — започва въодушевено той, като я дърпа назад към дивана, кара я да седне и сам се настанява до нея, прегръща я. Аника свира нос в подмишницата му, долавя аромат на дезодорант и сапун.

— Какво? — измърморва тя в ребрата му.

— Направих страхотна презентация на програмата от името на цялата работна група.

Тя остава неподвижна, очаква продължение.

— Ами ти? — проговаря мъжът ѝ най-накрая.

— Нищо особено — шепне Аника.

СЪБОТА, 14 НОЕМВРИ

Останал без дъх, мъжът върви колебливо по Линеигатан към брега на Фюрис. Притиска лявата ръка към стомаха, а дясната държи вдигната, за да пази ухото си. Лицето му е изкривено в слаба гримаса, но не от болката, а по-скоро заради прилива на носталгия, която пътуването с влака е предизвикала у него. Беззащитен е — спомените нахлуват, гърмят в главата, разбиват се в съзнанието като морска вълна, нарушават покоя на тинята, лежала толкова от отдавна на дъното, че е забравил за съществуването ѝ. И сега всичко се завръща, образи и ухания, звуци, съвсем безобидни, докато са били потънали в забрава сред останалите глупости. Но сега пеят, скандират и нареждат така гръмко, че той не успява да чуе собствените си мисли.

Озовава се с взор вдигнат към един прозорец от втория етаж на студентското общежитие. Украсен е с коледна звезда, а на перваза има малко цвете. Те са отново там — момичетата, които бе имал зад прозореца с металните решетки преди три и половина десетилетия, неговите първи жени; усеща отново бирения им дъх, изчервява се заради собствената си свенлива непохватност.

Бе като поразен. Толкова странен свят. Каква наивна почуда пред неговите мащаби и възможности. Какво горчиво разочарование от неговите ограничения, хлопнали пред лицето му като гигантски двери.

Воят на звуците навява самота. Усеща течението откъм пода, вижда плъха, които се е вторачил в него от перваза на прозореца в оная мразовита утрин, същия перваз. Вижда го в друга светлина, под заскрежената вътрешна страна на стъклото, одеялото, което е взел със себе си, за да му напомня за майка му, онова хубавото, в което са втъкани бебешката му дрешка и стара нейна фуста.

— Нося си я от Шексхолм — казва тогава тя и му дава да докосне фината тъкан с детски пръстчета, а той долавя силата на родния ѝ край, на майчината родна стряха, и усеща страховитото ѝ чувство за загуба.

Изсумтява. Прекалено сложно е. Как ли ще се справи?

Задачата. Досега не се е провалял и няма да започва тепърва, особено когато става дума за близките му. Само те са му останали.

Обръща гръб на обществото, като държи под око прозореца възможно най-дълго, докато накрая го оставя да изчезне от погледа му. Повече няма да го види.

Прави няколко несигурни крачки по Свартбексгатан. Шумът поутихва, диша се по-леко. Постепенно всичко наоколо се успокоява. Не си спомня това място, потънало в комерсиалната атмосфера на Коледа. В края на шейсетте сигурно е изглеждало съвършено различно. Изправя гръб и сваля длан от ухото, допуска действителността до себе си. Полуголи, безглави манекени от пластмаса умоляват и примамват от витрините, пълни със задвижвани от батерии китайски играчки, проблясващи светещи влакна, омотали домашни халати и копринени вратовръзки, безжични електрически уреди: зареждаш и ползваш, зареждаш и ползваш.

Отмята нагоре глава, за да се спаси от витрините, и съзира изкуствена елхова гирлянда, провесена над цялата улица. Завива надясно, през реката и нагоре, към университета.

Спира, за да си поеме дъх, и чува грохота на оня звяр, наречен потребителско общество, да кънти зад гърба му като водопад.

Студът хапе особено безмилостно днес. Трудно му е да си спомни друго място с толкова замръзнала земя. Удивително е как покоят на нахлулия от Арктика въздух подчертава цветовете и светлини, как изостря сетивата му. Поглежда нагоре, към катедралните кули близнаци, тежки и сенчести, устремени към прозрачните висини на небесата. Затваря очи. Беше толкова отдавна, толкова отдавна... почти е забравил какво е да диша човек кристалночистия въздух, какъвто има само в Упсала. Постепенно студът се настанява във вътрешностите му, сковава дихателните му пътища и петите на краката. Неусетно и зъбите започват да тракат.

Продължава с мъка напред, за да застане пред живописната главна сграда на университета от тухла и варовик, загледан към дългите стълбища и четирите статуи над входа, четирите факултета от времето на основаването: теология, право, медицина и философия. Погледът му се задържа върху жената с кръста, неговия факултет.

Предаде ме, казва си той. Трябваше да бъдеш делото на живота ми, а се превърна в доживотно отрицание.

Качва се по стълбището с поглед прикован към трите тежки дъбови врати, към техните гигантски железни дръжки. Дверите се завъртат с изненадваща лекота върху добре смазани панти и той влиза предпазливо в преддверието. Подобното на катедрала пространство се отваря отгоре му с трите си стъклени купола. Звукът от стъпките му отеква от мозаечния под и гладките гранитни колони, гипсовите орнаменти, стенописите по тавана, подскача нагоре по стълбата, към аулата, усуква се около мъдрите, позлатени слова на великия хуманист Турилд: Да мислиш, е велико нещо, а да мислиш правилно е още по-велико.

Свобода, казва си той, тиранията на нашия век. Предателство спрямо простичкия ни средновековен начин на живот, при който всеки знае своето място в обществото. Човеци, издигнали спасението на душата над всичко останало: икономически придобивки, лична свобода, съмнения спрямо обществената справедливост, оспорване на социалния ред??

Обръща гръб на помещението. Заради събитията по време на Ренесанса му идва да заплаче от ярост. Предателството на Ева спрямо Адам, пачаврата, която прилъгва човечеството да отхапе от плода на познанието, да изнасили своята невинност. Вълната алчност, която не спада векове наред, трови човешките отношения с амбиции за печалба и слава.

Бърза обратно, далеч от тежката академична атмосфера с нейния убит колорит, завива надясно от дверите, за да се види изправен пред странно позната постройка, и ето че изведнъж всичко се завръща, тогава, когато тя е съвсем нова, никога не е виждал толкова модерна постройка — клуба на студентския съюз.

Ето къде е неговото място, неговият духовен дом, в който успява да открие всичко неуместно и неуловимо в многолюдните събрания под брезентовия покрив и угнетителните служби на лестадианството^[1]. Тук за първи път чува думите на Учителя: *Народи от цял свят, обединете се и сразете американските агресори и техните лакеи. Народи от цял свят, бъдете храбри и решителни в борбата, преодолявайте трудностите и настъпвайте вълна след вълна. И тогава целият свят ще принадлежи на народа. Чудовищата с всякакъв облик ще бъдат унищожени.*

Затваря очи и веднага настъпва мрак. Около него и у него. Отново е късна вечер, както тогава, ветровита и студена, той е самотен остров в нощно море, застанал между екстаз и аплодисменти, струящи през запотения прозорец на модерната сграда. Думите на Мао са като светулки в мрака, скандирани от потръпващи млади гласове, приемани с еуфория и никаква следа от съмнение: *Китайският и японският народ трябва да се обединят, народите от всички азиатски държави трябва да се обединят, всички потиснати народи по света трябва да се обединят, всички миролюбиви страни трябва да се обединят, всички държави и всички хора, пострадали от американската империалистическа агресия, господство, интервенция или заплаха, трябва да се обединят в най-широк антиамерикански фронт, за да осуетят империалистическите планове за агресия и война, да защитят световния мир.*

Не след дълго те излизат навън запотени, нахъсани, щастливи, удовлетворени, а той тръгва към тях и те го виждат. Хората го виждат и питат дали е истински революционер и той казва да, хора от цял свят, обединете се и сразете американските агресори и техните лакеи. И те го тупат по гърба и казват, утре, другарю, да живееш труда, седем часа, и той кимва, и остава там с нов огън в гърдите. Житейската писта за кацане грейва внезапно пред него и той разбира, че е време за приземяване.

Отваря очи с въздишка. Стъмнило се е и е уморен. Скоро трябва да си пие лекарството. До мотела има доста път, а трябва и да открие нужния автобус. Анонимни стаи в многолюдни райони, никакви таксите.

Тръгва пеша назад, към Централна гара, притиснал едната ръка към стомаха, а другата виси покрай тялото.

Знае, че е почти невидим.

---

[1] Религиозно течение, възникнало в Швеция към средата на XIX век. Последователите му водят затворен живот и съблюдают строго библейските закони. — Б.р. ↑

ПОНЕДЕЛНИК, 16 НОЕМВРИ

През нощта се е заоблячило. Аника излиза през вратата, хванала децата за ръце, свита под едно небе, прихлупило като оловно покривите. Потреперва и превива гръб заради студа.

— Пеша ли, мами? Защо не вземем автобуса? С тате винаги се качваме.

Вземат номер четирийсет за две спирки от Шеелегатан до Флеминггатан.

След като безпроблемно доставя двете пратки, тя е отново на улицата с празен ум и сърце. Смятала е да стигне пеша до вестника, но въздухът не ѝ достига и няма сила, която да я накара да шляпа през гадната киша чак до Мариберг, така че се качва на друг автобус. Вема си обичайните две чаши кафе, преди да се отправи към стаичката и затвори внимателно вратата, за да установи, че машината вероятно е повредена, кафето е съвсем хладко.

Без да се помайва, сяда и написва трезва и ясна статия за нападението над F 21, като се позовава на вече известни факти и получената от полицията нова информация относно заподозряното лице: потенциалния терорист, който се подвизава под името Рагнвалд, и неговия малък другар.

Намръщена прочита текста, а липсата на кофеин напомня упорито за себе си. Рехаво е, но няма как. Шюман иска твърдо установени факти, а не лирични отклонения за безвъзвратно отминали времена, както и за мъж, който навярно също вече го няма.

Изправя се с натежали крайници и намерение да изнамери отнякъде кафе, когато телефонът звънва. На дисплея се изписва, че е Томас. Застива колебливо, а телефонът жужи насреща ѝ.

— Довечера ще закъснея — съобщава той. Думите са познати, очаквани, но този път прозвучават някак напрегнато, а не с безразличие, както обикновено.

— Защо? — пита тя, отправила невиждащ поглед през стъклото на стаичката.

— Среца на работната група — отговаря той по познатия сценарий. — Знам, че ми е ред да взема децата, но ти не би ли могла?

Сяда и вдига крака върху бюрото, устремила поглед през процепа между завесите към безличното помещение на новините, към настъпващия срещу ѝ безкраен ден, докато погледът ѝ спира върху будката на чистача.

— Добре, ще ги взема. Нещо извънредно ли?

Отговорът закъснява съвсем мъничко и прозвучава съвсем мъничко по-високо.

— Не, нищо особено. Защо питаш?

Тя се вслушва в последвалото мълчание.

— Кажи ми какво става — нарежда с равен глас.

Когато проговаря отново, гласът на Томас е неспокоен.

— Някаква жена ми се обади преди около час. Попълнили с мъжа и моя въпросник още през пролетта. И двамата били съветници от Центристката партия, а сега мъжът починал. Оттогава съм постоянно на телефона — мъча се да събере групата...

Аника слуша мълчаливо, а напрегнатото дишане на Томас кара линията лекичко да пулсира.

— Защо ѝ е трябвало да ти го съобщава?

— Заради програмата. Запазили листовките, които сме им пратили във връзка със заплахите към политици, а там моето име е дадено за връзка. Тя смята, че съпругът ѝ е убит.

Краката на Аника тупват връз пода.

— И какво я кара да мисли така?

Томас въздъхва дълбоко.

— Аника, не знам дали мога да...

— Просто ми кажи какво е станало. — Говори му с тона, който използва, когато се мъчи да успокои разбеснелите се деца.

Поредна въздишка.

— Добре. Мъжът ѝ е застрелян в главата, както си седял в креслото, със собствената му карабина от гражданската отбрана. Проблемът е в това, че креслото било нейното — той никога не сядал в него. Ако е искал да се застреля, щял е да го стори в собственото си кресло.

Аника шари по бюрото за химикалка.

— Къде живее?

— Мислиш ли, че може да е убит? Какво ли ще направят с програмата? Дали няма да ни закрият? Ако си помислят, че по някакъв начин сме допринесли...

— Къде живее жената?

Той млъква. Враждебен и изненадан, гласът му я удря в ушите.

— А?

Аника хапе химикалката, поколебава се и чука с нея по зъбите.

— Прозвуча някак тъпо. Умрял е човек, а ти се тревожиш за работата си.

Отговорът долита бърз като мълния.

— А какво правиш ти, щом стане убийство? Почваш да се оплакваш от шефовете и жалките си колеги.

Химикалката застива, после ляга върху бюрото, а в лявото и ухо прозвучава тракване. Дали не ѝ е затворил?

— Край Йостхамар съобщава Томас. — Селце в северната част на Упланд. Фермери. Не знам колко ще закъснея — зависи какво ще решим и, разбира се, какво ще каже полицията.

Не обръща внимание на обидата му.

— Ти говори ли вече с полицията?

— Отначало решили, че е самоубийство, но след казаното от жената започват да дълбаят по-надълбоко.

Аника връща крака върху бюрото.

— Дори да е убит — казва тя, — това не означава непременно, че е станало, понеже е политик, ако схващаш мисълта ми. Може да е имал дългове или незаконни деца, да е наркозависим и какво ли още не.

— Знам — казва Томас рязко. — Не ме чакай.

— Между другото — казва Аника на завесите, — как ѝ е името?

Кратка, жужаща пауза.

— Чие име?

— На жената, естествено. Тази, дето ти се е обадила.

— Не искам да се забъркваш в това.

След кратка, напрегната пауза Аника капитулира.

— Нищо не заплашва работата ти — казва тя. — Ако са го убили, програмата ти става още по-актуална. Ако някой ще го отнесе, това са политиците, понеже е трябвало да се заемат с твоята работа много по-отрано. С малко късмет, може и да предотвратиш подобни инциденти занапред.

— Така ли мислиш?

— Този път не сте вие лошите, повярвай ми. И не забравяй ако аз отразявам случая, само ще спечелиш.

Томас мълчи. Аника долавя дишането му.

— Гунел Сандстрьом — казва той накрая. — Името на съпруга е Курт.

Томас затваря с избили капки пот по челото. За малко да се издаде.

Когато Аника попита „как ѝ е името“, на езика му беше това на София Гренборг; видя лъскавата ѝ коса, усмихнатите очи, долови почукването на токчетата, аромата на парфюма ѝ.

За малко, казва си той, без да осъзнава какво точно има предвид. Наясно е само, че нещо е избухнало в пламъци, нещо се е случило, започнал е някакъв процес, който не знае дали ще може да контролира, но и който няма сили да спре.

София Гренборг с нейния апартамент в Йостермалм, в семейната ѝ сграда.

През ума му минава мисълта, че майка му би я харесала. Всъщност тя не се различава кой знае колко от Елеонор. Не по външен вид — Елеонор е висока и суха, докато София е ниска и дребна, но все пак имат нещо общо — излъчване, сериозност, нещо особено привлекателно, което липсва у Аника. Веднъж бе чул жена си да казва, че Елеонор е от типа хора, за които човек не би имал нищо против да са му в къщата. Има нещо вярно. Елеонор и София са като у дома си из офиси и заседателни зали, лъскави салони и барове на международни хотели. Аника е странно непохватна в подобна обстановка, дрехите и висват по нея повече от обикновено, добива вид на човек, който се чувства неудобно в собствената си кожа. Където и да отидат, тя се интересува единствено от местните хора, настоява да се хранят в същите заведения като тях и не проявява никакво влечение към изисканата култура или разговорите около плувния басейн на хотела.

Прокашля се няколко пъти, а сетне вдига телефона, за да набере директния номер на София във Федерацията на областните управи.

— Става — казва той. — С удоволствие ще мина край джазклуба след съвещанието.

Аника взема една от редакционните коли, оборудвани със специални зимни гуми в очакване на залежените тесни пътища в северната част на Упланд. Радиото е настроено на една от развлекателните станции.

За четвърт час успява да пропълзи около седемстотин метра по задръстената магистрала и ядосана от вдигащата адреналина попмузика, превключва на Р2. Новините на сърбохърватски се сменят със същите на арабски, а след това на някакъв език, който май е сомалийски. Вслушва се в ритъма на чуждите езици, опитва да долови познати думи, различава наименования на страни, места и президенти.

Движението се отпушва след пътния възел Йерва, а когато отминава разклона за летище Арланда, колоната видимо изтънява. Държи педала натиснат през целия път до Упсала, а после завива надясно, към Йостхамар.

Селскостопанският ландшафт на Руслаген се разпростира от двете ѝ страни — тъмнокафява почва на замръзнали ивици, застроени островчета, фермерски къщи, боядисани в ръждивочервеникав цвят, и белосани плевни. Непознати селища преминават край нея, места с училища и супер маркети, със здравни центрове в мъглявината, павилиони за бързо хранене с щамповани завеси от ИКЕА, тук-там по някоя коледна гирлянда. Сивкава светлина заобля острите очертания на околността и тя включва чистачките.

Пътят се стеснява, а завоите зачестяват все повече с напредването ѝ на север. Запушва я някакъв местен автобус, който пълзи най-много с шейсет, и се налага да остане зад него цели десет километра, докато най-сетне и се удава възможност да го задмине. Едва удържа надигащата се вълна стрес. Целта на това пътуване отчасти е да се измъкне от редакцията. Докато се тътри зад автобуса, успява да изрови от чантата упътването, което ѝ е продиктувала по телефона Гунел Сандстрьом.

След кръговото поема на север, към Йевле, и след седем километра съзира селска къща откъм дясната страна, със старо комби отпред и градински гном на верандата. Ясно като бял ден, но въпреки това тя едва не пропуска отбивката и рязко натиснатите спирачки ѝ дават възможност да се убеди, че пътят е наистина залежен. Спира зад комбито, но не гаси двигателя в продължение на няколко секунди, докато разглежда къщата.

Огромната главна постройка е с подновена фасада, но дограмата има нужда от освежаване. Сравнително нова веранда от декоративно дърво, миниатюрна порцеланова лампа и няколко африкански виолетки на кухненския прозорец. Наляво се простират канцелария и силоз, обори и работилници, купчина тор и някакви селскостопански машини, явно неизползвани от известно време.

Образцова стара ферма, казва си тя, добре стопанисвана, но без педантизъм, традиционна, но без сантименталност.

Изключва двигателя и мерва с крайчеца на окото женски силует през кухненския прозорец. Взема чантата и тръгва към къщата.

— Влезте — проговаря Гунел Сандстрьом с тъничък гласец. Очите ѝ са подпухнали. Аника поема малката суха ръка.

Жената е около петдесетте, нисичка и доста закръглена, излъчва лишена от суета самоувереност. Посивяла къса коса, дълга жилетка в бяло и червено с колан.

— Много съжалявам за загубата ви — казва Аника с мисълта, че думите ѝ звучат изкуствено, само че раменете на жената се поотпускат, което е знак, че може би са казани на място.

— Съблечете палтото, моля. Искате ли кафе?

Аника още усеща вкуса на студеното кафе от машината в редакцията, но приема. Закача палтото и сваля обувките си. Жената действа по инстинкт, следва модели на поведение, усвоявани десетилетия наред. В тази къща гостите получават кафе, какъвто и да е поводът за тяхното посещение. Гунел отива до печката и включва котлона, сипва четири мерки вода в чайника, добавя четири лъжички мляно кафе от зелено-розова кутия край подправките и хваща дръжката, готова да вдигне съда от огъня, щом кипне.

Аника присяда край кухненската маса с чанта до себе си и наблюдава крадешком механичните движения на Гунел Сандстрьом, като се мъчи да долови душевното ѝ състояние. Усеща ухание на хляб, кафе, тор и на нещо, което би могло да е плесен. Обхожда помещението с поглед.

— Не чета много често *Вечерна поща* — обажда се домакинята, когато кафето възвира, и тя започва да го разбърква. — Толкова глупости се пишат напоследък. Нищо общо с реалния живот. Нищо, което да има значение за хора като нас.

Оставя чайника върху подложка на масата, сяда и сякаш се срутва на стола си.

— Томас, мъжът ми — започва Аника, — казва, че и двамата с Курт се занимават активно с местна политика.

Гунел Сандстрьом гледа през прозореца. Аника проследява погледа и съзира хранилка за птици, пърхащи криле и пръснати по нея зрънца.

— Курт бе в съвета — отвърща жената. — Аз съм председателка на женската организация и кооптиран член.

— От коя партия? — пита Аника.

— На Центристката, разбира се. Нас ни е грижа за региона. Курт винаги се е интересувал от политика, още от когато се запознахме.

Аника кимва с усмивка и става.

— Да взема ли чаши? — пита тя вече на път към сушилката.

Гунел Сандстрьом скача като ужилена.

— О, много съжалявам, колко съм глупава. Седнете, моля.

Жената се засуетява с чаши и чинийки, лъжички и захар, мляко и няколко овалани в натрошени бадеми сухи сладки.

— А как се запознахте? В младежката организация на партията ли? — пита Аника, след като Гунел Сандстрьом е отново на мястото си и налива кафе.

— А, не. На младини Курт бе радикал, като мнозина от нашето поколение в онези години. Също и участник в движението за връщане към земята. Влезе в кооператив в началото на седемдесетте. Запознахме се при едно събрание на асоциацията на пътните собственици. Курт настояваше за по-честна система на заплащане. Вдигна се голям шум по тия места.

Аника взема химикалката и бележника от чантата. Записва.

— Значи не е тукашен?

— От Нюланд е. Следваше биология в Упсала, а като завърши, дойде тук с неколцина приятели, за да се заеме с биологично земеделие. Тогава още не му викаха така...

Жената пак поглежда навън, към птиците, към невъзвратимото минало. Аника я изчаква.

— Не му потръгна особено — продължава жената след малко. — Изпокара се с другите, защото искаше да инвестират в построяване на силос и покупка на трактор, а те настояваха да се купят коне и да

усвоят производството на сено. Вече се бяхме сближили и Курт дойде тук да работи във фермата.

— Трябва да сте били доста млада — отбелязва Аника.

Жената я поглежда.

— Тук съм родена. Двамата с Курт поехме нещата, когато се оженихме през есента на седемдесет и пета. Майка ми е още жива. Седемдесет и пет годишна е и живее в Йостхамар.

Аника кимва, дала си внезапно сметка за монотонното тракане на кухненския часовник. Казва си, че същият часовник е тракал по същия начин между същите стени в продължение на поколения, и сякаш успява в рамките на един шеметен момент да проследи безкрайната върволица секунди назад във времето.

— Принадлежност — промълвя тя. — Като си помисля само, да бъде човек до такава степен свързан е дадено място.

— Мястото на Курт бе тук — отвърща Гунел Сандстрьом. — Той харесваше живота си. Мисълта за самоубийство не би минала през главата му дори за миг, мога да се закълна в това.

Вдига към Аника блесналите си очи. Гостенката долавя дълбоката убеденост в гласа ѝ и мигом осъзнава, че жената е права.

— Къде умря той?

— В дневната — отвърща жената, като се изправя и отива към двойната врата встрани от камината.

Аника се озовава в просторно помещение. Тук е по-студено в сравнение с кухнята, цари влажна атмосфера на потиснатост, подът е покрит с мокет и шарени черги отгоре. В единия ъгъл се вижда стара кахлена печка, а срещу нея има телевизор. В другия край на стаята са разположени една срещу друга две софи, въртящо се кресло, тапицирано с кафява кожа, под семпла лампа и масичка до него.

Гунел Сандстрьом сочи с треперещ показалец.

— Това е на Курт. Само негово. Моето кресло обикновено стои от другата страна на масичката. След вечеря винаги сядаме тук, за да четем общински документи, местния вестник, списания, делови книжа всичко правим седнали в креслата си.

— Вашето къде е? — пита Аника, макар да ѝ е напълно ясно какъв е отговорът.

Жената обръща към нея насълзени очи.

— Взеха го — казва тя тихичко. — Полицията. Да го изследват. Умрял е в него с пушката в дясната ръка.

— Вие ли го открихте?

Жената се вторачва в пространството, където е било нейното кресло, а главата ѝ е пълна с образи така живи, че Аника почти ги вижда. След това кимва.

— Бях отишла на скаутската есенна разпродажба този съботен следобед — отвърща жената, все още загледана в празното място върху мокета. — Дъщеря ни отговаря за клуба им, така че поостанах да ѝ помогна с почистването. Когато се върнах... той седеше тук... в моето кресло.

Извърща се назад с рухнали сълзи и тръгва превита на две към кухненската маса. Аника я следва, потискайки порива си да я прегърне през раменете.

— Къде е бил прострелян? — пита тя тихо, когато седат отново край масата.

— В окото — шепне Гунел Сандстрьом, а гласът ѝ отеква едва-едва между стените като неуловим порив на вятър. Часовникът тиктака, солени сълзи се стичат по бузите на жената, но без ридания, без намек за движение. Изведнъж нещо става с температурата в кухнята и Аника усеща мъртвеца в съседното помещение също като студено дихание, тих отглас от ангелския хор в главата ѝ.

Жената седи съвсем неподвижна, но вдига поглед към Аника.

— Ако ще се застрелва — промълвя тя, — защо ще се цели в окото? За какво му е да наднича в дулото, преди да натисне спусъка? Какво има там за гледане?

Затваря очи.

— Няма начин. — Гласът и сега е по-силен. — Никога не би го направил и със сигурност не в моето кресло. Никога не е сядал в него, нито веднъж. Това е знак за мен: да знам, че е бил принуден. Има нещо общо с онова обаждане.

Отваря очи и Аника вижда внезапно разширените зеници, които начаса се свиват отново.

— Някой се обади в петък вечерта — казва домакинята. — Късно, след девет и половина. Тъкмо бяхме гледали новините и се готвехме да лягаме, понеже трябва да ставаме рано заради кравите, но Курт излезе. Не каза кой е, просто се облече и излезе, и го нямаше

дълго време. Лежах будна и го чаках, а той не се прибра чак до единайсет. Питах го, разбира се, с кого се е видял, но отвърна, че ще ми обясни по-късно, защото бил уморен. Само че след кравите възникна друга работа и не можахме да говорим, аз отидох при скаутите, а когато се върнах, той бе...

Тя се сгъва на две, скрила лице в шепи. Този път Аника не се двоуми, а прегръща жената през раменете.

— Казахте ли на полицията?

Тя се овладява мигом, протяга ръка за салфетка и бърше нос, сетне кимва. Аника отпуска ръка.

— Не знам доколко проявиха интерес, но си го записах. В събота бях до такава степен объркана, че нищо не успях да им кажа, но вчера се обадох и те дойдох, взеха креслото и търсиха отпечатыци от пръсти по вратите и мебелите.

— А пушката?

— Взеха я още в събота — било стандартна процедура.

— Курт води ли се в Гражданската отбрана?

Гунел Сандстрьом кимва.

— Открай време. Завърши школата за запасни офицери във Военното училище на Гражданската отбрана.

— Къде държи пушката?

— В специален шкаф. Много настояваше да бъде винаги заключена. Дори аз не знам къде пази ключа.

— Значи трябва да я е извадил сам?

Ново кимване.

— Да са ви заплашвали някога?

Тя клати глава и се свива още повече.

— Никакви странни обаждания преди петък вечерта, никакви шантави писма след това?

Жената застива с леко наведена глава.

— Днес пристигна едно много особено писмо — съобщава тя. — Пълна глупост хвърлих го в кошчето.

— Писмо? От кого?

— Нямам представа, не пише.

— Изхвърлихте ли боклука?

Гунел Сандстрьом се замисля за миг.

— Май не — отвърща тя, става и се отправя към шкафчето под мивката. Изважда кофата и рови сред картофени обелки и корички хляб.

Поглежда Аника.

— Няма го. Трябва да съм го изхвърлила все пак.

— Да не е другаде?

Жената връща кофата в шкафчето.

— Защо мислите, че е важно?

— Нямам представа дали е важно. Какво пишеше в него?

— Нещо за селското движение, не помня точно. Мисля, че бе свързано с Федерацията на шведските фермери.

— Листовка или по-дебело?

— Не, съвсем не такова. Писано на ръка.

— Помислете хубаво. Да не сте го сложили другаде?

— Сигурно в камината — отвърща жената и сочи с ръка натам.

Аника я стига с две крачки. Вътре има няколко смачкани на топка хартии. Поне две от тях са цветни реклами от околни магазини. Тя измъква парче дърво от коша и ги разравя.

Жената приближава и протяга ръка към хартиите.

— Може и тук да е — понякога хвърлям хартия в печката, за да се разпали по-лесно.

— Почакайте — спира я Аника. — Имате ли ръкавици?

Гунел Сандстрьом се сепва и я поглежда изненадано, а после изчезва към антрето. Аника се навежда напред, за да разгледа по-добре хартиите. Три са лъскави реклами, четвъртата е зелена с черен текст. Петата топка представлява стандартен разчертан лист с формат А4.

— Извадете тази — посочва Аника, когато жената се връща, нахлузила чифт кожени ръкавици.

Гунел Сандстрьом се навежда и успява да я хване с тих стон. Изправя се и я заглажда с ръка.

— Да — казва тя, — това е.

Аника застава редом, докато жената чете бавно анонимния текст.

Настоящото надигане на селското движение е колосално явление, гласът ѝ е изпълнен със съмнение. В централните, южни и северни провинции на Китай ще се надигнат като неудържима буря няколко милиона селяни. Ще се надигнат като ураган, сила толкова могъща и напориста, че нищо не ще може да я удържи.

Отпуска ръка с писмото.

— Какво значи това?

Аника поклаща глава.

— Нямам представа. Пазите ли плика?

Откриват го зад рекламите. Обикновен малък плик с шведския герб и хокеист върху пощенската марка. Адресиран до семейство Сандстрьом и пуснат от Упсала предния ден.

— Бихте ли го оставили върху масата, за да го препиша?

Тъмна сянка на страх се появява в очите на жената.

— Смятате ли, че е нещо сериозно?

Аника поглежда сивата ѝ коса, плетената жилетка, меките бузи и превития гръб и в сърцето ѝ нахлува горещо съчувствие, от което ѝ спира дъхът.

— Не — отвръща тя с опит за усмивка. — Не смятам. Но си мисля, че трябва да съобщите за това писмо в полицията.

Аника преписва писмото върху кухненската маса. Почеркът е равен, мек и заоблен, написаното е разположено симетрично върху листа, всеки втори ред е оставен празен за по-лесно четене. Забелязва липсващо ъгълче, което подсказва, че листът е откъснат от тефтер, понечва да опита с пръсти качеството на хартията в единия край, но се отказва.

— Ще напишете ли нещо за Курт във вестника? — пита Гунел Сандстрьом, след като Аника става и прибутва стола си под масата.

— Не знам — отвръща тя. — Може би. Ако пиша, ще ви се обадя преди това.

Поема ръката на жената.

— Има ли кой да се погрижи за вас?

Гунел кимва.

— Имаме син и две дъщери. Пристигат днес със семействата си.

Отново обхожда стаята с очи. Има нещо на това място, някакво чувство на принадлежност, което се предава през поколенията, една любов, която живее тук от векове.

Може би хората не бива да изоставят корените си. Може би устремът ни към прогрес съсипе естествените сили, които ни правят годни да обичаме.

— Ще се оправите — казва тя, изненадана от увереността в тона си.

Гунел Сандстрьом я поглежда с очи, в които личи липсата на нещо жизненоважно.

— И ще получа правосъдие — заявява жената.

Сетне се обръща неочаквано и тръгва през антрето по скърцащи стълби към горния етаж.

Аника навлича бързо палтото и се поколебава в основата на стълбището.

— Много ви благодаря — провиква се тя.

Няма отговор.

Берит Хамрин среща Аника при будката на портиера до асансьорите.

— Идваш ли да хапнем по нещо? — пита тя.

Аника оставя ключовете от колата върху перваза на прозорчето и поглежда часовника.

— Не днес — отвърща тя. — Имам много работа, а трябва да взема и децата. Можеш ли да хвърлиш един поглед на едно нещо, или ще припаднеш от глад?

Берит обмисля предложението с театрална задълбоченост.

— Ще припадна — заявява тя. — За какво става дума?

— Ела с мен — отвърща Аника и се понася към стаята си. Захвърля горната дреха в обичайния ъгъл и обръща съдържанието на чантата върху бюрото, за да намери бележника. Прелиства го до последната страница, а сетне заобикаля бързешком бюрото, за да измъкне друг бележник от второто чекмедже.

— Прочети това — обръща се към Берит, като и подава бележника, стиснала две листчета с пръсти.

Колежката ѝ ги взема и чете първото на висок глас.

— *Настоящото надигане на селското движение е колосално явление.* — Оставя бележника. — Но това е класически текст.

— В какъв смисъл? — подскача Аника, като навита с пружина.

Без да отлепя поглед от нея, Берит рецитира наизуст:

— *В централните, южни и северни провинции на Китай ще се надигнат като неудържима буря няколко милиона селяни. Ще се надигнат като ураган, сила толкова могъща и напориста, че нищо не ще може да я удържи.*

Аника усеща, че зяпва; гледа колежката си, загубила дар слово.

— Това е доклад върху селското движение в Хунан от четирийсет и девета година, ако си спомням точно. Един от най-известните трудове на Мао Дзедун. Всички го знаехме наизуст.

Аника рови в някаква кутия и вади още два бележника. Разлиства ги, докато открие каквото и трябва.

— Ами това?

Подава на Берит записките си от Люлео.

— Няма нищо конструктивно в отсъствие на деструктивен елемент, — чете Берит. — Деструктивно ще рече критика и отричане, ще рече революция. А тя предполага осмисляне на нещата, което е конструктивно. Ако съсредоточим вниманието си първо върху деструктивното, ще получим конструктивно като част от процеса.

— Е?

— Друг цитат от Мао. Защо си ги записала?

Аника трябва да седне.

— Това са писма — отвърща тя. — Анонимни писма до убити жертви. Това за деструкцията е изпратено до Бени Екланд в редакцията два дни след първото убийство, а другото, за селското движение на общински съветник от Йостхамар, ден след неговото предполагаемо самоубийство.

Берит присяда върху бюрото на Аника пребледняла.

— Какво, по дяволите...

Аника клати глава и я хваща с две ръце.

— Трябва да говоря с майката на Линус Густафсон — казва тя.

Телефонът звъни в замръзналото, екливо пространство хиляда километра на север. Ръката ѝ се изпотява, докато притиска слушалката към ухото си.

— Да излезе ли? — пита Берит беззвучно и сочи първо себе си, а после плъзгащата врата.

Аника поклаща глава и затваря очи.

По средата на поредния свободен сигнал от другата страна вдигат слушалката. Отговаря ѝ сънен и объркан глас.

— Обажда се Аника Бенгтзон от редакцията на Вечерна поща в Стокхолм — казва Аника бавно и отчетливо, както се е научила да го прави през годините като нощен редактор — по това време повечето хора са потънали в здрав сън.

— Кой? — пита жената от слушалката.

— Писах за Линус във вестника — отвърща Аника и усеща как очите ѝ се навлажняват. — Искях да ви кажа колко много съжалявам.

Образът на момчето изниква внезапно пред нея, с наблюдателните очи и щръкнала коса, с недоверчивите жестове и несигурен глас. Не успява да сдържи едно ридание.

— Извинете, аз... — започва тя и закрива уста с длан, за да заглуши хлиповете си, засрамена от Берит, която се е разположила върху един от столовете и я вижда в подобно състояние.

— Не сте виновна за нищо — обажда се жената все така сънena.

— Вие ли сте майката?

— Аз съм Вивека. — Звучи странно.

— Чувствам се ужасно виновна — казва Аника с ясното съзнание, че разговорът не протича както си е представляла. — Не биваше да пиша за Линус.

— Това надали ще научим някога — отвърща без колебание жената. — Но си мисля, че е добре, дето измъкнахте от него тайната. Така и не можех да разбера какво му е. Стана свършено друг след случилото се и не искаше да сподели с мен.

— Да, но...

Жената я прекъсва рязко:

— Вярвате ли в Бога, Аника Бенгтзон?

Аника се поколебава, сълзите и секват.

— Не особено — смотолевя тя.

— А аз вярвам — казва жената бавно и с усилие. — Това ми е помагало при много изпитания в живота. Господ призова Линус при себе си. Не ми е ясно защо, но го приемам.

Скръбта лъхва от телефонната линия откъм Люлео като леденостудена вълна и Аника потръпва. Разрушителната сила на безвъзвратна загуба, когато само Божията любов може да даде онова мъждиво пламъче, прогонващо всепоглъщащия мраз.

— Баба ми почина — обажда се Аника — преди седем години. Всеки ден си мисля за нея. Не мога дори да си представя бремето на вашата загуба.

— Трябва да изживея остатъка от дните си на този свят без Линус — отвърща майката, — макар че в момента не ми е много ясно как ще стане това. Но аз съм твърда в своята вяра, че Бог Отец прави онова, което е най-добро за мен, и че ръката му почива върху моето рамо.

Жената млъква и Аника дочува хлиповете ѝ. Остава така и не може да реши дали да затвори, или не.

— Може би с времето ще разбера защо — обажда се жената отново с неочаквано ясен, звънък глас. И ще се съберем с Линус

отново, разбира се, в Дома на нашия Бог. Знам, че е така. И това ми дава сили да продължа да живея.

— Ще ми се и аз да имах вашата вяра в Него казва Аника.

— Той е тук и за вас отвръща жената. Стига да Го искате при себе си.

Последвалата тишина би следвало да е непоносима, но на Аника и изглежда топла и червена.

— Искан да ви питам нещо друго. Да сте получавали нещо необичайно по пощата след смъртта на Линус?

Вивека Густафсон замълчава за малко, преди да отговори.

— Имате предвид онова за младежта ли?

Аника хвърля поглед към Берит.

— Каква младеж?

— Пристигна анонимно писмо, без подпис, без нищо. Помислих го за съболезнования от някой съсед, който не е искал да ме тревожи с чукане на вратата.

— Пазите ли го?

Жената изпуска тежка въздишка, родена сякаш от безнадеждността на всяко свързано с живота действие. Нещата, които са осветявали нейното всекидневие, за да ѝ създават усещане за връзка с останалия свят, сега са изгубили смисъл.

— Май го хвърлих при старите вестници. Изчакайте така...

Остър звук реже слуха на Аника, когато отсреща, някъде в Свартъостаден, слушалката удря дървения плот на масата. Чува се шумолене, стъпки насам-натам из далечната стая.

— Съжалявам, че ви забавих — чува се отново умореният глас на жената. — Намерих го. Пише следното: *Как да преценим дали един младеж е революционер? Как да го установим? Съществува само един критерий: ако той е готов да застане и наистина застава на страната на великите работническо-селски маси. Той е революционер тогава, когато иска да постъпи така и го прави; в противен случай той или не е революционер, или е контрареволюционер.*

Аника гледа Берит с широко отворени очи и грабва химикалката.

— Бихте ли повторили по-бавно, ако обичате. Искан да запиша. „Как да преценим дали един младеж е революционер?“

— *Как да го установим? Съществува само един критерий: ако той е готов да застане и наистина застава на страната на великите*

работническо-селски маси. Той е революционер тогава, когато иска да постъпи така и го прави; в противен случай той или не е революционер, или е контрареволюционер.

— „Как да го установим? Съществува само един критерий...”

Берит кимва и казва само с устни:

— Мао.

— Казахте ли за това на полицията?

— Не — отвърща жената и за първи път в гласа ѝ се чува живец, една изненада, която някой ден ще прерасне в любопитство и най-накрая в радост от факта, че е жива. — Трябваше ли?

— Как изглежда писмото?

— Ами какво да ви кажа... Прилича на най-обикновен лист, откъснат от бележник.

— Формат А4? С редове?

— Сини редове. Това важно ли е?

— Пазите ли плика?

— Да, тук е.

— Как изглежда?

— Как да изглежда? Обикновен малък плик, като сгънат на четири лист хартия. Адресиран до нас, семейство Густафсон. Обикновена марка, пощенско клеймо... какво пише? Люлео... но датата не личи.

— Каква е марката?

Няколко секунди мълчание.

— Някакъв хокеист.

Аника стиска силно клепачи, мъчи се да укроти пулса си.

— Мисля, че трябва да се обадите в полицията и да съобщите за това писмо, а аз може да спомена за него във вестника. Имате ли нещо против?

Изненадата на жената прераства в объркване.

— Но защо ви е да го правите?

Аника се колебава; няма как да остане напълно откровена с Вивека Густафсон.

— Още не знам дали това означава нещо, или не — казва тя. — Няма да е честно от моя страна да говоря за неща, които още не са ми ясни.

Жената обмисля казаното, а Аника има усещането, че я вижда да кимва.

— Когато човек не знае нещо, не бива да приказва — заключава тя. — Ще позвъня на инспектора.

— Обадете ми се, ако мога да направя нещо за вас — завършва разговора Аника, знаейки, че думите ѝ звучат като обикновена учтивост.

— Много особен разговор — отбелязва Берит. — В един момент имах чувството, че момчето е при нас, в стаята.

Аника притиска длани до бузите и усеща, че ръцете и треперят.

— Убиецът е един и същ — промълвя тя. — Няма как да е иначе.

— Кой полицейски участък?

— Два от случаите са в Люлео и един в Упсала.

— Би трябвало да се обадим незабавно в Националната комисия по убийствата. Ако още не са се заели с това, ще го сторят начаса.

— Сигурна ли си, че и трите цитата са на Мао?

Берит се изправя, бърше очи и тръгва към вратата.

— Обиждаш старата революционерка — казва тя. — Отивам да хапна нещо най-накрая. Иначе ще стана една мъртва революционерка.

Затваря вратата зад гърба си.

Аника остава на място, заслушана в биенето на сърцето си.

Дали има и друго обяснение? Възможно ли е различни лица, които не се познават, да изпращат цитати от Мао до близки на току-що загинали от насилствена смърт, и то върху еднаква хартия, в еднакви пликове и с еднакви пощенски марки?

Изправя се и приближава стъклената стена, която разделя нейния свят от този на новините, гледа над главите на насядалите там хора, опитва се да съзре истинския свят през прозореца от татък спортната секция. От височината на четвъртия етаж вижда единствено мъглив, сивкав хоризонт и самотни снежинки, които се спускат бавно над високи брезови върхари.

Живеем в безнадеждна страна, казва си тя. Какво ли е накарало хората да се заселят из тия места? И за какъв дявол още стоим тук? Какво ни кара да се примиряваме?

Затваря очи, стиска силно клепачи и чува отговора. *Живеем там, където живеят близките ни; живеем заради онези, които обичаме, заради нашите деца. Но ето че пристига някой и ги убива, отнема смисъла на живота ни.*

Непростимо е.

Връща се бързо при бюрото и набира номера на Q.

Металният глас на телефонния секретар обяснява, че е в заседание до края на работния ден и не може да остави съобщение; опитайте пак утре.

Избира прекия му номер в криминалния отдел и след серия щракащи звуци, които показват прехвърляния на разговора, попада на секретарката му.

— В заседание е — заявява тя. — И веднага след него има друго.

— Знам това — отвърща Аника, като разтърсва ръка, за да види часовника си. Три и трийсет и две. Имаме уговорка да се видим за малко между двете заседания. Точно в четири.

Гласът на секретарката е пълен с подозрение.

— Не ми е споменавал подобно нещо.

— Защото е съвсем за кратко.

— Но в четири той няма да е тук. Колата го взема четвърт час преди това и отива в Министерство на правосъдието.

Аника си записва „Русенбалд 4“. Правосъдието заема четвъртия и петия етаж от главната правителствена сграда, точно под канцеларията на министър-председателя.

— Да, разбира се — казва Аника, — за онази комисия, нали...?

Чува се шум от прехвърляни документи.

— JU 2002:13 — новият законопроект за изпълнение на наказанията — казва тя.

Аника задрасква „Русенбалд 4“ и записва „Регерингсгата“.

— Не съм го разбрала правилно — заявява тя. — Ще се опитам да се свържа с него утре.

Натъпква бележките в чантата, грабва шапката, ръкавиците и шала, рови за мобилния в бъркотията върху бюрото си, но не го открива и решавайки, че вероятно е някъде из чантата, отваря рязко вратата и тръгва през помещението на новините.

Янсон току-що е пристигнал. Седи рошав, с мътен поглед и чете местния печат.

— Нещо й има на тая машина — оплаква се той на Аника и сочи пластмасовата чашка.

— Не е ли време за цигара? — пита тя и Янсон мигом измъква пакетчето.

Аника влиза в празната стаичка за пушене.

— Май попаднах на сериен убиец — уведомява тя Янсон, докато той пали двайсетата цигара за деня.

Пуска облаче дим и се вторачва във вентилатора.

— Май?

— Нямам представа дали полицията знае и доколко е наясно — отвърща тя. — Надявам се да пипна Q на път към комисията след четвърт час.

— С какво разполагаш?

— Три смъртни случая. Един прегазен журналист, а шофьорът е избягал, момче заклано в Люлео и убит общински съветник в Йостхамар. Роднините и на тримата са получили анонимни писма в деня след смъртта им. Цитати на Мао, написани на ръка върху лист А4, пратени в пликове с герба на Швеция и пощенска марка с изображение на хокеист.

Янсон фиксира стъкления си поглед върху нея, изтощен от осемнайсет години нощна смяна, четвърта жена и пето бебе.

— Значи, всичко ти е ясно. Остава само полицията да го потвърди.

— При малко късмет може и да разполагат с още информация.

Редакторът поглежда часовника си.

— Слизай веднага долу — казва той, — докато гаси наполовина изпушената цигара в хромирания пепелник. — Ще поръчам кола.

Пред главния вход чака такси.

— Име? — пита шофьорът.

— Торценсон — отвърща Аника и се настанява отзад.

Стар номер от времето на предишния главен редактор. Аника, Янсон и неколцина от останалите винаги поръчват такси от името на предишния шеф, защото често пъти се оказва по-бързо да вземеш случайно преминаващо такси, вместо да чакаш поръчаното. Понякога, ядосани от напразно чакане на „Торценсон“, шофьорите влизат, крещейки името в претъпканата дежурна стая, и това неизменно предизвиква кикот сред колегите. И макар Торценсон да е отдавна изместен от Шюман, старата традиция не умира.

По предното стъкло бие суграшица, която кара Аника да примига и потръпне. Движението е натоварено. Светофарът дава зелена светлина, но колоната автомобили не помръдва.

От адреналина пръстите започват да я сърбят.

— Ужасно бързам — проговаря тя. — Има ли някакъв начин да стигнем по-бързо?

Шофьорът ѝ хвърля укорителен поглед през рамо.

— Поръчали сте такси, не танк.

Поглежда часовника с надежда трафикът да изиграе същия номер и на Q.

— След този светофар има автобусна лента — окуражава я шофьорът.

В четири без три минути таксито спира на Хамнгатан и пресечката с Регерингсгатан. Аника драсва един подпис върху фактурата и скача от таксито с увиснала от едното рамо чанта и разтуптени от притеснение гърди.

Уличното движение реве край нея, плиска вода и кал върху крачолите на панталона ѝ. Всички банки и магазини вече са сложили коледна украса, в очите ѝ блестят светлини. Взира се през суграшицата.

Много ли е закъсняла? Дали не е влязъл вече?

Тъмносиньо волво с тонирани стъкла спира пред Регерингсгатан 30–32. Забелязва го именно защото изобщо не се набива на очи. Знае, че той е вътре още преди умът ѝ да го осмисли. Втурва се и заема позиция край входната врата, за да мине той покрай нея.

— Секретарката ми каза, че си се обаждала и си я преметнала — казва мъжът, като тръшва вратата на волвото. Колата потъва бързо и безшумно в колоната, погълната от валежа, абсолютно безразлична.

— Искях да разбера дали знаеш за серийния убиец — отговаря Аника, а по слепоочията ѝ се стича ледена вода.

— За кой по-точно?

— Много смешно. — Усеща суграшицата да се топи по врата ѝ. — Оня, дето изпраща цитати от Мао на жертвите си.

Q я гледа няколко секунди. Вижда как снегът се сипе по косата му и бавно се стича към веждите. Раменете на огненочервения му шлифер бързо потъмняват от влага. Голите му ръце несъзнателно стисват по-силно дръжката на куфарчето.

— Не те разбирам — заявява той и Аника усеща мраз, който я лъхва отвътре навън, вместо да стане обратното.

— Журналистът в Люлео. Момчето, което стана свидетел на неговата смърт. Общинският съветник от Центристката партия в

Йостхамар. Нещо трябва да ги свързва.

Той прави няколко стъпки към нея, погледът на тъмните му очи е остър и внимателен, опитва да я заобиколи.

— Не мога да говоря сега — прошепва със свити устни.

Тя скача бързо надясно и му препречва пътя.

— Рагнвалд е, нали? — пита с тих глас, когато лицето му застава срещу нейното. — Върнал се е, нали?

Комисар Q я наблюдава няколко дълги секунди, а дъхът на двамата се смесва, преди да го отнесе вятърът.

— Един прекрасен ден ще си изпатиш от тая твоя прозорливост — отбелязва той.

— Цял живот си патя.

— Ще ти се обадя довечера. — Тя го пуска да мине край нея, чува го да говори в интеркома, чува щракването на автоматичната брава.

* * *

Накъдето и да се обърне, Ане Снапхане се оказва с лице срещу вятъра. В каквато и посока да тръгне, суграшицата я бие в лицето. Проклина по навик собствената си сговорчивост: приела е предложението на Мехмет Миранда да посещава детската градина в неговия квартал, вместо някоя по-близо до нея. Той си е постоянно у дома, докато тя не е, така че навремето изглеждаше логично.

Но не и сега, четири години по-късно, след като е прекарала осемнайсет хиляди часа в път насам-натам.

Самата детска градина е разположена в идилична околност — вътрешен двор на една от най-тихите и угледни улици в Йостермалм. Всичките приятелчета на Миранда носят шикозни аристократични фамилии.

Е, има и близначки с простосмъртното име Андершон, но пък те са дъщери на най-прочутата шведска актриса.

Взема последния ъгъл и там я пресреща вихрушка ледени иглици, които ѝ секват дъха и почти я карат да се признае за победена. Спира да си поеме въздух, присвива очи и едва различава входа малко по-надолу по улицата, докато се подпира на стената до себе си.

Знае добре, че не вятърът и суграшицата я плашат. Нито пък някоя незнайна болест, дето ще нарекат на нейно име след смъртта ѝ.

Заради работата е, и по-точно заради онова врящо гърне боричкания за власт, подклаждано от собствениците след основаването на Телевизия Скандинавия. Днес семейството, което притежава най-голямата компания за разпространение на филми в скандинавските страни и което по една случайност е собственик и на жалкия канал на Аника, буквално саботира всички преговори, провеждани от тях както с шведски, така и с чуждестранни филмови компании. Основополагащи за Телевизия Скандинавия споразумения са погазени едно по едно след осем и половина тази сутрин. Цял уикенд собствениците се занимават с това да заплашват съществуването, да не говорим за печалбите, на всяка независима филмова компания северно от Екватора.

Питам се какво ли има да става, мисли си Ане, притворила очи срещу тъмнината. Дали телевизията е стъпила върху солидна основа, или върху подвижни пясъци?

Адски ѝ се ще да си е у дома; адски ѝ се пийва една гигантска чаша водка с лед и лимон, памук за ума, възможност за тялото да си откъдне.

Само не пред Миранда, казва си тя. Вижда физиономията на Аника в мига, когато ѝ казва за пиянството на своя баща, до какво свинство се докарва, крещящ и залитащ, докато го намират най-накрая умрял в снега на неколкостотин метра от заводите в Хелефоршнес.

Не бива да го допускам, убеждава се Ане, привела рамене срещу вятъра, и поема отново към градината.

Силна миризма на малки деца и мокри дрехи я удря в носа, щом отваря вратата. Преддверието представлява истинско море от кафява кал, украсено с виснал над рафтовете за обувки цветен надпис „Здравей! Събувай се веднага!“

Ане изтрива подметки с неохота: видът на изтривалката показва, че това ѝ действие няма да има голям ефект. След това пристъпя на пръсти в съседното помещение, в което всяко дете си има собствена ниша, претърпкана с дрехи, плюшени играчки, рисунки и снимки от ваканции, рождени дни и Коледи.

Поема дълбоко дъх и понечва да извика детето, когато съзира застаналата край вратата на кухнята жена.

Висока, слаба, с дълги, ягодово руси коси, спуснати на меки къдри над раменете. Палестински шал.

Ане примигва.

Колко средновековно. Да носи палестински шал.

Жената застива, забелязала Ане. В очите ѝ се мярва страх.

— Аз... — започва тя, докато се съвзема. — Казвам се Силвия, аз съм Силвия.

Прави няколко стъпки към нея и протяга ръка.

Ане се вторачва в жената, гадене преобръща стомаха ѝ като торнадо, няма сили да подаде ръка в отговор.

— Какво правите тук? — Чупливият и глас отеква в собствените уши.

Новата жена на Мехмет, неговата годеница, неговата бъдеща съпруга, жената с новото му дете в утробата, стои изправена пред нея, видимо объркана и доста уплашена.

— Ами аз щях да вземам Миранда, но тя каза, че вие...

— Сега е моята седмица — заявява Ане, неспособна да проумее защо гласът ѝ идва от толкова далеч. — Защо сте тук?

Силвия, Бременната годеница, прокарва език по устните си и Ане забелязва, че са чувствени. Красива е. Много по-красива от нея. Ревност и завист пронизват очите ѝ като кинжали, изкривяват възприятията. Извън себе си е от злоба и унижение. В този момент разбира окончателно, че е загубила, и ако покаже с нещо, че е съсипана, наистина ще бъде. Трябва да си изгради известно себеуважение.

— Аз сигурно съм се объркала — обажда се Силвия. — Аз мислех, че аз трябва да я взема днес. Аз мислех, че е мой ден.

— Всяко изречение ли започвате с аз? — пита Ане, върнала си внезапно способността да се движи и минава покрай Силвия, Красивата бременна годеница, на път към кухнята, за да бъде посрещната с писък:

— Мами!

Миранда се хвърля в обятията ѝ с огризана ябълка в ръка и заравя лепкава уста в косите ѝ.

— Миличка! — прошепва Ане Снапхане. — Басирам се, че си била страхотна днес.

Момиченцето се обляга назад и поглежда в тавана.

— Трябваше да ме завържат — казва то. — А след това полетях също като хвърчило чак до Лидингьо.

Ане се разсмива, а момиченцето се измъква от прегръдката ѝ, за да изтича покрай Силвия Красивата, без да обърне никакво внимание на новата си мащеха. Виква през рамо към майка си:

— Може ли палачинки за закуска? Може ли аз да счупя яйцата?

Ане отива към Силвия, която стои на пътя ѝ, край вратата.

— Сега да не би да съжаляваш? — пита тя глухо.

— Толкова зле се чувствам — отвърща жената с насълзени очи. — Главата не ми побира как съм могла до такава степен да се объркам. Извинете ме... Толкова ми е зле непрекъснато. През цялото време ми е лошо.

— Тогава най-добре абортирай — съветва я Ане.

Красавицата Силвия потръпва, сякаш са я шамаросали, а лицето ѝ почервява.

— Какво?

Ане прави стъпка напред, почти завира нос в лицето на другата.

— Няма нищо по-противно от скимтенето на разглезена кучка. Да не очакваш да ти съчувствам?

Бременната прекрасна Силвия отстъпва крачка и си блъсва главата в касата на вратата. Зяпа я с широко отворени очи.

Ане Снапхане я отминава, усещайки, че лицето ѝ гори. Отива при дъщеричката си, която се облича и бърби нещо за различните видове палачинково тесто. Хваща я за ръка и напуска градината, загърбила обиденото мълчание на Силвия.

Аника пържи полуготови рибешки крокети и бърка картофено пюре на прах — нещо, което избягва да прави, когато Томас си е у дома. Той е привикнал към добре сготвена питателна храна — неговата майка винаги е държала на качествените продукти, но в ония времена това надали е било чак толкова трудно. А и да не забравяме, че семейството е притежавало бакалия. Не че обичната ѝ свекърва е трябвало да превива гръб в магазина. Просто е слизала долу и си избирала каквото ѝ е нужно, без да плаща, само се е грижела за сметките. Нормално е да е имала време за готвене при това положение.

Самият Томас през живота си не е обелил и един картоф. Полуготовата храна остава пълна загадка за него до момента, в който цъфва Аника с консервена кутия равиоли в ръка. Децата му, от друга страна, изглежда, са напълно доволни от квадратната риба и буламача на прах.

— Това, червеното, и него ли трябва да го ядем? — интересува се Кале.

Подредила е акуратно парченца червена чушка в чиниите им, а сега и двамата ги отстраняват.

Няма търпение да тръгне. Чакат я поне четири часа работа.

— Не. Можете да гледате някой филм. Кой предпочитате?

— Ура! — виква Елен, като вдига ръце във въздуха и събаря чинията на пода.

Аника става и я вдига. Чинията оцелява, храната не.

— *Красавицата и Звяра!* — възкликва Кале и скача от стола.

— Не! — възразява Аника и чува, че крещи. — Само не този!

Децата я гледат ококорени.

— Ама нали ни е подарък от баба — казва Кале. — Не харесваш ли *Красавицата*?

— *Красавицата и Звяра* въобще не е хубав филм — заявява Аника. — Той ни разправя лъжи. Звяра затваря *Красавицата* и баща ѝ, измъчва и двамата, отвлича ги, отнема им свободата. Това хубаво ли е?

Децата поклащат глави мълчаливо.

— Виждате ли? На всичко отгоре Красавицата трябва да обича Звяра, защото ако го обича достатъчно много, ще го спаси.

— Ама това е хубаво, нали? — обажда се Кале. — Дето го спасява.

— Но защо трябва да го прави? Защо ѝ е да спасява Звяра, след като се е държал така ужасно с нея?

Забелязва объркването на момчето и неразбиращия поглед на Елен, прегръща Кале през раменете.

— Ти си добро момче — шепне в ухото му. — Нямах представа колко ужасни могат да бъдат понякога хората. Има толкова лоши хора, че никаква любов не може да ги излекува.

Гали го по косите и целува бузата му.

— Защо не гледате *Мио, мой Мио*?

— Само ако го гледаш с нас — казва Елен. — Толкова е страшен.

— Ами *Пипи* тогава?

— Добре!

Половин минута след като е пуснала филма, от недрата на чантата ѝ се разнася жужене. Тя се втурва в спалнята, захлопва вратата и обръща съдържанието на чантата върху неоправеното легло. Синджирчето на мобилния се е заплело в пружината на едно от тефтерчетата ѝ.

На телефона е Q.

— Проверих твоите цитати.

Тя взема тефтерче и химикалка.

— И? — подканя го Аника, като се свлича на пода, опряла гръб о леглото.

— Доста странни съвпадения — казват отсреща. — Прекалено странни, за да са плод на случайност.

— Има ли нещо друго, което да свързва трите случая?

Дълбока въздишка.

— Още не знаем, но няма сходство в почерка на убиеца. И трите случая са твърде различни. Открихме текстилни нишки по труповете, но няма отпечатащи от пръсти.

— Само писмата?

— Само писмата.

— И до какви изводи стигнахте?

Нова въздишка.

— Мъжът от Йостхамар е убит. Засега толкова. Застрелян е поне от метър разстояние, а не е никак лесно сам да държиш една АК4 на такова разстояние и при това да натиснеш спусъка. Разбира се, между момчето и журналиста има връзка, но засега не установяваме такава със съветника. Момчето е видяло негодника да бяга, така че сме изправени пред един твърде банален мотив. Може би е щяло да идентифицира убиеца.

— А може и да го е познавало — допълва Аника.

Комисарят замълчава изненадан.

— Кое те кара да мислиш така?

Тя поклаща глава със забит в тапетите поглед.

— Нямам представа. Просто чувство, което ме обзе, докато разговарях с него. Той се уплаши много и ме накара да си вървя.

— Прочетох протокола от разпита му в полицейския участък на Люлео. Там не пише да е бил уплашен.

— Разбира се, че не пише. Внимавал е.

Мълчанието по линията е пропито от недоверие.

— Не вярваш момчето да го е познавало — проговаря Аника, понеже знаеш, че е бил Рагнвалд.

Вратата се отваря широко и в стаята нахлува Елен.

— Мами, той взе дистанционното и казва, че щяло да си седи у него.

— Задръж така — казва Аника, като оставя мобилния, става на крака и отива при телевизора с Елен.

Кале се е свил в ъгъла на дивана и притиска с две ръце дистанционните за телевизора и видеото към гърдите си.

— Кале — казва Аника, — дай едното на Елен.

— Няма — отвърща момчето. — Тя само натиска като побъркана и сменя каналите.

— Добре тогава ще ги прибера и двете.

— Недей! — писва Елен. — Искам си едното!

— Стига! — виква Аника. — Дай ми дистанционните и сядайте кротко да гледате или заминавате право в леглата!

Издърпва устройствата и се връща в спалнята, а писъците на Кале кънтят в ушите ѝ.

Затваря вратата и отново взема телефона.

— Рагнвалд — казва Q.

— Сууп ми намекна нещо такова, за да дам на Рагнвалд да разбере, че сте наясно със завръщането му. Ти имаш ли някакво участие в това?

Сумтене.

— Дотук не съм видял и помен от статия.

— Утре ще я видиш, макар и доста рехава, трябва да призная. Сууп не снесе кой знае какво. Мисля, че знаете много повече.

Комисарят не отговаря.

— Какво знаете? — настоява Аника. — Имате ли идентификация?

— Нека първо изясним някои неща казва Q. — Можеш да използваш анонимните писма, но без да съобщаваш, че съдържат цитати от Мао.

Аника записва.

— А Рагнвалд?

— Сигурни сме, че се е завърнал.

— С каква цел? Да убие тези хора?

— Нямало го е повече от трийсет години, така че трябва да има много сериозна причина за връщането му. Но каква е тя, ние все още не знаем.

— Той ли е маоистът убиец?

— Чудесно заглавие. Жалко, че не можеш да го използваш. Не знам дали е той. Може и да е, но не бих се заклел в това.

— Но той взриви самолета във F 21?

— По някакъв начин е замесен, но не знаем дали е присъствал при самата експлозия.

— Как се казва? Истинското му име?

Комисар Q се колебава.

— Аз ви дадох сериен убиец — пазари се Аника. — Заслужавам едно име на терорист в замяна.

— Не става за публикуване — казва Q. — Пазим самоличността му в тайна цели трийсет години и така трябва да си остане още известно време. Това, което ще кажа, е само и единствено за личния ти архив. Никакъв компютър, никакви хвърчащи листчета из редакцията.

Аника преглъща с усилие, химикалката е готова, вената на шията и пулсира. Понечва да пита за степента на секретност, когато вратата се отваря и в спалнята влита Кале.

— Мами — оплаква се той, взела ми е Тигърчо. — Нека ми го върне!

Аника дава накъсо. Поема си дъх, за да изреве. Усеща, че поалениява, и вперва в Кале обезумял поглед.

— Вън! — шепне тя. — На секундата!

Момчето я поглежда ужасено, после се обръща и побягва, като оставя врата да зее широко.

— Мами каза да ми върнеш Тигърчо — чува се гласът му. — На секундата!

— Нилсон — съобщава Q. — Казва се Йоран Нилсон. — Син на лестадиански свещеник от Саттаярви в Норботен, роден през октомври четирийсет и осма. Заминава за Упсала да следва теология през есента на шейсет и седма, но се връща в Люлео около година след това, работи в катедралната администрация, но изчезва на осемнайсети ноември шейсет и девета, за да не се появи никога повече под истинското си име.

Аника пише толкова усилено, че я заболява китката. Дано успее да разчете после драсканиците.

— Лестадиански?

— Лестадианството е религиозно течение в Норботен. Някои негови аспекти са невероятно стриктни. Никакви пердета, никаква телевизия, никакъв контрол над раждаемостта.

— Знаеш ли защо му викат Рагнвалд?

— Това е кодовото му име от Люлео през шейсетте години. Запазва го като псевдоним, когато става професионален убиец, но в ЕТА вероятно се подвизава с френска националност. Смята се, че живее в пиренейско селце откъм френската граница, като я прекосява, когато стане нужда.

Аника чува разправията на децата откъм дневната.

— Значи наистина става професионален убиец? Нещо като Леон?

— Не, подобни типове съществуват единствено във филмите на Люк Бесон, но знаем, че взема участие в няколко поръчкови убийства. Трябва да свършвам, а и ти май имаш неща за оправяне у вас.

— Бият се заради някакъв плюшен тигър — отвърща Аника.

— Господи, насилието явно е твоята орис — отсъжда Q и затваря.

Доглежда *Пипи* с децата, по едно на всяко коляно, сетне им мие зъбите и прочита две глави от томчето на Астрид Линдгрен. Изпяват заедно три песни от *Шведска песнопойка* и децата се изчерпват като батерия за фенерче. Когато сяда да пише, главата ѝ се върти от умора. Буквите плават върху дисплея, не е в състояние да се фокусира, в миг на пълно безсилие я обзема усещането, че пропада в някаква бездна.

Търсейки спасение от екрана, отива в банята, пръска лицето си със студена вода, след това отива в кухнята, за да кипне малко от нея, отмерва четири лъжички кафе в кафеарката и ги залива с врящата вода, притиснала здраво металния филтър. Взема кафето и чаша с емблемата на Федерацията на областните управи и сяда отново пред екрана.

Той е пуст. Още нищо не е написала.

Вдига телефона и звъни на Янсон.

— Нищо не мога да сътворя — оплаква се тя. Не става и не става.

— Ще стане. — Гласът на редактора е изпълнен с жизнеността на новинарския поток. — Имам нужда от теб. Можем да си помогнем взаимно. — Къде точно зацikli?

— Малко преди началото.

— Започни отпреди това. Първо. Имаме сериен убиец на свобода. Ето ти въдицата за първа страница. Започваш с обобщение, описваш подробно убийствата в Норланд, цитираш писмата.

— Нямам право — прекъсва го тя и написва „сериен убиец, описание Люлео“.

— Добре тогава, просто изложи балансирано, доколкото е възможно, информацията, с която разполагаш. Второ. Оповестяваш убийството на съветника в Йостхамар, това е новина и е известна само на нас. Версията на полицията, на съпругата. Убийство е, нали?

— И още как.

— Добре. Трето. Сега свързваш Йостхамар с Люлео и разказваш за напрегнатото полицейско издирване на убиеца. Разполагаш с първа страница и после с шеста, седма, осма и девета; също и карето за твоя стар терорист вече сме го подготвили.

Тя не отговаря, седи смълчана, заслушана в шумовете зад мъжкия глас, диктор от телевизора, телефонен звън, почукване на клавиатури истинска симфония от далновидност и цинизъм.

Вижда образа на Гунел Сандстрьом пред себе си, виненочервената ѝ жилетка и меки бузи, и отново я обзема могъщо, безкрайно усещане за безсилие.

— Добре — прошепва тя.

— Нямай грижа за снимковия материал — добавя Янсон. — Тук ще се оправим. Имаше известни възражения по повод заминаването ти за Йостхамар без фотограф, но аз обясних, че си отишла наслуки и не си имала дори най-малка представа, че ще удариш десетката. Осигурихме снимки на фермата, жената не пожела да застане пред обектива, но имаме майката на момчето и главния редактор на *Норландски новини* вместо най-близък роднина. Репортерът не е имал голямо семейство, нали?

— Така е — отговаря Аника тихичко.

— Някаква възможност да снимаме писмата?

— Тази вечер? Трудна работа. Все ще нагласите нещо, след като сте наясно с всички подробности.

— Пеле! — виква редакторът към фотографите. — Студийни снимки на няколко писма. Веднага!

— Обикновени, с герба на Швеция и марка с хокеист. Листовете са разчертани, формат А4 от бележник с леко оръфани краища там, където са били откъснати, писано е с химикалка през ред, около половин страница текст.

— Друго?

— В никакъв случай не забравяйте да напишете, че писмата от снимките не са оригинали.

— Добре де, ясно. Кога ще имам твоя материал?

Тя поглежда часовника, стъпила отново здраво на крака.

— За кога го искаш?

Томас излиза от тъмното като в рог помещение на джазклуба на осветената улица с омекнали от бирата крака и гръмнала от музиката глава. Не си пада по джаз, повече харесва „Бийтълс“, но бендът от тази вечер бе добър, даровит и с подчертан усет към емоцията в своето изпълнение.

Чува зад гърба си звънливия смях на София в отговор на нещо, казано от гардеробиера. Познава всички на това място, истински постоянен клиент, поради което получават най-хубавата маса. Томас пуска двете крила на летящата врата да се затворят зад него, закопчава палтото и обръща гръб на вятъра, докато я изчаква. Шумовете на града са лишени от ритъм, звучат фалшиво след мекия джаз. Вдига поглед към неоновите светлини на рекламните, усетил кожата си да отразява сини, розови и зелени отблясъци, пламъци в косите.

Тази жена е толкова удовлетворена от живота си, така щастлива, смехът ѝ ромоли като сребрист планински ручей по пода на клуба, над тежката огромна маса. Тя е амбициозна и всеотдайна, сговорчива и доволна от онова, което ѝ дава животът. С нея се чувства щастлив и доволен. Уважава го, слуша какво ѝ говори, отнася се сериозно към него. Никога не му се налага да се самодоказва пред нея, тя не мрънка и не се оплаква, проявява жив интерес, когато ѝ разказва за родителите и детството си във Ваксхолм. Освен това се занимава с ветроходство. Родителите ѝ притежават място в марината на остров Мьоя.

Обръща се и я вижда как излиза от мрака и прави няколко предпазливи стъпки по стълбите с тясната си пола и високи токчета.

— Скоро ще се препълни — петък вечер е — отбелязва тя. — Понякога става страхотно. Един път останах до пет и половина на другия ден. Невероятно.

Той се усмихва на топлите ѝ очи, потапя се в чистата им синева. София застава пред него и опъва рамене, събира крака и забива ръце дълбоко в джобовете на палтото, преди да се усмихне в отговор.

— Студено ли ти е? — пита той и усеща, че устата му е напълно пресъхнала.

Тя поклаща глава, като продължава да се усмихва.

— Никак. Много ми е добре даже.

Предава се и я привлича към себе си. Главата ѝ е точно под носа му. По-висока е от Аника. Косите ѝ ухаят на ябълки. Тя го обгръща с ръце, притиска го здраво. Силни тръпки разтърсват цялото му тяло, толкова горещи и неудържими, че му спират дъха, оставят го с отворена уста.

— Томас — прошепва тя срещу гърдите му, — само ако знаеш откога жадувам това.

Той преглъща и затваря очи, притиска я още по-силно, попива миризмата ѝ, на ябълки и парфюм, на вълнен плат от палтото, а сетне се отпуска и вижда лицето ѝ да се вдига към неговото. Томас диша през уста и като се взира в очите ѝ, вижда как се свиват и разпускат зениците, дава си сметка, че тя се задъхва.

Направя ли го, няма връщане. Огъна ли се сега, загубен съм.

И той се навежда напред, за да я целуне, бавно, внимателно и безкрайно. Устните ѝ са студени, ухаят на джин и ментолови цигари. Надолу и нагоре по гръбнака му лазят тръпки. След това тя прави мъничка, почти неуловима стъпка към него и зъбите им се допират, топлината от нейната уста нахлува в неговата и миг по-късно Томас има усещане, че ще експлодира. Мили Боже, трябва да има тази жена още сега.

— Искаш ли да идем у нас? — шепне тя в шията му.

Той успява само да кимне.

Пуска го, махва за такси и както обикновено, успява да спре едно. Двамата се раздалечават, тя нахлузва маската на благоразумен служител във Федерацията на областните управи, оправя коси, като в същото време му изпраща лъчист поглед над покрива на колата. Всеки влиза през своята задна врата, тя дава на шофьора адреса си в Йостермалм. После седят, всеки в своя ъгъл, на задната седалка, стиснали здраво ръце под чантата ѝ, а таксито ги люлее през градския център и нагоре, към Карлаплан.

Той плаща по служебната си сметка, като се подписва с разтреперана ръка.

София живее на последния етаж във великолепна сграда от 1898 година. Мраморното стълбище е дискретно осветено от медни лампи, дебел килим поглъща звуците от стъпките им, докато тя го дърпа

бързешком към асансьора. Затварят украсената с орнаменти врата и тя натиска бутона за шестия етаж, а след това съблича палтото му. Томас го оставя да се свлече на пода, без да го е грижа дали ще се изцапа, съблича нейното, а също жакета и блузата ѝ, пълни шепа с гърдите ѝ. Тя стене тихичко край рамото му, масажира с две ръце слабините му. Най-накрая намира ципа, отваря го, измъква възбудения член изпод бельото. Томас не може да направи нищо друго, освен да затвори очи и да се облегне назад, уплашен, че може всеки миг да припадне.

След това кабината спира с разтърсване, а тя го целува и се разсмива в устата му.

— Е, господин програмен ръководител, почти стигнахме.

Събират дрехи и чанти, измъкват се от асансьора. Тя рови за ключове в чантата, а Томас прокарва език по врата ѝ, докато отваря вратата.

— Само да изключи алармата — прошепва София.

След няколко писукания двамата са в антрето, а ръцете му милват голата ѝ талия. Плъзват се нагоре и намират гърдите, а тя притиска тяло към неговото, преди да се извърне и да го повлече със себе си на пода.

Очите ѝ блещукат, диша бързо и напрегнато, а докато прониква в нея, София задържа погледа му и той потъва в него, потъва и потъва с мисълта, че му се иска това да не спира чак до смъртта, а после умира и всичко потъва в мрак за един миг, когато свършва.

Изведнъж си дава сметка, че е задъхан. Лежи с коляно, завряно в едната ѝ обувка, и вижда, че даже не са затворили вратата. Студено течение кара запотения му гръб да потръпне.

— Не можем да останем така — казва той, докато се измъква от нея.

— О, Томас — отвърща София, — мисля, че съм влюбена в теб.

Поглежда я, легнала под него с тази руса коса, разпиляна по целия паркет на пода, с размазано по бузите червило и протекла спирала под очите. Затиска го огромна вълна от чувство на неудобство, той отклонява поглед и се изправя. Стените се полюшват лекичко. Май е пил повече, отколкото си мисли. Вижда я с крайчеца на окото да се изправя, все още със сутиен над гърдите, със запретната пола.

— Беше прекрасно, нали, Томас?

Той преглъща и си налага да я погледне, тъничка, с крехък вид сега, останала без дрехи, беззащитна и бездиханна като малко дете. Усмивва ѝ се принудено — толкова е сладка.

— Ти си чудесна — отвръща Томас и бързешком поглажда буза с ръката ѝ.

— Искаш ли кафе? — пита тя, докато затваря входната врата и отваря ципа на полата отзад, за да я пусне на пода заедно със сутиена.

— Да — отвръща той, а София тръгва из апартамента гола. — Благодаря.

Миг по-късно се е върнала, загърната в халат с цвят на слонова кост и с друг, виненочервен, в ръце.

— Дръж — казва му тя. — Душът е вляво, накрая.

Взема халата и обмисля идеята за душа. Даже и Аника да е заспала, когато се прибере, по-добре да не рискува.

София е изчезнала някъде вдясно май се чува съскане на машина за еспreso. Внимателно пристъпва в помещението пред себе си, за да попадне в студио с таван висок осем метра и гигантски прозорци, обърнати към мътното градско небе. Стените са тухлени, а подът със същия лъснат дъбов паркет като в антрето.

Няма как да не бъде силно впечатлен. Ето така трябва да изглежда един истински апартамент.

— Захар? — провиква се София откъм кухнята.

— Да, моля — отвръща той и се устремява към банята.

Мие се бързо и старателно, като използва сапуните с най-неутрален аромат, които успява да открие, търка чатала с гъба. Внимава да не си намокри косата.

Тя седи край маса от опушено стъкло в кухня, аранжирана от професионален дизайнер, когато Томас се появява, загърнат във виненочервен халат. Запалила е от ментоловите цигари.

— Трябва да си тръгваш? — Констатацията прозвучава като въпрос.

Той кимва и присяда, чуди се какво ли чувства в този момент. Най-вече доволство. Усмивва ѝ се, докосва ръката ѝ.

— Веднага ли?

Той остава за миг така, а после кимва. София гаси цигарата, дръпва ръце от масата и ги скръства в скута си.

— Обичаш ли жена си? — пита, вторачила поглед над масата.

Той преглъща. Не знае какво да каже, всъщност не знае дали я обича, или не.

— Да, така мисля.

Оставя подсъзнанието да призове образа на Аника и собствения му отклик на него.

Един път, докато още живее с Елеонор, я сънува, а в съня му косата ѝ гори. Главата е обхваната от пламъци, които пеят и танцуват около лицето, а на нея въобще не ѝ прави впечатление. Огънят е нейната естествена стихия, дипли се като коприна по раменете и гърба ѝ.

След онази нощ си я представя често в същия вид, като живееща сред пламъци.

— Тя е някак си освободена от прегради — казва Томас. — Не познава никое от ограниченията, които нормалните хора спазват, способна е на какво ли не, стига да си го навие на пръста.

— Звучи донякъде притеснително — отбелязва София.

Той кимва бавно и допълва:

— И очарователно също така. Не познавам друга като нея.

София Гренборг го дарява с усмивка, грижовна, дружелюбна.

— Радвам се, че дойде.

Томас се усмихва в отговор.

— И аз.

— Да поръчам ли такси?

Той кимва отново, а сетне поглежда ръцете си, изчаква търпеливо тя да отиде до телефона.

— До пет минути — казва София.

Томас допива кафето си: прекалено силно и твърде сладко. После става и оставя чашката върху сушилката.

Отива в антрето и бързо събира дрехите си, навлича ги с привични, точни движения.

Облякъл е вече палтото си и е взел куфарчето, когато тя се промъква зад гърба му ефирна сянка от парфюм и ябълков аромат. Обгръща го през кръста, допира буза о гърба му.

— Благодаря ти за тази вечер — прошепва София.

Той примигва няколко пъти, обръща се и я целува нежно.

— Аз ти благодаря — прошепва Томас.

София заключва след него, а той усеща погледа ѝ през шпионката, докато се понася надолу с кабината.

Таксито му приближава безшумно през плътната снежна пелена, а той скача вътре, щом го забелязва. Казва адреса си от задната седалка: Хантверкаргатан 32.

Трябва да е задрямал, защото миг по-късно вече са пристигнали. Търси служебната дебитна карта и плаща с нея, събира си нещата с известно затруднение, затваря вратата на колата и спира за момент, за да погледне сградата.

В апартамента още свети. Мярва вътре някакво движение.

Аника е още будна, макар да е винаги толкова уморена вечер, след всичките тези години нощни смени.

Защо не си е легнала? Защо се щура от стая в стая?

Съществуват само две причини. Или още работи, или подозира нещо. А щом тези мисли се оформят един път в главата му, резултатът не закъснява.

Чувство за вина и разкаяние свиват стомаха му на топка, все едно го е ритнал кон, неохотно осъзнава постъпката си и това го парализира целия. Не може да диша; диафрагмата му се гърчи, всеки момент ще припадне.

Боже мили, какво направих?

Ами ако разбере? Ако научи по някакъв начин? Дали пък вече не знае? Ами ако някой ги е видял? Може би са се обадили вече? Може би са уведомили редакцията?

Диша на пресекулки и с известно усилие, опитва се да бъде разумен.

Да уведомят редакцията? Че кой би направил подобно нещо?

На път е да се побърка.

Постепенно се овладява и отново вдига поглед към прозорците. Сега в дневната е тъмно. Тя си ляга.

Може би усеща, че се прибирам. Може би се опитва да ме заблуди, че нищо не знае, макар всичко да ѝ е ясно. Може да се престори на заспала, като вляза, и после да ме убие, докато спя.

И образът ѝ изпъква в съзнанието му, с огън вместо коси, вдигнала с две ръце високо във въздуха стоманен прът, готов за удар.

Приплаква му се. Отваря входната врата и ум не му побира как ще я погледне. Изкачва двата етажа с приглушени стъпки и застава

пред вратата, тяхната врата, огромните двойни двери с рисувано стъкло, които Аника намира за толкова красиви. Стои там разтреперан, с ключове в ръка, а стомахът му сякаш вибрира в ритъма на джазбенда, визира се във вратите с безумен поглед, докато дишането му се успокоява, нормализира се и той отново е способен да се движи.

В антрето е тъмно. Промъква се вътре и затваря безшумно тежката врата.

— Томас? — Аника надниква през откренатата врата на банята, измъква четка за зъби от устата си.

— Как мина?

Той се стоварва върху пейката, усетил колосална празнота.

— Дяволско събрание. Всичко живо е като гръмнато.

Тя потъва отново в банята чува се да тече вода, шум от изплюване. Звучите проникват в антрето, където се усилват до такава степен, че му се налага да запуши уши с длани.

Тя излиза от банята, обута в черни прашки, едрите и гърди се полюляват.

— Може и да е било дяволско — казва тя, като сяда редом с него и отпуска длан зад врата му, — но никак не ми се вярва тази смърт да има нещо общо с политическите възгледи на дявола. Убедена съм, че поне за това можете да бъдете спокойни.

Той я поглежда, усетил допира на гърдата ѝ, напиралите сълзи в очите си.

— Откъде си толкова сигурна?

— Никой нищо не знае засега — отвърща тя, но зад цялата работа определено се крие нещо значително по-голямо от общината на Йостхамар.

Целува го по бузата, поглажда ръкава на палтото му и става.

— Тази вечер съм като някаква попивателна. Изпих към двеста литра кафе.

Той въздъхва дълбоко.

— И аз.

— Миришеш на цигари, а и на алкохол — подмята тя през рамо, докато върви към спалнята.

— Надявам се да е така. Данъкоплатецът да му мисли.

Аника се изсмива късо.

— Лягаш ли си? — подканва го тя.

Мога да го направя. Трябва да мога да го направя.

ВТОРНИК, 17 НОЕМВРИ

Информационните билбордове крещат своите ярко жълти послания за серийни убийци и полицейско преследване по цялата Флеминггатан, нацъфтели като слънчогледи върху металически сивата поляна на дневната светлина. Аника ги вижда да проблясват покрай прозореца на автобуса и усеща онова особено и познато чувство — някаква възбуда, породена от факта, че е показала нещо на света, и то заживява отделно от нея. Статиите ѝ достигат стотици хора, които никога не ще познава, думите ѝ ще пораздат емоции и реакции, за които никога няма да научи.

Пътят до работата минава неусетно в компанията на крещящите слънчогледи.

Една стена във входното фоайе на вестника всяка сутрин се тапицира с шпалти от текущия брой, напомнящи многогласен ентусиазиран хор.

Горе, в новините, усеща промяна в атмосферата, докато се носи през вражески води. Приведената ѝ глава среща не обичайните ледени блокове, а насърчителни, топли погледи. Ето че е пак на ход, завладяла днешния брой, лице, с което трябва да се съобразяват. Всичко старо е забравено, защото деветнайсет часа преди крайния срок на броя нещата са си отново по местата, а авторската ѝ портретна снимка се мъдри на шеста страница.

Загърбва подкупващите погледи на колегите и затваря плътно стъклената врата на кабинета зад гърба си.

Йоран Нилсон, казва си тя, докато съблича горната дреха, смръщена от умора. Роден през 1948 година в Саттаярви, емигрант, професионален убиец от 1969-а. Безсмислено е да го търси в гражданския регистър — трябва да е заличен преди десетилетия.

Почуква раздразнено с пръсти, докато компютърът бавно зарежда, след това въвежда в търсачката „Йоран Нилсон“ и получава неколкостотин резултата.

Толкова много хора из целия свят носят това име. Опитва неколцина напосоки, а след това отива на телефонния указател, за да

провери колко често се среща името в действителност, като минава от една област в друга. В Блекинге са 73-ма, а в Бурос — 55, 205 в Стокхолм и 46 — в Норботен. Няколко хиляди общо за цялата страна.

Трябва да стесни по някакъв начин параметрите на търсенето, да добави някаква дума. И въвежда „йоран нилсон саттаярви“, но без резултат.

Писмото, сега се тя. Маоизъм или левичарски групировки.

Бинго. Маса попадения, като Кристина Нилсон, Мао Дзедун, Йоран Андершон, но все пак — нищо.

Започва да търси снимки на „йоран нилсон мао“.

Четири резултата. Мънички правоъгълници върху екрана, които разглежда с присвити очи. Накланя се напред. Две от изображенията представляват някакво лого, в чийто смисъл не се задълбочава, третото е портрет на самия Учител от дните на Културната революция, качен на нечия начална страница, и най-накрая, черно-бяла снимка на някакви младежи в старомодно облекло. Вглежда се по-внимателно и маркира линк към страница, изготвена от анонимен автор и посветена на младостта му в Упсала. Прочита надписа, който хвърля светлина върху изображението:

След издаване на основополагащата Декларация от 9 април Матс Андершон, Фредрик Свенсон, Ханс Ларсон и Йоран Нилсон са готови храбро да поведат масите в името на Учителя.

Прочита текста втори път, изненадана от донякъде абсурдната религиозност, която навява. После се взира в младежа най-отдясно, скрил рамо зад мъжа до себе си. Къса коса, безлични черти, немного висок. Погледът на тъмните му очи е устремен някъде вляво от обектива.

Връща се към първата страница от сайта, за да установи, че в сървъра има още много снимки от Упсала. Част от тях са правени по време на демонстрации, но повечето са увековечили различни събирания. Разглежда ги всичките, но тъмнокосият младеж на име Йоран Нилсон не се появява повече.

Наистина ли е той? Възможно ли е да се окаже активист от шейсетте години, който може да бъде разпознат и чиито снимки е много вероятно да са се появявали по страниците на тогавашния печат?

Подобни архиви не са били дигитализирани, повечето представляват просто пликове със снимки и изрезки.

Нейният вестник разполага с най-богатата документация в страната. Грабва слушалката и поръчва да проверят дали разполагат с нещо за Йоран Нилсон, свързан с маоистки групи от шейсетте години. Отзовалата се на телефона жена не гори от ентусиазъм.

— За кога? — интересува се тя вяло.

— За вчера — осведомява я Аника. — Спешно е.

— Че кога не е спешно?

— Седя тук с вързани ръце и нищо не мога да направя, преди да ми се обадите.

Въздишката отсреща почти може да се пипне с ръка.

— Ще хвърля един поглед набързо да видя дали излиза с името си — прегледът на всички свързани с маоизма материали ще отнеме седмици.

Аника става и зарейва поглед из помещението на новините, докато чува отговора.

— Съжалявам. Няма Йоран Нилсон, записан като маоист. Имаме двеста-триста други.

— Благодаря за експедитивността — отвърща Аника.

Какви други архиви би могло да има от онзи период и от местата, където маоистите са били активни? *Съперник* излиза в ония години, но е безсмислено да им се обажда. В Упсала Ниа Тиднинг не познава никого. Дали имат вестник в Лунд?

Почесва се ядно по главата.

Ами Люлео?

Набрала е приемната на *Норландски новини*, преди да се усети.

— Ханс Блумберг си взе болничен вчера и нямам представа дали ще дойде на работа днес — казва секретарката, готова да прекъсне разговора.

Внезапен необясним страх обзема Аника. Мили Боже, дано не му се е случило нещо.

— Защо? Нещо сериозно ли?

Секретарката въздъхва така, сякаш има работа с олигофрен.

— Преумора, като при всички ни. Лично аз го отдавам на най-обикновен мързел.

Аника е смутена.

— Шегувате ли се? — пита тя.

— Не ви ли прави впечатление, че всичко живо започна да изнемогва след влизането ни в Европейския съюз? Видиш ли нещо скапано, все е внос от ЕС — хора, отрови, психическо натоварване. Като се сетя само, че и аз гласувах „за“. Изпържиха ни — това е истината.

— Често ли боледува Ханс Блумберг?

— Сега е на половин работен ден. Пенсионира се по болест преди време. Често пъти го няма дори когато трябва да е тук.

Аника прехапва устни. Трябва да се добере до архива на *Норландски новини* час по-скоро.

— Бихте ли го помолили да ми се обади, щом се появи? — Диктува името и телефона си.

— Ако се появи — уточняват отсреща.

Йоран Нилсон, казва си тя, като оставя слушалката и се взира в младия мъж от екрана. Ти ли си това, *Йоран*?

Поправили са машината и сега кафето е по-горещо от всякога. Занася обичайните две чашки в стаята, оставя кофеинът да сгрее мозъка ѝ.

Очите парят от недоспиване. Лежала е в леглото със стиснати клепачи часове наред, докато Томас се върти до нея, стене и се чеше. Смъртта на онзи съветник наистина го изкарва от релси.

Отърсва умората от себе си и продължава да търси „Саттаярви“, за да попадне на страница за някакъв строеж от края на деветдесетте години.

Карта. Навежда се към дисплея, за да открие селцето, като едва успява да разчете миниатюрните надписи около него: Роукуваара, Охтанярви, Компелуслехто.

Не само езикът е друг, казва си тя. *Самата страна е друга, здраво замръзнала, просната през тундрата отвъд Полярния кръг.*

Обляга се назад.

Какво ли е да растеш оттатък Полярния кръг тогава, през петдесетте, в семейство с баща, който е религиозен водач на строга и безумно шантава верска система?

Аника знае, че швейцарската психоаналитичка Алис Милер установила поразителен факт: огромен брой западногермански терористи са деца на протестантски свещеници. Тя съзряла в това

определена зависимост: терористичната дейност при тях е израз на бунт против собственото им строго религиозно възпитание. Същото може да се отнася с пълна сила за Швеция и лестадианството, популярното в северните райони на страната религиозно учение.

Аника разтърква очи. В същия момент вижда забързаната Берит. Напряга сили, за да прочисти съзнанието си, и се измъква от стола.

— Имаш ли минутка време? — провиква се тя от прага на стаята.

Берит сваля шапката и ръкавиците, сгъва шала си.

— Възнамерявам да обядвам по-рано днес. Идваш ли?

Аника излиза от системата, рови в чантата си за портмонето, колкото да установи, че е свършила купоните за храна.

— Трябва ли непременно да сме в стола? — пита тя, докато се оглежда подозрително в непривично сърдечната за нея обстановка.

Берит окачва палтото на рамене и оглажда гънките с длан.

— Можем да излезем, ако много държиш, но току-що минах край Седемте плъха и вътре нямаше жива душа. А долу днес предлагат пържено пиле с кашу.

Аника гризе нокътя на левия си показалец, докато премисля, а сетне кимва.

— Къде си ходила? — пита тя, докато се спускат по стълбите.

— Вървят слухове за реконструкция в кабинета — отвръща Берит, докато бухва с пръсти смачканата от шапката коса. — Няма много време до изборите в ЕС и ако премиерът възнамерява да прави рокади, трябва да ги направи сега.

— И? Кой ще изгърми този път? — пита Аника вече в стола, с розов пластмасов поднос в ръце.

— Ами Бьорнлунд, като начало. Тя е най-скапаният министър на културата, откак се помним. За девет години не си е отворила един път устата с някакво предложение. Говори се, че връщат Кристер Лундгрен от изгнанието в „Шведска стомана — Люлео“. — Берит отваря бутилка слабо алкохолна бира.

— Вярно?

— Ами той всъщност никога не е излизал от съвета, така че министерският пост вероятно винаги го е имало като алтернатива.

Аника кимва. Преди няколко години тя самата е споделила с Берит съображенията си относно оставката на Кристер Лундгрен, показва й документи, от които пределно ясно личи, че министърът на

търговията дори не е бил в Стокхолм в нощта, когато убиха Юсефин Лилеберг. Бил е на среща с някого в Талин, Естония. Среща от толкова деликатно естество, че би предпочел да му отправят обвинение в убийство, вместо да разкрие самоличността на човека, с когото се е срещнал. Според Аника и Берит обяснението може да бъде само едно: Кристер Лундгрен се е жертвал заради партията си. С кого и за какво е разговарял в Талин така и няма да стане известно. И го бе казала на Карина Бьорнлунд.

Сторила бе грешката да се домогне до коментар от Кристер Лундгрен, като разкаже историята на пресекретаря му. Никакъв отговор. Вместо това, Карина Бьорнлунд най-неочаквано стана министър в кабинета.

— Тъпият ми въпрос ѝ отвори пътя към министерския пост — казва Аника.

— Вероятно — отвръща Берит.

— Което означава, че съм лично задължена на цяла Швеция за нищо негодната ни културна политика, нали?

— Именно — съгласна е Берит. — За какво искаше да ме видиш?

— Проучвам миналото ти. Каква е тая Декларация от 9 април?

Берит дъвче с пълна уста и добива замислен вид. Поклаща глава.

— Представа нямам. Защо питаш?

Аника допива водата си.

— Прочетох го в интернет — текст към една снимка. Някакви юноши от шейсетте години искат да вдигнат масите по призива на Председателя Мао.

Берит престава да дъвче и се вторачва в нея.

— Напомня ми за бунтовниците от Упсала. — Остава приборите на масата, прокарва език по устните и кимва сякаш на себе си. — Да, това ще е — допълва тя. — Излязоха с някаква декларация през пролетта на шейсет и осма. Не мога да се закълна, че е точно от 9 април, но наистина проявиха невероятна активност онази пролет.

Засмива се и клати глава, а после взема ножа и вилицата и продължава да се храни.

— Какво? — обажда се Аника. — Кажи.

Берит въздъхва усмихната.

— Нали съм ти казвала как ни заплашваха по телефона във Виетнамски бюлетин? Бунтовниците от Упсала си бяха истински

полуидиоти. Всеки ден провеждаха на конвейер безкрайни срещи на различни места. Започват в един на обяд, за да откарат до след полунощ. Мой приятел отиде веднъж и после каза, че цялата работа няма много общо с политиката, а повече приличала на религиозна оргия.

— Фанатици?

Берит мушва още една хапка в устата си и я прокарва с малко вода.

— Наподобявало нещо такова, да. Поне в очите на някои хора. Всички присъстващи били всеотдайни маоисти. Ставали един по един, за да споделят как мислите на Мао имали въздействието на атомен взрив върху тяхното съзнание и дух. Всяко такова изказване се посрещало с бурни овации. От време на време давали почивка за по някой сандвич с бира, а след това продължавали с лични излияния.

— Какви например? Какво са говорили?

— Цитирали Учителя. Който се опита да вмъкне собствени разсъждения, мигом бивал обвиняван в пристрастия към буржоазния език. Като единствено изключение се допуснало „Смърт на фашистите в редовете на Комунистическата асоциация на марксистите-ленинци“.

Аника се обляга назад в стола, измъква ядка кашу изпод листче маруля и го мята в уста. Дъвче замислено.

— Но нали са и комунисти все пак?

— О, да — отвръща Берит, като бърше брадичка със салфетката. — Само че нищо не дразни бунтовниците повече от мисли, които са досуш като техните. Турбьорн Сефве, който написа блестяща книга за бунтовническото движение, окачествява феномена като „параноично недоволство“. Първа грижа са им плакатите по стените. Ако някой си окачи образ на Ленин, който е по-голям от този на Мао, работата е ясна — чиста контрареволуция. Ако горният ръб на плакат с образа на Маркс или Ленин стърчи мъничко над този на Мао, това стига за обвинение в недостатъчна убеденост.

— Предполагам, че не познаваш активен член на движението с име Йоран Нилсон? — пита Аника и гледа приятелката си с трепетно очакване.

Берит посяга към клечките за зъби и къса пластмасовата обвивка.

— Не. А трябва ли?

Аника поклаща глава.

— Пробва ли в архива? — пита Берит.

— Нищо няма.

Берит смръщва съсредоточено вежди.

— Бунтовниците проведоха голяма първомайска демонстрация в Упсала тогава. Доколкото помня, много широко отразена в печата. Може и той да е участвал.

Аника става с поднос в едната ръка и портмоне в другата.

— Веднага ще проверя. Тръгваш ли?

— Защо не? — отвръща Берит.

Излизат през задния вход на стола и стигат до втория етаж по аварийното стълбище, а оттам, по тесен коридор — право в огромното помещение на архива. Всичко отпечатано някога във *Вечерна поща* и *Сутрешни новини* през последните сто и петдесет години се съхранява тук.

— В дъното, ляво — обажда се Берит.

Откриват сутрешните издания от май 1968 г. за около минута. Аника смъква подвързана папка от горната полица и става цяла в прах и мръсотия. Кашля и гърчи лице в гримаса.

Втори май 1968 г.: цялата първа страница отразява демонстрацията на революционерите в Упсала от предния ден. Аника се вира внимателно.

— И тия тук са твоите революционни бунтовници? — пита тя невярващо. — До един приличат на най-обикновени хлапаци от средната класа.

Берит прокарва длан по пожълтелите вестникарски страници. Те шумолят тихичко под допира на сухите ѝ пръсти. Един от тях се задържа върху стриганата глава на ръководителя.

— Това е предназначено — казва тя. — Идеята е да приличат колкото се може повече на обикновени хора. Опитаха се да създадат определен образ на социалистическия работник, но май не им се удаде. В крайна сметка се примириха с прилично сако и бяла риза. Казвам ти, пълни идиоти са тия от Упсала.

Обляга се назад, върху шкафа, и вперва празен поглед в тавана със скръстени на гърди ръце.

— През първата седмица на май хиляда деветстотин шейсет и осма обща стачка сковава цяла Франция — продължава Берит. — Един милион демонстрираха срещу капиталистическото управление в

Париж. В желанието си да изразят солидарност с френските другари една петъчна вечер бунтовниците проведеха революционен митинг на крепостния хълм в Упсала. Група от Бюлетина отидохме — беше ужасно.

Тя поклаща глава и вперва поглед в пода.

— Имаше много народ. Бунтовниците допуснаха грешката да я карат както си знаят, както са свикнали при вътрешните си сборища: четене на притчи от тяхното свето писание. Да, но повечето присъстващи бяха най-обикновени хорица и реагираха както можеш да си представиш — смехове и дюдюкане.

Аника е заинтригувана от историята и прави стъпка напред.

— Какви писания?

— От Мао, разбира се. Плюс памфлета *Да живее победата на народната война!* От Лин Бяо, Шестнайсетте точки на ККП за културната революция... Бунтовниците зарязаха всички задръжки по време на този митинг, а когато множеството не ги подкрепи, приложиха обичайната си тактика — дивашки, разюздани филипики. — Берит поклаща глава при спомена. — Като пряка последица от този митинг обикновените леви организации загубиха правото свободно да продават *Искра* и *Виетнамски бюлетин*. Разпознаваш ли твоя Йоран?

— Ще трябва да остана и да почета малко — отвърща Аника, като придръпва паянтов стол.

— Е, знаеш къде да ме намериш, ако ти притрябвам — заключава Берит и я оставя сред прах и хартия.

Телефонният звън кара Ане да подскочи. Тиква бързешком бутилката в чекмеджето и го заключва, преди да вдигне слушалката.

— Какво си направила на Силвия вчера? — Гласът на Мехмет е измамно спокоен, но Ане го познава, усеща врящата токсична лава под гладката повърхност.

— Много по-логично звучи въпросът тя какво търси в детската градина на дъщеря ми — отвръща Ане, докато светът наоколо се разбива на малки парченца. Гняв и отчаяние карат небето отвън да причернее.

— Не можем ли поне да се държим като възрастни? — Жегата в гласа отсреща се засилва.

— И какъв точно план за възрастни си имал предвид вчера? Да се изтъпая в градината и да установя, че Миранда я няма? И какво следва да си помисля? Че детето ме изоставя, понеже предпочита да е със Силвия? Или че са го отвлекли?

— Започваш да ставаш смешна. — Вече не е в състояние да скрива гнева си.

— Аз ли съм смешна? — крещи Ане в слушалката и се изправя на крака. — Смешна съм значи? А ти какво си въобразяваш с идиотското си семейно ядро? Най-напред се изтърсваш с намерението да ми отнемете родителските права, ти и новият ебалник, после тя се пробва да отмъкне детето от градината. Абе, вие луди ли сте? Или се опитвате да ме тероризирате?

— Я се успокой — казва Мехмет, а от линията лъхва студ. Парещият гняв е заменен от мразовита злоба; ухото ѝ се смръзва и вкочанява.

— Върви на майната си! — пожелава му тя и трясва слушалката.

И остава така, втречена в телефона. Той звънва почти мигновено.

— Значи Миранда е вече само твоя, така ли? А какво стана с прекрасните ти идеи за обща отговорност? Високопарните теории за

споделено родителство, за принадлежност на детето към колектива, а не към отделната личност?

Ане Снапхане отново се отпуска върху стола. Трудно ѝ е да осъзнае как е засмукана в това вонящо тресавище на горест и ревност, място, в което всеки удар под пояса е позволен. И нищо не може да стори, вече е тук, пленница от подвижни пластове, опита ли да се бори, само ще стигне по-бързо дъното.

— Млъкни! — зъби се тя. — Кой кого предаде? Кой кого изостави? Кой забърка тая каша? Бога ми, не съм аз.

— Силвия рева цяла вечер. Нищо не е в състояние да я утеши — казва Мехмет, а плачливият му глас я докарва до бяс.

— За Бога! — кресва Ане. — Аз ли съм виновна, че има слаби нерви!

Мехмет замълчава, колкото да поеме дъх. Готов е за атака по целия фронт.

— Силвия казва, че си я съсипала, но искам да ти кажа нещо, Ане: ако се опиташ да ми съсипеш и семейството, не отговарям за действията си.

Ане усеща белите си дробове като изстискани, всичкият кислород е изтеглен от мозъка.

— Ти да не ме заплашваш? — процежда тя. — Да не си се побъркал? Наистина ли си изпаднал чак дотам?

Дължината на линията започва бързо да нараства, върти и суче из тресавището, а когато проговаря отново, гласът на Мехмет идва от светлинни години разстояние.

— Добре — казва той, — щом така искаш.

Настъпва внезапна тишина, край, няма вече разговор. Всичко наоколо изведнъж замира и закипява. Ане се обляга върху бюрото и заригава.

Аника е обзета от нарастващо безпокойство, докато катери стълбите обратно, към новините. Ровенето из старите вестникарски папки не ѝ е донесло нищо друго, освен мръсни ръце и прах по дрехите. Политическият климат на времето остава без адекватно покритие от страна на тогавашната преса. Всеки следващ ден е просто

ново заглавие. Тогава, както и сега, има реклами за публикуване, материали за написване, полицейски разследвания за проверка.

Композицията и качеството на печата от шейсетте са под всяка критика — грапави букви, зле отпечатан снимков материал. Добре, че не е работила в редакция тогава.

Но всяко време има своите идеали, казва си тя на път за стъклената стаичка. Човек живее в своето време, така както живее на определено място, а тя е сигурна, че шейсетте години нямаше да ѝ харесат.

А двайсет и първият век наистина ли ѝ се нрави?

Чува телефонен звън и забързва крачка.

— Разбрах, че ме търсите — казва Ханс Блумберг от *Норландски новини*.

— А, много се радвам, задето се обаждате — отговаря Аника, докато придърпва вратата зад себе си. — Как сте?

Миг на изненадано мълчание.

— Защо питате?

Аника сяда на мястото си, на свой ред изненадана от неприязнения тон на събеседника.

— Секретарката каза, че сте болен и се притесних.

— Ах, да, нежната женска загриженост — отзовава се Ханс Блумберг и сега вече звучи познато. Аника не успява да сдържи една усмивка, докато си го представя, седнал облечен в жилетка пред очукано бюро с дъска за бележки над него, с детската рисунка и напомняне да издържи до пенсия.

— Нищо сериозно, надявам се — продължава Аника и се протяга назад в стола.

— Не, не — отвръща архиварят, — всичко си е наред. Само дето ми е изтекъл срокът на годност, но сигурно ще ме подържат в хладилника още някое време, преди да ми бият шута.

Усмивката ѝ повяхва, докато го слуша. Бодряшкият тон не успява да прикрие дълбокото разочарование.

— Хайде, де! — възкликва весело Аника, предпочела да не го забележи. — В моите уши звучите като кипнало вино.

— Друго си е столичанката — винаги ще оцени истинския мъж. С какво мога да помогна на младата дама?

— Общ въпрос с още по-отдавна изтекъл срок — отвърща тя. — Опитвам се да се добера до информацията относно млад мъж от Саттаярви, който е живял в Люлео в края на шейсетте и може би е работел в църквата. Казва се Йоран Нилсон.

— Мъртъв? — пита Ханс Блумберг, докато химикалката му дращи по хартията.

— Надали.

— Значи, оставяме без внимание скъпите покойници. Какво за него?

— Каквото и да е. Дали е печелил състезание по танци, демонстрирал против империализма, обрал банка или сключил брак.

— Йоран Нилсон, значи? Нямахте ли някое по-обикновено име?

— Рових къде ли не, но — нищо.

Отсреща се чува силен стон. Аника почти го вижда как улавя с две ръце бюрото и се надига.

— Може да отнеме няколко минути — казва мъжът и това е най-безочливата лъжа за деня.

Аника успява да се запознае обстойно със съдържанието на няколко уебстраници, да изчете сума обяви за продажба на усамотени къщи около Стокхолм, да се влюби в една току-що построена в Юршхолм и предлагана за мизерните 6,9 милиона. Отива да си вземе кафе, бъбри известно време с Берит и прави опит да се свърже с Томас по мобилния, а линията оживява отново едва след като оставя съобщение за Ане Снапхане.

— Правил съм и по-лесни издирвания — въздъхва дълбоко Ханс. — Имате ли представа колко Йоран Нилсон са се подредили в документацията?

— Седемдесет и двама и половина — отвърща Аника.

— Точно. А единственият от Саттаярви, когото успях да изровя, беше в раздела за сватби.

Аника вдига вежди и усеща как надеждите ѝ помръкват.

— Сватби значи? Онова нещо, дето свещениците са правели в църквите преди три века, когато хората са се женели?

— Ами какво да ви кажа. Всъщност си е задължително чак до седемдесет и трета, но за църквата сте права. Обявява се три поредни недели преди церемонията, за да са доволни и щастливи всички.

— И какво пише във вестника?

Ханс Блумберг се замисля за миг.

— В ония времена са поддържали специална рубрика. Изрезката е от дваисет и девети септември шейсет и девета. Да ви я прочета ли?

— Да, моля.

— Църковният секретар Йоран Нилсон, роден в Саттаярви, понастоящем жител на Люлео, и ученичката Карина Бьорнлунд, родена и живееща в Карлсвик. Бракосъчетанието ще се състои в Общината на Люлео, петък, дваисети ноември, в два следобед...

Химикалката бяга по листа, докато се опитва да следва темпото му, а кожата ѝ настръхва. Едва диша. *Мили Боже! Какво става тук? Не може да бъде!*

Налага си да не се вълнува чак толкова — още не. Не може да е сигурна, преди да провери.

— Господи! — проговаря Аника с дрезгав глас. — Много, много ви благодаря. Направо сте скъпо шампанско.

— За вас — винаги готов, уважаема. Едно телефонче и готово.

Двамата затварят и Аника се изправя. Това е то! Мисълта ѝ тече светкавично. Приток на кръв бучи в ушите. Изскача в новините с разтуптяно сърце, но до спортния отдел вече се е овладяла, разбрала е, че на практика не разполага с нищо. Все още. Взема чашка кафе от машината и бърза към Берит.

— Откъде е министърът на културата?

Берит отлепя поглед от дисплея с кацнали върху края на носа очила.

— Норботен, Люлео, ако не се лъжа.

— Да не е от някакво място, наречено Карлсвик?

Берит смъква очилата и отпуска ръце в скута.

— Де да знам. Защо?

— Сега къде живее?

— Някъде из северните предградия.

— Омъжена?

— Живее с някакъв. Няма деца. Какво ти е влязло в ума?

Аника се полюлява на пети и пръсти, отърсва шумотевицата от главата.

— Просто питам. Трябва да проверя едно старо съобщение за брак.

— За брак? — повтаря като ехо Берит, докато Аника я напуска.

Обратно в стаичката, тя сяда пред екрана и чака пулсът ѝ да се успокои. Сетне вдига ръце и ги оставя бавно да разкрият истината.

Започва с официалния сайт на правителството и зарежда PDF файл за министъра на културата. Появява се физиономията на Карина Бьорнлунд, изкривена в усмивка и придружена от сведения относно поверените ѝ ресори: културно наследство, изкуство, печатни издания, радио и телевизия, верски общности.

В биографичния раздел е отбелязано, че е родена през 1951 година и израсла в Люлео, а сега живее с партньора си в Книвста.

Нито дума за Карлсвик, отбелязва Аника и кликва върху връзката с информационната страница.

Търси на Карина Бьорнлунд Книвста в данните от общо преброяване и намира един резултат — родена през 1951 година жена. Отива по-нататък, към името на общината, в която е родена.

Долен Люлео.

Засмуква буза, дланите я засърбят. Трябва да рови по-надълбоко. Влиза пак в търсачката и прави обща проверка на Карлсвик и Долен Люлео. Излизат деветнайсет резултата. Най-отгоре се мъдри житейската история на един точилар, някой си Олоф Флак от Хелестрьом (1758–1830), днес в община Норферден, Питео. Аника задълбава в неговата страница, за да установи, че сред потомците на точиларя има някаква Беда Маркстрьом, родена през 1885 година, която се установява в Карлсвик, Долен Люлео.

Търси карта и намира мястото.

Карлсвик е селце край самия Люлео, отвъд реката.

Обляга се назад и чака информацията да попие в съзнанието. От това я засърбява главата, устата ѝ пресъхва, пръстите барабанят нервно по бюрото. Нахвърля основното в бележника, а сетне набира вътрешния номер на главния редактор.

— Имаш ли минутка време?

Залата за конференции на седмия етаж във Федерацията на областните управи мирише на спарено. Кафеени изпарения и воня от угарки се смесват с миризма на пот от мъже на средна възраст с вълнени сака. Томас обърсва чело. Несъзнателно пъха показалец под възела на вратовръзката и го разхлабва за повече въздух.

Това е първото събиране на работната група, което означава, че още няма структуриране и йерархия. Първоначалното всеобщо доброжелателство преминава постепенно в маркиране на територия и това става все по-ясно с напредване на времето. Ще е нужен поне още един заседателен маратон, преди да постигнат нещо съществено.

Съвместният конгрес на Федерацията на областните управи и Съюза на общините, проведен през юни в Норщюпинг, трябваше да разгледа един твърде сложен и много важен проблем. Двете групировки щяха да вървят всяка по свой път, но при няколко съвместни сесии. Главният въпрос е дали да се слоят. Общата и главна тема на конгреса бе „Гражданинът и бъдещето“.

Томас отваря широко очи, взира се в програмата.

Нямаше как да го избегне. София е с него навсякъде. Съзира я между редовете на предложенията за дългосрочни програми, чува токчетата ѝ да потропват из документацията за сътрудничеството и по разпратената до членовете на Федерацията на общинските управи информация за конгреса.

Томас се обляга назад, заслушан в дългия списък директиви, четен от директора по комуникациите, оставя погледът му да обхожда участниците.

София в костюм на тъничко райе и копринена блуза, разпуснала ябълкови коси, стои край прозореца. София с дантелен сутиен и полуотворени устни, облегната върху черната дъска. София без гащички, яхнала проекционния апарат.

Прокашля се и клати глава в опит да върне мислите си към действителността.

В отдалечения край на масата седи директорът по информационните въпроси, който е председател на работната група и един от отговорниците за цялостния ход на проекта. Сътрудниците, натоварени с организационните и административни задачи, доливат кафе по чашите и се суеят около бързо втвърдяващите се сладки. Останалите са се събрали в близост до прозорците, притиснали здраво гърбовете на саката си към облегалките, напрегнали сили да не проличи колко много им се ще да се прозеят.

Неговата действителност. И тази на София.

Какво ли прави Аника в момента? Какво знае той за нейната действителност?

Без изобщо да разбере как точно става и какво е казано до момента, заседанието приключва сред скърцане на столове и шум от облекчени гласове. Той се мобилизира и започва безмълвно да събира нещата си.

— Самюелсон — чува се глас отгоре и Томас вдига бързо поглед.
— Как върви работата с Федерацията на областните управи?

Томас се изправя и разтърсва ръката на директора по информацията, усетил мозъка си да се втвърдява, а думите му засъхват по устните. Какво се очаква да отговори, мама му стара?

— Ами — започва Томас, като преглъща шумно, — доста добре.

— Някакви по-сериозни търкания?

Скрива ръце, за да не види, че се изпотяват.

— Докато работата ни е обединена за общи цели и в нея вземат участие достатъчно много независими фактори, всичко ще бъде наред — заявява Томас и сам се чуди какво означават думите му.

— Тази София Гренборг, що за птица е?

Въпросът изтласква навън и последната глътка въздух от дробовете му. Отваря уста, но не е в състояние да произнесе ни дума.

— Ами как да ви кажа, нищо й няма — чува най-накрая собствения си глас. — Малко е задръстена. От голямото добрутро — цял живот глезотии...

Директорът го поглежда с изненада.

— Искам да кажа, как се работи с нея. Не се ли опитва да прокара интересите на Федерацията за наша сметка?

Притеснен, Томас усеща, че се изчервява. Ама че излагация.

— Всичко ще е наред, докато не свалим гарда — заявява той. — Не можем да си позволим тяхно превъзходство, та засега малко се понагаждаме предконгресно, ако мога така да се изразя...

Шефът кимва с разбиране.

— Ясно. Знаеш ли какво, ще можеш ли да нахвърляш едно обобщение, отчасти както виждаш нещата ти, но най-вече от гледна точка на структурите по места — само по-бързичко, а?

— Разбира се — отвърща Томас и оправя възела на връзката си. — Кажете какво точно желаете и почвам веднага.

Директорът по информационните въпроси го блъсва игриво с юмрук в рамото.

— Точно това исках да чуя — казва той и отплава през помещението.

То бързо опустява, а Томас затваря куфарчето си. Как върви работата с Федерацията на областните управи? Тая София Гренборг що за птица е наистина?

Томас загърбва тези мисли, взема куфарчето и се устремява решително към асансьорите.

Коридорът пред неговия кабинет е смълчан и унил, изпъкналата шарка на стените е изкривена от светлината, която пръскат на струи лампите от тавана. Той се шумгува в кабинета, затваря вратата и се тръшва върху стола пред бюрото.

Не може да кара повече така. Защо изобщо позволи да се стигне дотук? Да заложи на карта всичко, за което се е борил дълги години. Всички връзки със семейството му и с неговите работодатели се обезсмислят, ако се разчуе, че дели легло с Федерацията на областните управи. Приковава поглед върху снимката на Аника с децата, поставена тук в сребърна рамка лично от него и лично от него заснета по време на седемдесетия рожден ден на леля му миналото лято. Тя не отразява действителността. Децата са издокарани и леко позират, Аника е с рокля до коленете, която омекотява ъгловатото ѝ тяло. Косата си е сплела на плитка, виснала укротена като бич през гърба ѝ.

— Това говори много за начина, по който искаш да ни виждат останалите — отбелязва Аника, когато разбира коя снимка е избрал за бюрото си.

Тогава не ѝ отговаря, твърдо решен да не захваща поредния спор, който не води доникъде. За него е важно как го възприемат другите,

така е. Да не се обръща внимание на това е безотговорно и глупаво. Аника е на точно противоположното мнение.

— Не може всички да те обичат — заявява тя. — Много по-добре е да защитаваш възгледите си, отколкото да се докарваш пред цял свят.

Прокарва пръст по твърдата матирана повърхност. Нокътят му се задържа върху гънката на гърдата ѝ.

Настоятелният звън на вътрешния телефон го кара да подскочи.

— Имате посетител. София Гренборг от Федерацията на областните управи. Ще слезете ли да я вземете?

Усеща пот да избива по челото и подмишниците.

— Не — отвръща Томас, — тя знае пътя. Пуснете я.

Оставя слушалката, става и прекосява стаята, открехва вратата, обръща се и я оглежда, сякаш за първи път стъпва на това място. Решава да се облегне прав на бюрото, кръстосал нозе и ръце, заслушан за стъпки отвън. Чува единствено ударите на собственото си сърце, опитва да се ориентира в чувствата си, но изпитва само безкрайно объркване.

Не знае какво точно усеща. Пълен е с очакване, но и със срам. Жадува я, но и мрази.

Долавя шум от стъпки, такъв, какъвто само нейните оставят — ехтят в смълчания коридор, ведри и щастливи.

Тя отваря широко вратата и влиза, а очите ѝ греят, пълни със свян и колебание, които топлотата на погледа не е в състояние да скрие.

Томас тръгва насреща ѝ, угася главната лампа и я привлича към себе си, като затваря вратата с крак. Целува я силно, като обезумял, устата ѝ е топла и нагарча, взема гърдите ѝ в шепи, докато нейните длани се пъхат под колана му отзад.

Двамата се задъхват един другиму в устата, събличат се и лягат върху бюрото, а настръхналата от химикалки и моливи чаша ги боде болезнено и той я смята на пода заедно с всичко останало, тя го възсяда, погледът ѝ търси неговия, устните ѝ трептят подпухнали. Внизва се в нея, сякаш е топло масло, отмята глава и затваря очи, а тя започва бавни движения. Те карат тялото му да литне. Когато приближава оргазмът му, отваря широко очи, а погледът им се забива право в лицето на Аника, чието изражение не съумява да прикрие

неприязънта към милото семейно тържество, което е принудена да изтърпи.

Томас не успява да сдържи вика си на финала.

В последвалата тишина ясно долавя монотонния шум от климатика, звънтенето на стоманени въжета откъм асансьорната шахта, самотните вопли на някакъв изоставен на друг етаж телефон, който не млъква и не млъква, и не млъква.

— Ние сме луди — шепне София Гренборг в ухото му и той не може да не се засмее. Да, луди са и той я целува и се изправя, а тя се катурва настрани и от нея изтича нещо право върху документацията по проекта.

Обличат се бързешком, кикотят се и гласят опипом. После застиват, притиснати един към друг, обгърнали се през кръста, вперили засмени погледи един в друг.

— Благодаря ти за днес — обажда се София и го целува по брадичката.

Той улавя устата ѝ, захваща езика.

— Аз ти благодаря — отвърща задъхано Томас.

Тя облича палтото, взема куфарчето за документи и понечва да тръгне, но внезапно застива.

— Боже, за малко да забравя за какво съм дошла.

Той седи в стола си, опънат назад, налегнат от дрямка, която го спохожда всеки път след секс. София полага куфарчето върху бюрото, отваря го и вади папка с логото на правосъдното министерство.

— Този следобед се видях с Крамне и направихме преглед на плана за действие. — Усмихва му се с почти кравешки израз на лицето.

Томас усеща собствените си черти да се стягат, дрямката го напуска.

— Какво? Нали аз трябваше да го направя?

— Той ме извика. Не можел да те намери, понеже ти беше на събрание. Прегледай нещата и се обади утре по-рано.

Томас поглежда часовника си.

— Трябва да взема децата. Не знам дали ще успея тази вечер.

София примигва, а носът ѝ сякаш пребледнява.

— Добре. — Гласът става по-тих и остър. — Обади се когато можеш.

Обръща се на пети и излиза от стаята, като хлопва вратата зад гърба си. Томас остава върху стола, усетил внезапно втвърдяване в слабините.

Как вървят работите с Федерацията на областните управи? Тая София Гренборг, що за птица е?

Навежда се над бюрото, събира документите по проекта и ги запраща в коша. Остава резултата от работата на София Гренборг с министерството до чашата с химикалки и бърза към детската градина.

Краката на Аника вече изтръпват върху един от неудобните столове в приемната пред кабинета на Андерс Шюман, когато главният редактор най-после отваря и я пуска вътре.

— Разполагам с десет минути — уведомява я той и обръща гръб, преди да е отговорила.

Тя се изправя, като се мъчи да върне малко живот в краката си, изпълнена от необяснимо неудобство. Следва широките плещи на Шюман в кабинета, пристъпва неуверено по люлеещия се под. Дразни я опитът му да я пришпорва. Тръшва се в един от столовете за посетители и разполага бележки върху някаква диаграма, оставена на бюрото му.

Главният го заобикаля бавно и се отпуска върху скърцащия стол. Обляга се назад.

— Не се отказваш от терористичната линия, значи — отбелязва той, като склучва ръце върху корема си.

— Попаднах на крайно противоречива информация — казва Аника, забила поглед в бележника, за да установи, че е отворен на друга страница. Бързо го придърпва към себе си, трескаво листи малката книжка, за да открие току-що нахвърляните бележки. Главният въздъхва.

— Направо ми разкажи — обажда се той и Аника отпуска бележника в скута си. Бори се с неудържимо усещане, че пада към пода, който се люшка като обезумял.

— Името на терориста е Йоран Нилсон — проговаря Аника. — Роден е в Саттаярви край река Турне през четирийсет и осма, син на лестадиански пастор.

Взема записките и ги прелиства.

— На деветнайсет отива в Упсала и записва теология, присъединява се към Революционното движение през пролетта на шейсет и осма и става маоист. Зарязва учението и се връща в Норботен, където работи за църквата. Присъединява се към маоистка група в Люлео под кодовото име Рагнвалд, но, изглежда, загубва вяра, понеже се жени с граждански ритуал. По един или друг начин е свързан с диверсията във F 21, макар полицията да смята, че не е участвал лично. Изчезва от Швеция на осемнайсети ноември шейсет и девета и оттогава не са го виждали. Сватбата, която е насрочена за двайсети ноември в Общината на Люлео, само два дена след нападението, е отменена.

Шюман кима бавно.

— Заминава за Испания, където става професионален убиец на ЕТА — допълва той, загледан към разтворения върху допълнителна масичка вестник.

Аника вдига ръка и притиска здраво и двата крака към пода, за да запази равновесие.

— Интересното тук е F 21 — казва тя.

— Не каза ли, че в този случай полицията не го брои. Че не той е провел операцията?

Тя преглъща и кимва безмълвно.

— Кой тогава гръмва самолета? — пита Андерс Шюман с безучастен глас и все така скръстени ръце.

Тя продължава да мълчи известно време, а най-накрая казва:

— Карина Бьорнлунд, министърът на културата.

Главният редактор не трепва. Ръцете му остават една връз друга над копчетата на ризата, тялото му запазва същия ъгъл, очите са като стъклени, но въздухът в помещението изведнъж посивява, дишането се затруднява.

— Предполагам — проговаря Шюман след безкрайна пауза, — че си се снабдила с дяволски непоклатими доказателства за подобно обвинение.

Аника прави опит да се засмее, но от гърлото ѝ изригва кух кикот.

— Не точно, но тя наистина изглежда най-вероятният извършител.

Шюман се надига внезапно, привел тяло напред, за да използва бюрото като опора, става и тръгва през помещението, без да поглежда Аника.

— Не съм сигурен, че искам да го чуя.

Аника почти е станала от мястото си, за да го последва, но стаята внезапно застава под наклон. Тръшва се обратно на стола и взема записките си.

— На местопрестъплението са открити следи от обувки трийсет и шести размер. Трябва да са оставени или от дете, или от дребна жена, като от тези две алтернативи втората е много по-вероятна. Жените рядко се захващат с тероризъм, освен ако не са с мъжете си. Рагнвалд планира операцията, а годеницата му я провежда.

Шюман преустановява неспокойния си ход и обръща лице към нея, отпуснал ръце покрай тялото.

— Каква годеница?

— Двамата са на път да се оженят, църковният секретар Йоран Нилсон от Саттаярви и Карина Бьорнлунд от Карлсвик. В общинската служба на Долен Люлео. Проверих всички Йоран Нилсон и Карина Бьорнлунд в националния адресен регистър и само тези двама отговарят на всички показатели.

— Терористът и министърът на културата?

— Терористът и министърът на културата.

— Дето ще се женят два дена след атентата?

Аника кимва, без да сваля поглед от видимо смаяния си шеф, а подът отдолу е отново неподвижен.

— Откъде знаеш?

— От едно съобщение за сватбено тържество, публикувано в *Норландски новини* по-малко от четири седмици преди нападението.

Андерс Шюман скръства ръце, започва да се люлее на пети и забива поглед в тъмните прозорци към руското посолство.

— И ти си напълно сигурна, че през есента на шейсет и девета година Карина Бьорнлунд е възнамерявала да се омъжи за човек, който ще се превърне в професионален убиец?

Тя се прокашля и кимва, а главният продължава да нарежда.

— И нашият министър на културата унищожава държавна собственост, убива редови войник и ранява втори заради едната любов?

— Не знам точно, но звучи логично — отвърща Аника.

Главният редактор се връща при бюрото и предпазливо сяда.

— На колко е била тогава?

— На деветнайсет.

— И е живеела с тоя човек?

— Все още е била регистрирана на адреса на родителите си, в Карлсвик.

— С какво се е занимавала?

— В съобщението пише, че е ученичка.

Андерс Шюман взема химикалка и написва нещо в ъгълчето на диаграмата.

— Знаеш ли — започва той, — през живота си не съм чувал чак такава дивотия.

Пуска химикалката да падне. Шумът от досега на леката пластмаса с хартията закънтява в смълчаната стая, подът под Аника се разтваря и тя потъва.

— Радвам се, че идваш с тази информация при мен — продължава шефът. — Надявам се, че не си споделила цялото това безумие с друг?

Аника усеща жегата да пълзи по лицето, завива й се свят.

— Не съм — прошепва тя.

— Нито с Берит? Или Янсон?

Гледа я изпитателно няколко секунди, а после се изправя в стола.

— Това е добре. — Извърща поглед. — Отсега нататък няма да се занимаваш изобщо с тероризъм. Няма да отделиш нито минута повече на Карина Бьорнлунд или онзи проклет Рагнвалд, на която и да било експлозия в Люлео или някъде другаде. Ясно ли е?

Тя се дръпва назад върху облегалката, далеч от дъха му, който отново усеща съвсем отблизо.

— Но не си ли струва поне да проверя? — обажда се тя.

Андерс Шюман я поглежда с такова удивление, че й припарва в гърлото.

— Да провериш дали най-търсеният терорист в Швеция през последните три десетилетия няма да се окаже съвсем случайно недорасла гимназистка от селце в Норботен, която още живее с мама и тате, а след това става министър в едно социалдемократично правителство?

Аника диша учестено през уста.

— Дори не съм ходила в полицията...

— Още по-добре, мама му стара.

— Те сигурно са я разпитвали тогава. Може да има свършено друго обяснение...

Ядно жужене откъм интеркома я прекъсва.

— Херман Венергрэн е тук — съобщава секретарката на Шюман по прациящата линия.

Главният редактор стига с три широки крачки до интеркома, за да натисне бутона.

— Покани го да влезе.

Отпуска бутона и хвърля към Аника поглед, с който я осъжда на гибел.

— Не искам и дума повече да чувам по този въпрос — заявява той. — Махай се.

Аника става, изненадана от факта, че още не е рухнала на пода. Грабва бележника с чужди ръце и вперила поглед към вратата в края на дълъг тунел, тръгва опипом нататък.

Андерс Шюман гледа как се затваря вратата зад гърба на Аника Бенгтзон, а в червата му натежава разочарование. Колко жалко. Аника е толкова усърдна и задълбочена, толкова амбициозна. Но явно излиза извън релси. Загубила е напълно усет за реалността и живее в измислен свят на терористи в правителството и професионални убийци, преследващи местните политици в Йостхамар.

Трябва да седне. Обръща стола срещу собственото си отражение върху притъмнените стъкла на прозореца, напънга очи, за да различи очертанията на бетонните постройки под руския флаг.

Какви са неговите задължения в дадения случай? Дали да се обади в отдел кадри? Представява ли Аника Бенгтзон заплахата за себе си, или за околните?

Вижда се да преглъща, седнал безпомощен край служебното бюро.

Не забелязва склонност към самоубийство, нито признаци за предстоящо насилие. Единственото нещо, за което е сигурен, е, че повече не бива да се разчита за достоверност на статиите ѝ, а на него му плащат, за да се справя с подобни ситуации. Бенгтзон трябва да се държи изкъсо, а това е както негово задължение, така и на останалите редактори.

Жалко, казва си отново той. А бяха времена, когато никой не може да ѝ стъпи на малкия пръст, стане ли дума да се изрови нещо интригуващо.

Вратата се отваря енергично и в стаята нахлува Херман Венергрэн, както обикновено, без да чука.

— Винаги е добре да се избират битки, които ще бъдат спечелени — отбелязва председателят на борда през зъби, като пуска чантата си върху софата. — Може ли малко кафе?

Андерс Шюман се привежда напред, натиска бутона и моли секретарката да донесе две кафета. След това става, изправя гръб и бавно тръгва към седналия все още с върхна дреха Венергрэн, без да знае какво да очаква от това непредизвестно посещение.

— Лош ден на бойното поле? — пита домакинят, докато присяда от другата страна на масичката.

Председателят на борда опипва ключалката на своята чанта и ноктите му драскат метала с неприятен за ухото дразнещ шум.

— Веднъж печелиш, веднъж губиш — отвърща неопределено той. — Добрата новина за теб е, че май печеля на твоя фронт. Току-що идвам от среща в Асоциацията на вестникарските издатели. Предложих те за следващ председател от Нова година. Старият не свърши никаква работа, така че бе налице общо съгласие за необходимостта от промяна, а моето предложение срещна изненадващо слаба съпротива. Никой не възрази сериозно, нито от издателите, нито от директорите.

Венергрн изглежда истински изненадан.

— Може би са били в шок от предложението — обажда се Шюман, докато секретарката му внася поднос, отрупан с чаши и бисквити.

— Не мисля така — отвърща председателят, като грабва една бисквита с джинджифил, преди подносът още да е допрял масата. — Изпълнителният директор те нарече колективен капиталист. Имаш ли представа какво иска да каже?

— Зависи от това дали тонът е бил положителен, или не — избягва отговора Шюман.

Херман Венергрн отпива предпазливо от кафето със свити устни и вирнато кутре. Сръбва малка глътка и казва:

— Възможно е останалите групи да набират сили. Още е рано да отваряме шампанското, но ми се струва, че ще съумея да те прокарам. А седнеш ли един път на председателското място, искам още при първото заседание да повдигнеш един въпрос, който е от първостепенно значение за нашите собственици.

Андерс Шюман се обляга назад в стола, напрегнал всички сили, за да запази безучастен израз на лицето, докато истинската причина за това издигане започва да се очертава кристално ясна в съзнанието му: от него се очаква да стане инструмент за въздействие от страна на собствениците върху решенията на уж безпристрастния и аполитичен форум, какъвто се предполага, че е Асоциацията на вестникарските издатели.

— Разбирам — проговаря безстрастно той. — И какъв е въпросът?

Венергрэн дъвче бисквита с карамел.

— Телевизия Скандинавия — съобщава той и бърсва няколко трохички от тъгълчетата на устата си. — Наистина ли ще допуснем американски капитали в нашите честоти без предварителни сериозни дебати?

Вторият фронт, казва си Шюман — там, където губим. Старчето е истински разтревожено.

— Мислех, че въпросът вече е бил обсъден на всички инстанции — проговаря той, без да е сигурен дали трябва да се подразни от опита да бъде манипулиран като лобист, или да се престори, че му харесва.

— Е, да, разбира се — отвърща Херман Венергрэн и бърше пръсти със салфетка. — Колко статии имаме по въпроса във *Вечерна поща*?

Андерс Шюман се изправя, вместо да повиши глас, и сяда зад бюрото си.

Никога до този момент семейството собственик на вестника не е оказвало натиск върху него да пише по въпроси, засягащи икономическите им интереси. Мигом разбира колко значим и болезнен за тях трябва да е този за пускането на американския телевизионен канал.

— Предпоставка за спечелване уважението на гилдията е при всякакви обстоятелства да следвам критична и независима линия спрямо интересите на собствениците — казва той, като взема безцелно една химикалка.

— Естествено — отвърща Херман Венергрэн и става на крака. Взема чантата и закопчава палтото си. — Независима в очите на всеки външен наблюдател. Но ти не си глупак, Шюман. Много добре знаеш за кого работиш, нали?

— За журналистиката — казва Андерс Шюман, усетил, че започва да се нервира. — За истината и демокрацията.

Херман Венергрэн изпуска уморена въздишка.

— Да, да. Само че ти е ясно и какъв е залогът, нали? Как, по дяволите, можем да се отървем от Телевизия Скандинавия?

— Като не допуснем да получи лиценз — отвърща начаса Шюман.

Венергрэн въздъхва с облекчение.

— Очевидно. Само че как? Вече опитахме какво ли не. Правителството не се поддава. Този американски консорциум отговаря на абсолютно всички изисквания за цифрова мрежа. Предложението влиза в парламента идния вторник, а Министерството на културата няма да седне да променя изискванията само защото на нас ни е кефнало.

— Толкова скоро? — учудва се Шюман. — Значи, работата е опечена?

— Цялата предварителна процедура е отдавна приключила, но нали знаеш каква е министър Бьорнлунд? При нея поначало е трудно да стане каквото и да било, да не говорим за навреме. Проверихме в парламентарната служба по печата — още не са получили решението.

Шюман свежда поглед към бюрото и мярва с крайчеца на окото написаното върху диаграмата, докато мисли колко строг да се покаже спрямо Аника Бенгтзон.

Карина Бьорнлунд сгодена за терориста Рагнвалд; взривява самолет във F 21????

Взира се в думите, усетил атмосферата да се нажежава.

Как би желал лично той да изглежда медийният небосклон в една бъдеща Швеция? Дали иска шведските осведомителни средства да бъдат под контрола на отговорни и сериозно ангажирани собственици с дълга традиция в подкрепянето на каузи като демокрация и свобода на словото? Или ще допусне да бъдат задушени от един глобален, тъпкан с долари гигант от развлекателната индустрия? В състояние ли е съзнателно да изложи на риск *Вечерна поща* и *Сутрешни новини*, издателства, радио и телевизионни канали само защото държи на собствената си стереотипна и онемяла етика? Етика, за която никоя жива душа не ще разбере, че изобщо е следвал, да не говорим на каква цена?

И в края на краищата готов ли е да жертва собствената си кариера?

Андерс Шюман взема графиката на баланса с бележката върху него и вдига поглед към председателя на борда.

— Има едно нещо — проговаря той. — Нещо, което Карина Бьорнлунд в никакъв случай не би желала да види публикувано.

Херман Венергрэн вдига вежди заинтригуван.

Суграшицата блъсва Аника в лицето, принуждава я да се бори за въздух. Вратите се затварят зад гърба ѝ, засмукващият звук се смесва с хрущене на попаднал в механизма лед. Засенчва очи с длан, за да ги защити от блясъка на светлинното лого над главата си. Пред нея се простират улици и свят, обширни и недостъпни. Как да направи следващата стъпка? Как ще се прибере у дома?

През живота си не съм чувал чак такава дивотия... Надявам се, че не си споделила цялото това безумие с друг?

В задната част на черепа ангелите се разпяват, без слова, само трели, които стигат до съзнанието ѝ през цяла вечност от пустота.

Отсега нататък няма да се занимаваш изобщо с тероризъм. Няма да отделяш нито минута повече на Карина Бьорнлунд или онзи проклет Рагнвалд.

Как можа да се оплете до такава степен? Дали наистина не се побърква? Какво става с главата ѝ? Да не е заради тунела? Дали не се е повредило нещо тогава? Нещо, което не се оправя?

Запушва уши с длани, затваря очи, за да изключи ангелите, но всъщност така ги затваря вътре. Те я завладяват.

Летен поздрав захарна топлина вечна умора.

Не. Не искам това.

Мобилният жужи в дъното на чантата. Стиска силно клепачи и усеща вибрациите да пронизват бележника и дъвките, пакетчето салфетки, подплатата на палтото, да я удрят в кръста и загреват вътрешността на стомаха. Изчаква на място всичко това да отшуми.

Не искам и дума повече да чувам по този въпрос.

Стокхолм потъва в обкръжаващата я тишина, шумът откъм магистралата заглъхва, влажни привидения се трупат около улични лампи и светлинни реклами, краката ѝ се носят безтегловни над земята, тя плавно полита над паважа пред входната врата, надолу, към гаража, над замръзналата морава, покрай бетонния остров за пешеходци.

— Аника!

Задъхана се връща на земята с тъп звук, за да се види точно пред хрущящата плъзгаща се врата, а вятърът все така я блъска, зъби се и

плюе насреща ѝ.

— Бързо, че ще станеш вир-вода.

Старата зелена тойота на Томас е спряла до изхода от гаража. Гледа я изненадана. Какво прави тук?

Сетне го вижда да маха през отвореното стъкло на шофьора. Русите му коси лепнат мокри по челото, палтото му е побеляло от лед. Тича към него, право към тези засмени очи, литва над асфалт и лед, за да потъне в бездънните му обятия.

— Добре че си получила съобщението ми — проговаря той, докато я води към вратата на пътника. Не престава да говори, докато отваря и я настанява вътре: — Опитах да те намеря по мобилния, но не ми отговори, затова се обадох на портиера да предупредя, че ще мина да те взема, а нали така и така трябва да местя колата, не беше кой знае какъв проблем, пък и купих някои неща пътем, рекох си защо не вземем да...

Аника диша задъхана през полуотворените си устни.

— Май се разболявам — шепне тя.

— Добре, давай тогава по-бързо към къщи, да те завием едно хубавичко в леглото, нали така, деца?

Извъръща глава и съзира децата, настанени в специални седалки отзад. Усмихва им се немощно.

— Здравейте, милички. Обичам ви.

СРЯДА, 18 НОЕМВРИ

Мъжът преминава с плавни движения покрай рецепцията на къмпинга. Тялото му се плъзга като вода, разумът е остър като бръснач. Усеща се силен и корав. Краката пружинират по познатия начин, мускулите се съкращават и разпускат. Пълни дробове и усеща леко боцване в стомаха, докато диафрагмата се разтяга. Въздухът е някак особен, далечно познат по тия места, подобно на отдавна забравена песен от детството, която изведнъж дочуваш да се носи от прациящо радио в далечината.

Внимателно, казва си той и спира. Хладнокръвие и бдителност.

Поглежда нагоре и примижава срещу небето. Една-две безформени снежинки се мъчат да стигнат земята, подскачат непохватно през пластове въздух.

Дошъл е тук, у дома, за да се събере отново със семейството. Не е хранил никакви надежди относно района и пейзажа. Напълно ясно му е как механизмите на капитализма смилат култура и инфраструктура и затова е толкова изненадващо радостното чувство, нахлуло при вида на скупчените къщи, прихлупеното небе и безлюдните, смълчани борови гори. Дори промените не крият заплаха; той знае, че окупаторите не са останали бездейни, докато го е нямало.

Пресича пътя към мястото, дето живееше момичето — редица порутени работнически жилища с външни тоалетни и без топла вода. Пита се дали е попаднал където трябва. Трудно е да се каже. Карлсвик е променен, както се е опасявал, но и както не е могъл да си го представи. В крайградската пустош, покрита от дебел килим боровинки през лятото на онази шейсет и девета година, върху който се търкалят с Карина, докато не се натъкват на някакъв мравуняк, сега се извисява ивичесто бледосиньо-бяло чудовище от бетонни панели, което претендира да е най-голямата покрита арена в Северна Европа. Не му трябва доказателства за това.

При реката, където се гонеха из руините на старото пристанище и складовете за дървен материал, сега се кипри четиризвезден къмпинг с китни дървени къщурки. Настанил се е в една от тях.

Суровият зимен въздух ухае на бълбукащи води, потекли към Ботническият залив, и той съзира пред себе си града върху отсрещния бряг, спомня си всичките стари боклуци, обрамчили речния бряг по времето на дъскорезниците. Пита се дали е останало нещо, дали боровете най-после са се свлекли в реката от високите пясъчни скатове.

Продължава направо, леко и уверено, крачи по грижливо почистените от сняг улици, покрити със заледена корица ситен чакъл и борови иглици. Оставените от снегорина коловози са прави и успоредни, къщите наоколо — свършено непознати.

Целият район е обновен с една живописна амбиция, запазена за културния елит и висшите държавни чиновници. Множеството редици работнически къщи са с ремонтирани покриви, запазили своите ръждивочервеникави и жълтеникави цветове, само че в блестящ пластмасов вариант. Дърворезби белеят в оловносивата светлина, геометрично свършени прозоречни рамки говорят за скъпоструващи замени с най-качествено дърво. С многоцветните люлки на детската площадка, акуратно подредени контейнери за разделно събиране на отпадъци и до сухо изстъргани стълби пред входните врати, в цялата картинка има нещо фалшиво и по декадентски излишно.

Пустота и мъртвило. Долавя кучешки лай, една котка скача върху снежна преспа в далечината, но Карлсвик не живее; това е някакво огледално отражение, предназначено да покаже, че хората, които го обитават, се смятат за щастливи.

Спира по средата на тази мисъл, сецдайки се, че тогава, както и сега, съдбата на обикновените хорица зависи от едрите капиталисти.

Излиза на Диспонтвеген и мигом съзира нейната къща с червена фасада, лъстива като влажните устни на някоя пачавра, а погледът му автоматично скача към прозореца ѝ на втория етаж. Пред него има зелена решетка, а на покрива — подобна на гигантско насекомо антена.

Неговото момиче, неговата Червен вълк.

Жените все го мислят за срамежлив и затворен, нежен и внимателен любовник. Единствено с Карина беше наистина велик. Само с нея механиката на любовта се превръща в чудото, което трябва да бъде. С нея и приятелите ѝ той успя да изгради свое собствено

семејство, останало в сърцето му през всичките изтекли оттогава години и секунди.

Не искаше да говори с него.

Когато я потърси, тя го отблъсна. Предателството опърли лицето му — тя е тяхната пламтяща звезда. Гордото прозвище ѝ е дадено, за да се подчертае северният характер на групата: те са комунисти от Царството на Вълка. Дори да се смятат за част от китайския народ, нищо не ще им попречи да пренебрегнат държавните граници в борбата за свобода.

А тя позволи да бъде упоена от страховитата сладост на властта, обърна му гръб. И сега той загърбва нейния дом от детинство и оставя къщите зад себе си; крачи наперено към таблото с описание на забележителностите в околностите на къмпинга и спира до купчина натрупан сняг. Поглежда редките борови дървета.

Останките от първите леярни на Норботен едва личат под формата на сиви основи. Съзира парчетии с остри ръбове да стърчат изпод снега, смачкани спомени от напразните усилия на човечеството да управлява съдбата си.

Историята на леярните е кратка и бурна. Няколкостотин души работели тук малко преди началото на миналия век и добивали желязо от местна руда. Докато не пристигнат никакви специалисти от южната част на Швеция, за да изкупят леярните след края на Първата световна война. Измъкват цялото им оборудване, разпродават работническите жилища и буквално съсипват производството на стомана.

Някои хора имат право да съсипват каквото си пожелаят. Но не всички.

Диафрагмата отново го бодва и той усеща, че зъзне. Действието на лекарството отслабва; трябва да се прибира в бунгалото. Пак долавя собствената си миризма; станала е много по-неприятна през последните дни. Духът му се срина, когато си спомня за сухата храна на прах, с която е принуден да поддържа съществуването си. Това не е живот.

Днес изтичат точно три месеца от диагнозата.

Отпъжда тази мисъл и продължава напред, към флотационната фабрика.

От нея са останали единствено складовете, неприлично огромни постройки, давани през войната под наем на немците за съхранение на

муниции и припаси. Оръжие, зърно, консервирана храна: нацистите ги трупат за изпращане в Норвегия или Съветския съюз. Трийсетина души от града работят тук. Бащата на Карина е сред тях. Тя постоянно твърди, че именно работата за германците го пропива.

Празни приказки, казва си той, човек разполага със свободна воля. Може да избира всичко освен смъртта.

Той самият е избрал, а изборът му е да се бори против империализма посредством смъртта. Смъртта като средство за борба срещу хора, които на свой ред са избрали да потискат и държат в робско подчинение неговите братя и сестри.

Братя и сестри, казва си той.

Сам пораства като единствено дете в семейството, но в края на краищата се сдобива с близки. Създава собствено потомство, единственото, за което носи отговорност, единственото, което предава.

Болката пак се настанява в стомаха — собствената безотговорност се връзва в тялото и то му натежава. Обръща гръб на къмпинга, тръгва с болезнени стъпки назад, към рецепцията.

Що за баща е той? Остави стадото си без пастир, за да се грижи само за себе си, избяга от него, щом усети примката да се затяга около врата му.

Черната пантера, казва си той, когато спира да си поеме дъх край поле за миниголф; оставя своите изгубени деца да се съберат край него. Неговият наследник, най-големият му син, най-нетърпеливият и неспокоен от всички, най-безкомпромисният, Пантерата, заимства своето прозвище от борците за свобода в САЩ. Това дава повод за някои приказки вътре в групата; чуват се гласове, че възприемането на каквото и да било с американски произход е равносилно на контрареволуция. Сам Пантерата заявява обратното, твърди, че като заимства име от вътрешните критици на Америка, подкрепя борбата срещу лакеите на капитализма.

Лично той се държи настрана и наблюдава разправиите между останалите. След като не успяват да се разберат, той казва тежката си дума в подкрепа на Пантерата.

Сърцето му се свива и натежава при спомена за това какви промени претърпява младият революционер. Останал без водач, Черната пантера се превръща в бледа сянка вместо в сила, с която трябва да се съобразяват останалите.

Другите деца се пръсват всеки по своя път, за да стигнат твърде далеч от идеалите си. Най-зле се получава с Белия тигър. На средна възраст Тигъра твърде малко наподобява кльощавото момче от спомените; сякаш са го сменили с друг човек.

Приближава бавно бунгалото, най-малкото от всички. Белия тигър дойде тук с него онова лято и ето че най-неочаквано той е отново редом — момчето, избрало прозвището си заради бялото, като символ на чистота, и самото животно като олицетворение на неуловимост и сила.

Тогава сърцето му бе чисто, казва си мъжът, ала днес то е черно като стоманолеярните, които управлява.

Зад пердетата и ъгли съзира образи на хора, заети с незначителните си дела: пият кафе, съставят списъци за пазаруване, кроят подли планове срещу съперниците си, мечтаят за сексуални завоевания. Групата къщички е почти изцяло заета от посетители на поредно мероприятие в огромното ивичесто чудовище. Това го устройва напълно. Никой не го е заговарял откак се е настанил след пътуването до Упланд.

Спира пред бунгалото, олюлявайки се, усеща, че силите му го изоставят бързо. Явяват се последните му две деца.

Лъва на свободата получава прозвището си, понеже се споразумяват някой в групата да символизира солидарността им с Африка, само че самият Лъв се оказва неподходяща почва за велики идеи. Не че има нещо лошо в собствените му убеждения, но се нуждае от твърдо ръководство, за да намери верния път. Двамата решават да направят така, че ревът на Лъва на свободата да се разнесе из целия потиснат черен континент, за да освободи масите.

Лъва на свободата бе навярно оня, който се нуждаеше най-много от него. Там нещата се развиха най-зле.

Ще се погрижа за теб, сине мой, казва си мъжът и влиза в малкото бунгало.

Присяда върху столчето край вратата и започва да събува с мъка обувките. Сега диафрагмата боли истински, а от навеждането му се повдига. Простенва и се обляга назад, затворил за миг очи.

Другата му дъщеря, Лаещо куче, бе шумна и неразбрана през шейсетте, но кой знае какво е станало оттогава. Интересно би било да я види. Може би точно тя заслужава наследството.

Отива до гардероба да провери дали сакът е още на мястото си.

ЧЕТВЪРТЪК, 19 НОЕМВРИ

Външната врата се затваря с трясък и в апартамента настана тишина. Аника е отново сама. Лежи със заровена във възглавницата глава. Коленете ѝ са прибрани към брадичката. Пухената завивка е пропита от тревога. Ангелите тананикат някъде отзад монотонно и безпомощно.

Днес трябва да стане. Поне за да прибере децата. Не боледува често, а Томас не е свикнал да се грижи изцяло за тях, да ги води и прибира, да им готви и чете, да ги слага по леглата. Става кисел и раздражителен, а тя се изпълва от чувство за вина.

Сгушва се още по-надълбоко под завивките.

Можеше и да е по-зле, казва си тя.

Ако се разболеят например децата. Ако Томас я напусне. Ако закрийт вестника. Ако в Ирак избухне война — всяко от тези неща е по-лошо. *Това тук е едно нищо.*

Но си е нещо. Нещо като огромна празнота на мястото, където се е намирало професионалното ѝ самочувствие.

Вярвала е на Шюман. Доверявала се е на трезвата му преценка.

Нещо е станало. С нея или с него. А може би с двама им. Може да е заради случая. Навярно не е лъжица за тяхната уста.

Или пък наистина се е побъркала в оня тунел. Добре знае, че тази възможност е напълно реална.

Изгубила ли е способността да преценява точно нещата? Нима е стигнала ръба на безумието?

Завива се през глава и оставя тази мисъл да завладее бавно съзнанието ѝ. Но тя се плъосва редом, полага глава върху възглавницата. Поглежда я и се убеждава, че не е опасна.

Случаят си е случай и правото е на нейна страна. Тук има нещо. Шюман може да е бил прав много пъти преди, но сега не е.

Отхвърля завивката и диша задъхана. Бърза гола към банята, измива зъбите и взема светкавичен душ.

Апартаментът кънти опустял, лишен от присъствието на Томас и децата. Застанала на прага към кухнята, Аника гледа оставената след

закуската бъркотия, без изобщо да ѝ пука. Заслушва се в звука на тишината, шумове, на които никога не обръща внимание, докато всички са си у дома, а тя има други задачи освен свързаните лично с нея. Когато става част от нещо по-голямо, отделно от нея самата, мъничките, незначителни нюанси не успяват да стигнат до съзнанието. В битието ѝ на Отговорен възрастен неговият филтър пропуска само най-важните крясъци. Като „Дај да ям!“, „Тиксо!“ или „Къде е Тигърчо?“.

А сега е самичка и болна, натикана в миша дупка, употребен репортер с изтекъл срок на годност, а дреболиите я зариват, принуждават я да слуша с нямо удивление.

Хладилникът мърмори с дълбок и постоянен глас, с един полутон по-ниско от вентилационната инсталация от съседния покрив. Отнякъде пропълзва миризма на пържено. В близкия ресторант загряват котлони и тигани, приготвят днешния обяд. Автобуси стенат и ръмжат при спирката на Хантверкаргатан, сирените откъм пожарната при парка Крунуберг надигат глас и пак замлъкват.

Обзема я внезапна паника.

Не мога повече.

И мускулите по цялото тяло се напрягат, звуци и дишане заглъхват.

Нищо ми няма, убеждава се тя. Просто така ми се струва. Не се задушавам, а тъкмо напротив. Това е хипервентилация, но ще отмине, само търпение, трябва да се успокоя.

А подът се надига все по-близък, притиска бедрата и лактите ѝ, докато накрая се оказва вторачена в пространството под миялната за съдове.

Той въобще не ме брои за човек, казва си Аника в настъпилия миг яснота, който връща обратно звуци и цветове. Шюман не ме разглежда само като репортер; той ме лишава от чест и човешко достойнство. Никога не го е правил. Сигурно е жертва на неподозирано вътрешно желание да се утвърди. Да бъде приет. Мен не ме приемат. Но той не може да застане на моя страна точно сега, защото ще му струва прекалено скъпо.

Изправя се и усеща, че си е ударила коляното. Ръцете и краката я болят — белег за това, че е погълнала прекалено много кислород. Пристъпите на паника не са я спохождали от години. Забравила е за

тях, откакто са се родили децата чак до момента, когато я хвана Бомбаджията. Сега я нападат през неравномерни интервали, със същата сила и ужас, както преди.

Дали не трябва да пия антидепресанти, пита се тя.

Знае, че Ане Снапхане крие цял голям флакон с такива в банята си там, в Лидингьо.

Просто си въобразявам, казва си тя. Уплашена съм от собствения си страх. Всичко е на психическа основа. Ако го изкарам на светло, ще изчезне. Ако страховете ми видят светлина, мигом ще се стопят.

Подпряна така върху машината, Аника усеща как тялото ѝ отново се стабилизира.

Знае, че е права. Съществува връзка между Рагнвалд, министъра на културата, атентата във F 21, смъртта на момчето, журналиста и съветника.

Освен това ѝ е ясно, че повече няма право да се занимава с тая история. При никакви обстоятелства.

Не искам и дума повече да чувам по този въпрос.

Добре, по време на работа няма. Но ако се обадя тук-там от къщи, докато съм в болнични, това не се брои.

Отива в спалнята и се облича, после се връща в кухнята, за да направи кафе, без да почиства свинщината, оставена от Томас и децата. Само смята всичко в единия ъгъл на масата и сяда с чашата кафе пред купчина листове и рекламна химикалка от Съюза на общините.

Трябва да научи повече подробности около терориста и министъра, за да сглоби цялата картина. Има интернет у дома, но модемът с безнадеждно остарял. Томас поиска да го смени с по-съвременен, но тя не позволи — и без друго кисне прекалено дълго пред компютъра.

Да проверя църковните книги, отбелязва си тя; минало и родители.

Цялата публична информация за министъра, като се започне от пощата, после пътувания, официални изяви, изказвания, имуществен регистър, търговски регистър и така нататък.

Да прочета повечко за ЕТА и лестадианството.

Преглежда краткия списък.

За днес стига.

Вдига слушалката и моли справки да я свържат с общинската служба в Саттаярви, колкото да установи, че такава няма. Пита за номерата на всички местни служби с телефонния код на Паяла и освен на общината в самата Паяла, получава на тези в Юнесуандо и Терендьо.

Саттаярви е в района на Паяла.

Йоран Нилсон е роден на 2 октомври 1948 г. като единствен син на Тойво и Елина Нилсон. Майката е регистрирана там на 18 януари 1945 г. като родена в Шексхолм. Двойката сключва брак на 17 май 1946 г. Бащата умира през 1977 г., а майката — през 1989 г.

Записва си всичко това и благодари за информацията.

Шексхолм?

Ще трябва да използва компютъра все пак.

Кекисалми, известен още като Шексхолм, се оказва разположен край устието на река Вуоксен, при вливането ѝ в Ладожкото езеро върху Карелския провлак, недалеч от стария шведски град Виборг.

С две думи, в днешна Русия.

От уебстраницата на общината в Люлео намира връзка към друга, пълна с изобилна информация за района.

През пролетта на 1944 година Карелия е завладяна от Съветския съюз и цялото местно население напуска. Четиристотин хиляди изселници бягат във вътрешността на Финландия, а част от тях отиват още по-нататък, в Швеция.

Вторачва се в екрана.

Етническо прочистване, казва си Аника. Концепцията е стара като света. Само терминологията се променя.

Означава ли нещо това? Важно ли е обстоятелството, че майката на терориста е прокудена от своя дом със силата на руското оръжие?

Не е ясно. Може би.

Излиза от системата и набира номера на общината в Долен Люлео. Винаги е за предпочитане да прави подобни проучвания по телефона, за да не усъмни никого с любопитната си, нахална муцуна.

Карина Бьорнлунд е родена на 9 септември 1951 г. като второто от трите деца в брака на Хилма и Хелге Бьорнлунд. Дватама се развеждат през 1968, като майката сключва втори брак и живее понастоящем в Люлео, на Стургатан. Бащата е починал. Братята ѝ се казват Пер и Алф.

Какво й дава всичко това?

Абсолютно нищо.

Благодари на общинския секретар и се изправя, известно време нервно обикаля из апартамента, преди да грабне отново слушалката и да набере номера на *Норландски новини*.

— Ханс Блумберг не е на работа днес — уведомява я кисел глас.

— Свържете ме с документацията все пак — настоява Аника бързо, преди да е чула още една тирада за Европейския съюз.

Обажда се млад женски глас.

— Ясно ми е, че определени фактори ни налагат да сътрудничим на Вечерна поща, само че никой не ни пита дали имаме време за това — заявява жената с напрегнат глас. — Можете да получите паролата и след това сама да се поровите в архива ни чрез мрежата.

Тая трябва да успокои малко топката, ако не иска да свърши като Ханс, решава Аника.

— Онова, което търся, надали може да се намери по този начин — казва тя на глас. — Интересувам се от най-ранни изрезки във връзка с Карина Бьорнлунд.

— Коя? Министърката ли? За нея имаме цели километри изрезки от вестници.

— Най-ранните от тях. Можете ли да ми ги пратите по факса?

Оставя домашния номер, като си отбелязва наум да включи факсовия апарат.

— Колко ще искате? Първите сто?

Аника се замисля за миг.

— Първите пет ще свършат работа.

Разнася се дълга въздишка.

— Добре, но не преди обяд.

Затварят и Аника се отправя към кухнята. Почиства оставеното след закуска, проверява съдържанието на фризера и решава да приготви пилешки филета в кокосов сос за вечеря.

След това се обува и облича якето.

Трябва да изляза, да подишам.

Купува претоплени в микровълнова фурна спагети с бекон и гъби от денонощния на Флеминггата и започва бавно да се храни с пластмасова лъжица, докато пресича Кунгсбрун в посока към центъра на града.

Пуска празната картонена чиния на ъгъла на пресечката Васагатан и Кунгсгатан, после забързва към Хьоторгет. Забавя малко ход само при Дротнинггатан, единствената истинска пешеходна зона по европейски образец в Стокхолм, с нейната невероятна смесица от рай и ад. Амбулантни търговци, улични артисти, курви и премръзнали скитници пълнят пространството между множество универсални магазини. Тълпата я понася напред с неочаквана нежност, минувачи се блъскат в нея и тя е обзета от странна меланхолия при вида им: майки със стиснати зъби и разлюлени скърцащи колички; групички красиви млади жени от имигрантските предградия с техните високи токчета и звънки гласове, отскубнали се най-после от дома, с развети над разкопчани якета и прилепнали блузи коси; важни господа с униформените си куфарчета и стрес в осанката; зализани хлапета от Йостермалм в пухени якета с качулки и шикозен носов говор; и още туристи, продавачи на хотдог, куриери, идиоти и пласьори на дрога. Остава се на течението, става една от тях, сигурно би могла да намери дори убежище в дъното на тяхното многолюдно, снизходително блато.

— Тая не е ли от телевизията? Тя е, нали! Гледай! От тунела, показвах я по...

Аника не се обръща. Знае, че това ще мине и замине. *Ако седиш достатъчно дълго на брега на реката, рано или късно трупове на твоите врагове ще минат покрай теб.* Скоро никой няма да си спомня за Бомбаджията от тунела, а тя ще бъде просто една от общото блато, сиво-черна снежинка, устремена към тинестото дъно, пренебрегната от всички.

Спира пред стъклената врата на номер 16, един от дискретните входи към правителствените служби. Рамките на витрините са изцяло от полиран мед, а в празното пространство отвъд тях се виждат добре поддържани палми в качета и рецепция с бронирано стъкло и униформена охрана.

Аника бута навътре двете крила на вратата. Грайферите на подметките ѝ започват да издават скърцащи звуци по мраморния под. Приближава пазача, а по кожата ѝ пропълзява неприятно усещане, че не е нищо повече от една безсрамна натрапница. Почуква с пръст микрофона пред плътното стъкло.

— Работи — успокоява я възрастният мъж от другата му страна. Вижда устните му да мърдат, а гласът идва някъде отляво, през скрит

говорител.

— А, добре — казва Аника с неуверена усмивка и се навежда над микрофона. — Искам да видя пощата на Карина Бьорнлунд.

Ето, шпионинът е вече тук и се готви да рови в кошчето за боклук и в чуждата поща.

Мъжът вдига слушалка и натиска някакви бутони.

— Седнете, ще извикам деловодителя.

Аника отива към местата за чакащи, три извити керемиденочервени софи, едно шведско знаме и едно на Съюза, дизайнерска етажерка с цял куп списания и метална статуя, която трябва да изобразява малко дете. Може би момиченце.

Разглежда статуята. Дали е от бронз?

Прави стъпка напред. Коя е тя? Колко ли любопитни шпиони са минали и заминали пред нейния поглед?

— Здравейте. Вие ли искате да прегледате пощата на министъра?

Аника вдига поглед и вижда пред себе си мъж на средна възраст с вързана на опашка коса и бакенбарди.

— Да — отвърща тя. — Аз.

Протяга ръка, без да казва името си. Съобразно закона за свободния достъп до информация, всеки има право да преглежда официални документи, без да се легитимира, един закон, в чиято подкрепа застава при всяка възможност. Най-малкото, той позволява да не изпитва какъвто и да било срам, понеже никой не знае коя е.

— Насам, моля.

Минават през две заключени врати и боядисан на диагонални ивици коридор, а сетне вземат асансьор до шестия етаж.

— Надясно — обажда се мъжът.

Тук мраморният под е заменен с линолеум.

— Надолу, по стълбите.

Изтъркани дъбови дъски.

— Това е моята стая. Какво желаете да видите?

— Всичко — отвърща Аника, като съблича якето, решена да шпионира колкото е възможно повече. Остава чантата и якето си върху един стол в ъгъла на помещението.

— Добре — отвърща мъжът и влиза в някаква компютърна програма. — Карина е имала шестстотин шейсет и осем официални

подтеми, откакто е встъпила в длъжност преди близо десет години. Тук е пълният списък.

— Мога ли да получа разпечатка?

— За последната година ли?

— За всичко.

На деловодителя дори не му трепва окото. Просто пуска принтера.

Аника хвърля поглед върху първата страница от разпечатката: дата на регистриране и номер, номер от входящ регистър, архивен номер и дата. Следва името на отговорния служител, име и адрес на изпращача, резюме на съдържанието и най-накрая — предприети мерки.

Решение, четете тя, *ad acta*.

— Какво значи *ad acta*?

— Приключен — отговаря мъжът с конската опашка, извърнал лице към нея. — Не се предприема нищо. Възможно е да става дума за поздравление или графоманско послание от някой редовен кореспондент.

Зачита се в резюметата: покана за Филмовия фестивал в Кан, молба за снимка с автограф, апел за спасяване на някакво издателство от закриване, пет въпроса, отправени от 8Б клас в Сигтуна, покана за участие в тържествената вечеря с Нобеловите лауреати на 10 декември в кметството на Стокхолм.

— Къде се съхраняват физически писмата?

— Тези, които преглеждате в момента, са все още актуални. Те са в съответните ресорни секретариати.

Взема втория лист и погледът ѝ веднага е привлечен от първата позиция.

Становище на Асоциацията на вестникарските издатели относно правата за излъчване на цифрови телевизии.

Каналът на Ане Снапхане, казва си тя.

— Мога ли да хвърля един поглед на това?

Деловодителят изправя гръб, проточва шия към разпечатката в ръката ѝ, наглася очилата върху носа си.

— Ще трябва да се обърнете към отговорния служител — пояснява той, като сочи името под датата на документа.

Продължава нататък. Има периоди на оживена кореспонденция по повод различни законопроекти.

Стига до съвсем неотдавнашна папка.

Дата на регистрация: 18 ноември.

Подател: Херман Венергрэн.

Относно: Молба за спешна среща по неотложен въпрос.

— Това какво е? — пита Аника, като подава листа на мъжа.

Той чете мълчаливо.

— Електронна поща — отвърща най-накрая. — Получена във вторник вечер, заведена вчера.

— Искам да знам какво пише в този документ.

Мъжът свива рамене.

— Тук не мога да помогна. Има си отговорен служител по въпроса. Друго?

Тя се извърща и продължава да чете, обзета от някакво особено чувство.

Защо председателят на Вечерна поща ще иска спешна среща с министъра на културата във вторник вечерта?

Налага си да забрави притесненията за момента.

Подател: анонимен.

Относно: рисунка на жълт дракон.

Решение: Ad acta.

Чете отново.

— Какво е това? — пита тя, като се навежда с протегнатата ръка и чака мъжът да си сложи очилата и погледне.

— Анонимно писмо — отговаря той. — Доста такива получаваме. Главно изрезки от вестници или разни неясни изявления.

— Много ли са жълтите дракони?

Смее се.

— Не чак толкова.

— А къде са анонимните писма?

— Тези специално са при мен — събирам ги в една кутия.

Деловодителят сваля очилата и се протяга за кафява картонена кутия с надпис *Правителствени служби: Анонимна поща*. Вдига капака и взема най-горното писмо.

— Държим ги в такива кутии по реда на завеждането, пет години подред. След това заминават в централния архив. Всеки плик има

печат на гърба.

Протяга ѝ малък плик, като я оставя да прочете написаното. Щемпелът носи дата 31 октомври от тази година.

— Какво има вътре?

— Мисля, че точно това е за дракона.

Измъква сгънат на четири лист с формат А4 и го подава на Аника.

— Нямам представа защо е изпратено точно при нас, но може би минава за култура.

По средата на белия лист наистина се мъдри малък дракон, нарисован с несигурна ръка и оцветен в жълто. Нещо прещраква в главата ѝ. Усеща го физически. Виждала е почти същата рисунка съвсем неотдавна, но къде?

— Може ли да получа копие от това? — пита тя.

Докато мъжът излиза в коридора, за да ѝ направи копие, тя поглежда плика, в който е изпратено това послание. Адресиран е до Министър на културата Карина Бьорнлунд, Стокхолм, La Suede^[1].

Поглежда марката отблизо. Щемпел Paris, le 28 Octobre^[2].

Рагнвалд навярно е живял във френската част на Пиренеите през последните трийсет години. Тук може да се крие нещо, но къде е виждала тази рисунка? Затваря очи и стисва силно клепачи, рови усилено из паметта си и нещо се мярва.

Отваря широко очи, ослушва се за стъпките на деловодителя. Чува го да си приказва с някого в коридора. Оглежда стаята и забелязва малко жълто самозалепващо листче върху долния край на дисплея. Приближава и се навежда, за да прочете написаното върху него.

Карина директен, после номер през ведомствената централа, после думата мобилен, последвана от телефонен номер.

Взира се по-внимателно, 666 66 60. Два пъти числото на звяра и накрая нула. Просто съвпадение или иска да каже нещо относно Карина Бьорнлунд?

— С друго да ви помогна?

Аника подскача и се изпъва, обръща се на пети и пуска обезоръжаваща усмивка.

— Може би друг път — казва тя. Събира разпечатките от десетгодишната входяща кореспонденция на културния министър.

Отправя се към асансьора с чувство на облекчение.

---

[1] Швеция (фр.). — Б.р. ↑

[2] Париж, 28 октомври (фр.). — Б.р. ↑

Мехмет запълва рамката на вратата в служебния кабинет на Ане Снапхане. Главата му излъчва гневни импулси. А нейната непосредствена реакция е на чиста, рафинирана радост, заслепяващо бяло ликуване, което извира от стомаха и плъзва нагоре до темето.

— Трябва да се разберем — проговаря той. — Още сега, преди нещата да се влошат дотам, че да излязат извън контрол.

Щастливото чувство не я напуска, лепнало се е като някакъв хвалебствен химн: Той е тук! Дошъл е при мен! Аз съм важна за него.

И Ане го гледа, облегнат на рамката с цялото му елегантно безгрижие, което толкова обича у него, този неин красавец, мъжът, копнежът по когото е тъй безпределен, че я буди нощем. Тя блъска назад въртящия стол и се надига бавно.

— И аз мисля така — отвърща Ане и протяга ръка.

Той се прави, че не я забелязва, забил поглед в пода.

— Силвия боледува у дома цяла седмица — съобщава той с тиха ярост в гласа.

Ликуването ѝ секва. Чува шума от разсипалите се по пластмасовия под негови парченца.

— Лично аз никого не съм предавала — заявява тя остро.

Мъжът вдига две ръце в успокояващ жест.

— Да оставим това настрана. Никой не е виновен. Нещата помежду ни не вървяха. Поне това можем да си признаем, нали така?

Сълзи на негодувание пълнят очите на Ане. Преди да отговори, поема шумно дъх.

— Аз пък си мислех, че вървят.

— Но не вървяха. Повече така не може. Ако двама души ще прекарат заедно живота си, помежду им трябва да цари съгласие, нали?

Тя затваря очи за секунди, сетне вдига глава и опитва да се усмихне.

— Искаш да кажеш, че робството ти свърши?

Той прави две-три крачки из стаята.

— Ане — започва с умотелен тон, който кара усмивката ѝ да посърне, — ако не се разберем сега, ще ни завърти една вихрушка, от която няма отърване цял живот. И най-много ще пострада Миранда. Не можем да го допуснем.

Тя притиска пръсти върху бюрото, вперила поглед в обувките си.

Една нова яснота започва да се надига откъм ходилата ѝ, минава през корема, за да завладее цялото ѝ съзнание: Миранда, неговата дъщеря; неговата нова жена и ново дете. Тя вече не влиза в сметката. Всичката нежност си е отишла, изчерпала се е. Превърнала се е в необходимото зло, някоя, с която е споделял общо легло и дете, остатъчен продукт от един отминал живот, с който винаги ще бъде принуден да се съобразява.

Чувство за самосъжаление заплашва да я задуши. Немошен звук се изтръгва от гърлото и я кара да потъне в земята. Поема безмълвно дъх няколко пъти.

— Но аз те обичам — отронва тя, без да го поглежда.

Той приближава и я прегръща, а тя обхваща кръста му с две ръце, заравя лице в шията му и хлипа.

— Толкова те обичам — шепне като в несвят.

Той я полюлява нежно, гали косите ѝ, целува я по челото.

— Знам. Разбирам, че те боли и много съжалявам. Прости ми.

Ане Снапхане отваря очи срещу пуловера му с обърната яка, усетила една сълза да се търкаля по носа ѝ, за да увисне на върха му.

— Вече няма смисъл да се криеш зад гордостта си — промълвя тихо Мехмет. — Ще се оправиш ли?

Тя бърше нос с опакото на ръката.

— Не знам...

Пет листа очакват Аника във факса, когато се прибира у дома. Зарязва връхната си дреха на купчина в антрето — така или иначе, трябва пак да излиза за децата.

Присяда върху дървената пейка сред камари сметки за плащане и бързо преглежда копията, изпратени от архива на *Норландски новини* по реда на публикуване.

От първата изрезка става ясно, че още като младо момиче Карина Бьорнлунд е обещаваща лекоатлетка. Репортажът отразява ПН. Аника

го дешифрира или като Първенство на Норландия, или Първенство на Норботен. Снимките са зърнести и прекалено контрастни; налага ѝ се да присвие очи, за да докара на фокус кльощавото момиче с конска опашка и номер 18 на гърдите, размахало тържествуващо букет цветя срещу обектива. Образът излъчва екстаз, който все още може почти да се пипне с ръка, трийсет и пет години след мига, в който е заснет. Карина Бьорнлунд жъне огромен успех, първа е на всички дистанции, вещаят ѝ славно бъдеще.

Поради някаква неясна причина това прави министерския ѝ пост още по-възмутителен.

Аника пъха снимката на лекоатлетката най-отдолу на купчина и продължава нататък.

Следващата изрезка съдържа статия, посветена на Дружеството за отглеждане на служебни кучета със снимка на Бамзе, златист ретривър, и неговата собственичка, Карина Бьорнлунд, заедно с още пет кучета и собственици, готови за демонстрация в спортната зала този уикенд. Снимката е по-малка от първата, и Аника наистина не може да различи нищо повече от белналите се зъби на министъра и тъмния език на кучето.

Третият материал носи щемпел „6 юни 1974“ и показва група току-що завършили курса за медицински секретарки към Университета на Умео. Карина Бьорнлунд е трета отляво на най-горния ред. Аника разглежда еднородната група от снимката: никакви мъже, никакви имигранти, повечето с коси малко над раменете и паднал над едното око кичур.

Четвъртата изрезка е най-малка и представлява бележка от 1978 година от рубрика Имена и новини, с която Областната управа на Норботен съобщава, че Карина Бьорнлунд е назначена за секретарка на комисаря на общинския съвет.

Петата е репортаж за явно бурно протекло заседание на управата от есента на 1980 година. Снимката показва четирима мъже, които разискват проблемите на здравеопазването в областта, а енергичните им жестове говорят за повишен тон. Зад тях е застанала жена в пола на цветя, с внимателен поглед и скръстени пред гърдите ръце.

Аника разглежда снимката по-внимателно и чете надписа под нея:

Комисарят Кристер Лундгрен защитава позицията на политиките по отношение проект за нова централна болница в Норботен в спор с Отдела за здравеопазване и представители на обществена групировка, организирана под лозунга „Защитете нашето здраве“. Секретарката му, Карина Бьорнлунд, слуша.

Добре, казва си Аника, докато пуска листа да падне от ръката ѝ. Така стават нещата значи. Започва работа при Кристер Лундгрен, който става в крайна сметка министър на търговията, а тя го следва по петите чак до правителствения пост.

Поглежда отново изрезката и забелязва, че е от двайсет и втора страница — твърде назад за местен вестник, — и чете началото на материала, посветен на някакви детайли в процеса по вземане на политически решения. Аника пропуска останалата част, но погледът ѝ попада върху надпис под снимка в долния десен ъгъл на изрезката.

Ханс Блумберг, репортер.

Примигва и поглежда пак. Да, определено е той. Много по-млад и строен вариант на архиваря от *Норландски новини*.

Тя изпръхтява, внезапно представяйки си този мъж толкова ясно, колкото разхвърляната масичка пред себе си. Има ги такива във всяка редакция. Добросъвестни, но лишени от въображение репортери, които отразяват „важните неща“, политически решения и социални процеси, лица, които съставят отегчителни текстове, като се оправдават със сериозността на темата, и гледат отвисоко авторите на интригуващи, ангажирани статии. Сигурно е бил активен по профсъюзна линия, борец за всяка безнадеждна кауза, но не и за хора от нейната черга, понеже такива умеят сами да се грижат за себе си.

А сега клечи в архива на вестника и брой дните, които му остават до края на мъчението.

Малкият Ханс, казва си тя и завърта китка, за да види часа.

Време е да прибира сополанковците.

Елен се хвърля насреща ѝ с широко разперени ръце, като в лявата размахва Тигърчо. Надигналата се в гърдите ѝ радост е толкова гореща, че нещо се стапя при вида на тези чорапогащи и миши опашчици, и червена рокличка с щамповано сърчице. Някаква корава буца се размеква и изчезва.

Улавя скочилата във въздуха дъщеричка, удивена от безкомпромисното доверие на детето, гали изпънатите крачета и ръчички, заоблените раменца и плоското гръбче, вдишва божествения аромат на косите ѝ.

— Направила съм машина за сладкиши — съобщава Елен, като се измъква насила от нея. Хваща Аника за единия пръст и я дърпа към къта за ръчен труд.

— Ще я покажем на тате — заявява детето, готово да вдигне картоненото съоръжение, чиято горна част заплашва да падне и Аника се хвърля напред.

— Няма как да я вземем днес — казва тя, като улавя картоната, — понеже ще ходим в града за нови обувки на Кале. По-добре да оставим машината за сладки тук, да не се счупи.

Връща съоръжението върху работната маса. Долната устна на момиченцето увисва, очите се наливат със сълзи, устните затреперват.

— Ама така тате няма да я види.

— Ще я види. — Аника прикляква до нея. — Нищо няма да ѝ стане на машината тук, а утре ще я вземем у нас. Може даже да я оцветиш.

Елен поглежда към пода и завърта глава така енергично, че опашниците се размятат на всички страни.

— Я, какви сладки опашници имаш — възхищава се Аника, като улавя една и гъделичка с нея ухото на детето. — Кой ти ги направи?

— Ленарт! — отвърща Елен, като се кикоти и опитва да избегне гъделичкането. — Той ми помогна и за сладкарската машина.

— Дай да видим какво прави брат ти — казва Аника и битката приключва. Елен навлича грейката, нахлузва ръкавиците и дори не забравя да вземе Тигърчо у дома.

Училището на Кале е на Пипершгатан, на две преки оттук. Аника стиска топлата ръчичка на детето, докато двете внимателно избягват локвите и тананикат детски песнички.

Кале е седнал в къта за четене, потънал в една от книжките за приключенията на котето без опашка Петер. Той не вдига поглед, преди Аника да приклепне до него и да целуне темето му.

— Мами — проговаря момчето, — къде се намира Упсала?

— Северно от Стокхолм. Защо?

— Можем ли да идем да видим Петер и другите котета?

— Като нищо — отвърща Аника, спомнила си за съществуването на специални маршрути, по които може да се проследят стъпките на котките от приказките на Йоста Кнутсон, покрай църквите, замъка и университета.

— Мисля, че тази е най-хубава — заявява Кале, забил пръст в изображение на бяла котка, и бавно срича: — Мери Кремавия нос.

Аника примигва изненадана.

— Ама ти можеш да четеш? Кой те научи?

Той свива рамене.

— От компютъра. Иначе няма как да играеш.

Изправя се, затваря книгата и я връща на лавицата.

След това ѝ отправя твърд поглед, както е седнала върху червена табуретка.

— Ботуши — заявява момчето. — Обещала си. Старите са пробити.

Аника се усмихва, хваща го за крачола и го тегли към себе си. Той се разсвива и дърпа, а тя му духва във врата.

— Вземаме автобуса и отиваме да купим — казва Аника. — Върви да се облечеш, че Елен ни чака.

Единицата пристига едновременно с тях на спирката и тримата седат най-отзад.

— Армейско зелено — обажда се Кале. — Не ща пак сини. Само бебетата носят сини ботуши.

— Аз не съм бебе — възразява Елен.

— Хубаво, ще ти купим зелени — съгласява се Аника. — Стига да има.

Слизат на Кунгстредгорден и бързат през улицата, сред гейзери от киша, разпръсквани от бързо преминаващите коли. Щом влизат в търговския център, веднага смъкват шапки, шалове и ръкавици и ги натъпкват в огромната чанта на Аника. В магазина за обувки на втория етаж намират подплатени гумени ботуши в армейско зелено с подходящ размер, достатъчно високи, снабдени със светлоотражатели. Кале отказва да ги събуе. Аника плаща и отнасят старите в опаковката от новата придобивка.

Измъкват се тъкмо навреме. На Елен ѝ става горещо и започва да хленчи, но млъква, щом излизат на студената и мрачна Хамнгатан. Тръгва тихо, хванала майка си за ръка. Аника улавя Кале и тримата

прекосяват пътя пред универсалния магазин, като гледат да се пазят от калните каскади на колите. Силует на излизащ от магазина мъж привлича погледа ѝ.

Но това е Томас, казва си тя, а умът ѝ сякаш е другаде. Какво търси тук?

Не, следва друга мисъл, не е той.

Мъжът прави две-три крачки, а дъхът му светва под блясъка на уличното осветление и да, той е!

Лицето ѝ се озарява от широка усмивка, горещата разтапяща радост се завръща. Тръгнал е за коледни подаръци! Вече!

Засмива се. Той е истински маниак на тази тема. Миналата година започва да купува още през септември — спомня си колко се ядоса, когато Аника откри скритите в гардероба му покупки и започва да пита какви са тези пакети и какво търсят там.

Жестока вълна киша се стоварва отгоре им и Аника изпищява. Дръпва децата от бордюра и виква гневно след таксито. Когато обръща поглед назад, Томас е изчезнал. Търси го из тълпата и го съзира отново; извъръща се с лице към някого, някаква жена с руса коса и дълго палто го приближава, а той я обгръща с ръка. Томас придърпва другата жена към себе си и я целува, и настъпва мъртва тишина, и всичко живо изчезва. Аника се е вторачила през дълъг тунел, а в другия му край нейния съпруг целува някаква руса жена със страст, от която вътрешностите ѝ се смразяват разкъсани.

— Мами, зелено е!

Но тя не помръдва, а хората наоколо я блъскат, говорят й нещо, тя ги вижда, но не чува гласовете им. Томас тръгва, потъва в тълпата с ръка през раменете на русата, докато нейната е около кръста му. Отдалечават се бавно, загърбили Аника, потънали в своята заедност, погълнати от тълпата.

— Защо стоим, мамии? Пак стана червено.

Поглежда надолу, към децата си, а техните лица са обърнати нагоре, към нея, с бистри, пълни с въпроси погледи, и тя си дава сметка, че е зяпнала широко. Преглъща един писък, захлопва уста и оглежда уличното движение.

— Тръгваме — проговаря Аника с глас някъде от много навътре. — Ей сега ще светне пак зелено.

И светва зелено, и автобусът пристига, и се налага да стоят прави чак до Кунгсхолмсторг.

По стълбите нагоре децата запяват, мелодията ѝ е позната, но не се сеща откъде, ключът все не става и не става — опитва няколко пъти.

Отива в кухнята и хваща телефона, набира номера на мобилния, но се чува механичният глас на службата за съобщения. Изключил го е. Върви, прегърнал с ръка една блондинка някъде из Стокхолм, и не ѝ отговаря.

Тогава звъни в службата на Арнолд, партньорът му по тенис, но и там не отговарят.

— Какво има за ядене?

Кале стои на прага с новите си лъщящи ботуши.

— Пиле с кокосов сос и ориз.

— И броколи?

Тя поклаща глава, усетила пристъп на паника. Вкопчва се в мивката, поглежда в очите своя син и решава да не се предава.

— Не — отвръща тя. — Водни кестени и бамбукови кълнове, а също бейби царевички.

Чертите му се отпускат, усмихва се и прави стъпка напред.

— Знаеш ли какво, мами, клати ми се зъб. Пипни!

Тя протяга ръка. Забелязва, че потръпва, но докосва единия му преден зъб и да, наистина се клати.

— Много скоро ще падне.

— Значи ще получа златна паричка от зъбната фея.

— Значи ще получиш златна паричка от зъбната фея — повтаря Аника и се извърща. Трябва да поседне.

Вътрешностите ѝ са втвърдени в идиотско кълбо от ножчета за бръснене и остри парченца лед, които я режат, докато диша. Кухненската маса се полюлява бавно в едно самотно море. *Няма смисъл, напява то, няма смисъл.* Приглася му ангелският хор, *зима красиво лято любов меден цвят...*

Внезапно усеща, че ще повърне. Стрелва се в тоалетната зад кухненското помещение и стомахът ѝ се обръща наопаки, полусмляната храна от денонощния дере гърлото, от което сълзите ѝ се удвояват.

Сетне остава в тоалетната, а вонята кара мозъкът ѝ да се бунтува.

Отвъд слънцето вечна любов, запяват ангелите с пълен глас.

— Млък! — крясва тя и хлопва със сила тоалетната дъска.

Влиза гневна в кухнята, измъква продуктите за вечеря, изгаря ръката си, когато добавя ориза, порязва се, докато реже лука и пилето, цяла трепери при отварянето на консервите с водни кестени, кокосово мляко и царевича.

Дали не се е припознала? Не е невъзможно. Томас прилича на мнозина други шведи — висок и рус, широкоплещест, с наченки на коремче, а беше и тъмно, разстоянието — голямо. Може мъжът с русокосата жена на онова място въобще да не е бил той.

Улавя се за печката, затваря очи и прави четири дълбоки вдишвания.

Може да не е бил той. Сигурно се е припознала.

Изправя се и отпуска рамене, отваря очи и чува входната врата да се отваря.

— Тате!

Радостните възгласи на децата и крепки прегръдки, дълбокият му глас, изпълнен със смесица от щастие и предпазлива сдържаност. Приковава поглед към отдушника и се пита дали ще проличи, дали нещо в израза на лицето му не ще ѝ даде отговор.

— Здравсти — казва той зад гърба ѝ, целува я по темето. — Как се чувстваш? По-добре?

Тя вдишва и издишва, преди да се обърне и го погледне.

Видът му е обичайният. Съвсем същият, какъвто е винаги. Тъмносиво сако, тъмносини джинси, светлосива риза, блещукаща копринена вратовръзка. Очите са същите, малко уморени и малко обезсърчени, косата е гъста, стърчи като четка над буйните вежди.

Усеща, че е спряла да диша, и поема въздух жадно и дълбоко.

— А — отвърща тя, — малко по-добре сякаш.

— Утре на работа ли си?

Обръща му гръб, за да разбърка пилето, колебае се.

— Не — казва най-накрая, — едва ставам от легло.

— Дано не ни лепнеш на всички този зимен бацил с повръщане — отбелязва Томас и сяда край кухненската маса.

Няма начин да е той. Сигурно е бил някой друг.

— Как беше на работа днес? — обажда се тя, докато поставя тигана върху скъпата дизайнерска подставка.

Томас въздъхва и разгръща пред себе си сутрешния вестник така, че тя не може да види очите му.

— Трудно се работи с този Крамне от правосъдието. Кило приказки — нула работа. Момичето от Федерацията на областните управи и аз вършим всичко, а той обира лаврите.

Аника застива, все още с дръжката на тигана в ръка, вторачена в дебело заглавие пред себе си, нещо във връзка с изтичането на информация относно предложение в областта на културата, което се очаква идната седмица.

— Федерацията на областните управи — повтаря тя. — Как ѝ беше името?

Томас непредпазливо оставя единия ъгъл на вестника да се прегърне и тя мярва за миг очите му, преди да го тръсне и изправи отново.

— София — отвърща той. — София Гренборг.

— Що за човек е?

Той продължава да чете, поколебава се за миг и отвърща:

— Амбициозна и доста способна. Често опитва да тегли чергата към тях за наша сметка. Може да ти скъса нервите.

Сгъва вестника, става и го запраща към перваза на прозореца.

— Добре. Значи аз вземам децата. Не искам да си изпускам тениса и тази седмица.

Връща се в кухнята с по едно пискащо дете под всяка мишница, слага ги да седнат по местата им, опипва разклатеното зъбче, възхищава се на новите ботуши, бръсва с пръсти мишите опашници, изслушва разказите за сладкарската машина и обещаното пътуване до Упсала за посещение на котарака Петер Безопашков.

Просто си въобразявам, решава Аника. Сигурно съм се припознала.

Прави опит да се засмее, но не може да стопи островърхия камък в гърдите.

Не е бил той. Бил е някой друг. Ние сме неговото семейство и той ни обича. Никога не би предал децата.

Те бързат с вечерята, за да не изпуснат Булибумпа.

— Чудесно беше, благодаря — обажда се Томас, като я млясва по бузата.

Двамата почистват заедно, ръцете им се докосват от време на време, погледите се кръстосват.

Никога няма да ме остави.

Сипва прах в машината за миене на съдове и я пуска. Той хваща лицето ѝ в длани и го изучава със сбърчени вежди.

— Добре си решила да останеш още един ден у дома. Много си бледа.

Тя свежда поглед и бута ръцете му встрани.

— Чувствам се малко изтощена — казва Аника и излиза от кухнята.

— Не ме чакай — нарежда Томас на тила ѝ, — обещал съм на Арнолд да пием по бира след това.

Замръзва на прага, а камъкът с остри като бръсначи ръбове започва да се върти в гърдния ѝ кош. Застинала е на място и усеща как сърцето бумти.

— Добре — отвръща Аника и отново овладява мускулатурата си, мести крак пред крак, излиза в антрето, оттам в хола, оттам в спалнята, а там — в леглото. Чува го да изважда спортния сак и ракетата от гардероба в антрето, после виква за довиждане към нея и децата, следват разсеяните им отговори и нейното мълчание.

Дали е забелязал нещо странно у нея? Дали имаше нещо особено в неговото държание?

Вдъхва дълбоко и бавно издишва.

Ако бъде откровена пред себе си, цялата последна година ѝ е малко крива. Той просто не реагира на това.

Става от леглото и го заобикаля, за да използва телефона, оставен върху шкафчето откъм другата страна.

— Томас казва, че си болна — съобщава Арнолд, едничък сред старите приятели на Томас, който я приема безрезервно. — По-добре ли се чувстваш?

Аника преглъща и мотолеви нещо.

— Е, това обяснява защо не може да играе тази вечер, но стават две седмици подред.

Аника пада. Подът под нея се превръща в черна дупка и тя полита през космоса.

— Ще трябва да си търся друг партньор, ако продължава да отменя срещите, надявам се, че разбираш.

— Не можеш ли да изчакаш още малко? — пита Аника, потънала в леглото. — Томас толкова държи на теб.

Арнолд въздъхва нервно.

— Добре — казва той, — ама е наистина голямо лайно. Никога не си държи на думата. Когато наемеш корт с фиксиран час за цял сезон, не може просто да ти хрумне да не го използваш.

Аника закрива очи с длан, а сърцето ѝ ще се пръсне.

— Ще поговоря с него — обещава тя и затваря.

Сигурно е минало известно време, защото изведнъж децата се оказват до нея, в леглото, по едно от всяка страна, пеят нещо, което ѝ е познато отнякъде, започва да тананика заедно с тях, а ангелският хор им приглася в синхрон.

Тези деца са мои, казва си тя. *Той никога няма да ми вземе децата.*

— Добре — обажда се Аника, — време е за лягане.

И ги слага по леглата, чете им приказка, без сама да съзнава какво точно чете. Подпъхва завивките им, целува и двамата. Излиза, като загася лампата. Сгушва се в прозоречната ниша на хола и притиска слепоочие в леденостуденото стъкло. Покрай неуплътнената рамка духа право в бедрата ѝ. Долавя шума от вятъра, който се мъчи да

влезе в стаята покрай пантите. Вътрешностите ѝ са смълчани и спокойни, затиснати от ръбестия камък.

Апартаментът зад нея тъне в мрак. Разлюляна улична лампа хвърля жълти петна из стаята. Гледани отвън, прозорците ѝ приличат на черни дупки.

Напряга слух да чуе дишането на децата, но долавя само своето собствено. Затаява дъх, за да чува по-добре, но слухът ѝ е блокиран от биенето на сърцето, в главата ѝ кръвта бушува и ври.

Неверен, казва си тя. Свен е бил винаги неверен.

През всичките тези години тя отказва да погледне истината в очите, а едничкия път, когато прави опит да протестира, той я удря с клещи по главата. Опипва несъзнателно малкия белег върху челото. Вече е едва забележим и почти никога не се сеща за него.

Свикнала е с неверни мъже. Вижда го пред себе си — нейната първа любов, нейният приятел от детинство, годеник и спортна звезда. Свен Матсон, който я обича повече от всичко на света, Свен, който я боготвори до такава степен, че никой не смее да припари до нея, не може дори да я заговори, а тя няма право да мисли за когото и да било друго, освен за него самия, всъщност за нищо друго, освен за него. Всичко останало се наказва и той я наказва, и продължава да я наказва, докато един ден застава насреща ѝ, недалеч от пещите в Хелефоршнес, с ловджийски нож в ръка.

Прогонва спомена, изправя се и го отърсва от себе си, също както отърсва нощните кошмари, познатите кошмари, завърнали се след оная нощ в тунела, мъжете от Студио Секс, които обсъждат какво да правят с нея, Свен с окървавен нож в ръка, котката ѝ, литнала във въздуха с увиснали навън черва.

А сега и Томас изневерява.

Точно в този миг навярно е в леглото на онази София Гренборг, може би ѝ го вкарва ей в тази секунда, а може и да се лижат един друг, или пък лежат плувнали в обща пот.

Взира се в жълтите петна, забива пети в пода, в шлайфания неотдавна лично от нея под, минат с три слоя лак. Скръства ръце пред гърди и си налага да диша дълбоко. Апартаментът ѝ откликва с нежно внимание.

Доколко е готова на жертва, за да запази този живот?

Има избор. Всичко се свежда до вземане на решение.

Мисълта за това ѝ позволява да отпусне рамене и внезапно дишането става по-леко. Отива при компютъра и влиза в интернет. Въвежда София Гренборг в търсачката и получава цял куп резултати.

Жената с Томас пред универсалния магазин е над трийсетте или мъничко по-млада.

Аника стеснява кръга на търсене.

Като представител на Федерацията в смесена работна група по проект, свързан с личната безопасност на политиците, няма как да е под двайсет и пет.

Отстранява родените след осемдесета година.

Пак остават цял куп.

Излиза от страницата и влиза в уебсайта на службата ѝ. Започва да търси сред служителите. Въвежда името. Гадното и долно, курвенски претенциозно име.

Връща се в предишния сайт и започва да търси.

София Гренборг. Точно тя е. Двайсет и девет годишна. Живее в Горен Йостермалм, родена в Енгелбрект. О, колко ужасно, колко страхотно изискано.

Разпечатва страницата през факса и излиза от мрежата. Набира номера на дежурния в Националната полиция, за да поиска копие от паспорта на лице с идентификационния номер на София Гренборг.

— Десет минути — оповестява уморено полицаят.

Без никакъв шум проверява дали децата спят, а после се измъква в стокхолмската нощ.

Започнало е да вали. Бели снежинки изникват от нищото върху фона на мръсното сиво небе и кацат върху лицето ѝ, когато поглежда нагоре. Всички звуци са спаднали с половин октава, дразнят тъпанчетата на ушите със съмнения и измама.

Бърза през снега, оставяйки влажни следи по паважа подире си.

Входът на Главното полицейско управление в Стокхолм е откъм Бергсгата, на около двеста метра от собствения ѝ дом. Застава пред огромните електрифицирани двери, обажда се по интеркома за посетители и я пускат в продълговата клетка пред същинските врати.

Копието го няма още, така че ѝ предлагат да поседне за няколко минути.

Заема един от подредените покрай стената столове, преглъща и решава да не се чувства така гадно.

Всички паспортни снимки в Швеция са все още обществено достъпни и могат да бъдат поискани по всяко време. Чуват се отделни гласове в подкрепа на идеи за въвеждане на ограничения, но до момента не е предприето нищо конкретно.

Не ми искат никакви обяснения, няма за какво да се оправдавам, повтаря си тя.

Когато ѝ дават плика, няма търпение да провери дали е права. Извързва се от гишето и измъква полароидното копие.

Няма грешка. Тя е.

София Гренборг.

Съпругът ѝ се шляе из Стокхолм и целува пред всички София Гренборг.

Прибира снимката в плика и се връща при децата си.

Маргит Акселсон цял живот вярва във вътрешната сила на човешките същества. Убедена е в способността на всяка личност да въздейства върху събитията; всичко опира до силата на волята и решимостта. Като млада вярва в световната революция, вярва, че масите ще бъдат освободени, че ще отхвърлят игото на империализма, докато светът пее химни и славословия.

Изпъва гръб и хвърля поглед през стаята.

Знае, че днес може да се въздейства както глобално, така и локално. Ясно ѝ е, че дава своя принос, ден подир ден, не само с работата си в детската градина, с това общо бъдеще, с тази колективна отговорност, но също и тук, в залата за грънчарство при Народния дом на Питхолм.

Образователната асоциация на работниците винаги е подчертавала, че получилите най-малко от обществения ресурс следва да бъдат обезщетени посредством образование, културна дейност и мероприятия от разнообразно естество. Лично тя разглежда тази политика като израз на действена справедливост в областта на образованието и културата.

Учебните групи представляват инструмент за практическо овладяване на демокрацията. Те изхождат от предпоставката, че всяко човешко същество крие у себе си потенциал и желание за развитие, за упражняване на влияние и поемане на отговорност, че всяка отделна личност представлява неизчерпаем източник на духовни ресурси.

И вижда как пред очите ѝ членовете израстват. И млади, и стари. Свикнат ли веднъж с глината и глазуриите, самочувствието им се извисява ведно със способността да проявяват разбиране към позицията на другия, което на свой ред оставя следа върху хода на събитията в обществото около тях.

Напомня си го, докато стои край скулптурата.

Цял живот живее с грешките от младини. Не минава и ден, в който да не мисли за последиците от собствените си действия. Има дълги периоди от време, през които това влияние е слабо,

повърхностно. Живот и работа покриват вината ѝ като гипс. Но в други дни едва смогва да се надигне от леглото, парализирана от гняв срещу собствената си неспособност.

С течение на годините подобни дни стават все по-редки, но тя знае, че неизбежно вземат своята дан, че рано или късно непосилната вина ще я довърши. Тук не става дума само за излишното тегло, за успокояващото въздействие на храната в най-тежките дни, а за разяждащата захапка на собствената ѝ психика, за пълна неспособност да пропъди тревогата. Боледува често. Имунната ѝ система е необичайно слаба.

А ето че и той се върна.

През всичките години я мъчат кошмарни видения за него, час по час се обръща из тъмните алеи в очакване да го зърне зад себе си, а ето че сега наистина е тук.

Реакцията ѝ не е така екзалтирана, както си е представляла.

Не изпищява, нито припада, само пулсът забързва и леко ѝ се завива свят. Тръшва се на един стол в помещението с жълтия дракон в ръка, измисления от него неприятен, детински сигнал за предстояща среща на обичайното място.

Винаги е знаела, че ще я открие. Сега иска нещо повече от обикновена сбирка на групата, каквито правеха на времето. Жълтият дракон е само едно напомняне, начин за връщане на Звяра към живот. Вече се е свързал с Черната пантера — знае това, понеже Пантерата се обади за първи път от трийсет години насам, да ѝ каже и да я попита какво мисли за връщането на Жълтия дракон.

Тя просто затваря. Без да продума, оставя слушалката, измъква кабела от контакта.

Няма измъкване обаче, казва си тя, загледана в така и недовършената скулптура, детето и козела, и бездънно дълбоката връзка помежду им, неподвластна на думи и въображение, основана върху разбирателство и интуитивна чувствителност. Тя не би могла никога да даде израз на всичко това, а тази вечер няма и да се опитва повече.

Боли я гърбът, помъква се тромаво към влажното одеяло, което не позволява на работата ѝ да се разсъхне и напука. Завива я по обичайния начин и привързва на определените места. Смъква престилката, за да я окачи при другите, преди да провери пещта и

измие ръце от глината. Сетне отива да погледне работите на своите ученици, да се убеди, че са ги загънали правилно, че завършените творби не съхнат прекалено бързо. Събира няколкото пръснати инструмента. Зарежда пещта, да бъде готова за палене утре, като запазва свободно пространство най-отгоре за петъчната група.

Остава за малко при вратата, заслушана в тишината. Както всеки четвъртък, тя е останала последна. Преобува се, облича връхната си дреха, затваря и заключва с ключ от подрънкващата връзка.

Коридорът пред нея е сумрачен и пълен с тъмни сенки.

Не обича тъмното. Преди случилото се във въздушната база никога не му е обръщала внимание, но оттогава писъците и пламъците я преследват, правят нощния мрак заплашителен и страшен.

Тръгва покрай грънчарското ателие, дърводелската работилница и залата за железопътни модели. Стига края на коридора и внимателно се спуска по скърцащото стълбище, покрай кафето и библиотеката. Проверява вратите, затваря ги и заключва.

Външната врата е заяла от студа — винаги го прави. Насърчавана от нейното скърцане, успява да я нагласи силом и заключва с чувство на облекчение. Вдишва дълбоко няколко пъти, преди да се впусне в хлъзгаво пътешествие по улицата.

Снегът продължава да вали, рядък и хапещ, спуска се тихичко в неподвижния въздух. Застудяло е чувствително с падането на нощта, а температурата продължава да се понижава заедно със спирането на снега.

Новообразувана пелена скърца под гумените ѝ подметки. Взема снегоходката и я забутва напред върху скърцащи плазове към главния път.

Трябва по-често да вървя пеша, отбелязва си тя.

Сняг е затрупал верандата, но краката ѝ са премръзнали и решава да го остави за Торд. Стърже подметки върху коравата четка, отключва и влиза в антрето.

Всеки миг ще припадне от глад.

Събува ботушите, окачва палтото, влиза в кухнята, без да пали лампа, отваря вратата на хладилника.

Приготвила си е предястие от кралски скариди и яйца още преди да излезе, така че сега го тръсва връз масата и лапа с такава лакомия, че по носа ѝ остава майонеза. Сетне седи известно време задъхана, с

усещане за празнота, вторачена в мивката, осъзнала колко много е уморена.

Утре рано трябва да отвори детската градина и ще се наложи да стане в пет и половина, за да стигне навреме.

Трябва да си лягам, напомня си тя, без да помръдва.

Остава седнала в тъмната кухня, когато звънва телефонът.

— Още ли си будна? Нали знаеш, че трябва да си вече в леглото?

Усмихва се на съпружеския глас.

— Тъкмо си лягам — лъже тя.

— Добре ли прекара вечерта?

Въздъхва едва чуто.

— Онова девойче все се оплаква, че не й обръщам достатъчно внимание — непрекъснато трябва да я насърчавам.

— А скулптурата?

— Вятър.

Кратка пауза.

— Нещо да си чула? — пита Торд.

— Какво да съм чула?

— Да са се обаждали?

Поклаща глава.

— Не.

— Ще се прибера към два. Но не ме чакай.

Тя се усмихва отново.

— Мислех си само...

И двамата затварят, а тя се изкачва бавно по стълбите. Клонеста сянка на отрупана със сняг бреза прибягва по стената, изпратена от дългите светлини на преминаваща кола.

И въпреки всичко бе имала късмет. Момичетата пораснаха като здрави, мотивирани личности, добри хора с положителни основни ценности, от каквито се нуждае това общество. А Торд е нейният житейски джакпот.

Прокарва пръст по сватбената снимка, окачена на почетно място над площадката на горния етаж.

Измива лице и зъби, съблича се и отново излиза на площадката. Сгъва дрехите и ги прибира в шкафа за чаршафи.

Тъкмо е облякла нощницата, когато мъжът се измъква от килера. Изглежда точно какъвто си го спомня. Малко понапълнял и посивял.

— Ти ли си! — възкликва тя смаяна. — Какво правиш тук?

Не я е страх. Дори когато той протяга ръце в ръкавици, за да я стисне за гърлото.

Паниката настъпва едва когато въздухът ѝ свършва, а вълна адреналин стига до мозъка. Стаята се накланя, вижда тавана да се извисява отгоре ѝ, а лицето на мъжа приближава нейното. Корави като стомана, ръцете му стискат гърлото.

Няма мисли, няма чувства.

Само мускулите на червата се отпускат, а под бельото усеща неочаквана топлина.

ПЕТЪК, 20 НОЕМВРИ

Томас влиза в апартамента като чужд човек, с усещането, че го е нямало дълго време. Мансардното жилище на Грев Тюрегатан в Йостермалм е на светлинни години разстояние, но сега си е у дома, усеща го с цялото тяло. Огромно облекчение за него.

Домът, в който живее.

Шумовете в апартамента са обичайните — тихичък ропот на заспали хора в застоял въздух. Студено е заради неуплътнените прозорци и мирише на готвено, както обикновено. Окачва палтото, отпуска ракетата за тенис и сака върху пода на антрето, събува се. Свидетелите на неговата измяна са пред погледа му: неизползван спортен екип, сух пешкир.

Преглъща и отърсва вината от себе си. Пристъпва по чорапи на пръсти към децата, надвесва се над тях, над широко отворените им усти, пижамите и плюшените играчки.

Това е действителността. Мансардата в Йостермалм е студена и калкулирана, мебелировката — внимателно подбрана и предразполагаща. Жилището на София Гренборг е цялото синьо и оголено; неговият дом е топъл и жълт, със заспали деца и разлюлени улични лампи отвън.

Отправя се към спалнята с бавни стъпки върху натежали нозе. Застава на прага и поглежда жена си.

Заспала е напреки на леглото по бельо, е чорапогащи и блуза, отворила уста като децата. Миглите ѝ хвърлят издължени сенки върху бузите. Дишането е дълбоко и равномерно.

Погледът му сари по тялото ѝ, ъгловато, мускулесто и силно.

София Гренборг е толкова мъничка и мека. През цялото време скимти, докато се любят.

Внезапно го залива вълна от непреодолим, неописуем срам. Чак му се повдига. Излиза заднешком, оставил я така, легнала напреки, незавита.

Знае, казва си той. Някой ѝ е казал.

Сяда край кухненската маса, отпуснал лакти върху коленете, прокарва пръсти през косите си.

Няма начин. Не би спала толкова дълбоко, ако знаеше.

Въздъхва тежко. Няма накъде.

Знае, че ще легне до нея, но сън няма да го хване, заслушан в дишането ѝ, жадуващ ябълковото ухание на коси, примесено с лек аромат на ментолови цигари.

Изправя се в тъмното объркан, блъсва хълбок в мивката. Нали не иска да си тръгне оттук?

Нали?

Лепкава ръчичка потупва Аника по бузата.

— Мами, бай-бай, мамии.

Примигва срещу светлината, без да разбира в първия момент къде е. След миг си дава сметка, че е заспала полуоблечена. Вдига поглед и съзира Елен с щръкнали накриво опашки и следи от фъстъчено масло около устата.

Грейва вътрешно в широка усмивка.

— Здравей, миличка.

— Днес ще си остана у дома.

Аника глади дъщеричката по бузата, прокашля се и пуска усмивка.

— Не ми се вярва. Ще те взема след обяда — обещава тя, като се повдига със силата на коремните мускули, целува детето по устните и облизва фъстъченото масло от тях.

— Преди обяда.

— Днес е петък, така че ще има сладолед.

Момиченцето обмисля положението.

— Добре, след — заключава то и побягва от стаята.

Томас надниква през вратата с обичайното си, познато изражение, с утринна умора в погледа и щръкнали коси.

— Как се чувстваш?

Тя му отправя усмивка, затваря очи и се протяга като котка.

— Добре, струва ми се.

— Ние тръгваме вече.

Когато поглежда, той е изчезнал.

Днес не дочаква тишината. Преди пътната врата да хлопне зад тях, тя е вече под душа. Измива коси, подрязва нацъфтелите връхчета и си прави маска на лицето. Втрива крем в кожата на краката. Слага аркансил на миглите и заобля гладко ноктите с пиличка. Изважда чист сутиен. Прави си кафе и сандвич, за който отсега ѝ е ясно, че трудно ще изяде.

Настанява се край кухненската маса и усеща тревога да нахлува откъм ъглите на помещението подобно на тъмни талази отровен газ и пушек. Побягва навън, зарязала кафе и сандвич, както и неотворена кофичка кисело мляко.

Снегът навън е спрял, но небето си е все така безкомпромисно сиво. Вятърът разнася островърхи ледени частици над тротоари и улици, забива ги в лицето и косите ѝ. Не може да различи никакви цветове — целият свят е станал черно-бял, а в гърдите ѝ се върти острият камък.

София Гренборг. Грев Тюрегатан.

Знае къде се намира. Някога там живееше Кристина Фурхаге. Без да мисли повече, Аника тръгва напред.

Фасадата е меденожълта, натежала от гипсови орнаменти, ъглите са окичени с ледени висулки, стъклата на еркерните прозорци блещукат неравномерно, а тъмнокафявата входна врата е цяла в резба.

Краката и ушите ѝ са премръзнали. Тъпче на място и оправя шала си.

Заможна средна класа, казва си тя, докато приближава вратата.

Звънците са от новите модели. Не може да се разбере кой къде живее в сградата. Отстъпва назад и вдига поглед към фасадата, сякаш това ще ѝ помогне да установи кой е апартаментът на София Гренборг. Снегът се набива в очите ѝ и те се насълзяват.

Прекосява улицата и застава в отсрещния вход, изважда мобифона и набира справки, за да поиска номера на София Гренборг на Грев Тюрегатан. Свързват я направо, така че ако телефонът на София Гренборг има дисплей за външния номер, върху него ще излезе този на службата за справки.

Звъни се. Аника наблюдава сградата. Някъде вътре в нея звъни ли, звъни един телефон, вероятно край легло, в което е бил снощи нейният съпруг.

След петия сигнал се включва телефонен секретар. Аника слуша със затаен дъх този ведър, щастлив женски глас.

— Здравейте, свързали сте се с телефона на София Гренборг. В момента отсъствам, но...

Аника затваря, а ведрият глас продължава да звъни в ухото ѝ. Камъкът в гърдите се нажежава до бяло и я пронизва като шиш.

Връща се при онази врата и започва да натиска бутоните наред, докато се обажда глас на възрастна жена:

— Идвам за тока — казва Аника. — Трябва да отчетем електромера ви в мазето. Бихте ли отворили?

Ключалката изжужава и тя блъсва вратата, която се завърта върху добре смазани панти.

Цялото стълбище е в злато и черен мрамор. Полирана ламперия от масивен дъб отразява светлините на бронзови лампи. Дебел тъмносин килим поглъща всеки шум.

Аника прокарва пръст по фината шарка на декоративния цокъл, докато отива към списъка на живеещите, окачен край асансьора.

Името на София Гренборг се мъдри във величествена самота на шестия етаж.

Леко замаяна, Аника започва безшумно да се изкачва по стълбите към мансардата.

Вратата на София Гренборг е по-модерна от тези на останалите обитатели в сградата — бяла и изчистена от детайли.

Аника разглежда излъсканата до блясък бронзова табелка с името, занитена здраво в мрамора. Гърдите ѝ се надигат и отпускат, камъкът отвътре я къса и дърпа. Отново изважда мобилния и пак се свързва със справки, само че този път иска номера на Федерацията на областните управи.

— София Гренборг, моля.

Гласът, който се обажда, е точно толкова ведър, колкото и от телефонния секретар.

— Казвам се Сара. Звъня ви от списание *Светът на областните управи* — започва Аника, все така вторачена в табелката с името. — В дните преди Коледа звъним на случайно избрани хора, за да зададем един кратък въпрос.

София Гренборг се засмива със звънък, непринуден смях.

— Ами какво да ви кажа, сигурно...

— Какво си пожелавте за Коледа? — пита Аника, като прокарва длан по вратата на София.

Жената отсреща се засмива отново.

— Целувка от моя любим — казва тя, — макар че малко соли за вана също вършат работа.

На Аника ѝ притъмнява пред очите. Черна пелена се спуска над съзнанието ѝ.

— Любим? — повтаря с равен глас. — Съпруга си ли имате предвид?

Нов смях.

— Понастоящем е тайна. *Светът на областните управи* ли казахте? Много прилично издание. Вие наистина отразявате както трябва важните за нас неща. В кой брой ще излезе?

Аника затваря очи и докосва челото си с длан, а стълбищната клетка започва да се люлее, увеличащата вълна се блъска от стена в стена.

— Не ви чух добре...

— Въпросите ви! Ще излязат ли преди Коледа?

Принудена е да приклепне с опрян о вратата гръб.

— Още не знам с какво място ще разполагам. Зависи от рекламите. — Дали излизат въобще реклами в това списание? Няма никаква представа.

Линията замълчава. Аника чува дишането на София Гренборг, заслушва се в неговия ритъм.

— Ами — проговаря отново София Гренборг, — ако нямате друго...

— И моята фамилия е Гренборг — съобщава Аника. — Дали няма да излезем роднини?

Този път смехът не е така сърдечен.

— А как ви беше малкото име?

— Сара — отвръща Аника. — Сара Гренборг.

— От кой клон на фамилията?

Въобразява ли си, или наистина София започва да говори с поизискано произношение.

— От Съодерманланд — отвръща Аника.

— Ние сме от Йостерботен, имението Весе. Вие от Карл-Юхан ли произлизате?

— Не — заявява Аника. — От София-Катарина.

Внезапно ѝ се отщява да слуша гласа на София Тра-ла-ла, шибаната Гренборг. Затваря наред изречението.

Седи смълчана и чака пулсът ѝ да се успокои. Положила длан върху входната врата на София Гренборг, тя постепенно всмуква тази жена в кръвообращението си.

Затваря очи и се съсредоточава върху студеното стълбище, чува нейния глас, съзира я, удобно настанена, да се занимава с уютната си работа в уютната Федерация, така влюбена в статиите на *Светът на областните управи*. Една толкова хладнокръвна и обиграна жена — добре че точно такава е избрал съпругът ѝ за целувка пред универсалния магазин, — жена, която е всичко онова, което тя самата не ще бъде никога.

Тръгва си от сградата, без да погледне назад.

Събужда го крайчецът на розовата пухена завивка, който го гъделичка по носа. Изпръхтява и простенва, когато болката в стомаха стига до мозъка му. Дървените панели от тавана се люлеят бавно насам-натам и той отмества поглед към облицованите с дъски стени, ужасен от противния си дъх. Миризмата го обсебва изцяло.

La mort est dans cette ville^[1], казва си той, докато се бори за въздух.

Не съзира лицето на доктора над себе си, както в деня на пробуждане от упойката, няма ги стиснатите челюсти и неуловимия поглед на приятеля. Предупредили са го за последиците и алтернативите, така че разбира начаса.

Не подлежи на операция, нито на лечение. Три до шест месеца след деня на диагнозата. Оставащото му време ще бъде изпълнено от силни болки, гадене и проблеми с храносмилането, загуба на тегло и мъчителни пристъпи на повръщане, резки понижения на кръвното, силна умора. Срещу всичко това: лекарства против гадене, болкоуспокояващи и хранителни добавки.

Ясно му е, че ще повехне постепенно, почти ще изгние. Миризмата ще става все по-натрапчива, а неговият приятел, докторът, му казва да не прави опити за туширането ѝ с козметични средства — няма да помогнат.

Оглежда стаята, кухненския бокс в единия ъгъл, облицованите в дърво стени, многоцветните черги върху балатума, опитва се да открие нещо, което не е в движение. Спира поглед върху прозореца. През процепа между дебелите завеси съзира синевата на деня. Студена и свежа. Постепенно светът престава да се люлее, а той започва да диша по-леко, плъзва се в подобната на сън своя действителност, в която всякакви ограничения постепенно се размиват.

„Аз съм от Ветроходния клуб Бойен. Бих желал да запазя зала за седем вечерта във вторник“, чува той собствения си глас, ведно с някакво особено ехо. Застанал е пред библиотекарката на Намнльосагатан, разтворил огромни токове върху бюрото пред себе

си. Ясно е, че вече не му вярва, понеже е невъзможно той да бъде едновременно ветроходец и състезател по спортен риболов, колекционер на пеперуди и генеалог.

Всички пристигнали за събранието имат кодови наименования, обичайни имена от рода на Трегер, Торстен или Матс. Неговият избор, Рагнвалд, предизвиква неодобрителни гримаси. Няма защо да се надува, но той е по-добър от всички тях и те прекрасно го знаят.

Засмива се тихичко в своя междинен свят, връща се назад, в старата фабрика през оная трескава гореща нощ от ранното лято на 1969-а, когато светът е застанал на ръба на великата революция, а те са готови. Подготвили са се за въоръжена борба, патрули обхождат лагера ден и нощ. Край лагерния огън членовете на групата дялкат дървени тояги с ножчета, обсъждат проблемите на партизанската война и се упражняват в самоотбрана.

В Норвегия враждата между левичарите и всички останали бе много по-силна в сравнение с Швеция. Там взривиха една книжарница на радикали. Но те бяха убедени, че е дошъл техният ред, и няма да се оставят да бъдат заведени на заколение като овце. Фактът, че се подготвяха в Мелдерщейн, бе особено забавен, понеже управата на старата фабрика беше силно религиозна. Но след като нае мястото в качеството си на църковен секретар от Люлео, никой не прояви любопитство относно целите му и те провеждат гръмовити маоистки събрания в малката църква на фабриката.

Изпълва го онова усещане за пълна хармония, изпитано през няколкото дни в лагера, спомня си как способността му да наизустява всички необходими цитати му отрежда централно място в ръководството, макар да са се събрали делегати от цялата страна. Тренират бойни изкуства, овладяват способности за оцеляване при сурови условия. Именно там се запознава с Червения вълк.

Усмива се към тавана, понесен от вълните на спомена за меките черти на онова лице и слабичкото тяло. Тя е толкова млада, с толкова широко отворени очи, гледа на него като на Учител. Никой не разполага с неговия революционен опит, нито с позициите му в Студентския съюз. Мястото му на трона е без конкуренция и макар малката Червен вълк да е пристигнала в лагера само за да прави компания на приятелката си, без да има ясна представа за какво иде реч, тя се увлича много бързо. Превръща се в слуга на Революцията

много по-лесно, отколкото той се е надявал, и го прави само заради него.

Заради него.

Карина, която го целува зад църквата на Мелдерщейн. Още усеща вкуса на нейната дъвка.

Обръща се в леглото.

Във Ветроходния клуб Бойен създават звената, решават кой къде ще живее и работи: апартамент в Йорннесет и нощна смяна в стоманолеярните; къщичка в Свартъостаден и работа в местната община. Провеждат стачки, внедряват се в организации на наематели и профсъюзи, както учи Мао с политическата си теория за народния фронт, това е всенародно движение, само че всичко напредва страшно бавно. Прекалено много време губят в дискусии. Клубът по спортен риболов е пълен с въздухари, с мними авторитети, влюбени в собствения си глас. Нарастващата популярност на движението привлича куп фалшиви революционери, довели се тук само заради момичетата и бирата. След Мелдерщейн атмосферата се нажежава. Двама другари оспорват лидерството му, подкрепят ги други, което го принуждава да вземе семейството си и да напусне. Остава буржоазния комунизъм от селски тип да отмре бавно от собствена, естествена смърт, създава своя група, с която ще се добере до истинска власт.

Острието във вътрешностите се завърта отново. Рак на стомаха, привидно рядък в условията на съвременна Европа, удря без предупреждение. Възможностите за лечение или тяхната липса се установяват по оперативен път. Симптомите са сходни с тези на стомашна язва, а гастроскопията установява гадна открита рана и съмнение за тумор, доказан впоследствие посредством микроскопски анализ. И пациентът е отворен, околните органи се оказват целите в метастази и го зашиват отново. Разсейки в белите дробове, костите и мозъка — бавна смърт, причинена от обща органна недостатъчност под прекомерния натиск на туморите.

Три до шест месеца.

Внезапно край леглото изниква задъхан баща му, отскача от стена към стена. Обвинявам те. Държа те отговорен за грехопадението на Адам и Ева.

Бичът се издига и врязва в диафрагмата, предизвиква рязка конвулсия, което го кара да повърне храната на прах върху

възглавницата. Гласът на баща му става по-силен, изпълва стаята като някаква симфония на дисонанса.

— Трябва да започнеш живота си отначало, изчадие адово. Творение на злото, радост за Сатаната.

Опитва се да възрази, да помоли за милост, да запее старата песен от детството: Татко, моля ти се, татко, имай милост — но бичът се спуска и разцепва устната. Дъхът му секва от болка.

— Дяволът ще бъде прогонен от сърцето ти, за да се спаси безсмъртната ти душа за Царството Божие. — Бичът се издига отново, а той поглежда към мъжа, който се рее под тавана в дрипава проповедническа одежда, и разбира, че спасението му е близко.

— Татко — шепне той, усетил бълвоч и кръв да изтичат през носа. — Мама така и не роди друго дете. Знаеш ли защо?

Стаята притихва. Баща му замълчава, трескавият пламък в погледа угасва, а бичът увисва надолу.

— Останах сам — шепне на баща си той, — а ти не знаеш защо. Бог видя, че си изпълнил дълга си в опити да населиш земята, само че други деца така и не дойдоха. А ти не разбра защо.

Баща му се полюлява колебливо под тавана с обезкървени устни.

— Абортира ги до едно при лапландката от Витанги — задъхва се той, — моите братя и сестри. Накара вещицата да ги изтръгне от корема ѝ, за да не попаднат в ръцете ти, за да не им избиваш злото от главите и душите.

И бичът се спуска отново, и го удря в главата, и за миг светът опустява.

---

[1] Смъртта витае в този град (фр.). — Б.р. ↑

Аника захвърля горната дреха на пода в антрето, бута настрани непипнатата закуска на масата и отваря лаптопа. Влиза в интернет и търси организационната структура на Федерацията на областните управи, като записва отделите върху гърба на сутрешния вестник: Демокрация и здравеопазване, Стопанство и развитие, Международни финанси.

Замисля се дълбоко, покрила уста с длан.

Това трябва да е достатъчно. Три отдела, които надали поддържат интензивни взаимоотношения. С трима стресирани ръководители от едно и също средно равнище.

Прави няколко дълбоки вдишвания и набира централата на Федерацията. Започва с началника на отдел Демокрация и здравеопазване.

— Здравейте — казва Аника и се прокашля. — Казвам се Аника Бенгтзон и се обаждам от *Вечерна поща*...

Претрупаният с работа шеф я прекъсва:

— Ще трябва да ви насоча към службата ни по печата. Там има лица, които отговарят за връзките с пресата и които могат да отговорят на всичките ви въпроси.

Тя долавя тътена на собственото си сърце и се моли да не го чуят отсреща.

— Знам това — отвърща Аника, — ясно ми е, само че въпросът не е от такова естество, че да бъде отпратен към подчинените ви от службата по печата. Съжалявам.

Пълно смайване.

— Моля? — проговаря мъжът най-накрая. — Какво имате предвид?

Аника затваря очи и заявява с твърд глас:

— Трябваше да започна с това, че не възнамерявам да ви цитирам. Всъщност още нищо не съм започнала да пиша. Искам само да получа яснота по въпроси, които възникнаха при опита ни да анализираме някои ваши действия.

Стресът отстъпва място на изненада и подозрение и това проличава в гласа на мъжа отсреща:

— Какво искате да кажете? Какви действия?

— Става дума за надплащане при една от програмите ви.

Сякаш чува как мъжът се отпуска върху стола си.

— Надп-п-плащане...? Нищо не разбирам...

Аника забива поглед в отдушника.

— Както казах, засега изобщо нямам намерение да се позовавам на вас. Искам да проверя някои неща и ще ви бъда благодарна, ако този разговор си остане само между нас. Няма да казвам, че двамата с вас сме разговаряли, и вие можете да направите същото.

Мълчание.

— За какво става дума?

Буквално усеща подръпването по линията, когато онзи захапва стръвта.

— Надплащане по сметката за програмата, свързана със заплахи срещу политически лица — отвърща Аника. — Същата, която провеждате съвместно със Съюза на общините и Министерство на правосъдието.

— Заплахи срещу политици?

— Да, става дума за работната група по превантивна дейност във връзка с подобни заплахи. Искам да подчертая, че по наше мнение тази програма е от изключително значение, а доколкото сме в състояние да преценим, работата по нея до момента е повече от задоволителна, но, изглежда, са налице някои проблеми от счетоводен характер.

— Май не ми е много ясно за какво говорите.

Аника изчаква, оставя мълчанието ѝ да си свърши работата; нейното изумление тече по линията, замъглява разума на началника.

— Разбирам — промълвя бавно Аника, — но си мислех, че ще поискате да стигнете до дъното на тази история...

Мъжът започва да се ядосва.

— Какво искате да кажете? Какво дъно? Кой е казал, че изобщо има нещо нередно?

Аника отговаря с по-остър тон:

— Надявам се, че не се опитвате да се доберете до източниците ми. Както съм сигурна, че ви е известно, това е в нарушение на закона. Ще приема, че не сте произнесли последните думи.

Отново тишина, набъбваща, пулсираща.

— За какво става дума все пак? — пита най-накрая шефът от Федерацията. — Ще ми кажете ли?

Аника въздъхва дълбоко и шумно, а сетне заговаря с дълбок, доверителен глас:

— Според моя източник е налице надписване на разходи по сметката, от която се финансира дейността на работната група по заплахите срещу политици. Според сведенията ми, член на групата раздува общите разходи, за да прикрие по този начин свои лични, направени за сметка на бюджета.

— София Гренборг? — произнася смаян мъжът. — Нея ли обвиняват в измама?

— Не мога да ви отговоря — казва Аника със съжаление в тона. — Просто се питах дали не можете да ме държите в течение относно резултатите от вашата проверка. Не искам от вас да публикувате данни за разходите — това не ме интересува, — но, много ви моля, просто ми съобщете когато и ако решите да поискате намеса от страна на полицията.

Шефът се прокашля.

— Е, подобна вероятност остава засега в много далечното бъдеще — заявява той. — Разбира се, трябва да се започне с много щателна вътрешна проверка. Още сега ще се свържем с нашите одитори.

Аника затваря очи и преглъща. Пожелава късмет на началника и затваря. Остава неподвижна с мисълта колко ли е редно да изчака преди следващото обаждане.

Изобщо няма какво да чакам.

Свързва се с началника на Стопански отдел и започва с колебливи въпроси относно политиката на Федерацията по отношение участието на служители във фиктивни компании. Когато човекът започва да се дразни и е на път да затвори, тя пита дали са проверили защо тяхната служителка София Гренборг е обложена за изтеклата календарна година само върху доход от 269 900 крони.

Мъжът е напълно шашнат.

Аника приключва с въпрос:

— Федерацията на областните управи се издържа от данъкоплатците. Смятате ли, че е приемливо нейни служители да

избягват справедливото данъчно облагане?

Разбира се, тук не може да се отговори по никакъв друг начин освен с:

— Не, не, естествено.

Обещава му да се поинтересува по-нататък как върви вътрешната проверка.

Изправя се, колкото да установи, че краката ѝ са напълно изтръпнали, а в задната част на бедрото я прорязва болка. Топката в гърдите подскача и дере, металната ѝ острота плъзва по цялото тяло и заплашва да го парализира.

Удря краката си с юмруци, докато започват да ѝ се подчиняват отново, след което претопля чаша кафе в микровълновата, преди да позвъни за трети път — сега в отдела за международни финанси. Пита какво е становището на Федерацията по въпроса за десния екстремизъм в редовете на персонала им. Получила е информация, че неин служител е проявил активност в миналото като член на екстремистка формация, а братовчед на същото лице е осъждан за насаждане на расова омраза, та се пита доколко е уместно точно това лице да се занимава с проблеми, свързани със застрашаване личността на действащи политици, след като част от заплахите идват откъм крайното дясно пространство.

За съжаление, началникът не е в състояние да коментира въпроса в момента, но ако тя му позвъни пак в понеделник или вторник, сигурно ще разполага вече с резултати от проверката.

След всичко това Аника се свлича на стола, а подът отдолу се люлее, главата и крайниците ѝ изтръпват.

Скочила е вече.

Дано се приземи на крака.

НЕДЕЛЯ, 22 НОЕМВРИ

Томас посяга към каната с кафе и установява, че е празна. Усеща как го обзема раздразнение, челюстите му се стягат. Въздъхва тихо и поглежда жена си, седнала откъм другата страна на кухненската маса. Пие четвърта чаша, пресушила е цялата кана, приготвена лично от него, преди той да привърши дори първата. Тя не забелязва настроението му, потънала дълбоко в есе от някакъв професор по ислямска цивилизация, посветено на въпроса кой именно следва да се смята за истински иракчанин. Събрала е косата си в чорлава топка на върха на главата, бръсва от време на време някой измъкнал се кичур от очите си. Халатът не е затворен добре и гладката ѝ кожа се вижда под бархетната тъкан.

Извъръща поглед и става.

— Искаш ли още малко кафе? — пита той саркастично.

— Не, за мен не, благодаря.

Нито го поглежда, нито му обръща никакво внимание.

Все едно съм част от мебелировката, казва си той. Средство за осигуряване на комфорт, в който да си пише идиотските статии.

Успокоява се и пълни чайника с вода. У дома, във Ваксхолм, винаги е имало електрическа кафеварка както при родителите му, така и докато живееше с Елеонор, обаче Аника намира всичко това за излишно.

— Още една машинария. И така мястото не ни стига. А освен това водата възвира много по-бързо върху газов котлон, отколкото в електрическа кафеварка.

Права е, но не е там работата. Проблемът е в това, че той губи все повече лично пространство, докато тя го заема. Колкото повече тя разширява своето, толкова по-малко остава за него.

Преди да се случи тая история с Бомбаджията, нещата не му изглеждаха точно такива. Тогава всичко протичаше по-бавно, крадеше от неговото пространство частица по частица, без той да забележи. Появиха се децата, тя получи редакторско място и, разбира се, той даде своята дан, но после всичко се нормализира, когато жена му си бе у

дома и можеше да се грижи за апартамента и децата. А сега се налага да се свре в своето тясно ъгълче и да остави тя да се разпорежда с целия му живот.

Когато водата в чайника кипва, той поглежда към жена си. Ъглеста и кокалеста, слаба, с меки гърди. Уязвима и чуплива, но твърда като кремък.

Сигурно е усетила, че я гледа, защото вдига поглед към лицето му.

— Какво има?

Той се извъръща.

— Нищо.

— Да, бе — отвръща тя, взема си вестника и излиза от кухнята.

— Чакай малко — вика той подире ѝ. — Мама се обади да ни покани на обяд за днес. Казах да. Надявам се, не възразяваш.

Защо ли я питам? За какъв дявол трябва да ѝ се обяснявам, задето съм приел покана от собствените си родители?

— Ти какво каза?

Влиза вдървено обратно в кухнята, а той се обръща и я поглежда, застанала права до вратата, с виснал до пода вестник в ръка.

— Дванайсет часа — отвръща той. — Обяд във Ваксхолм.

Тя поклаща невярващо глава.

— Как можеш да решиш подобно нещо, без дори да ме попиташ?

Томас загърбва печката, докато налива вода през кафето във филтъра.

— Беше заета с мобилния си. Не исках да те смуцавам.

— Това ме смуцава несравнимо повече. Няма да дойда.

Обзема го завладяващ ирационален порив да я стисне за гушата и разтърсва, докато възелът се разсипе от темето ѝ, зъбите затракат едни о други, а халатът се свлече от раменете.

Но затваря очи и се опитва да овладее дишането си, докато отговаря на вентилатора в стената:

— Нямам никакво намерение да докарам отношенията с моите родители до същото лайняно положение, до което си го докарала ти с твоите.

По шумоленето от вестника разбира, че е напуснала кухнята.

— Добре — провиква се Аника откъм хола с безизразен глас. — Взимай децата, но аз няма да дойда.

— Ще дойдеш, къде ще вървиш — заявява той, все така вторачен във вентилатора.

Тя се връща в кухнята. Поглежда я през рамо — гола е, ако не брои късите чорапки.

— И ако все пак не дойда, какво? Може би ще ми бухнеш един в главата и ще ме завлечеш дотам за косите?

— Не звучи зле.

— Отивам да си взема душ — заявява Аника.

Погледът му залепва върху задника ѝ, докато тя крачи през антрето. София е много по-заоблена и кожата ѝ розовее. Тази на Аника има зеленикав оттенък, а на слънце бързо преминава в наситено маслинен цвят.

Трябва да е извънземна, казва си Томас. Малка зелена жена от друга планета, ъглеста и безформена, крайно неразумна. Възможно ли е да се живее с извънземна? Отпъжда тази мисъл и преглъща. Мамка му, защо винаги сам прави нещата толкова трудни за себе си? Съществува изход. Има избор. Възможно е да си върне живота, който му липсва, да заживее с мека и розова жена с човешка душа и ябълкови коси, която с радост ще го приеме в мансардния си апартамент.

Мили Боже, какво да сторя?

В същата секунда звънва телефонът.

Само това не! Тя е. Защо звъни тук? Казах ѝ да не го прави при никакви обстоятелства.

Втори път.

— Няма ли да вдигнеш? — провиква се Аника изпод душа.

Трети.

Грабва слушалката с пулсиращи слепоочия, напразно търси остатъци от слюнка в устата си.

— Томас и Аника — чува той собствения си пресъхнал глас.

— Трябва ми Аника. — Ане Снапхане. Говори задавено, а чувството на облекчение е толкова силно, че го усеща чак в топките си.

— Момент, моля — отвърща той, като издиша. — Ей сега.

Аника изскача от ваната, грабва пешкир и оставя мокра диря след себе си, на път към телефона. Острият камък се върти и мята из гръдния кош, ангелите тананикат тревожно някъде отзад. Не поглежда Томас, докато минава покрай него и взема телефона, студенината му я кара да поддържа дистанция.

— Чете ли днешния вестник? — пита Ане Снапхане със сух и дрезгав глас.

— Махмурлукът ли те е налегнал? — отвръща с въпрос Аника, докато отмества сиренето, за да разчисти кухненската маса пред себе си. Томас въздъхва шумно и се отмества с два милиметра; освобождава ѝ пространство.

— Зверски, но не това е същественото. Бьорнлунд спря канала ни.

Аника отмества и хляба, за да направи още място.

— Какви ги дрънкаш?

— Министърът на културата ме вкара току-що в списъците за съкращение. Пише го във вестника.

Томас се извърта на деветдесет градуса. Раменете му заявяват пределно ясно, че се разграничава от нея по най-решителен начин.

— Какво? Ей сега го прегледах.

— Най-отгоре на първа страница.

Аника се навежда напред и хваща вестника, който чете Томас, за да го отгърне на първа страница. Той го дръпва ядно към себе си.

— Задръж така — казва Аника в микрофона. — Мога ли само да хвърля един поглед? *Бьорнлунд променя условията за получаване на цифрова честота за излъчване.* Е, и?

— Вчера са уведомили борда. Взели са първия самолет от Ню Йорк и кацнаха тук преди половин час. Вече е оповестено, че премиерата се отлага. Назначено е официално заседание на борда за два и половина, цялото ни планиране отива на кино, а ТВ Скандинавия — на боклука. Вероятно ще приключи кариерата си като културен репортер в селското радио в Шюхерад.

— Но защо си толкова черногледа? — казва Аника, като удря Томас по коляното, за да ѝ направи място. Какво пречи да станете кабелна или сателитна програма?

Ане заплаква и приятелката ѝ внезапно осъзнава сериозността на положението, както и чувството си за вина.

— Стой така, ще сменя телефона — казва тя.

Оставя слушалката и без да ще, удря Томас, докато скача на крака.

— Дявол да го вземе — негодува той и смачква вестника в скута си.

— Чети си спокойно, махам се — казва Аника и бърза през антрето към спалнята, увита в пешкира. Там го оставя да се свлече на пода. Пъхва се под завивките и взема слушалката на телефона до леглото.

— Трябва да има някакво решение, все пак. Къде е проблемът?
Ане се съвзема.

— Казвала съм ти вече — сопва се тя, но Аника я прекъсва:

— Знам, че не ме бива много за слушател. Винаги съм го приемала като техническа подробност. Все едно аз да почна да ти разправам за технологично време при печата или за смяна на матрици. Кажи ми пак.

Сяда между възглавниците, а Ане поема дълбоко въздух.

— Главната цел на ТВ Скандинавия е, или по-скоро беше, да покрие целия Скандинавски полуостров. Това са двайсет и пет милиона потенциални зрители, грубо пресметнато, една десета от населението на САЩ. Тоест трябва да стигне до всеки дом в Швеция, а за целта са нужни предавателите на „Тераком“. Американските рекламодатели не проявяват интерес към потребителски групи с по-малка численост.

— Какво е „Тераком“?

— Националната мрежа за излъчване. По-рано бе част от национализираната „Телеверкет“, но се превърна в обществена корпорация със стопанска цел, както и всичко останало.

Ангелите млъкват, напълно сразени от отчаянието на Ане Снапхане.

— И няма други предаватели? Не можете ли да си изградите собствени?

— Ти луда ли си? „Тераком“ е на път да банкрутира, при всичките си сега съществуващи.

Аника се отпуска и опитва да намери решение, възползвала се с радост от предоставената от Ане Снапхане възможност да се разсее, да загърби Томас и София, децата и Ваксхолм, както и всичко друго.

— Добре де, но далеч не всеки може да гледа цифрова телевизия. Трябва да разполагаш с ония кутии, нали? Толкова ли е важно наистина?

— След някоя и друга година няма да има никаква друга телевизия, освен цифрова. А истински важното тук е позицията на

правителството. Ако наземната цифрова мрежа работи съобразно идентични критерии с тези за останалите в бранша — сателитни и кабелни, — пазарът ще експлодира.

Възбуденият писък на Елен прониква през вратата на спалнята, миг преди момиченцето да влети в нея, преследвано на метър разстояние от Кале, който рече с дебел глас, извил пръсти като нокти на хищно животно.

— Мами, помощ! Тигърът ме гони!

— Не сега — казва Аника и прави опит да ги усмири с жест, което е свършено безсмислено, понеже и двамата се стоварват отгоре ѝ, кикотейки се истерично. — Нищо не разбирам — продължава тя в слушалката. — Как така правителствената позиция води до закриване на канала?

— До този момент единствено правителството определяше кой да има достъп до държавните телевизионни предаватели както за аналогови, така и за цифрови програми. Аналоговите са само три, разбира се, и съществуването им е резултат от чисто политическо решение: това са канали едно, две и четири.

— Елен — казва Аника, — и ти Кале, марш да се обличате. Ще ходите на гости при баба и дядо.

— Цифровите излъчвания изискват много по-тесен вълнови диапазон — продължава да обяснява Ане, — така че когато трите аналогови канала спрат да работят, ще освободят място за двайсет и пет цифрови. С новата си позиция правителството най-после признава, че не бива да определя кой какво да излъчва и делегира правата си на Комисията за радио и телевизия.

— Непременно ли трябва да ходим? — пита Кале като говорител и на двамата. — Там не е интересно. Не ни дават да тичаме вътре в къщата.

— Хайде по-бързо — подканя ги Аника. — Зъбите, чисто бельо и прочее.

— Дотук няма нищо ново — продължава Ане Снапхане. — Предложението за това изменение се върти за обсъждане вече повече от година по всички инстанции. Именно заради това американците решиха да направят тази инвестиция, но ето че днешният вестник съобщава за нова клауза в инструкцията за работа на Комисията по радио и телевизия, която по-рано я нямаше.

Аника изпраща децата вън от стаята, стисва клепачи и прави опит да се съсредоточи.

— И?

— По време на консултациите бе в сила рамкова програма от десет точки, които телевизионните компании трябва да покрият, съобразно членове първи, втори и четвърти от третия раздел на Закона за радио и телевизия от 1996 година. А сега най-неочаквано се пръкна единайсета точка.

Аника потъва назад във възглавниците.

— Тоест Карина Бьорнлунд снеса ново изискване в най-последната минута.

— Именно, буквално броени дни преди решението. А въпросната единайсета точка гласи: „Кандидати с преобладаващ чуждестранен капитал, които излъчват за повече от една страна в района на Скандинавия, но не и за други страни членки на ЕС, нямат право да ползват наземната дигитална мрежа“.

— Което означава?

Чува Томас да вика по децата откъм кухнята.

— Че всеки друг, който отговаря на изискванията, може да излъчва, но не и ние.

— Тоест законът е насочен конкретно срещу ТВ Скандинавия — констатира Аника. — Никога няма да го прокара през парламента.

— Ще го прокара като едното нищо. Зелените са с нея.

— Те пък от какъв зор?

— Правителството се отказва от пътни такси, но след Нова година въвежда ограничения за цялата пътна мрежа около Стокхолм с цел да се намали замърсяването, и така Карина Бьорнлунд печели техните гласове за спиране на ТВ Скандинавия.

Аника сама долавя скептицизма в гласа си, когато казва:

— Но в това няма капка разум. За какво ѝ е да го прави?

— Да — съгласява се Ане Снапхане, — въпросът е напълно уместен. — И заплаква тихичко.

Томас подвиква нещо в антрето и Елен започва да вие. Докато децата пищят, а по линията откъм Лидингьо се донася ехо от отчаянието на Ане, ангелите внезапно пак запяват, думите им се застъпват една друга, а пред очите ѝ, подобно на видение, изплава записката от регистъра на министерската кореспонденция:

Молба за спешна среща по неотложен въпрос.

— Пила ли си днес? — пита Аника достатъчно гръмко, за да заглуши вътрешните гласове.

Ане събира сили, преди да отговори:

— Не. — И подсмърква. — Но ми мина през ум. Даже си налях джин, но го лиснах в тоалетната. Стига толкова, нали така?

Отчаянието ѝ сякаш се изчерпва, ограничава се до отделни подсмърквания, а децата престават да крещят в кухнята.

— Най-напред Мехмет, а сега и това. Нямам повече сили.

— Имаш — отвръща Аника. — Облечи нещо и ела насам. Зарежи колата.

— Не знам дали ще мога.

— Ще можеш. Томас отива с децата във Ваксхолм и аз оставам свободна цял ден. Обещай, че ще дойдеш.

— Не ми се остава тук, нямам сили... — Нов пристъп ридания. — Онова дърто копеле от долния етаж вечно слухти, Миранда прави курсове от едното място до другото, а и целият тоя сняг за чистене всяка зима...

— Ела тук да потърсим нова къща в интернет. Крайно време е да се преместиш в града като всички нормални хора.

Ане замълчава, дишането ѝ се чува по линията, отначало забързано, а сетне все по-бавно.

— Първо трябва да си помисля.

— Знаеш къде живея.

Кале застава до Аника при входната врата, обут в новите зелени ботуши със светлоотражатели. Бузите му аленеят от жегата в подплатената грейка. Огромните очи блестят.

— Тати защо ни се сърди?

Аника коленичи до детето и го гали по бузата.

— Тати е уморен. Много работи. Скоро ще се оправи. — Усмива му се. Опитва се да влее в душата му усещане за сигурност и спокойствие, каквито сама не изпитва.

— Искам да си остана у дома с теб — заявява Елен.

Аника се обръща към дъщеря си, която се е изпотила от чакане.

— Ане ще ми идва на гости. Малко е тъжна и ще трябва да ѝ помогна някак.

— И големите могат да са тъжни — отбелязва Кале.

Обръща глава, за да се овладее, а мъката в гърдите ѝ е такава, че ще ги пръсне. *Моите великолепни дечица, скъпите ми.*

— Скоро ще сме пак заедно — успокоява ги тя, като се изправя и пристяга колана на халата.

Томас влиза забързан в антрето, мрачен като облак, с разчорлена коса.

— Какво търсиш? — пита го Аника.

— Мобилния. Виждала ли си го?

— Трябва ли да го вземаш?

Поглежда я, сякаш е малоумна.

— Пробва ли да го набереш? — пита Аника.

Изражението му преминава от присмехулно към изненада. Тя замълчава и отива при телефона, за да набере номера на Томас. Страничният джоб на палтото му започва да звъни.

— Карай внимателно — заръчва му, докато изкарва децата през вратата.

Мрачен, обиден поглед, хвърлен през рамо.

Вратата хлопва и тя остава сама с вледенени крака на течението откъм стълбите. Подът изчезва, тя пада свободно, небето се завърта

наоколо, ангелският хор гърми. Знае, че посетите в главите на началниците от Федерацията семенца вече покълват.

София Гренборг, казва си тя. *София Гренборг, мръсна кучка такава!* И ангелите запищяват с нечувана до момента мощ, дават израз на негодуванието си по един свършено неприличен начин.

Запушва уши с длани, стисва зъби и бяга надалеч от тази врата, надалеч от течението, обратно в леглото. Завива се презглава, диша дълбоко, като внимава да не я заболи от това.

Рагнвалд, казва си Аника. Властелинът с божествена сила. Самолетът от F 21. Експлозията. Един млад мъж гори. Любовта към красивата атлетка, активистка от клуба за служебни кучета. Теология в Упсала, пробудилата се любов към Председателя Мао. Смъртта като професия. Бени Екланд, съмнителна репортерска звезда. Линус Густафсон, наблюдателно момче с гелосана коса. Курт Сандстрьом, фермер политик с ясни житейски позиции.

Отмята юргана, протяга ръка към телефона и набира прекия номер на Q.

Ако отговори, това е знак, казва си тя и мигом пропъжда тази мисъл, понеже какво става, ако не се обади, що за демон ще излезе от бутилката?

Но той вдига слушалката. Гласът му издава умора. Аника сяда в леглото и ангелите се оттеглят начаса.

— Има ли нещо? — пита тя нервно.

— Нещо конкретно ли си мислиш?

Затваря очи, успокоена от този глас.

— Не те питам дали си се изучава.

— Ти пък какво разбираш от тия работи?

Тя се мъчи да пусне една усмивка в слушалката.

— Откриха ли нашия приятел Рагнвалд?

Той симулира прозявка.

— Не, сериозно — настоява Аника и подръпва телефонния кабел. — Все трябва да има някакъв напредък. Какво става с Курт Сандстрьом?

— Мъртъв е. Това е сигурно.

Обляга се назад, върху възглавниците, а болката се утаява, почти изчезва.

— Йоран Нилсон от Саттаярви — казва Аника. — Как е възможно някой да потъне вдън земя за цели трийсет години, без вие или Интерпол, или ЦРУ, или Мосад, или дявол знае кой друг да го открие? Как е възможно това да се случи?

Q замълчава в продължение на няколко дълги секунди.

— Не сме си клатели краката, ако това имаш предвид.

— Сериозно? — Вдига поглед към тавана. — Знаели сте, че живее във Франция. Какво му е толкова трудното? Трябвало е просто да вземете голяма прахосмукачка и да натиснете бутона.

— Френската полиция разполага с огромна прахосмукачка, която събира всякакви боклуци. Този специално успява всеки път да мине през филтъра.

Действителността застава на фокус и свободното падане спира. Рее се на едно място, сигурна и спокойна.

— Как успява? Ако е толкова опасен, колкото си мислите, ако наистина е международен убиец, който приема поръчки срещу крупни суми, как се измъква? Защо никой не го е заловил?

— Не знаем колко пари взема и дали изобщо взема. Може да убива, мотивиран от най-чиста проба убеждения.

— Но откъде знаете, че е именно той?

— Налице са голям брой случаи, за които сме напълно убедени, както и други, за които сме почти сигурни, а има и една камара трупове, във връзка с които нямаме нищо друго освен подозрения.

Сега е в безопасни води.

— Но защо именно Рагнвалд? Пръстови отпечатьци ли оставя? Или елегантни носни кърпички с целувка от червило?

— От сведения на агенти под прикритие, от целия апарат за сигурност.

— Аха — казва Аника. — Имаш предвид слухове и догадки.

— Е, сега вече започна да говориш глупости.

И двамата замълчават, камъкът в гърдите я прогаря отвътре.

— Има все пак нещо, което не ми е ясно — проговаря Аника, когато паузата продължава толкова дълго, че се уплашва да не е останала сама на линията. — Някой трябва да поддържа връзка с него. Как иначе би комуникирал с работодателите си?

— Какво имаш предвид?

— Все някой го наема за всичките му мръсни задачи. Как става?

Комисарят замълчава за малко.

— Извън протокола — казва той и Аника завърта глава. — Чрез ЕТА. Години наред испанската полиция подозира един лекар от Билбао в посредничество, само че така и не съумели да съберат достатъчно доказателства срещу него, за да му отправят обвинение. Тия работи не стават лесно в страната на баските. Ако някой започне да отправя обвинения срещу уважавани членове на обществото, целият регион може да пламне. А въпросният доктор е безупречен, глава на семейство и признат специалист с частна практика в областта на вътрешните болести.

— А не можехте ли вие сами да възложите поръчка на Рагнвалд? Да го подмамите в капан един вид?

Известно колебание.

— Може и да е опитвано, само че аз не знам нищо по въпроса.

Значи дотук се простира неговата откровеност. Решава да не настоява повече. Търка крака един о друг, за да възстанови кръвообращението.

— Ако не е бил във Франция, къде тогава?

— Най-вероятно прекарва дълго време във Франция — отвръща Q, стъпил отново върху сигурна почва, — само че не живее там постоянно. Изобщо не мислим, че се е установявал някъде за постоянно.

— Значи е живял три десетилетия на палатка?

Къса въздишка на изтощение.

— Смятаме, че се представя за бежанец от Северна Африка — казва Q, — член на група нелегални имигранти, които търсят сезонна работа из провинцията.

— Селскостопански работник?

— Те се местят от един район в друг, от област в област, там, където реколтата е готова за събиране.

Аника кимва несъзнателно.

— И никой нищо не казва за останалите — допълва тя.

— Абсолютна лоялност. Не ги интересува, ако някой изчезне за седмици, месеци или завинаги.

— И никой не се изненадва, когато въпросният цъфне отново?

— Не задават въпроси.

— Плащане в брой в края на деня.

— И без банкови сметки — допълва Q.

— Няма наеми, нито семейство.

— Много от сезонните работници имат семейства — поправя я

Q. — Някои се грижат и за по-далечни роднини, но не и Рагнвалд.

— Той само бере грозде и ябълки, а в свободното си време отстрелва по някой политик.

— По-скоро когато не работи по докове, мини или някъде другаде, където може да остане незабелязан и на практика неплатен.

Мълчат известно време.

— А защо не сте го задържали, след като сега е в Швеция?

Q въздъхва дълбоко.

— Нещата не са толкова прости, колкото май ти се струва. Убийците, които вършат делата си без видим мотив, са най-трудни за хващане. Вземи например Лазера, който в рамките на година и половина уби един и рани десет случайно подбрани хора в района на Стокхолм, преди да бъде заловен, а живеел на пъпа на града, имал си кола и всеки ден поздравявал съседите си. Иначе казано, той е типичен аматьор. Този, с когото си имаме работа в нашия случай, е убил четирима, за които сме сигурни. Помежду им не може да се установи никаква връзка, ако изключим момчето, което става свидетел на първото убийство. Методите са също съвършено различни. Екланд е прегазен, момчето — заклано, Сандстрьом е застрелян. Няма отпечатъци от пръсти, а откритите влакна са различни при всяко от местопрестъпленията.

— Това може би означава просто, че сменя облеклото и ръкавиците си.

— Именно — съгласен е Q.

— И няма свидетели?

— Най-добрият, момчето, е мъртъв. Не разполагаме с никакви други по-сериозни улики.

Аника прехвърля през ума си чутото.

— Четирима — повтаря тя. — Каза четирима.

Q не реагира.

— Има още едно убийство — извиква тя и се изправя в леглото, без да се усети. — Значи отново го е направил. Кого е убил?

— Не си чула правилно. Казах трима.

— Не ме занасяй. Някой е убит през последните два дни, а роднините му са получили поредния цитат от Мао. Или ми кажи какво точно е станало, или започвам да въртя телефоните.

Той се засмива.

— Празни приказки. Ако има убит, медиите щяха да налетят като лешояди.

Отговаря на смеха му със сумтене.

— Дрън-дрън. Не и ако е убита жена. Съпругът вероятно е задържан и ще се изненадам много, ако дори местният вестник пусне стандартните при подобни случаи няколко реда.

— Стандартни ли?

— Семейна свада приключва трагично. Не нещо, което да разпали въображението, не е интересно и едва ли някой ще тръгне да пише за това. Кажи ми каквото знаеш и можем да измислим нещо.

Следва няколкосекундно мълчание, гъсто като сметана.

— Както съм казвал и преди, понякога тръпки ме побиват от теб — проговаря най-накрая Q. — Откъде разбра?

Аника се обляга пак върху възглавниците, а през лицето ѝ пробягва мимолетна усмивка.

— И няма връзка с останалите трима, нали?

— Поне засега не сме установили такава. Маргит Акселсон, учителка от детска градина в Питео, омъжена, с две пълнолетни дъщери, удушена върху стълбищната площадка в собствената си къща. Съпругът работи на смени и я открил, щом се прибрал.

— За да бъде моментално заподозрян в убийство?

— Нищо подобно. Смъртта е настъпила преди полунощ, а той е бил с колеги в базата F 21 чак до края на смяната в един и половина.

Аника усеща прилив на адреналин в мозъка и опъва несъзнателно нозе, като се мъчи да остане изправена.

— F 21 ли? Той работи в базата? Значи има връзка: взривяването на дракена.

— Вече проверихме тази следа. Той е отбил военната си служба в I 19 в Буден и няма никакво отношение към базата чак до седемдесет и четвърта. Обстоятелството, че съпругът на жертвата случайно работи на място, където е извършено престъпление, свързано с Рагнвалд, изобщо не е в състояние да ме развълнува, за разлика от теб очевидно.

— А цитатът? Какво се казва в него?

— Изчакай един момент...

Оставя телефона, отваря чекмедже, рови из някакви хартии, прокашля се и отново заговаря:

Народи от цял свят, обединете се и сразете американските агресори и техните лакеи. Народи от цял свят, бъдете храбри и решителни в борбата, преодолявайте трудностите и настъпвайте вълна след вълна. И тогава целият свят ще принадлежи на народа. Чудовищата с всякакъв облик ще бъдат унищожени.

Настава мълчание, а стоята престава да се люлее.

— „Чудовищата с всякакъв облик ще бъдат унищожени“ — повтаря Аника. — Чудовища. С всякакъв облик. Включително учителки от детски градини.

— Преподавала е и в Образователната асоциация на работниците. Води курсове по сгъване на салфетки и грънчарство. Не отдаваме особено голямо значение на цитата. Не мисля, че и ти трябва да го направиш. Профайлърът ни е на мнение, че използва цитатите като визитна картичка, нещо като твоите целувки с червило.

— Да не сте поканили някого от ФБР? — пита Аника, докато прехвърля крака през ръба на леглото и отпуска стоплените си ходила върху студения дървен под.

— Това беше през седемдесетте — отвръща Q. — Вече десет години сами си правим профилите.

— Извинявай. И какъв е настоящият профил?

— Можеш да се досетиш и сама. Мъж, по-скоро на възраст, мотивиран от силна омраза към едно общество, за което си е изработил своя, отчасти порочна представа, който си отмъщава за понесените в миналото житейски неправди и унижения. Неженен, ограничен кръг приятели, дълбоко наранено самочувствие, силна нужда от себедоказване, не го свърта на едно място и трудно се задържа на работа. Доста интелигентен и физически силен. Това е горе-долу.

Аника затваря очи и се мъчи да запамети подробностите, убедена, че не ѝ казва всичко.

— Но за какво са му тия цитати? Защо се идентифицира по такъв начин?

— На някакво равнище вътре в съзнанието си той иска да го познаваме. До такава степен е убеден в превъзходството си над нас, че може да си позволи да оставя тези знаци, които да напомнят за него.

— Нашият Рагнвалд — казва Аника. — Имам чувството, че го познавам добре. Представи си само: ако я нямаше онази експлозия, би могъл да присъства на вечерята с Нобеловите лауреати след три седмици.

Изненаданото мълчание отсреща показва, че Q не схваща мисълта ѝ.

— Карина Бьорнлунд — помага му тя. — Министърът на културата. Тази година ще ходи на официалната вечеря или поне има покана за нея, а пък ако на Рагнвалд не му се бе наложило да изчезне, днес щяха да са женени.

— Какви ги дрънкаш?

— Разбира се, няма начин да разберем дали този брак би изтраял толкова време, но ако бе...

— Я чакай — прекъсва я Q, — откъде знаеш тези неща?

Аника върти телефонния кабел между пръстите си.

— От регистрите — отвърща тя. — Насрочили са час за сключване на граждански брак в общината на Люлео. Два следобед в петъка след атентата.

— Изключено. Щяхме да го знаем.

— По онова време браковете са се оповестявали предварително. Има съобщение във вестника.

— В кой?

— *Норландски новини*. Разполагам с няколко изрезки от него, все свързани с Карина Бьорнлунд. Наистина ли се опитваш да ме убедиш, че не знаете за тяхната връзка?

— Детинска забегка — отвърща Q. — Пък и тя ѝ слага край.

— Това е закъсняла реакция. Карина Бьорнлунд би дала мило и драго, за да отърве кожата.

— Ясно. Имам си работа с новоизпечен профайлър аматьор.

Аника си мисли за имейла на Херман Венергрэн, *молба за спешна среща по неотложен въпрос*, последван от внезапно изменение в правителствения законопроект, внесено в последния момент от министъра на културата, което позволява на евентуално приетия по-късно закон да изключи ТВ Скандинавия от достъп до цифрово излъчване, точно както желае Херман Венергрэн. Остава открит единствено въпросът с какви аргументи са обосновавали своето искане

собствениците на нейния вестник, та да склонят министъра към промяна в становището.

В главата си чува своя собствен глас: моли пресекретаря на търговския министър да му предаде нейна молба за коментар и съобщава на Карина Бьорнлунд най-строга пазената тайна на социалдемократите. И няколко седмици след това, най-неочаквано за всички, Бьорнлунд става министър.

— Повярвай ми — казва Аника. — Знам за нея повече от теб.

— Трябва да затворя — отвръща Q и тя няма какво да добави, защото ангелите са си отишли, сврели са се в своето скривалище.

Оставя телефона и забързва към лаптопа, включва го и нахлузва чифт чорапи, докато се зареждат програмите. Започва да въвежда новите данни, свивките на коленете ѝ се изпотяват, а глезените замръзват.

На външната врата се звъни. Аника отваря предпазливо — не знае какво може да очаква. Ангелите затаананикват тревожно, но се успокояват, когато пред погледа ѝ застава Ане Снапхане, задъхана от изкачването, с побелели устни и зачервени очи.

— Влизай — казва ѝ Аника, като отстъпва навътре в антрето.

Ане влиза мълчешком, прегърбена и сдържана.

— Да не си тръгнала да умираш? — любопитства Аника. Приятелката ѝ кимва, строполява се на пейката и смъква плетената лента от главата си.

— Така се чувствам — отвърща тя, — ама нали знаеш какво казват във *Влака беглец*?

— Онова, което не те убива, те прави по-силен — отвърща Аника и присяда до нея.

Парното пропуква, някъде в сградата пускат вода в тоалетната, отвън спира и отново потегля автобус, а двете си седят безмълвни, вперили поглед в шкафа с резбовани ананаси, купен от Аника от битпазара в Стокторп.

— Много е шумен този град — отбелязва най-накрая Ане.

Аника изпуска въздух от белите дробове в глуха въздишка.

— Така поне никога не оставаш насаме — отвърща Аника и се надига от мястото си. — Искаш ли нещо? Кафе? Вино?

Ане Снапхане не помръдва.

— Отказах пиенето — оповестява тя.

— А, пак лош ден, така ли? — пита Аника, като проточва шия, за да погледне през балкона към задния двор. Някой е забравил отворена вратата на помещението с кофите за боклук и тя се мята напред-назад под напора на силния вятър.

— Имам усещането, че са ме заправили в някаква бездънна яма и падам ли, падам — казва Ане. — Започна се с Мехмет и новия му ебалник, после приказките Миранда да живее при тях за постоянно. А сега, след като и работата ми отива на кино, не остава нищо, което да

ме крепи. Ако на всичко отгоре продължа и да пия, все едно сама си подписвам присъдата.

— Ясно. — Аника хваща дръжката на вратата, за да се задържи права.

— Всичко ми се вижда толкова странно, докато обикалям из града. Не помня някога да е бил такъв. Направо не се диша. Всичко е толкова гадно сиво. Хората приличат на призраци; имам усещане, че половината от тях са мъртви. Не съм сигурна дали аз самата съм жива. Може ли да се живее така?

Аника кимва и преглъща шумно, а вратата навън хлопва два пъти: тряс-тряс.

— Добре дошла в царството на мрака — казва тя. — Не трябваше да те викам, предвид собственото ми настроение.

Ане има нужда от време, докато осъзнае, че говори съвсем сериозно.

— Какво е станало? — пита тя, като се изправя, сваля палтото и шала и ги окачва. После застава до Аника край прозореца и поглежда надолу, към боклука.

— Какво ли не. Положението ми в службата не е много сигурно. Шюман ми забранява да пиша за тероризъм. Убеден е, че съм превъртяла заради Бомбаджията.

— Хм — сумти Ане и скръства ръце.

— А Томас си има любовница — продължава тя почти шепнешком, а думите се търкулват между стените, стават все по-големи и по-големи, докато накрая лепват за тавана.

Ане ѝ хвърля недоверчив поглед.

— Какво те кара да мислиш така?

Гърлото на Аника се сгърчва, лепкавите думички не искат да излязат от него. Поглежда ръцете си и се прокашля, сетне вдига поглед.

— Видях ги. Пред един универсален магазин. Той я целуваше.

Ане зяпва, а върху лицето ѝ се изписва дълбоко недоверие.

— Ама съвсем сигурна ли си? Да не бъркаш нещо?

Аника поклаща глава и отново забива поглед надолу.

— Казва се София Гренборг и работи във Федерацията на областните управи. В една група са с Томас — нали съм ти казвала, дето проучват опасността от нападения срещу политици...

— Господи — откликва Ане, — господи, какъв копелдак. И какво казва? Отрича ли?

Аника затваря очи и слага длан на челото си.

— Нищо не съм му казвала. Ще се оправя по друг начин.

— Що за дивотия? Разбира се, че трябва да говориш с него.

Аника вдига поглед.

— Знам, че обмисля да ме остави. Мен и децата. Започна и да лъже. А освен това той е изневерявал и преди.

Ане е изненадана.

— С кого?

Аника прави опит да се засмее, но усеща как очите ѝ се пълнят със сълзи.

— С мен — казва тя най-накрая.

Ане Снапхане въздъхва тежко и я поглежда с очи от черно стъкло.

— Трябва да говориш с него.

— Чувам гласове — продължава Аника и си поема дълбоко въздух. — Пеят ми ангели, а понякога ми говорят. Изпадна ли в стрес, започват начаса.

Затваря очи и започва да тананика меланхоличната им песничка: *летни вихри закопнели сърца лилии под златен дъжд...*

Ане Снапхане я хваща за раменете и завъртва към себе си, към своето опнато, мрачно лице.

— Имаш нужда от помощ — казва тя. — Чуваш ли какво ти говоря, Аника? За Бога! Не можеш да ходиш насам-натам с цял куп самодиви в главата. — Приближава още и я разтърсва така, че зъбите на Аника затракват. — Не можеш да се оставяш така, Анки, чуваш ли.

Аника се освобождава от ръцете на приятелката си.

— Няма нищо — промълвява тя. — Когато мисля за нещо сериозно, те си отиват. Когато работя, когато съм заета с нещо. Искаш ли кафе?

— Зелен чай — отвръща Ане. — Ако ти се намира.

Аника се запътва към кухнята с особена подскачаща походка, усетила изумлението на ангелите дълбоко в стомаха си. Разказа им играта. Те не са допускали, че е способна да го стори; въобразяват си, че цял живот ще ѝ припяват, ще я утешават и тормозят, без някой нещо да разбере.

Налива вода в малкия меден чайник, пали газта със запалка, чиято мижавка искрица едва стига да даде живот на синкавия пламък.

Отрада за душата, пеят те сега с немощни, самотни гласчета, *дъщеричка слънчево сърце*.

Задъхва се и плясва с длан бузата си, за да ги накара да млъкнат.

Ане влиза в кухнята по чорапи. Лицето ѝ е възвърнало част от цвета си, погледът е изпитателен.

Аника пробва една усмивка.

— Мисля, че най-вече се опитват да ме утешават — казва тя. — Пеят ми само хубави неща.

Отива в килера и търси опипом чай в полумрака.

Ане Снапхане присяда край кухненската маса. Аника усеща погледа ѝ върху гърба си.

— Сама си го правиш — обажда се Ане. — Не ти ли е ясно? Сама се тешиш: търсиш скритото малко детенце в себе си. Пели ли са ти така като малка?

Аника преглъща гадна забележка по повод любителската психология и наистина успява да изрови малко японски чай, подарен от колега в службата.

— Сериозно ли си решила да се местиш? — пита тя и се връща при вече кипналата вода. — Мога да ти препоръчам Кунгсхолмен. Ние, островитяните, сме малко по-добри от всички останали.

Ане мачка няколко останали от закуска трохи между палец и показалец, замисля се, преди да отговори.

— Все се надявах Мехмет да дойде при нас или пък цял живот да си я караме постарому, ако ме разбираш? Той някак си... е част от всичко и без него... не се получава. Мизерно е някак, и е далече, а дъртият пергиш от долния етаж не пропуска да надзърне под халата ми всеки път, когато тръгна да слизам за вестника.

— За теб кое е приоритет? — пита Аника, докато налива чай през цедката.

— Миранда — отвръща Ане, без да се замисли. — Макар да ми е съвсем ясно, че не съм като мъчениците, дето ще се откажат от всичко в името на децата, но все пак къщата в Лидингьо никога не е била номер едно в живота ми. Обичам модернизма, разбира се, но със сигурност мога да оцелея и с по-обикновен интериор.

— Може пък да преглътнеш мъничко ар нуво, ако се наложи? — отбелязва Аника, докато носи чашите чай.

— Даже малко шведски романтизъм — отвръща Ане. — Наздраве.

Аника сяда срещу приятелката си, гледа я как духа в чая.

— Имаш предвид Йостермалм, нали?

Ане кимва и бърчи лице, след като си опарва езика.

— Колкото е възможно по-близо, за да може да ходи пеша от едната къща до другата.

— Колко голяма?

— Колко скъпа, искаш да попиташ. Не съм в състояние да доплатя нищо в брой.

Пият чая, потънали в мълчание, заслушани в блъскането на боклукчийската врата, чиито звуци долитат на неравномерни интервали откъм двора. Кухнята се олюлява лекичко в слабата зимна светлина, ангелите тананикат неуверено, камъкът се върти и дере.

— Искаш ли да потърсим в мрежата? — пита Аника и се изправя, неспособна да остане повече на едно място.

Ане допива чая и я следва към компютъра.

Аника сяда и се съсредоточава върху иконите и клавишите.

— Да започнем от най-доброто — обажда се тя. — Три стаи, балкон и отворена камина на Артилеригатан.

Ане въздъхва.

— Продава се един такъв, сто и петнайсет квадрата, трети етаж, отлично състояние, нова кухня, изцяло облицована баня с вана и корито за крака, оглед в неделя 16,00.

— Четири милиона? — гадае Ане, проточила шия към екрана.

— Три и осемстотин — отвръща Аника, — но сигурно ще се вдигне, след като започнат офертите.

— Абсурд — заявява Ане Снапхане. — Не мога да си го позволя. Колко излиза ипотеката на месец?

Аника затваря очи и започва да пресмята наум.

— Двайсет хиляди плюс таксите, но минус данъчните облекчения.

— Няма ли нещо по-скромно?

Откриват един двустаен на партер, в по-лошата част на Валхалавеген, за милион и половина.

— Безработна — казва Ане и се отпуска тежко върху подлакътника на стола. — Изоставена от бащата на дъщеря си, на една крачка от това да стане алкохоличка и с двустаен апартамент на партера. Мога ли да изпадна повече?

— Репортер в Радио Шюхерад — напомня Аника.

— Ясно ти е какво имам предвид — отвръща Ане и се изправя. — Отивам да поогледам апартамента на Артилеригатан. Дават ли кода за входната врата?

Аника разпечатва всички подробности, заедно с кода и телефонния номер на посредника.

— Идваш ли с мен?

Аника поклаща глава и остава на място, докато приятелката ѝ отива в антрето, обува се и облича, нахлузва плетената лента и увива шала около шията.

— Ще се обадя да ти кажа всичко — обещава тя от прага на входната врата, а ангелите запяват песничка за раздяла, *всичко хубаво, Ане, мила моя.*

Аника припряно започва ново търсене и гласовете заглъхват, докато разглежда новопостроена къща на Винтервиксгатан в Юршхолм, която все още се продава само за шест милиона и сто.

Дъбово дюшеме във всички стаи, преходна кухня и столова, и двете бани с мозайка в средиземноморско синьо, равна, подходяща за деца градина с нови плодни фиданки, за допълнителни снимки [кликнете тук](#).

Тя следва указанията и се зареждат нови снимки, снимки от нечий чужд живот, на двойно легло в кремавобяла спалня с прилежаща баня.

Тук живее семейство, казва си тя, *което е решило да напуска.* Свързали са се с посредник, той е направил оценка, взел е цифрова камера, за да заснеме тая тъпа реклама, преди да я качи в мрежата, за да може сега къораво и сакато да наднича в тяхната спалня, да съди за вкусовете им, да преценява как са използвали пространството.

Къща-мъща, пеят ангелите. Стой си вкъщи!

Изправя се бързо и отива до телефона, за да набере Справки с треперещи пръсти. Когато чува женски глас, пита за номера на Маргит Акселсон в Питео.

— Има Торд и Маргит Акселсон в Питхолм — съобщава операторката намусено. — Записан е като инженер, а съпругата — като учителка в забавачка. Това ли е?

Моли да я свържат и чака с притаен дъх, докато телефонът звъни. Ангелите са притихнали.

Отговаря старомоден телефонен секретар. Главата ѝ бръмва от жизнерадостния женски глас, съпроводен от провлачен, заради дългогодишната употреба, фонов шум.

— Здравейте! Свързали сте се с дома на семейство Акселсон.

Естествено, че ще е ваш, след като живеете в него.

— Торд и Маргит отсъстват в момента, а момичетата са в университета, така че оставете съобщение. Чао засега.

Аника се прокашля, докато апаратът щрака и бучи.

— Здравейте — проговаря тя със слаб глас, след като сигналът, записан някъде в околностите на Питео, изписуква. — Казвам се Аника Бенгтзон, репортер от *Вечерна поща*. Моля да ме извините заради късното обаждане, но звъня по важен въпрос. Зная за цитата от Мао.

Поколебава се за миг. Не е сигурна дали близките на жената са информирани за трите писма с подобно съдържание.

— Искам да говоря с Торд — продължава тя. — Знам, че не сте го сторили вие.

Замлъква отново, слуша тихичкия шепот на лентата и се пита колко ли още може да мълчи, преди апаратът да изключи.

— Последните няколко седмици разследвам инцидента с взривения самолет „Дракен“ в базата F 21 през ноември шейсет и девета година — казва най-накрая тя. — Известно ми е за Рагнвалд. Знам също, че е бил заедно с Карина Бьорнлунд...

Някой вдига слушалката в другия край на линията, а промяната в звуковия фон я кара да подскочи.

— Експлозията ли? — обажда се груб мъжки глас. — Какво знаете за това?

Аника преглъща.

— Вие ли сте Торд?

— Какво знаете за F 21? — Гласът е рязък и приглушен.

— Доста — отговаря Аника и чака.

— Нищо не можете да публикувате във вестника, без да сте сигурна — заявява мъжът. — Нямате право.

— Нито пък имам намерение — казва Аника. — *Народи от цял свят, обединете се и сразете американските агресори и техните лакеи. Народи от цял свят, бъдете храбри и решителни в борбата, преодолявайте трудностите и настъпвайте вълна след вълна. И тогава целият свят ще принадлежи на народа. Чудовищата с всякакъв облик ще бъдат унищожени.* Какво означава това?

Мъжът дълго не отговаря. Ако не е звукът от телевизор, който продължава да се чува, Аника би си помислила, че е затворил.

— Обаждаха ли се и други журналисти? — пита тя най-накрая.

Чува мъжът да преглъща. Следва хрипкава въздишка, която я кара да отдръпне слушалката от ухото си.

— Не. Тук смятат, че всичко е ясно. — Замълчава. Може би плаче. Тя чака мълчаливо.

— Написаха, че съм задържан за разпит и освободен поради липса на доказателства.

Аника кимва мълчаливо — кой е луд да звъни на убиец?

— Но не сте го направили вие. От полицията го знаят.

Мъжът въздъхва дълбоко, а гласът му трепери, когато проговаря:

— Тук тия неща са без значение. Комшиите видяха как ме откарват с полицейска кола. Оттук нататък си оставам убиецът на Маргит и това е.

— Не и ако заловят извършителя — възразява Аника и чува мъжът да риде. — Не и ако заловят Йоран Нилсон.

— Йоран Нилсон — повтаря мъжът и се изсеква. — Кой е той?

Тя замълчава, прехапала език — не знае доколко осведомен е този човек.

— Известен е с псевдонима Рагнвалд.

— Искате да кажете... Рагнвалд? — повтаря мъжът. — Жълтия дракон?

Аника се сепва.

— Моля? Какво казахте?

— Знам за него — казва Торд Акселсон с по-мек глас. — Побеснелият маоист, дето се подвизавал като революционер в края на шейсетте и сега се е върнал. Знам какво е направил.

Аника трескаво грабва химикалка и лист хартия.

— Никога не съм чувала да го наричат така — казва тя. — Сред маоистите, които са се събирали в мазето на библиотеката, е бил познат като Рагнвалд.

— Това е преди Зверовете — казва Торд Акселсон.

Аника замълчава за миг, а сетне повтаря на глас и записва:

— Преди Зверовете.

Отново мълчание по линията.

— Ало? — обажда се Аника.

Дълбока въздишка потвърждава присъствието на мъжа отсреща.

— Момичетата се прибират — шепне мъжът с приближени до микрофона устни. — Сега не мога да говоря за това.

Аника мисли светкавично.

— Утре ще бъда в Люлео по друга работа — казва тя. — Мога ли да намина, за да си поговорим на спокойствие?

— Маргит е мъртва — казва мъжът. Думите му се чуват накъсани и изкривени. — За нея вече няма нищо страшно. Но аз никога няма да я предам. Никога. Това трябва да ви е ясно.

Аника продължава да записва, макар да не го съзнава.

— Искam само да се ориентирам в нещата — казва тя. — Нямам намерение да злепоставям Маргит или когото да било.

Мъжът отново въздъхва и мисли известно време.

— Елате по обяд. Момичетата ще бъдат в полицията — няма кой да ни пречи.

Дава ѝ адрес и напътствия, повтаря — дванайсет часа.

После тя оставя слушалката да си почива върху вилката една безкрайна минута. Ангелите мълчат, но лявото ѝ ухо бучи с тъп звук. Сенките в стаята са издължени и криви. Подскачат по стените, когато преминават коли или се разлюлеят уличните лампи.

Трябва да измисли как точно да представи нещата пред началството.

Звъни в редакцията и ето ти късмет, дежурен е Янсон.

— Как си, да те вземат дяволите — интересува се той, като пуфти дим в микрофона.

— Попаднах на нещо — отговаря тя. — Чудна история от всеобщ интерес. На един нещастник от прилично предградие в Питео убили жена му и сега всичко живо е убедено, че той го е извършил.

— Обаче...? — Янсон не гори от ентузиазъм.

— Определено не е той — казва Аника. — Точно когато е станало, той е бил по работа, на шейсет километра от местопрестъплението, в компания на трима колеги. Полицията е наясно с това кой е отговорен, обаче за нашия човек — никаква полза. Съседите виждат как го вземат с полицейска кола рано сутринта и картинката е ясна за всички. Местните вестници съобщават, че е прибран за разпит и освободен поради липса на доказателства. Докато е жив, остава убиец на жена си.

— М-да — отсъжда Янсон. — Не знам какво да ти кажа.

— Само се постави на мястото на нещастния човечец — настоява Аника. — Не стига че му отнемат любимата съпруга, но губи и репутацията си сред хората, с които е прекарал цял живот. Как ще я кара отсега нататък? — Тя млъква и прехапва устна. Дали не прекали малко?

— И той няма нищо против да говори за всичко това?

Тя се прокашля.

— Утре по обед. Да си запазя ли билет?

ЯНСОН ВЪЗДЪХВА ШУМНО.

— Давай — казва той. — В края на краищата ти си независим репортер.

— Не става дума за тероризъм — допълва Аника.

Дежурният се засмива малко глуповато.

— Чувам, че Шюман се е намесил.

— Нов ден, ново заглавие — отвърща Аника и затваря.

Сега звъни в денонощната служба по командировки на вестника и си поръчва билет за полета в десет без двацет до Калакс, плюс кола под наем, но да е някоя малка.

Едва е приключила разговора, когато входната врата се отваря и в апартамента нахлуват децата, жужащи от излишък на енергия. Тя бърза да изключи компютъра, преди да ги посрещне в антрето.

— Мами! Знаеш ли какво стана, купиха ни сладкиши, задето бяхме толкова добри у баба и дядо, понеже не тичахме изобщо, а тате си взе списание с голи жени, а пък дядо пак го боли сърцето и може ли да излезем в парка, моооолим те!

Прегръща и двете, смее се и ги полюлява нежно, топли и уханни.

— Разбира се, че ще излезем. Сухи ли са ви ръкавиците?

— Моите са ужасни — съобщава Елен.

— Ще намерим друг чифт — успокоява я Аника и отваря гардероба с ананасите.

Томас минава покрай нея, без да я погледне.

— Утре съм в Люлео за цял ден — съобщава тя, докато нахлузва ръкавици върху протегнатите пръсти на детето. — Ще трябва да ги заведеш и прибереш.

Той спира пред килера, а раменете му се вдигат до ушите. Има вид на човек, който всеки миг ще експлодира; тя очаква взрив, но такъв не настъпва.

Томас продължава към спалнята с вечерните вестници и брой на Кафе под мишница. Хлопва вратата зад себе си.

— Отиваме ли, мами?

— Да — казва Аника и грабва якето. Отваря вратата на балкона, за да вземе шейната, която държат там. — Тръгваме.

ПОНЕДЕЛНИК, 23 НОЕМВРИ

Пред Аника се е разпрострял тебеширенобял ландшафт с ревящи снежни облаци и бездънно синьо небе. Застанала е гола, с крака здраво замръзнали в леден блок, а режещият вятър беснее край нея, сцепва кожата на малки рани. Вниманието ѝ е изцяло приковано върху хоризонта — някой приближава, още не го вижда ясно, но усеща присъствието му по басовите вибрации в стомаха, докато напруга очи срещу острия вятър.

Но ето че се появява, мъгляв сив силует върху кадифен фон, палтото му бавно се мята от една страна на друга, докато крачи уверено, и тя го познава. Един от участниците в Студио Секс. Прави опит да освободи краката си от ледения блок, който вече се е превърнал в камък, а мъжът приближава. Ръцете му вече се виждат и в едната съзира ловджийски нож — това е Свен, ножът му е окървавен, а тя знае, че е от котешка кръв. Той все така приближава и вятърът беснее. Тя поглежда лицето му, но то е на Томас, който спира точно пред нея и казва: „Твой ред е да вземеш децата“.

Тя протяга гръб и шия встрани от него и съзира Елен и Кале, увиснали с разпрани стомаси от месарски куки на стоманена релса, а червата им се полюшват над земята.

Аника се вира в тавана известно време, преди да осъзнае, че се е събудила. Пулсът ѝ бумти в гърлото, лявото ухо пищи оглушително, а завивките са се смъкнали на пода. Обръща глава и вижда гърба на Томас да се надига в дълбок сън. Сяда предпазливо в леглото. Гърбът я боли. Плакала е насън.

Довлича се до антрето на несигурните си нозе и отива в детската, за да усети живата им топлина.

Елен пак е засмукала палец, въпреки всичките придумвания, заплахи и подкупи. Аника хваща ръчичката и издърпва палеца от устата, която търси известно време загубеното, преди сънят да я приласкае. Гледа заспалото дете, очарована от пълното му неведение за

неговата собствена красота и неподлежаща на оценка значимост, изпълнена от усещане за непоправимата загуба на една чистота, която нейната дъщеря все още обладава. Гали меките коси, усеща топлината им върху кожата на дланта си.

Момиченце малко, момиченце мило, никога нищо няма да ти се случи.

Отива при сина си, проснат възник в пижама на Батман, вдигнал две ръце над глава, също както спеше тя самата като малка. Русите коси на Томас и вече също така широки рамене — колко прилича и на двамата.

Надвесва се и го целува по челото. Детето въздъхва дълбоко и примигва насреща ѝ.

— Съмна ли вече?

— Скоро ще съмне — отвърща тя. — Поспи още малко.

— Сънувах гаден сън — казва момчето и се обръща на една страна.

— И аз — отвърща Аника тихичко и гали тила му.

Хвърля поглед към светещия лик на часовника — има почти час, докато будилникът зазвъни.

Едва ли ще заспи отново.

Минава като някоя изгубена душа през антрето към дневната. Течението от прозорците люлее пердетата. Приближава и надниква през цепнатината между тях. Хантверкаргатан оживява бавно отдолу. Жълтата светлина на светофара виси в тъжна самота между сградите. Стопля първо единия крак о радиатора, после другия.

Отива в кухнята, пали котлона, пълни чайника с вода и отмерва четири лъжички кафе във филтъра, преди да надзърне през прозореца към замръзналата пустош на двора. Водата възвира, а термометърът отвън показва минус двайсет и два градуса. Излива водата върху кафето и разбърква, пуска P1 съвсем тихичко и сяда край масата. Бъбренето на радиото прогонва сврените по ъглите демони. Тя седи кротко с измръзнали крака, а кафето бавно изстива.

Без да го усети, Томас влиза в кухнята с гуреливи очи и щръкнали във всички посоки коси.

— Защо си станала толкова рано? — пита той, взема чаша от сушилката, пълни я с вода и пие на големи глътки.

Тя извърща лице и вперва мълчаливо поглед в радиото.

— Е, както искаш — казва Томас и се връща в спалнята.

Тя закрива очи с длан и диша през устата, докато стомахът ѝ се успокоява и е отново в състояние да се движи. Лисва кафето в мивката и отива в банята. Пуска вряла вода от душа, а после се подсушава бързешком. Облича се като за ски — термобельо и два вълнени пуловера, дебели джинси и вълнено горнище. Изравя ключовете за мазето, слиза долу, прекосява пустия двор и се спуска по стълбите към техния бокс под земята. Апреските ѝ са в рекламна чанта от голяма търговска верига, редом със старите учебници на Томас. Якето е мръсно и цялото в прах. Виси си тук, откак Свен умря. Не ѝ е трябвало — с безкрайните вечери край леденостудените игрища е свършено веднъж завинаги.

Изнася нещата навън, за да ги изтръска от прахоляка, след това ги качва в апартамента. Слага якето на рамене и го разглежда с критичен поглед. Изглежда ужасно, само че в Питео ще бъде постудено и от Стокхолм.

— Кога се връщаш?

Обръща се и вижда Томас да навлича бельото си на прага на спалнята.

— Нямам представа. Искаш да знаеш в колко ще е сервирано за вечеря ли?

Обръща ѝ гръб и влиза в кухнята.

Внезапно я обзема чувството, че не може и секунда повече да остане на това място. Навлича якето, обува апреските, проверява за ключове, чанта, ръкавици и шапка в сака си. Затваря безшумно вратата и припва надолу по стълбите, далеч от децата, оставя ги зад себе си в топлия уют, а гърдите ѝ ще се пръснат от празнотата на загубата.

Милинките ми, винаги ще остана с вас, нищо няма да ви се случи.

Крачи по току-що събудените улици към спирката на Арланда Експрес, качва се в претъпкания вагон за аерогарата.

До полета остават два часа. Опитва да пие кафе и преглежда снощните вестници, но в стомаха ѝ се таи безпокойство, което кара кофеина и написаното да я задушават. Отказва се и наблюдава процедурата по премахване на леда от самолета. Решила е да не мисли за чиновниците на средно равнище във Федерацията на общинските

управи, които тъкмо сега си правят планове за деня, решени да овладеят бързо оформящия се скандал около една своя служителка.

Докато машината се отлепя от земята, усещането за безтегловност постепенно отминава. Салонът не е пълен и мястото до нея е свободно. Взема брой на *Норландски новини*, оставен там от последния пътник.

Гледа блестящата, замръзнала и твърда като скала земя отдолу, която се отдалечава с всяка изминала секунда.

Съсредоточава внимание върху вестника, налага си да го прегледа.

Жителите на Карлсвик искат повече автобуси през вечерните часове. Изчезналият тригодишен хлапак е открит в гората край Рисвик с помощта на оборудван със специална апаратура хеликоптер, всички са изпълнени от щастие и чувство за благодарност, а полицията е свършила чудесна работа. Таксиметровите шофьори на летище Калакс заплашват със стачка. Хокейният отбор на Люлео губи като домакин на стадион „Делфин“ с 2 на 5 от „Юргорден“. Така им се пада.

Отпуска вестника и обляга глава назад със затворени очи.

Трябва да е задрямала, понеже миг по-късно колесникът среща асфалта на пистата върху Полярния кръг. Поглежда часовника, почти единайсет е, и се протяга с поглед зареян през прозореца на машината. Над замръзналата пустош тегне бледа утрин.

Има усещането, че прекосява чисто гола салона за пристигащи. Минават няколко секунди, докато разбере какво ѝ липсва: тълпата бърбещи шофьори на таксите край изхода.

Отива към гишето за коли под наем и получава ключове.

— Подгряващото устройство за двигателя и купето е включено — уведомява я служителят с флиртаджийска усмивка. — Вземете кабела с вас. Ще ви потрябва.

Аника свежда поглед към пода и мрънка някакви благодарности.

Студът отвън е сух и напълно парализиращ. Блъсва я в лицето като с юмрук. Тя ахва изненадана, опитва да се предпази от ледените остриета, които вдишва. Грейналите над главата ѝ изображения съобщават, че е минус двайсет и осем градуса.

Колата е сребристосиво волво, свързано към електрическо табло посредством дебел кабел. Никой двигател няма да може да запали при тази температура без нагревател.

Съблича якето и го хвърля на задната седалка.

В купето е задушно и топло благодарение на нагревателя. Мигом започва да се поти в дебелиите си доспехи. Двигателят пали от раз, но сервото и гумите откликват бавно и колебливо.

Минава под завинаги устремения към небето изстребител пред входа на летището и при кръговото завива наляво — към Питео, вместо към Люлео. Наднича през предното стъкло с надежда да види нещо познато. Преди десет години е минавала оттук с такси заедно с Ане Снапхане.

Пустошта остава зад гърба ѝ. Наоколо е само плодородна земеделска земя. В края на гората се кипрят големи ферми, край пътя се издигат солидни къщи от дърво, а от тях струи атмосфера на богатство и влияние. За нейна изненада излиза на широка магистрала, каквато не помни да е имало. Учудването ѝ нараства, докато магистралата се простира напред и напред, а насреща ѝ няма нито една кола. Усещането за сюрреалистична самота я стисва за гушата; насилва се да диша равномерно. Това някакъв майтап ли е? Нима реалността започва да ѝ убягва? Това пътят към ада ли е?

От двете ѝ страни свисти гора, нискорасли, кекави борчета със замръзнали клони. Светлината от ниското слънце примигва в студа, също както при непоносима жегата. Стисва по-здраво волана и се изгърбва над него.

Може би става нещо с перспективата зад Полярния кръг. Може би горе се превръща в долу и обратно, а лявото е дясно. При това положение е напълно логично да се изгради пътна магистрала в дивотията, където никой не живее.

След още две погрешни отбивки, при една от които установява, че е на път към Хапаранда и финската граница, внезапно се озовава в центъра на Питео. Градът е смълчан, приклепнал. Напомня ѝ за Шьолдинге, едно село между Катринехолм и Флен, само че тук е по-студено и голо. Основната разлика е главната улица, която е три пъти по-широка дори от Свеавеген в Стокхолм.

Къщата на Маргит и Торд Акселсон е в Питхолм, там, където живеят родителите на Ане Снапхане. Кара внимателно по изчистени от

сняг улици, докато стига отбивката, за която ѝ е казал Торд.

Самостоятелната сграда е една от редица притесняващо идентични постройките, издигнати през седемдесетте години, когато въведените от държавата кредитни облекчения за жилищното строителство довеждат до невиджан в миналото строителен бум — това е десетилетието на огромните островърхи покриви.

Паркира наетото волво до зелена тойота „Корола“ — същата като на Томас. Измъква се навън, навлича якето и остава за миг поразена от усещането, че всъщност тя живее на това място, че нейните деца са в университета, а сама работи в Норландски новини. Поема колкото може по-малки глътки от мразовития въздух, вдига поглед към хребета на покрива, хвърлил огромна сянка върху улицата.

Ане Снапхане е израснала само на няколкостотин метра оттук и по-скоро би умряла, отколкото да се завърне, само че мястото е много спокойно.

— Аника Бенгтзон?

Мъж с гъста посребрена грива е открехнал входната врата и проточил глава през пролуката.

— Влизайте — казва той, — преди да сте умряла от студ.

Аника се изкачва на верандата, тупа с крака и се здрависва.

— Торд?

Погледът на тъмните му очи е интелигентен, изразът на лицето — печален и внимателен.

Аника влиза в антре с изкуствен килим в тъмнозелено, някъде от около 1976 година, ако се съди по вида му. Торд Акселсон поема тежкото ѝ яке и го окачва на закачалка под лавицата за шапки.

— Сварил съм кафе — казва той, докато я води към кухнята.

Чамовата маса е подредена с плетени подложки, чаши и чинийки на цветя и панер от брезова кора с поне четири вида сухи сладки.

— О, изглежда възхитително — отбелязва Аника възпитано, докато се разполага върху един стол и отпуска чантата на пода до себе си.

— Маргит обича да пече — казва Торд, като прехапва изречението по средата и забива поглед в своята чаша. Сетне поема дълбоко въздух през носа, стисва челюсти и посяга към предварително напълнен термос.

— Мляко и захар?

Аника поклаща глава, онемяла неочаквано.

Кой ѝ дава право да нагазва в чуждата трагедия?

Взема лъжичката и без да иска чуква с нея по чашата.

— Маргит бе добър човек — казва Торд Акселсон, забил поглед в прозореца. — На всеки му мислеше доброто, но криеше страховити тайни. Точно заради това загина.

Взема си две бучки захар от купичката и ги пуска да цамбурнат в кафето. Сетне скръства ръце върху ръба на масата и отново се заглежда през прозореца.

— От вчера съм се замислил — продължава мъжът, без да я поглежда. — Ще ми се да проговоря, но не искам да калям паметта на Маргит.

Аника кимва, все така безмълвна, и бърка за бележника в чантата си. Хвърля бегъл поглед към чистите стъкла на прозореца и грижливо подредени оранжеви кухненски шкафове, внезапно усетила миризма на домакински препарат.

— Как се запознахте — вие и Маргит?

Мъжът поглежда към тавана и остава неподвижен известно време, после прехвърля поглед към печката.

— Заговори ме веднъж в градската кръчма на Люлео. Беше една събота вечер през пролетта на седемдесет и пета. Седях с неколцина приятели от колежа, а тя беше до нас на бара и ме чу да казвам, че работя във военновъздушната база.

За известно време сякаш остава потопен в спомена, очите му се движат, следят някакъв невидим за нея пейзаж.

— Тя ме заговори. Силно заинтригувана, почти напориста.

Поглежда Аника в очите с немощна, притеснена усмивка.

— Бях поласкан — продължава мъжът. — Такова хубаво момиче. И умно. Хареса ми от първата секунда.

Аника се усмихва в отговор.

— И тя ли е от Люлео?

— Живееше в Льовскатан. Следваше в института за детски учителки. Много ѝ се работеше с деца — те били бъдещето, все това повтаряше. Творчеството бе много важно за нея. Още в ония времена — както в живота, така и в изкуството ѝ...

Закрива уста с шепа и пак поглежда навън.

— Маргит бе сериозен човек — продължава той. — Лоялна, с чувство за отговорност. Извадих късмет с нея.

В кухнята настава тишина, Аника чува тракане на часовник. Стените скърцат от студ.

— Каква бе нейната тайна? — пита най-накрая гостенката.

Обръща поглед към нея.

— Зверовете — отговаря мъжът с внезапно укрепнал глас. — Като една от най-перспективните атлетки на Норботен от началото на шейсетте, Маргит още от дете членувала активно в групи и организации. Влязла в Комунистическата партия съвсем млада.

Атлетика, казва си Аника и споменът я връща към изрезката от *Норландски новини*.

— Познава ли Карина Бьорнлунд?

— Братовчедки са. Как разбрахте за това?

Аника потрепва леко и се опитва да го прикрие.

— Карина Бьорнлунд също е атлет — казва тя. — Значи са близки?

— Маргит е две години по-възрастна — нещо като кака на Карина. Тя запалила Карина по атлетиката. Само че самата Маргит по-късно се отказала, разбира се.

— Защо?

— Забъркала се в политиката. А Карина я последвала и на това поприще...

Аника чака мъжът да продължи, но това не става и тя прави опит да му помогне.

— Ами Зверовете?

— Те били отцепническа група — отвръща Торд Акселсон и разтрива чело. — Смятали се за нещо като филиал на основната организация, на Китайската комунистическа партия. Излезли от обичайните рамки на маоизма, за да извървят пътя докрай. Или поне те така си мислели.

— И всички имали псевдоними?

Мъжът кимва и разбърква кафето.

— Не точно псевдоними, а истински кодови обозначения, названия на животни. Маргит била Лаещо куче. Много се дразнеше от това. Останалите имали прозвища с политическа окраска, а нейното —

толкова лично. Мъжете от групата смятали, че прекалено много пита, че си вре носа навсякъде, все критикувала и спорела.

Всичко в кухнята е притихнало. Студът е стиснал къщата като в менгеме. Миризмата на препарат изведнъж се засилва.

— И какво толкова лошо са направили Зверовете? — пита Аника.

Торд се изправя, приближава мивката, пълни си чаша вода и остава с нея в ръка, без да пие.

— Така и не можа да го преживее — казва той. — Висеше като сянка над главите и на двама ни през всичките тия години.

Оставя чашата върху кухненския плот и се обляга върху машината за миене на съдове.

— Маргит го спомена само един път, но аз помня всяка дума.

Торд Акселсон внезапно потъва в себе си и продължава с монотонен, спокоен глас:

— Било средата на ноември. Не много студено и по земята имало съвсем малко сняг. Влезли откъм задната страна, откъм Люлвикен, покрай реката. Там има само летни вили, така нямало кой да ги види.

Вдига празен поглед към Аника, отпуснал ръце покрай тялото.

— Маргит никога не била влизала в базата, но едно от момчетата познавало много добре района. Казали й да не приближава хангарите, за да не я усетят кучетата — наистина злобни създания.

Аника си записва внимателно.

— Тичали през пустошта около километър. Момчетата изчаквали сред някакви дървета, докато тя отишла по-наблизо. На пистата, пред хангарите, стоял самолет. Тя дръпнала предпазителя на една сигнална ракета и я запратила в кофата с източеното гориво, оставена зад машината.

Наситеният с миризмата на почистващ препарат въздух дразни носа на Аника.

— Докато гледала огъня, забелязва приближаването на двама войници. Побягнала към южната ограда, а те започнали да крещят подире й. Тя се хвърлила зад хангара миг преди експлозията.

Аника поглежда бележките си.

Значи, не е Карина Бьорнлунд. Сбъркала е.

— Едното войниче пламнало като факла. Пищяло ли, пищяло, докато накрая загубило съзнание.

Торд Акселсон затваря очи.

— Маргит не помни как е излязла от базата. След случая групата се разпаднала и никога не се видели повече.

Връща се при масата и се свлича на мястото си, закрил лице с длани, споделил най-сетне онова, което така и не е изпитал самичък, но което тегне над него цял живот.

Аника се опитва да сглоби парченцата наум, но не успява.

— Защо е избухнал самолетът? — пита тя тихо.

Мъжът вдига поглед и оставя ръцете си да паднат върху масата.

— Забелязвали ли сте ракетите, които висят под изстребителите?

Тя поклаща глава.

— Прилича на ракета за луната, рисувана от Дисни. Това всъщност не е ракета, а допълнителен резервоар за гориво. Направен е от тънък материал; възпламенява се лесно.

— Но защо самолетът поначало е бил отвън, на пистата, при това с пълен резервоар?

— Изстребителите са винаги напълно заредени, когато престояват в хангарите — така е по-сигурно. Газовете в един празен резервоар са много по-опасни от самото гориво. Онова момче... то се е оказало точно под резервоара, когато той избухнал.

Дървените стени на къщата скърцат и стенат. Отчаяние се стеле на тъмни талази покрай кухненските шкафове и около дървените лампи. Изпълва я силно желание да побегне от това място, навън, надалеч, у дома при децата, да ги целуне, да усети скъпата им топла закръгленост, там, вкъщи при Томас, да го люби с всичката сила на тялото, с цялата страст на съзнанието си.

— Кой друг е бил там?

Лицето на Торд Акселсон е съвсем сиво. Прилича на човек, който ще припадне всеки миг.

— Жълтия дракон и Черната пантера — отвърща той с прегракнал глас.

— Водач е Дракона, Йоран Нилсон от Саттаярви — казва Аника и нещо неуловимо, дълбоко скрито, се мярва за миг върху лицето на мъжа. — А кой е другият?

— Не знам. Карина е Червен вълк, но не знам кои са момчетата в действителност.

— Колко са на брой?

Той търка лице.

— Споменах Черната пантера. Има още Лъв на свободата, Бял тигър, Дракона, разбира се. Да, това са. Четирима мъже и две момичета.

Аника записва имената, забелязала колко смехотворно звучат, но не може да се усмихне, нито дори вътрешно.

— Карина не е ли била с тях онази нощ?

— Тя скъсала с Рагнвалд и поискала да напусне групата. Маргит много ѝ се сърдила, задето ги предала. Лоялността винаги е била номер едно за нея.

Някъде звъни часовник, вероятно в дневната. Аника си спомня за сватбената обява в *Норландски новини*. Защо ти е да пускаш подобно нещо, ако няма да се жениш?

Поглежда мъжа замислено, опитва да си представи колосалния товар, който са носили двамата заедно и който сега остава само негов.

— Маргит кога сподели всичко това с вас?

— Когато забременя — отвърща Торд Акселсон. — Стана случайно — забравила бе да си пие хапчето, но когато стана, и двамата бяхме много щастливи. А една вечер се прибирах и я заварих обляна в сълзи. Не можа да спре да ридае. Цяла вечер отиде, докато я убедя да ми каже за какво става дума. Страх я бе да не реша да я предам в полицията. Да я зарежа сама с детето.

Замълчава.

— Но не сте го сторили.

— Хана отслужи военната си служба във F 21 — казва Торд. — Офицер от запаса е, а сега учи ядрена физика в Упсала.

— А другата ви дъщеря?

— Ема живее в същото общежитие като Хана. Пише докторат по политически науки.

— Добре сте се справили двамата — отбелязва Аника чистосърдечно.

Мъжът поглежда през прозореца.

— Да. Само че Зверовете си бяха все с нас. Ден не е минал, без Маргит да си спомни за онази нощ. Това я преследваше непрекъснато.

— Но не и вас — казва Аника. — Вие сте си ходили всеки ден на работа с ясното съзнание за случилото се.

Той само кимва.

— Защо не е съобщила в полицията? Нямаше ли да е по-добре, вместо да се измъчва толкова време с тази тайна?

Мъжът се изправя.

— Стига да можеше — отвръща той с гръб към Аника. — След изчезването на Дракона, Маргит получила пакетче по пощата. В него имало един човешки пръст, от дете. Плюс предупреждение.

На Аника ѝ става горещо, усеща кръвта да се оттича от главата ѝ, сякаш ще припадне.

— Никой не говореше за Зверовете. Маргит не чу нито дума за тях през всичките години, чак до този октомври.

— Какво става тогава? — шепне Аника.

— Получи знак, символа на Жълтия дракон, с който я призовават на сборния пункт.

Пред очите на Аника изниква оня странен образ, рисунката, изпратена до министъра на културата от Франция.

— Среща ли? Кога?

Торд Акселсон поклаща глава и отива до мивката, взема чаша, но така и не я пълни.

— После се свързаха с нея — един от тях се обади в работата ѝ да я пита дали ще отиде на срещата, за да отпразнуват завръщането на Дракона. Тя го пратила да върви по дяволите, казала му, че са съсипали целия ѝ живот и че ненавижда мига, в който се е запознала с тях.

Раменете му се тресат.

— Повече не се обадиха.

На Аника ѝ се повдига все по-силно и непреодолимо. Остава дълго време така, седнала, преглъща и гледа мъжа да хлипа, притиснал чашата о челото си.

— Искам да ги заловят — проговаря той най-накрая и обръща към Аника зачервеното си, неузнаваемо лице. Отпуска се тежко на стола и остава неподвижен известно време, докато часовникът тиктака, а миризмата на препарат се разнася из цялото ѝ тяло.

— Маргит така и не се отърва от чувството си за вина — проговаря мъжът. — Цял живот си плаща, но аз не мога да продължа по същия начин.

— Сега казахте ли на полицията?

Поклаща глава.

— Но ще го сторя. Щом заловят Дракона, за да бъдат момичетата ми в безопасност.

— Какво искате да направя аз? — пита Аника.

Поглежда я безизразно.

— Нямам представа. Искях просто да разкажа на някого.

Поглежда през прозореца и се сепва.

— Хана и Ема пристигат — казва той. — Трябва да тръгвате.

Аника се надига, без да мисли, тъпче бележник и химикалка в чантата и бърза да излезе в антрето, сваля якето от закачалката и го навлича. Връща се в кухнята, където мъжът е останал неподвижен, с празен поглед.

— Благодаря ви — казва тя тихо.

Той я поглежда и прави опит да се усмихне.

— Впрочем — обажда се Аника — малък номер обувки ли носеше Маргит?

— Трийсет и шести.

Оставя го край чамовата маса в излъсканата кухня с недокоснати чаши изстиващо кафе.

Колата е успяла да изстине напълно, така че не сваля поларното яке. За миг ѝ хрумва ужасяваща мисъл, че двигателят може и да не запали, че може да замръзне като камък във взетата под наем кола, наред колекция идентични къщи от седемдесетте, затънала вовеки в малките бели лъжи на семейство Акселсон.

Завърта ключа с такава сила, че металът едва не се прекършва. Машината запалва с колебливо тракане, а когато въздъхва облекчено, вижда дъхът си да замръзва от вътрешната страна на предното стъкло. Включва на задна, скоростната кутия протестира шумно, изкарва колата на улицата с надежда да не удари нещо по пътя си — не е изстъргала задното стъкло.

Двете дъщери минават покрай нея. Опитва да им отпрати вяла усмивка и махва с ръка, докато я гледат с любопитство.

Каучукът на гумите скърца по заледения път на връщане към града. Все така ѝ се гади, миризмата на препарат не спира да я преследва, мислите подскачат из главата и гръдния ѝ кош.

Истината ли казва Торд Акселсон? Да не би да преувеличава? Да не би да скрива нещо?

Отминава гимназията и църквата, после универсалния магазин, а след това излиза от центъра на града още преди да разбере, че е влизала в него.

Той не се опитва да прикрие миналите дела на съпругата, казва си Аника, нито да ги оправдае. Тъкмо напротив, заяви без заобикалки, че именно тя е взривила онзи самолет, като подпалва авиационно гориво. Дори не прави опит да представи всичко като нещастна случайност.

Ако е искал да излъже, щеше да го стори.

Зверовете, казва си тя. Жълтия дракон, Боже мили, що за идиотска идея. Ама че глупости. Лъв на свободата, Лаещо куче, Червен вълк. Черна пантера, Бял тигър.

Къде са те сега?

Отново е върху пустата магистрала, назад към Люлео.

Жълтия дракон, Йоран Нилсон, професионалният убиец, е отново у дома. Лаещо куче, Маргит Акселсон, ликвидирана учителка в забавачка. Червения вълк, Карина Бьорнлунд, министър на културата, която, изпаднала в паника, променя правителствен документ в последния момент.

Ами останалите? Къде сте се скрили вие, трима шведски мъже, представители на средната класа? Какво сте успели да забравите?

Отминава изхода към Норферден, усетила студа да пъпли по краката ѝ. Температурата е спаднала до минус двайсет и девет градуса; слънцето вече залязва, като пръска бледа жълтеникава светлина по хоризонта. Един и половина следобед.

Детски пръст. Дали наистина се е случило?

Преглъща и отваря за миг прозореца — трябва ѝ свеж въздух. Торд не ѝ каза що за предупреждение е придружавало пратката, но и никой никога не разкрива тайната на Зверовете. Никога.

Пръстът сигурно е съществувал.

А самото нападение? Трима участници, Маргит, Йоран и още някой. Истина ли е това?

Маргит носи същия номер обувки като на отпечатъка. Версията на Торд Акселсон включва достатъчно подробности, за да повярва в основната сюжетна линия дори ако сравни наученото с теоретичните възможности, изложени от пресаташето на базата. Защо тогава храни съмнения относно броя на участниците?

Карина Бьорнлунд не е била там.

Тя е невинна, поне що се отнася до самото деяние. Разбира се, би могла да участва при планирането или да е съдействала по друг начин. И, във от всичко останало, трябва да е знаела.

Но сигурно ли е това? Ако Торд казва истината, тя може и нищо да не е знаела за акцията. Разделила се е с Йоран, искала е да ги напусне.

Ако е така, по какъв начин биха могли да я изнудват? Защо допуска Херман Венергрен да я принуждава към каквито и да било действия?

И защо е пуснала сватбена обява в местния вестник, след като е скъсала с него?

Ами ако не Карина е публикувала обявата? Тази мисъл ѝ хрумва най-неочаквано. Ако е била пусната от зарязания годеник, за да ѝ

навреди или да я върне при себе си?

Аника разтрива чело и внезапно ожаднява, устните ѝ пресъхват. Отминава Ерснес и излиза отново на огромната магистрала. Няколко замръзнали къщи от трийсетте години се гушат в полумрака, а от комините право нагоре са се устремили струи дим. Вятърът е утихнал, студът е бистър като стъкло.

Трябва да говоря с Карина Бьорнлунд. Трябва така да наглася нещата, че да не и се размине. Този път лъжите и комбинациите няма да я измъкнат невинно от кашата.

Изважда мобилния от чантата, за да установи, че няма сигнал. Даже не успява да се ядоса; продължава да кара към Люлео, закопняла да се върне отново в цивилизацията.

При изхода за Йедвик отново взема мобилния, затваря очи и репетира сцената наум: бележката, залепена върху дисплея на регистратора, мобилният номер на културния министър. Два пъти числото на Звяра и нула.

Набира 070 666 66 60, взира се известно време в цифрите върху дисплея, преди да се сепне, осъзнала, че е на път да „изправи“ един десен завой.

Какво ще ѝ каже?

Карина Бьорнлунд трябва да реагира. Въпросът е само да я хване.

Натиска бутона, усетила топлината на апарата в дланта си, допира го до ухото, като намалява скоростта.

— Ало?

Аника натиска изненадана спирачката. Първият сигнал още не е заглъхнал, когато се чува женският глас.

— Търся Карина Бьорнлунд — проговаря Аника, като отбива върху банкета и спира колата. Притиска телефона по-силно към ухото, понеже по линията се чуват множество паразитни шумове.

— Да?

— Казвам се Аника Бенгтзон и работя във *Вечерна поща*...

— Откъде имате този номер?

Аника забива поглед в червената стена на някаква норботенска ферма и овладява тона си.

— Тъкмо се питах дали Червения вълк се е срещал напоследък с Жълтия дракон — проговаря тя и се вслушва напрегнато в шумовете

по линията: някакви гласове, металическо тракане като фон, съобщават нещо по високоговорител, а миг след това линията заглъхва.

Аника поглежда дисплея. Набира номера повторно, за да чуе безучастния глас на гласовата поща. Затваря, без да остави съобщение.

Откъде ѝ отговори Карина Бьорнлунд? Какво казваше металическият глас през говорителя?

Затваря очи и притиска пръсти до слепоочията.

„Последно повикване за полет SK009, Стокхолм, изход номер пет?“

Съобщение за полет — това е ясно, но какво означава SK? Полет на SAS?

Набира услуги и иска да я свържат със Скандинавски авиолинии, бизнескласа, и чака половин минута, докато ѝ отговорят.

— SK009 е следобедният ни полет от Калакс до Арланда — уведомява я служителът на SAS.

Аника усеща адреналина в главата си. Карина Бьорнлунд се намира на летището, само на пет километра оттук — или се прибира в Стокхолм, или е пристигнала току-що и си чака багажа. Понечва да резервира място за обратен полет, но размисля, решава да изчака, благодари и затваря.

След това навлиза в кръговото, завива по втория изход и поема уверено по замръзвания път към летище Калакс.

Заради стачката на таксиметровите шофьори всеки без собствена кола е принуден да вземе автобус до Люлео. Аника вижда опашката, извила се пред терминала — прегърбени фигури, принудени да се борят с вятъра и собствения си багаж. Тъкмо се готви да отmine автобусната спирка в посока към паркинга за коли под наем, когато зърва Карина Бьорнлунд.

Наредила се е в края на опашката и търпеливо чака ред.

Мислите се стрелкат трескаво из главата на Аника. *Какво търси тук Бьорнлунд?*

Спира край бордюра, изключва от скорост и вдига ръчната. Без да отделя поглед от фигурата на министъра, взема пак телефона. Обаждат се в министерството и се свързва с прессекретаря. Казват ѝ, че Карина Бьорнлунд си е взела един ден отпуск.

— Имам въпрос по повод проектозакона, който ще се внася утре — казва Аника, без да отлепва поглед от жената в края на опашката. —

Непременно трябва да говоря с нея още сега.

— Опасявам се, че няма как да стане — отвърща сговорчиво пресекретарят. — Карина отсъства от града и ще се прибере късно довечера.

— Не е ли малко странно за един министър да си взема отпуск точно в деня преди внасянето на важен законопроект в парламента? — пита Аника като разтегля думите, все така загледана в тъмното кожено палто на Карина Бьорнлунд.

Отсреща се поколебават.

— Въпросът е от личен характер — казват откъм другата страна. — Извикаха я на спешна среща, която не може да отложи. Твърде неудачно съвпадение във времето — права сте. Карина бе силно притеснена, но се налага да отиде.

— Довечера се прибира, нали?

— Тя поне се надява да стане така.

Каква ще е тази среща, която принуждава един министър да зареже служебните си дела? Болен близък, житейски партньор, дете или родител? Среща в Люлео, която не може да пренебрегне, нещо, което има приоритет пред всичко останало.

Червения вълк.

Среща по повод завръщането на Дракона.

Пръстите я засърбяват, а по гръбнака се стича струйка пот.

— Благодаря ви — казва тя и затваря.

Отминава автобуса и наблюдава в огледалото за обратно виждане как Карина се качва в него. После пуска машината да мине край нея и я следва на стотина метра дистанция. Малко преди моста на Бергнес решава, че е дошло време да приближи.

Седиш си вътре, казва наум Аника, загледана в мръсното задно стъкло на автобуса. *Упътिला си се за някъде и не искаш никой да узнае, но ето че аз съм тук.*

И ангелите подхващат нежна песен, провлечено и печално, зимен месец ледени кристали...

— Я млък! — изкрещява Аника, като се плясва с длан по челото и гласовете секват.

Следва автобуса през моста и влиза в замръзналия град, подминава панелени блокове, снежни преспи и замръзнали коли, завива на кръстовището при някаква бензиностанция.

Летищният автобус спира точно пред масивната фасада на хотел „Сити“. Натиска спирачката и се навежда напред, за да наблюдава слизащите пътници. Дъхът ѝ замъглява предното стъкло и тя го бърше с ръкав.

Карина Бьорнлунд слиза предпоследна. Министърът на културата стъпва предпазливо върху заледения тротоар с черна кожена чанта в ръка. Аника е на ръба на белодробна хипервентилация.

Трябва ми книжен плик, казва си тя, но осъзнава, че няма такъв под ръка. Вместо това задържа дъха си и брои три пъти по десет, докато сърцебиенето ѝ се нормализира.

Стъмва се, но залезът е също толкова бавен и постепенен, колкото е бил изгревът, а тя седи в колата и наблюдава Карина Бьорнлунд да мръзне на автобусната спирка, яко сложена, тъмнокоса жена в кожено палто и без шапка.

Червения вълк. Аника се мъчи да различи чертите на лицето ѝ в сенките, привиждат ѝ се две тревожни, печални очи.

Какво правиш тук?

Майка ѝ живее на Стургатан. Може би е на път към нея.

Но нали именно тук е Стургатан. Защо чака на автобусна спирка, за да се отпрати другаде? Не идва при майка си.

Изведнъж дълги светлини от градски автобус запалват задното ѝ стъкло. Включва на скорост и се придвижва с няколко метра напред, за да пусне автобуса до спирката, като отминава неголямата шумна група чакащи на опашката. Съзира Карина Бьорнлунд в огледалото — качва се.

Тръгвам след него, за да видя къде ще слезе, решава Аника и се отмества още малко напред, но установява, че навлиза в пешеходна зона. Хората бавно минават пред колата, като ѝ отправят предизвикателни погледи. Вдига глава и забелязва забранителен знак за движение на всички превозни средства освен тези на градския транспорт. Обзема я паника, бори се с лоста, за да включи на задна, гледа как автобусът я приближава бавно. Извива волана докрай, а гумите скърцат недоволно по настилката.

Автобусът минава съвсем близо, а бедрата ѝ лепнат от пот. Всеки миг ще изпусне дирята на министъра, без да има най-малка представа накъде се е упътила.

Линия номер едно. Същата, която е използвал обикновено Линус Густафсон.

Свартъостаден.

На изток, към заводите на „Шведска стомана“.

И тя поема към пристанището, завива надясно, към стоманолеярните. Спира край бордюра и чака; ако не греши, автобусът трябва да мине оттук. Четири минути по-късно той наистина се появява, за да я отмине в посока към Малмуден.

Едва има време да зърне табелата с името на квартала — Льовскатан, — когато автобусът завива надясно. Не е ли това мястото, където е живяла Маргит Акселсон? Нова табелка, Фьоренингсгатан, и автобусът поема покрай разхвърляна и уединена индустриална зона, сгушена под сянката на гигантски гарвановочерен хълм от желязна руда. Откъм лявата страна се точат редица еднообразни двуетажни жилищни блокове от четирийсетте години, а отпред се извисява изоставена промишлена сграда с колосални размери, която прилича на израстък от рудната планина. Тъмните ѝ прозорци излъчват предупреждение в сумрака, леден вик в здрача. Аника следва автобуса по пътя, който свърва вляво и започва да се вие нагоре, успоредно на железопътни релси. Огромна стоманена тръба виси високо отгоре, а под нея е струпана купчина порутени постройките, нашарени с графити. Тръбопроводи, стоманени трегери, автомобилни гуми и палети са пръснати навсякъде. Никакъв признак за живот.

Автобусът дава мигач и спира. Аника натиска спирачката и паркира зад някаква изоставена кола двайсетина метра по-надолу по хълма.

Карина Бьорнлунд слиза, стиснала кожената си чанта. Аника се свлича надолу и залепва поглед във фигурата ѝ.

Автобусът потегля, а министърът на културата остава с вторачен в релсите поглед. Около нея се стеле пара от дъха ѝ. Сякаш се колебае.

Аника изключва двигателя и измъква ключа, изчаква в затопленото купе, без да отделя поглед от другата жена.

И сега Карина Бьорнлунд рязко се обръща и поема с решителна крачка към билото на хълма, отдалечава се от индустриалния пейзаж.

Аника се напруга, попипва ключовете за колата, захваща бузата си отвътре.

Дали да слезе и да я последва? Да я настигне с колата и предложи да я закара? Да изчака малко — може пък да се върне?

Потърква очи с пръсти.

Накъдето и да се е запътила Карина Бьорнлунд, явно не ѝ трябва компания.

Аника отваря вратата, измъква шапката и ръкавиците за ски от сака, хлопва вратата и я заключва с дистанционното. Поема въздух с усилие, като се гърчи от студ. Как може да се живее в подобен климат?

Примигва няколко пъти. Студът изсушава неимоверно много въздуха и дразни очите.

Дневната светлина е станала тъмносива, почти я няма. Небето е много високо, ясно и съвършено безоблачно; няколко звездици блещукат над рудната планина. Две улични лампи по-надолу пръскат бледа, безнадеждна светлина в малки кръгове под себе си. Карина Бьорнлунд е превалила билото и вече не се вижда. Отникъде няма признаци на живот. Шумът откъм стоманолеярните долита през студа, сякаш пътува по железопътните релси и стига до нея като приглушен ропот.

Тръгва предпазливо нагоре по склона, като се вглежда внимателно във всеки храст и сянка. Веднага след билото пътят рязко завива на ляво, връща се към жилищния район. Направо се точи тясна алея, почистена от сняг и лед, със знак за забранен достъп на моторни превозни средства.

Аника присвива очи, търси безуспешно с поглед министъра на културата. Прави няколко стъпки по алеята, бърза колкото може по сипкавата смесица от лед и пясък. Отминава сноп кабели, водещи надолу, към железопътните релси, тича покрай празен паркинг и ето че алеята тръгва успоредно на релсите. Далеч напред корпуси на коксови инсталации и доменни пещи се извисяват срещу зимното небе. Милиони тонове руда се превръщат в непрекъснат стоманен килим. Отляво няма нищо друго освен шлака и сняг. Над рудната планина вече наднича пълна луна. Синкавото ѝ сияние се смесва с жълтеникавото осветление над заводската железопътна линия.

Аника тича в продължение на няколко минути, докато не се налага да спре и успокои дишането си; кашля сухо и приглушено в ръкавицата, примигва, за да изтика бликналата в очите влага, и се оглежда за Карина Бьорнлунд.

В тази част алеята, изглежда, не се използва много. Забелязва тук-там по някой отпечатък от подметка, следи от велосипедна гума и куче, но няма помен от министъра.

Слънчо мил, пропява неочаквано ангелският хор, зимен мраз копнеж вечен...

Удря тила си с такава сила, че гласовете мигом секват. Затваря очи и няколко секунди диша дълбоко, заслушана в празното пространство на съзнанието си. Нови гласове, човешки гласове, оживяват внезапно в смълчаната пустош. Идват откъм горичката пред нея. Не може да различи отделни думи, само един мъжки и един женски глас в приглушен разговор.

Минава под някакъв надлез — път или жп линия. Аника не може да определи. Вече не знае къде точно се намира. Гласовете се усилват. В смесената лунна и изкуствена светлина внезапно забелязва човешки стъпки, които водят към отвор в шубрака.

Аника спира и наднича между ниските дървета. Различава единствено сенки, духове.

— Е, дойдох — чува се гласът на Карина Бьорнлунд. — Само не ме наранявай.

Груб мъжки глас отговаря с фински акцент:

— Няма от какво да те е страх, Карина. Никога не съм ти мислил злото.

— Знаеш ли, Йоран, никой не ми е причинявал толкова зло, колкото ти. Казвай каквото имаш за казване и ме остави да си вървя...

Аника притаява дъх, стомахът ѝ се преобръща многократно, пресъхналата уста наподобява гласпапир. Внимателно стъпва в най-близката следа, после в следващата, в тази пред нея. В светлината на луната съзира поляна с тухлена къщурка по средата. Ламаринен покрив и заковани прозорци.

В центъра на поляната стои министърът на културата в дебелиите си кожи, а пред нея слабичък сив мъж в дълго палто и кожена шапка. До него е оставен тъмен сак.

Йоран Нилсон, властелинът с божествена мощ, Жълтия дракон.

Аника вторачва в него болезнено сухите си очи.

Терорист, масов убиец, еманация на злото. Това ли е той, този сгърчен никаквец, който на всичко отгоре трепери?

Трябва да извика полиция.

И мигом се сеца: мобилният остана в сака върху седалката до шофьора, долу във волвото, паркирано зад изоставената кола.

— Как изобщо можеш да допуснеш, че някога съм ти мислел злото? — пита мъжът и гласът му смущава покоя на застиналия въздух.

Жената пристъпва неспокойно от крак на крак.

— Получих съобщението — казва тя и Аника разбира защо звучи така уплашена. Получила е същото предупреждение като Маргит.

Мъжът, Жълтия дракон, свежда глава за няколко секунди. После отново вдига поглед и Аника вижда очите му. Те блещукат, червени и празни, в странната светлина.

— Имам сериозна причина да се върна и всички трябва да я узнаете — казва той с глас, леден като вятъра. — Може да сте дошли отдалеч, но аз изминах много по-дълъг път.

Жената се тресе под коженото палто, гласът ѝ е пълен с уплаха, готова е да се разплаче всеки миг.

— Не ме наранявай.

Мъжът я доближава. Аника вижда как измъква от джоба на палтото нещо черно, лъскаво.

Оръжие. Револвер.

— Повече няма да те притеснявам — казва той тихо. — Това е за последно. Само ме изчакай на сборния пункт. Трябва да свърша нещо преди това.

Вятърът напада с нова сила, огъва клоните на околните борове.

— Моля те — проплаква жената, — пусни ме да си вървя.

— Влизай — отвръща остро мъжът. — Веднага.

Карина Бьорнлунд вдига чантата от земята и с насочен в гърба ѝ револвер влиза в тухлената къщурка. Йоран Нилсон не помръдва. Наблюдава я, прибира отново оръжието в джоба, завърта се и отива до сака, опрян о стената на постройката.

Аника поема дълбоко дъх. Чула е повече от необходимото. Оттегля се бавно и предпазливо назад по стъпките си, излиза върху алеята, като хвърля прощален поглед към дърветата, за да опише по-добре мястото пред полицаите.

Някой се движи, някой я приближава.

Дишането ѝ става дълбоко и тежко. Оглежда се панически.

На десетина метра от нея се вижда металическа кутия с щръкнали навън множество кабели, а зад кутията са се сгушили китка млади борчета. Аника се устремява натам с едва докосващи скърцащата повърхност стъпала. Разтваря боцкащите клони с две ръце и хвърля поглед през рамо.

Сивият мъж се появява в мъждивата светлина откъм релсите, повлякъл сака подире си. Застава неподвижен за миг, а сетне се прегъва на две, притиснал стомаха си с ръка. Диша мъчително на пресекулки. Аника проточва шия, за да вижда по-добре. Мъжът сякаш ще се просне ничком всеки момент.

Сега дишането му се успокоява, той се изправя и прави няколко неуверени стъпки напред. После поглежда право към Аника.

Ужасена, тя пуска клоните и затуля уста с шепа, за да заглуши звука и скрие парата от дишането си. Остава абсолютно неподвижна в мрака, докато мъжът я приближава бавно. Шумът от задъхано дишане и напрегнати стъпки постепенно изпълва съзнанието ѝ, приближава и приближава, докато накрая се уплашва, че ще изпищи с все сила. Затваря очи и го чува да спира на около метър от нея, откъм другата страна на младите борчета.

Разнася се скърцащ звук. Отваря очи.

Метал драци върху метал. Тя затаява дъх и се ослушва.

Мъжът прави нещо с металната кутия. Отваря вратите на таблото, от което излизат всички ония жици. Чува мъчителното му дишане и осъзнава, че сама трябва да поеме нова глътка въздух. Прави го бързо и безшумно, колкото да усети непреодолим и силен позив за повръщане.

Мъжът вони. Смрад на гнило прониква през клоните и я принуждава отново да закрие уста с длан. Той се задъхва и мъчи с нещо от другата страна на дърветата. Стърженето продължава още известно време и накрая престава. Чува се виещ звук и щракване.

Десетина секунди облекчено дишане, а сетне шум от отдалечаващи се стъпки.

Аника разтваря клоните, за да погледне отново.

Мъжът се връща обратно в гъстака. Сакът никакъв не се вижда.

Сложил го е в кутията.

Храсталаците отсреща го поглъщат, заличават всяка следа от присъствието му в слабата светлина.

Аника се изправя и побягва по алеята. Спира за миг в края на гората. Завива и с все сила се затичва под виадукта, покрай пустия паркинг, докато внезапно съзира друга фигура да идва насреща ѝ.

Заковава на място, оглежда се, а вените ѝ се издуват от напор на адреналин. Хвърля се обратно в гората и затъва до шия в снежна преспа.

Мъж. Гологлав, с тънко подплатено яке. По залитащата походка и неуверени движения разпознава трайните поражения от дългогодишна злоупотреба с алкохол. Пияница.

След малко изчезва зад изоставената заводска сграда и тя отново излиза на пътя и побягва, без дори да изтупа дрехите си от снега.

Като начало не успява да види наетото волво и за малко изпада в ужас, докато след миг го открива зад изоставената кола. Отключва и се хвърля на шофьорската седалка. Смъква ръкавицата и търси опипом мобилния. Пръстите ѝ треперят толкова силно, че едва успява да набере директния номер на инспектор Сууп.

— Карлсон, дежурен диспечер.

Свързала се е с централата.

— Сууп — казва тя. — Искam да говоря с инспектор Сууп.

— Тръгна си вече — заявява Карлсон.

Мозъкът ѝ буксува; затваря очи и допира потна длан до челото.

— А Форшберг? Той дали е там?

— Кой по-точно? Имаме ги трима.

— От криминалния.

— Задръжете така, ще ви свържа.

Линията заглъхва и тя остава сама в лишеното от звуци и цвят киберпространство. Три минути по-късно се отказва и набира отново.

— Искam да говоря с някого по въпрос свързан с убийствата на Бени Екланд и Линус Густафсон — заявява тя с паника в гласа, когато отново чува Карлсон.

— За какво по-точно? — пита младият мъж без следа от интерес в тона.

Аника си заповядва да успокои дишането.

— Казвам се Аника Бенгтзон и съм репортер от *Вечерна поща*...

— За връзки с пресата отговаря Сууп — прекъсват я отсреща. — Ще трябва да позвъните утре.

— Чуйте ме! — крещи тя. — Рагнвалд се появи, Йоран Нилсон, Жълтия дракон. Знам къде се намира: в малка тухлена сграда близо до железопътната линия на рудното депо, заедно с Карина Бьорнлунд. Трябва да го арестувате незабавно!

— Бьорнлунд ли? Министърът на културата?

— Да! — вика Аника. — Йоран Нилсон от Саттаярви е с нея в малка постройка под стоманолеярните. Не мога да обясня къде точно, но е близо до един виадукт...

— Слушайте — отвръща Карлсон, — вие наред ли сте?

Аника млъква и си дава сметка, че звучи като побъркана, прокашля се и полага усилие да заговори спокойно и свързано.

— Знам, че звучи малко налудничаво — започва тя и прави опит да се усмихне по линията. — Обаждам се от място, наречено Льовскатан, недалеч от леярните, точно край железопътната линия...

— Да, наясно сме къде се намира Льовскатан — прекъсва я полицаят и тя разбира, че търпението му започва да се изчерпва.

— Мъж, когото издирвате от дълги години, се е върнал в Люлео — съобщава Аника с почти нормален глас. Казва се Йоран Нилсон и е извършил най-малко четири убийства, откакто се е завърнал в Швеция. Маоистките убийства. А в момента се намира край онази сграда. Или поне бе там преди съвсем малко. Тухлена постройка с тенекиен покрив, малко навътре в гората след един виадукт...

Полицай Карлсон въздъхва шумно от другия край на линията.

— Дежурната разпитва някакъв в момента, но щом се освободи, ще предам за обаждането ви.

— Дума да не става! — отново крещи Аника. — Трябва да дойдете веднага! Не се знае колко време ще остане в къщата.

— Вижте какво — отвръща твърдо полицаят, — успокойте се. Казах ви, че ще предам на дежурния офицер.

— Добре — примирява се тя, останала без дъх. — Много добре. Аз чакам при автобусната спирка, докато пристигнете, за да ви заведа. Намирам се в сребристо волво.

— Хубаво — приема полицаят. — Чакайте там. — И затваря.

Аника се взира в телефонния дисплей, зеленикаво сияние в мрака.

Набира номера на Янсон в дежурната.

— Вероятно ще остана тази вечер в Люлео — съобщава тя. — Само искам да знам дали може да наема стая, ако ми се наложи да пренощувам.

— Защо трябва да останеш?

— Може би ще се случи нещо.

— Без тероризъм — напомня редакторът. — Вече ми триха сол на главата сутринта, задето съм позволил да заминеш за Норботен.

— Добре, добре — съгласява се Аника.

— Чуваш ли ме? Нито един ред за каквито и да било терористи, ясно ли е?

Тя изчаква секунда, преди да отговори:

— Ясно, разбира се, обещавам.

— Настаня се в „Сити“ — казва дежурният, приближил микрофона към устата си и с много по-дружелюбен тон. — Поръчай нещо по румсървиса и си пусни порноканала — ще ти одобря всички разходи. Ясно ми е — всички имаме нужда да се уединим за малко понякога.

— Добре — отвърща тя със заговорнически тон и набира централата, за да я свържат с рецепцията на хотела. Запазва си стая на последния етаж.

Сетне остава седнала в колата и гледа през прозорците навън. Заради дъха ѝ те скоро се залеждат. Няма какво повече да направи. Ще седи така, докато пристигне полицията.

Скоро всичко ще свърши, казва си Аника, усетила пулсът си да се нормализира.

В съзнанието ѝ изплува сивото лице на Торд Акселсон, след това подпухналите очи и червената жилетка на Тунел Сандстрьом, лъсналата от гел коса на Линус Густафсон, внимателният му поглед. Обзема я парещ гняв.

Край с теб, копелдак гаден!

Усеща, че замръзва. Минава ѝ през ум да запали двигателя и да стопли купето, но вместо това отваря вратата и излиза навън. Не я свърта на едно място. Проверява за мобилния в джоба и тръгва към билото на склона.

Арктическата нощ е стиснала с ледени клещи околността. Яки и безмилостни като механичните ръце в стоманолеярните малко по-

нататък. Дъхът ѝ се стеле около нея като ефирно було замръзнала топлина.

Красота, казва си тя, а погледът ѝ се рее напред по релсите, за да стигне безкрая на звездите.

Чува шум от двигател и се обръща с надежда това да е полицията, но съзира местен автобус: единицата.

Отминава я и спира. Сега осъзнава, че е застанала на спирката, и прави няколко крачки встрани, за да покаже, че не го чака.

Но автобусът все пак спира след няколко метра, отваря задната врата и на улицата тежко се смъква набит мъж.

Тя го поглежда и прави стъпка напред.

— Ханс! — възкликва Аника. — Здравсти, Ханс. Аз съм, Аника.

Ханс Блумберг, архиварят от *Норландски новини*, среща погледа ѝ.

— Какво правите тук? — пита Аника.

— Тук живея — отвърща усмихнат мъжът. — На Туршгатан.

Кимва към жилищния район.

— Сериозно? — откликва Аника, докато автобусът потегля. Приближава още и надниква в очите на събеседника си. В същия миг нещо щраква в съзнанието ѝ, сега се къде е виждала изображението на жълт дракон; то изскача внезапно в главата ѝ. Приела го е за детска рисунка на динозавър. Таблото за съобщения над бюрото в архива на *Норландски новини*. Работното място на Ханс Блумберг. Отстъпва неволно две крачки.

— По-уместният въпрос в случая е вие какво правите тук? — пита той.

Автобусът изчезва зад билото и мъжът тръгва към нея с ръце в джобовете. Застава пред Аника, а очите му са като стъклени под лунната светлина.

Тя изпуска нервен смях.

— Тръгнала съм по работа, но се загубих. Търся Фьоренингсгатан.

— В момента сме на нея — съобщава архиварят развеселен. — Всички в Стокхолм ли са с подобен усет за ориентация?

— Ще вземат да свършат, преди да стигна — казва Аника с ясното съзнание, че всеки миг ще изгуби дар слово.

— Кого търсите?

Тя свива рамене.

— Пропуснах часа вече.

— Ами елате у дома да се постоплите тогава. Да ви предложи чаша чай?

Търси отчаяно някакво извинение, но мъжът не забелязва колебанието ѝ, хваща я здраво над лакътя и я повежда напред.

— Живея в двустайно апартаментче на партера. Не е кой знае какво, но нищо не може да стори човек, щом изостане от темпото на потребителското ни общество.

Аника пробва да се освободи, но разбира, че са я стегнали като в менгеме.

— Не се случва често някой като мен да посрещне такава гостенка. Хубава млада дама, и то чак от столицата.

Усмихва се мило, а тя прави опит да отговори.

— Кой по-точно сте вие? — обажда се тя. — Пантерата, Тигъра или Лъва?

Той гледа право напред, все едно не е чул въпроса. Само я стисва още по-здраво. Къщите изчезват зад тях. Приближават пътния знак. Аника поглежда наляво, към кабелите и храсталака.

— Значи, живеете в гората?

Той не отговаря, а миг след това двамата са в тунела. Светът се накланя, някой започва да диша тежко и Аника разбира, че е тя, устата ѝ зее, широко отворена.

— Не — простенва. — Не искам. Моля.

Краката престават да я държат. Ханс Блумберг я крепи усмихнат.

— Но вие сте репортер — казва той. — Истинско, любознателно репортерче. Няма да пропуснете подобна възможност, нали?

Съзира тръбите над себе си и крещи:

— Пуснете ме!

Забива крака в леда и започва да се дърпа, заради което получава оглушителен удар в главата. Привиждат ѝ се звезди, а до нея внезапно изниква крещящият Свен. Аника се просва на земята и закрива глава с ръце.

— Не ме удряйте.

Светът се успокоява и застива, земята престава да се накланя и Аника чува дишането си. Поглежда предпазливо нагоре и вижда Ханс Блумберг да клати глава с озадачен поглед.

— Господи, каква сте упорита — промълвя той. — Ставайте веднага. Водачът чака.

И тя се препъва напред в лунна светлина, а лампите над железопътната линия се полюшват, останали вляво от двамата. Ангелите мълчат като онемели; вместо тях — мрачна пустота.

Отминават промишлената сграда. Сега тя е изцяло черна.

— В тухлената къщурка ли отиваме? Зад виадукта?

— Значи, сте открили вече главната ни квартира — отбелязва архиварят с характерния си добронамерен тон. — Да не сте слухтели в

храстите? Много находчиво. Тогава мога да ви съобщя какво ви очаква. Дракона ни е свикал отново. Не мога да обещаая, че всички ще дойдат. Напоследък се забелязва съществен спад сред членската ни маса, но Карина сигурно ще е тук, а също и Ингве — той не пропуска нито един купон.

Архиварят са засмива щастливо. Аника се бори с гаденето.

— Бедният Ингве — продължава мъжът. — Йоран ме накара да го наглеждам, но какво можех да направя? За да се помогне на един алкохолик, трябва да се промени целият репресивен апарат, а аз не съм в състояние да го сторя. За нещастие трябва да призная, че Ингве загуби всякаква връзка с действителността, което си е истинска трагедия. Не успях да изпълня своя дълг...

Миг по-късно Аника чува някакъв мощен, ритмичен шум зад тях. Поглежда през рамо и вижда светлините на огромен дизелов локомотив по линията.

— Гледайте напред — заповядва Ханс Блумберг.

Аника се подчинява, но хвърля крадешком поглед на огромната машина, повлякла подир себе си безкрайна верига товарни вагони с руда, чийто грохот отшумява покрай тях, в посока към стоманолеярните.

Сърцето ѝ бие лудешки. Представя си как изглежда от мястото на машиниста. Облечена в черно на тъмния фон на храстите. Осветява я единствено студената луна.

С усилие на волята успява да успокои пулса си. Опитва да разбере колко дълъг е влакът, без да извива глава, но така и не съзира края му.

Минават под виадукта, а влакът продължава покрай тях, *ту-дум, ту-дум*, един след друг вагоните трещят по траверсите и хвърлят тъмни сенки.

Изчезва и последният — край на дълга опашка, проточила се към огнената паст на доменните пещи.

Аника преглъща с усилие и установява, че ръцете ѝ треперят.

Стигат до трансформаторната кутия, в която Йоран Нилсон е натъпкал сака си. Поглежда я. Тя е затворена, сякаш недокосвана.

— Сега наляво — обажда се Ханс Блумберг, като я блъсва към прохода в гъстака.

Тя се подхлъзва, без малко да падне по наклона, но се улавя за някакъв клон и успява да остане права.

— По-кратко — промълвя едва-едва и се упътва към тухлената постройка.

Прозорците са затворени с метални капаци. Към откrehнатата входна врата води полусрутено стълбище. Аника спира, но Блумберг я блъсва в гърба.

— Влизайте. Това е само едно старо компресорно.

Аника хваща дръжката и отваря вратата. Забелязва две заварени халки; от едната виси ръждив катинар. През вратата се донася същата отворителна смрад, която е усетила преди малко в храстите.

Рагнвалд е вътре.

Влиза в непрогледния мрак, примигва, чува нечие дишане. Тук цари леден студ — по-студено отколкото навън.

— Кой е? — пита Карина Бьорнлунд откъм отдалечения лавъгъл.

— Имаме си важен гост — съобщава Ханс Блумберг, като тика Аника пред себе си и сам влиза в помещението.

Министърът на културата светва със запалка. Мъждиво пламъче огрява помещението. Падащите върху носа и очните кухни сенки я карат да прилича като чудовище. Ингве, алкохоликът, стои до нея. Йоран се е облегал на стената вдясно. До него е окачен портрет на Председателя Мао.

Аника е обзета от ужас при вида на убиеца, усеща характерен сърбеж в пръстите, изтръпване и виене на свят.

Успокой се, заповядва си тя, не допускай нов пристъп на хипервентилация. Задръж дишането.

Карина Бьорнлунд се навежда и запалва малка свещ в краката си, оставя запалката и се изправя с нея в ръка.

— Какво значи това? — пита тя, вперила поглед в Ханс Блумберг. — Защо си я довел?

Закрепва свещта върху някаква ръждива машина, която може да е старият компресор. Дъхът на всеки един виси край него във въздуха.

Не съм сама, окуражава се Аника. Не е като в тунела.

— Искам да ви запозная с госпожица Аника Бенгтзон — обажда се Ханс Блумберг, — репортерска хрътка от *Вечерна поща*.

Карина Бьорнлунд трепва и прави крачка назад.

— Да не си се побъркал? — пита тя високо. — Да домъкнеш тук журналисти? Не си ли даваш сметка какво рискуваме?

Йоран Нилсон ги наблюдава с уморен, замъглен поглед.

— Тук няма място за външни — обажда се той с изненадващо остър глас. — Как ти е хрумнало, Пантера?

Ханс Блумберг, Черната пантера, затваря плътно вратата и се усмихва.

— Госпожица Бенгтзон знае вече за нас — казва той. — Чакаше откън, така че не можех да я оставя да доведе и други.

Карина Бьорнлунд приближава Блумберг.

— Всичко е свършено — казва тя с писклив глас. — Всичко, за което съм се трепала толкова години. Да пукнете до един дано!

Грабва чантата и понечва да се отправи към вратата, а в малкия кръг светлина се появява Йоран Нилсон. Аника не забелязва да държи оръжие. Лицето на мъжа е изпито и сиво, изглежда слаб и болен.

Въпреки това Карина Бьорнлунд спира уплашена; не знае как да постъпи.

— Чакай — казва той на министъра, а сетне се обръща към Блумберг: — Ще поемеш ли отговорността за нея? Гарантираш ли безопасността на групата?

Аника вперва поглед в убиеца, забелязала жалката му външност и бавния говор — сякаш търси думите с усилие.

— Никакъв проблем — отвърща архиварят весело. — След това ще имам грижата.

Краката на Аника натежават като олово, тялото ѝ се вкаменява. В гърлото намира умоляващ, плачлив гласец, но така и не успява да стигне до устните.

Жълтия дракон я поглежда право в очите, а тя не смее да шавне.

— Застани в ъгъла — нарежда той и сочи с ръка.

— Не можем да държим тук репортери — заявява Карина Бьорнлунд енергично. — Не съм съгласна.

Дракона вдига ръка.

— Достатъчно — казва той. — Груповият командир поема отговорността.

Пъха ръце в джобовете.

Револверът, казва си Аника.

— Голям студ е днес. Ще бъде кратък.

Алкохоликът Ингве пристъпва напред.

— Чудесно — отбелязва той, — а дали няма нещо за пиене?

Ханс Блумберг разкопчава палто и вади бутилка водка от вътрешния джоб. Погледът на Ингве грейва, устните се разтварят в израз на екстаз и протяга ръце към бутилката, за да я поеме нежно, сякаш е бебе.

— Реших да си направим импровизирано тържество — казва Ханс Блумберг с окуражително кимване.

Ингве отвинтва капачката с овлажнели очи. Аника поглежда в земята и размърдва пръстите на краката си, за да не замръзнат.

Какво възнамеряват да правят с нея?

Не е като в тунела, не е като в тунела.

Карина Бьорнлунд отново пуска чантата на земята.

— Не мога да разбера за какво сме тук — заявява тя.

— Властта те е направила нетърпелива — отбелязва Йоран Нилсон, забил в министъра погледа на драконовите си очи. Изчаква, докато привлече вниманието на всички. След това извива глава назад и отправя поглед към тавана.

— Давам си сметка, че някои от вас са били изненадани от обаждането ми — започва той. — Мина много време, откакто ви събрах за последно, и разбирам смесените ви чувства. Но няма от какво да се боите.

Поглежда право в министъра на културата.

— Не съм дошъл, за да ви причиня зло. Дошъл съм, за да ви благодаря. Вие се превърнахте в единственото ми семейство и го казвам без следа от сантименталност.

— Защо уби Маргит тогава? — пита Карина Бьорнлунд с натежал от страх глас.

Йоран Нилсон поклаща глава, своята воняща глава на жълт дракон, божествената си глава на революционен водач.

— Не ме слушаш — казва той. — Само приказваш. Не беше такава преди. Властта наистина те е променила.

Ханс Блумберг пристъпва напред, явно отегчен от толкова общи приказки.

— Кажи ми какво да направя — обръща се той към своя водач. — Готов съм за въоръжена борба.

Йоран Нилсон се извърща към него с мъка в очите.

— Пантера — казва му той, — няма да има въоръжена борба. Прибрах се, за да умра у дома.

Очите на архиваря се отварят широко, безумен израз изкривява лицето му.

— Но нали се завърна. Отново си тук, ти, нашият водач, когото сме чакали години наред. Революцията е на една ръка разстояние.

— Революцията е мъртва — заявява Дракона е дрезгав глас. — Капиталистическото общество, което третира човешките същества като животни, победи. А заедно с него всички фалшиви идеологии: демокрация, свобода на словото, законност, права на жените.

Ханс Блумберг слуша предано, Карина Бьорнлунд сякаш се смалява с всяка изминала секунда, алкохоликът изглежда изцяло потънал в поредния стадий на блаженство.

— Работническата класа е доведена до състояние на малоумно стадо с промит мозък. Напълно липсва каквото и да било желание за подобряване на положението. Узурпаторите тикат масите в гърлото на месомелачката при пълно отсъствие на протест.

Фиксира Карина Бьорнлунд с поглед.

— Властите и сега използват народа, както го правеха преди — продължава той с ясен и непоколебим глас. — Изстискват ни като пране, а след това ни захвърлят в сметта. Така е било винаги, само че днес избрани от народа правителства позволяват на експлоататорите да ни смучат до последно. Осъзнах нещата и се борих по собствен начин. Революция ли? — Той поклаща глава. — Никаква революция няма да има. Човечеството я замени за кока-кола и кабелна телевизия.

Ханс Блумберг се е вторачил в него с празни, невярващи очи.

— Не е вярно. Ти се върна при нас, а ние те дочекахме след толкова време. През всичките години се подготвях, както ти нареди, и сега съм на линия. Не е късно.

Йоран Нилсон вдига ръка.

— Остава ми съвсем малко живот — промълвя той. — Приел съм своята орис, както и факта, че всички сме заедно. По принцип няма разлика между мен и лъжите на буржоазията. Аз ще продължа да живея посредством децата си, а в замяна им давам своето наследство.

Запъва се, притиснал стомаха с ръка.

— Никой не ще има възможност да ви експлоатира занапред. Дните ви на стъргата приключиха.

— Какво искаш да кажеш? — обажда се Карина Бьорнлунд поуспокоена.

— Носи ни подаръци — проехтява гласът на Ханс Блумберг, пълен със смаяна изненада. — Днес е Коледа за всички нас! Или пък панихида. Революцията е мъртва, не чухте ли?

— Стига, Ханс — хваща го за ръката Карина Бьорнлунд. — Мао също е мъртъв, а самият Китай стана капиталистически.

— И ти вярваше — негодува Ханс. — И ти беше революционер.

— Бяхме само деца, Господи! Кой не е вярвал в революции? Така стояха нещата тогава, само че всичко стана на пух и прах много отдавна.

— Не и за мен! — сопва се Ханс Блумберг и Йоран Нилсон прави неуверена крачка към него.

— Пантера — казва му той, — криво си ме разбрал.

— Нищо подобно! — вика архиварят със зачервени, влажни очи. — Нямах право да ми причиняваш такова нещо! Революцията е всичко за мен!

— Я се стегни — срязва го Карина Бьорнлунд и разтърсва ръката на архиваря с раздражение.

Мъжът се освобождава с гневно движение от министъра на културата и в същия миг вдига свита в юмрук ръка, за да я стовари с все сила в лицето ѝ.

Някой извиква. Може да е министърът, може да е алкохоликът или самата Аника. Сега обезумелият архивар се обръща към Йоран Нилсон и го блъска зверски в стената с плаката на Мао. Жълтия дракон се свлича върху бетонния под с остър звук от счупена кост и свистене от напускащия белите му дробове въздух.

— Предатели мръсни!

Гласът на Ханс Блумберг се прекършва. Съвзема се и скача към вратата, блъсва я силно навън и затръшва с все сили.

Пламъчето от свещта примигва, но не угасва. Сенките наоколо постепенно спират своя танц.

— Тече ми кръв — простенва министърът от пода до компресора. — Помогнете!

Надвисва тежка тишина и студът става още по-силен. Аника долавя през тухлената стена псувните на архиваря, който се отдалечава към железопътната линия. Отива към Йоран Нилсон. Той лежи в безсъзнание до стената, а дясното му ходило е извито по неестествен начин. Самият крак изглежда малко по-къс от другия. Със замаян, неуверен пиянски поглед Ингве се взира в своя водач, проснат на пода. Лицето му е почти напълно лишено от цвят, а зъбите потракват. Карина Бьорнлунд се изправя с мъка, притиснала длан към физиономията си, а между пръстите ѝ струи кръв, капе върху коженото палто.

— Носът ми е счупен — вие тя. — Трябва да отида в болница! — Започва да плаче, но веднага спира, защото я боли твърде много.

Аника отива при нея, докосва я нежно с ръка.

— Няма нищо — успокоява я и разглежда лицето на жената, скрито зад ръката ѝ. — Ще зарасте бързо.

— Ами ако остане крив?

Аника ѝ обръща гръб и се връща при свлечения на пода мъж. Мирише неописуемо гадно: на нещо напълно прогнило.

— Йоран — вика го тя високо. — Йоран Нилсон, чувате ли ме?

Недочакала отговор, прикляква, изхлузва ръкавица и измъква оръжието от джоба на мъжа. То е тежко и леденостудено. С гръб към

останалите, пуска револвера в един от джобовете на якето си. Нищо не разбира от оръжия и се надява предпазителят да е спуснат.

Жълтия дракон простенва, бледите му клепачи потрепват. Аника допира бетона, за да провери колко е студен. Потните ѝ пръсти залепват мигновено за него и тя ги дръпва като опарена.

— Не бива да лежите тук — казва на мъжа. — Трябва да станете. Ще можете ли?

Поглежда към Карина Бьорнлунд.

— Трябва да се измъкнем от това място — заявява Аника. — Постудено е и от фризер. Ще ми помогнете ли да го носим?

— Аз също съм ранена — отвръща министърът на културата. — И защо трябва въобще да му помагам? След всичко, което ми е докарал до главата. Ингве да се разправя с него.

Алкохоликът е поседнал на пода, прегръща любовно наполовина празната бутилка.

— Не бива да заспivate тук — казва му Аника и разбира, че губи връзка с действителността; леденостуденото помещение ще я задуши всеки миг.

— Ако знаете какво ми е било през всичките тези години — обажда се Карина Бьорнлунд откъм компресора. — В непрекъснат страх някой да не научи за връзката ми с тия глупаци. Но не е ли нормално на младини? Човек си мисли всякакви идиотщини, забърква се с лоши компании.

Йоран Нилсон се опитва да седне, но издава тихичък звук и пада обратно на пода.

— Май съм си счупил бедрото — шепне той и Аника си спомня счупеното бедро на баба си през оная зима с толкова обилен сняг.

— Ще ида да потърся помощ — казва тя и в следващия момент усеща клещите на ръката му около китката си.

— Къде е Карина? — промълвя той с помътнял поглед.

— Тук е — отвръща Аника тихо, като се извърта изпаднала в ужас, освобождава се и става. — Искате да говорите с вас — казва тя на министъра.

— За какво? Нямаме нищо за казване.

Гласът на Карина Бьорнлунд е тъничък и носов. Тя прави няколко колебливи крачки към мъжа и Аника забелязва обилно кръвотечение от ноздрите ѝ. Пространството между устата и очите е

синкаво и подуто. Аника среща погледа ѝ, пълен с объркването, което сама изпитва, и в душата ѝ лумва топло пламъче: не е сама, не е сама.

— Останете при него — казва Аника и министърът приближава плахо проснатия мъж, но когато се надвесва над него, той неочаквано писва.

— Не искам кръв — задъхва се Йоран. — Махнете тази кръв от мен.

Нещо дава на късо в главата на Аника. Ето го проснат тук — масовия убиец, професионалния ликвидатор, терориста на пълно работно време, лежи и хленчи като малко дете. Устремява се към него и го сграбчва за палтото.

— Не ти харесва видът на кръв, така ли, копеленце? Но да избиеш толкова народ може?

Главата му висва назад, очите се затварят.

— Аз съм войник — казва той лаконично. — У мен няма дори частица от вината, която тежи върху водачите на свободния свят.

Очите ѝ се насълзяват.

— Но защо Маргит? Защо момчето?

Той поклаща глава.

— Не бях аз — шепне мъжът.

Аника вдига поглед към Карина Бьорнлунд, застанала по средата на помещението със смаяно лице.

— Лъже — казва тя. — Разбира се, че е той.

— Аз нанасям удари само срещу врага — възразява Йоран Нилсон. — Не закачам приятели и невинни.

Аника се взира в измъченото лице на този мъж, пълно с апатия и липса на интерес, и разбира: става ѝ кристално ясно, че казва истината.

Не ги е убил той. За какво му е да убива Бени Екланд, Линус Густафсон, Курт Сандстрьом или Маргит Акселсон?

Кой тогава?

Тресе се цяла. Изправя се върху изтръпналите си крака и тръгва неуверено към изхода.

Вратата е затворена. Неподвижна. Непреодолима.

Спомня си катинара отвън и прозрението я удря като с юмрук: Ханс Блумберг ги е заключил.

Затворена е в ледена кутия заедно с трима други: двама ранени, а третият — пиян като кирка.

Ханс Блумберг, казва си тя, нима съществува макар и малка възможност?

В следващия момент тунелът се стоварва отгоре ѝ с цялата си тежест, с всичките си тръби под тавана, а върху гърба си усеща тежестта на динамита. Някъде в далечината плаче жена, хрипти и вие от болка и отчаяние, и тя осъзнава, че това е министърът на културата, Карина Бьорнлунд, че не е сама, не, не е сама.

Обръща гръб на мисълта за тунела и се вкопчва в действителността. Не трябва да се отпуска, защото стори ли го — умира.

Толкова е студено, боже мой, колко може да изкара човек при такива условия?

Дишането ѝ се успокоява. Няма непосредствена опасност за живота ѝ. С поларното яке може да изкара и цялата нощ, ако се наложи. Министърът е с коженото си палто, но мъжете са за окайване. Клепачите на пианицата вече висят като парцали — няма да изкара и час. Терористът е по-топло облечен, но се е проснал направо върху пода, който наподобява леден блок.

Трябва да се измъкнем час по-скоро навън. Още сега. Но как?

Мобилният!

Тя почти надава вик на триумф, когато напипва телефона и го измъква навън.

Няма сигнал.

Вдига го на светлината от свещта, обхожда всички ъгли. Няма и помен от сигнал. Въпреки това опитва да набере номер. Нищо.

Само без паника.

Мисли!

Министърът също има телефон. Беше ѝ звъняла на него преди няколко часа.

— Проверете дали имате връзка — казва тя.

— Какво?

— Телефонът ви! Имате мобилен. Нали ви звънях по него, не помните ли?

— А, да.

Министърът рови внимателно в задната част на черната кожена чанта, изважда мобилния телефон, включва го и въвежда пинкод,

всичко това с много усилия и пуфтене, сетне го вдига високо във въздуха.

— Няма сигнал — съобщава жената изненадана.

Аника закрива лице с длани, усеща как студът започва да хапе кожата.

Всичко е наред, казва си тя. Нали вече се обадох в полицията. Те ще пристигнат всеки миг.

Насочва вниманието си към министъра. Жената е насинена, напълно извадена от равновесие. Поглежда към алкохолика, към устните му — тъмносини на светлината от свещта. Трепери от студ в тънкото си яке.

— Значи така — обажда се Аника в усилието да разсъждава логично. — Да приемем нещата каквито са. Тук има ли някаква завивка? Найлон, нещо изолиращо?

— Къде се дяна Ханс? — интересува се Ингве.

— Заключил ли е вратата? — обажда се Карина Бьорнлунд.

Все още разтреперана, Аника прави бърза инвентаризация на неговия прашно помещение: няколко ръждиви консервени кутии, купища боклук и скелет от плъх.

— Не може да е заключил — обажда се пак министърът на културата и отива да провери лично. — Ключът е у Йоран.

— Катинарът се заключва само с щракване — отвръща Аника. — Що за място е това впрочем?

Опипва стените, вижда, че прозорците са заковани с груби дървени талпи, спомня си металните капацы отвън.

— Изоставено е от четирийсет години — отговаря Карина Бьорнлунд. — Баща ми работеше в железниците и ме е водил тук като дете.

— За какво служи?

— Компресорна станция. Построиха нова при реконструкцията на линията. Как ще се измъкнем?

— Няма ли някакви инструменти наоколо? — пита Аника.

— В капан сме — отвръща Карина Бьорнлунд. Очите ѝ са така подути, че почти са се затворили. — Господи, как ще излезем от това място?

Ясно е, че тук няма да намери никакви инструменти. Ако изобщо е имало такива, те са били изнесени преди години. Стените са

солидни, вратата не може да се разбие.

— Трябва да се движим непрекъснато — казва Аника. — Да поддържаме топлината си.

Тя преглъща, усетила пъплещата отвътре паника. Ами ако полицията не дойде? Ако този Карлсон, диспечерът, я е забравил?

Тя пропъжда тази мисъл и приближава вонящия на граниво мъж под плаката на Мао. Дишането му е повърхностно и хрипливо. От ъгълчето на устата се точи слюнка.

— Йоран — проговаря Аника, като прикляка до него и се бори с гаденето. — Йоран Нилсон, чувате ли ме?

Разтърсва рамото му и мъжът ѝ отправя празен поглед. Долната му устна потръпва от студ.

— J'ai tres froid * — шепне той.

---

[0] Много ми е студено (фр.). — Б.р. ↑

— Je comprends * — отвърща тихичко Аника и се обръща към министъра. — Карина, елате при Йоран, прегърнете го и завийте с полите на коженото палто.

Министърът на културата започва да отстъпва, докато се свира в ъгъла зад компресора.

— Дума да не става — заявява тя. — За нищо на света. Толкова неприятности ми е навлякъл на главата.

Аника поглежда мъжа до себе си, восъчната му, бледа кожа, треперещите ръце. Не е ли най-добре да го остави да умре? Не заслужава ли точно това?

Оставя Йоран Нилсон да си лежи и отива при мъжа, който се е облегнал на стената.

— Ингве? — вика го тя. — Така ли се казвате?

Мъжът кимва и пъхва длани под мишниците, за да ги стопли.

— Елате при мен — казва му тя и разтваря поларното яке. — Елате и се притиснете до мен. Ще се поразходим малко.

Той поклаща глава непреклонно и притиска още по-здравео почти празната бутилка към гърди.

— Е, недейте тогава — примирява се Аника, като затваря якето и поглежда министъра.

— Той е въоръжен — казва Карина Бьорнлунд. — Бихме могли да разбием вратата с изстрели.

Аника поклаща глава.

— Вратата е от стомана. Куршумите ще рикошират в помещението и могат да ни убият. Освен това трябва да уцелим катинара откъм външната страна, за да се освободим.

— Ами прозорците?

— Същата работа.

Да им каже ли, че е звъняла в полицията? Как ли ще реагират?

— Знаех си, че ще стане така — обажда се Карина Бьорнлунд с подсмърчане. — Цялата тая история със Зверовете си беше пълен

кошмар от самото начало. Изобщо не трябваше да им се връзвам на акъла, когато напуснаха Комунистическата партия.

Министърът на културата измъква от чантата си някаква черна дреха — може би блуза — и я притиска към носа си.

— И защо? — пита я Аника, вперила поглед в сянката на министъра, затанцувала по стената при движението ѝ зад пламъка на свещта.

— Предполагам, че още не сте били родена през шейсетте — казва Карина Бьорнлунд и поглежда към Аника. — Не е лесно за вашето поколение да проумее какви времена бяха тогава, но беше наистина фантастично.

Аника кимва бавно.

— Мога да си представя — казва тя. — Били сте млада, Йоран е водач.

Министърът разтърсва енергично глава.

— Той бе толкова силен и умен. Можеше да поведе след себе си когото си пожелае. Всички момичета му се натискаха, а момчетата му подражаваха. Само че аз трябваше да се махна още когато го изхвърлиха. Страшно глупаво бе от моя страна да се хващам на тая въдица със Зверовете.

Карина Бьорнлунд потъва за известно време в спомени. Аника я наблюдава с все по-ясен поглед.

— Как така не ви заловиха? — пита тя.

— Ами така — отвърща министърът и вдига поглед. — Първо, аз нищо не съм направила, а Йоран бе много печен. Свързвахме се само посредством символи, забравен древен език, разбираем за всеки, без оглед на граници, раси и култури.

— Без протоколи от събранията?

— Без писма и телефони дори — отвърща Карина Бьорнлунд. — Събирахме се за среща с помощта на нарисуван жълт дракон. Ден-два след него пристигаше комбинация от цифри, които съобщаваха деня и часа на срещата.

— Всеки ли е имал свой символ?

Жената клати глава колебливо, все така притиснала блузата до носа си.

— Само Дракона има право да свиква събрание.

— И в края на октомври отново получихте съобщение чрез анонимно писмо до министерството.

В погледа на министъра пламва искрица страх.

— Мина време, докато осъзная какво стои пред очите ми, а когато разбрах, хукнах към тоалетната да повърна.

— Но все пак се явихте — отбелязва Аника.

— Нищо не разбирате — отвръща министърът. — Такъв страх изпитвах през всичките тези години. След F 21, след като Йоран изчезна, получих предупреждение по пощата... — Заравя лице в черната блуза.

— Детски пръст — подсказва Аника и министърът я поглежда изненадано.

— Откъде знаете?

— Говорих със съпруга на Маргит Акселсон, Торд. Посланието е било съвсем ясно.

Карина Бьорнлунд кимва.

— Ако не мълча, ще загина не само аз, но и децата, които бих могла да имам в бъдеще, както и близките ми.

Йоран Нилсон стене на пода, помръдва неспокойно левия си крак.

Аника и министърът на културата му отправят безучастни погледи.

— Следеше ме — продължава Карина Бьорнлунд. — Една нощ дебнеше край къщи в Книвста. На другия ден го зърнах да ме наблюдава през витрината на магазин в Упсала. А в петък получих ново писмо.

— Пак предупреждение?

Министърът затваря очи за няколко секунди.

— Рисунка на куче — промълвя тя. — И кръст. Досещах се какво може да означава всичко това, но не исках да го приема.

— Че Маргит е мъртва?

Карина Бьорнлунд отново кимва.

— Отдавна не общуваме помежду си, то се знае, само че аз мислих цяла нощ и на сутринта се обадох на Торд. Каза ми, че Маргит е убита, и ми стана ясно като бял ден: ако не дойда, ще ме сполети нейната участ. И аз дойдох.

Поглежда Аника и маха блузата от носа си.

— Ако знаете какъв страх съм брала. Колко съм страдала. Непрекъснатата заплаха някой да не научи за всичко това — отрови ми се животът.

Аника я гледа, тази властна жена в дебело кожено палто, момичето, което навремето не се е отделяло от своята братовчедка, първо в спорта, после в политиката, което се е влюбило във водача на бандата, силен и харизматичен, но когото напуска, когато той губи своята власт.

— Закриването на ТВ Скандинавия, за да се замаже всичко, е една голяма грешка — отбелязва Аника.

— Какво имате предвид?

— Разполагам с имейла, който ви е пратил Херман Венергрен. Известно ми е защо внесохте промяната в проектозакона.

Министърът на културата скача на крака и прави три бързи крачки към Аника с присвити като цепки очи.

— Ти, жалко помиярско репортерче — съска тя, завряла окървавено лице в носа на Аника. — За каква се мислиш?

Аника не се огъва, а я поглежда право в кървясалите очи.

— Не си ли спомняте? — пита тя. — Вече сме се срещали. Отдавна, преди близо десет години.

— Не помня.

— Търсих ви за коментар по повод пътуването на Кристер Лундгрен до Талин вечерта, когато бе убита Юсефин Лилеберг. Съобщих ви какво е станало с изгубения архив. Казах ви, че изнудват правителството да извърши нелегален износ на оръжие, и ви помолих да предадете въпросите ми на търговския министър. Само че вие не сте отишли при него, а право при министър-председателя, нали?

Карина Бьорнлунд е бяла като платно, вторачила се е в нея така, сякаш вижда призрак.

— Вие ли бяхте?

— Използвахте информацията, за да получите министерския пост.

Министърът на културата поема шумно въздух, неочаквано си възвръща цвета на лицето.

— Как се осмелявате! — кресва тя. — Ще ви дам под съд заради това!

— Защо се нервирате толкова от един обикновен въпрос?

— Защото идвате тук с подобни чудовищни инсинуации. Излиза, че съм се натресла на премиера в правителствената резиденция, чак в Харпсунд, за да си изпрося министерско кресло!

— А — реагира Аника, — значи там го спипахте? А той как го прие? Много ли се ядоса? Или наистина е толкова прагматичен, колкото разправят хората?

Карина Бьорнлунд замълчава, а очите ѝ ще изскочат от орбитите си.

Миг по-късно в тишината експлодира празната бутилка на Ингве, запокитена в бетонния под, и се пръсва на хиляди парченца. Алкохоликът се хлъзва по стената и пада в несвяст на пода.

Аника най-после откъсва поглед от министъра на културата и хуква към пианицата.

— Ей! — виква тя и го плясва леко с ръкавица по бузата. — Ставайте веднага!

— К'во? — примигва мъжът.

Разтваря якето, грабва Ингве под мишниците и го вдига на крака.

— Дръжте се за мен — казва тя, като едновременно го загръща и обхваща с ръце през гърба. Дъхът на мъжа е влажен и топъл в шията ѝ. Толкова е кльощав, че, кажи-речи, може да закопчае якето зад гърба му.

— Можете ли да движите крака? Трябва да ходим.

— Тази работа няма да ви се размине — обажда се министърът на културата, но Аника не ѝ обръща внимание; мобилизирала е цялата си енергия, за да поведе пианицата в злокобен, леден танц.

— Кой от двамата сте? — пита тихичко тя. — Лъва или Тигъра?

— Лъва на свободата — отвърща мъжът през тракащи зъби.

— А къде е Тигъра?

— Де да го знам — отвърща почти заспал пианицата.

— Имал е достатъчно ум в главата да не дойде — отбелязва Карина. — Винаги е бил по-умен от нас всичките.

Неочаквано край стената се чува шум: Йоран опитва да се изправи, приритва със здравия си крак, облеща очи от усилие да се съблече.

— *C'est tres chaud* * — промълвя той и се свлича отново.

— Облечете се веднага — заповядва Аника и се опитва да отиде към него, само че алкохоликът я прегръща здраво и не я пуска.

— Чувате ли ме, Йоран, незабавно се облечете.

Но мъжът се търкаля под лика на Мао, краката му потръпват, преди да застинат напълно. Унася се в сън. Гърдите му пърхат едва забележимо под ленена риза с цвят на слонова кост.

— Помогнете му — обръща се Аника към Карина. — Поне му облечете палтото.

Жената поклаща глава и в същия момент свещта угасва.

— Запалете я пак — обажда се Аника и сама долавя страх в гласа си.

— Изгоряла е — казва Карина. — Не е останал парафин.

С мрака настъпва тишина, а студът става по-остър и сух.

Аника отваря широко очи, но не вижда абсолютно нищо. Витае в празно, леденостудено пространство, обзема я чувство на непостижима самота. Със сигурност на този свят няма нищо по-лошо. Няма по-страшно от самотата.

— Трябва да се движим непрекъснато — напомня тя. — Карина, не оставайте на едно място.

Но Аника чува как министърът се свлича на пода и зарива неудържимо в ъгъла.

Жената стене, плаче, вие и се лигави. Аника и Ингве се движат все по-бавно в леденостудения фризер. Тя държи треперещия мъж в обятията си, усеща как краиниците му натежават, как дишането се затруднява и стяга още по-силно прегръдката с вдървените си ръце.

Отговорността за другите, казва си тя, вперила очи в мрака. *Нищожни сме без някого до себе си*. А в съзнанието ѝ изплават меките черти на Елен и Кале, усеща копринената топлина на кожата, сладкото им ухание.

Скоро, скоро ще си бъда пак при вас.

Малко по малко министърът на културата се успокоява. Риданията ѝ заглъхват. Настъпилата тишина е по-дълбока отпреди. Минават няколко секунди, преди Аника да осъзнае каква е причината.

Дишането на Йоран Нилсон е секнало.

Тази мисъл възпламенява ума ѝ. Пръстите я засърбяват като луди, надига се някакъв шум. Паника.

Миг по-късно Ингве висва като пране в ръцете ѝ, краката му омекват, отпуска глава върху рамото ѝ.

— Да не си посмял! — кресва тя в ухото на мъжа. — Няма да умираш! Помощ! Помогнете!

Няма сили да го задържи изправен. Той се свлича на купчина в краката ѝ, а тя изключва напълно.

— Помощ! — крещи Аника с цяло гърло. — Помогнете!

— Няма никой — срязва я Карина Бьорнлунд.

— Помощ! — пищи Аника, като се препъва към мястото, където смята, че е вратата, за да налети право върху компресора и да удари коляното си в него. — Помощ!

Някъде отдалеч долавя неясни гласове и, аха, да реши, че това е нова атака от ангелски гласове. Говор, викове, определено човешки гласове, а миг след това по вратата се тропа силно.

— Ало? — провиква се мъжки глас отвън. — Има ли някого?

Завърта се на пети и напъга очи в мрака по посока на гласа.

— Да! — вика високо Аника и се стоварва върху Ингве. — Да! Заклучени сме. Помогнете!

— Ще трябва да отрежем катинара — отвърща мъжкия глас. — Колко души сте вътре?

— Четирима, но мисля, че един мъж е мъртъв. Втори е на път да заспи. Вече не мога да го държа буден. Побързайте!

— Ще донеса инструменти — казва мъжът и в същия миг Карина Бьорнлунд идва на себе си.

— Не! — кресва тя. — Не ме оставяйте тук! Трябва да изляза веднага!

Аника намира опипом мястото, където лежи Ингве и диша едва чуто. Прокарва пръсти през рошавата му коса, а после стисва зъби, ляга до него и придръпва тялото му връз своето, като завива и двамата с поларното яке.

— Не умирай — шепне тя и го полюлява, сякаш е малко дете.

Лежи така, докато чува шум от кислород, който прерязва катинара, а сетне вратата се отваря и право в очите ѝ блясва електрически лъч.

— Вземете първо него — обажда се Аника. — Мисля, че е на края на силите си.

Миг по-късно мъжът е махнат от нея, положен е на носилка и изчезва от погледа ѝ за броени секунди.

— А вие как сте? Можете ли да се изправите?

Поглежда нагоре, но вижда единствено неясен силует на полицаи.

— Добре съм — отвърща Аника и става на крака.

Инспектор Форшберг я гледа изпитателно.

— Ще трябва да отидете в болницата за преглед — казва той. — Когато бъдете в състояние да говорите, ще трябва да дойдете в участъка.

Аника кимва, внезапно онемяла. Посочва Йоран с ръка и забелязва, че тя трепери.

— Премръзнали сте, тресете се цялата — отбелязва Форшберг.

— Мисля, че е умрял — шепне Аника.

Санитарите се връщат и отиват при Йоран Нилсон, проверяват за дишане и пулс.

— Май кракът му е счупен — казва Аника. — Много е болен. Каза, че ще умре съвсем скоро.

Вдигат мъжа на носилка и бързо го изнасят от помещението.

От сянката се появява Карина Бьорнлунд, облегната върху един санитар. Лицето ѝ е цялото в сълзи, носът продължава да кърви.

Аника се взира в подутото лице, за да го запомни.

Карина Бьорнлунд спира до нея и прошепва толкова тихо, че никой друг да не чуе:

— Сама ще разкажа всичко. Можете да забравите вестникарската сензация.

След това министърът се отправя към прожекторите, полицейските коли и линейките.

---

[0] Много е топло (фр.). — Б.р. ↑

Инспектор Форшберг обитава претъпкан и разхвърлян кабинет на втория етаж в чудовищна постройка, заета от полицейското управление. Аника дреме на един от столовете, но подскача, когато вратата се отваря внезапно.

— Съжалявам, задето се наложи да чакате. Без мляко и захар — казва полицаят, като оставя димяща пластмасова чаша върху бюрото пред нея, след което го заобикаля и сяда на въртящия се стол.

Аника хваща чашата, опарва ръце и духа над тъмната течност. Отпива внимателно. Кафе от автомат — най-гадното възможно.

— Това сега разпит ли е? — пита тя, като оставя чашата.

Форшберг рови из едно чекмедже и не отговаря.

— Да го наречем разпит на свидетел. Къде ли съм го заврял? А, ето го!

Измъква портативен магнетофон и кълбо кабели, изправя се, поглежда Аника в очите и се усмихва.

— Не сте чак толкова замръзнали, все пак. — Задържа погледа й. Тя отвръща очи.

— О, напротив. Само че съм се научила от горчив опит да се обличам дебело. Как са останалите?

— Рагнвалд е мъртъв, както правилно предположихте. Ингве Густафсон е в интензивното, телесната му температура бе спаднала до двайсет и осем градуса. Но ще прескочи трапа. Знаехте ли, че е баща на Линус, убитото момче?

Аника вдига поглед към полицая, в гърлото й се свива буца и тя поклаща глава.

— А Карина Бьорнлунд?

— Закърпиха й лицето, но има премръзнали места по краката. Какво всъщност се случи?

Накланя се напред и включва магнетофона.

— Добре — отвръща Аника. — От самото начало ли?

Той я поглежда замислено, после извърща лице и диктува личните й данни:

— Разпит на свидетелката Аника Бенгтзон от Хантверкаргатан трийсет и две, Стокхолм. Място: кабинетът на следователя. Начало...

Поглежда часовника си.

— ... двајсет и два и петнайсет. Как се озовахте в изоставеното компресорно помещение в близост до „Шведска стомана“ в Люлео тази вечер?

Тя се прокашля, обърнала лице към микрофона, оставен върху записка от шефа на Националната полиция.

— Искях да интервюирам министъра на културата, Карина Бьорнлунд. По една случайност попаднах на нея край летище Калакс и я проследих.

— Да я интервюирате — повтаря инспекторът с усмивка. — За какво по-точно?

Опитва да се усмихне в отговор, но установява, че е прекадено изтощена.

— Въвеждането на новия правилник за библиотечната дейност.

Той запазва мълчание за известно време; размишлява върху чутото, после се навежда над бюрото и изключва магнетофона.

— Така по-добре ли е? — пита я полицаят, като смига заговорнически.

Тя кимва и посяга към пластмасовото кафе за втори опит.

— Какво стана?

— Нека да бъдем наясно от самото начало — казва тя, като отпива от кафето и потиска инстинктивна гримаса, преди да зареже чашката окончателно. — Аз съм журналист. Всички мои източници се ползват от закрилата на закона. Вие представлявате официален орган и ще престъпите закона, ако направите опит да установите какво знам и от кого съм го научила.

Мъжът престава да се усмихва.

— Аз пък имам случай за разследване. Ще ми кажете ли защо изобщо сте дошла в Люлео?

— По работа. Реших да се свържа с министъра на културата и да я попитам за отношенията ѝ с Рагнвалд. От звуците по телефона установих, че се намира на летище Калакс и тръгнах да я търся.

— Защо?

— Тя не пожела да обсъжда каквото и да било по телефона, ако мога да се изразя по този начин.

Полицаят кимва и записва нещо.

— След което министърът на културата е тръгнала да се поразходи из гората, а вие сте я последвали.

Аника кимва.

— До Льовскатан стигнах с кола под наем. Все още си е там.

Форшберг посяга за някакъв лист и чете със свити вежди:

— Тук имам доклад, според който лице с вашето име се е свързало с дежурния диспечер в петнайсет часа и дванайсет минути, за да съобщи, че издирван от нас мъж се намира в някаква тухлена постройка с неясно местоположение, но близо до виадукт. Това говори ли ви нещо?

— Вашият диспечер не може да се нарече точно Айнщайн — отвръща Аника, осъзнала внезапно, че мръзне с цяло тяло, независимо от целия труд на докторите в болницата. — Положих максимум усилия да му обясня за какво става дума, но май нямах особен успех.

Инспекторът изучава доклада.

— Заявителят, тоест вие, тук е описан като силно объркан и изпаднал в истерия.

Аника свежда поглед към ръцете си, сухи, напукани и зачервени, без да отговори.

— Как успяхте да идентифицирате Йоран Нилсон?

Тя свива рамене с все така сведен поглед.

— Карина го нарече Йоран, а пък аз знаех, че са били близки в миналото.

— А револверът, който получихме от вас? Той ви го даде доброволно, така ли?

— Измъкнах го от джоба му, след като припадна на пода...

Внезапно й писва от цялата работа. Става и започва да мери стаята с нервни крачки.

— Ровя в тази история седмици наред и най-накрая всичко застана по местата си. Открихте ли Ханс Блумберг?

Спира пред Форшберг с ръце на кръста. Полицаят замълчава, преди да се извърне от нея.

— Не.

— Точно той ни заключи там.

— Така чух и аз. Чух също историята за Зверовете и експлозията в базата.

— Мога ли вече да си вървя? Пълна развалина съм.

— Ще се наложи да си поговорим по-подробно за всичко казано и случило се в компресорното.

Тя поглежда полицая през дълъг, дълъг тунел.

— Нищо не си спомням.

— Глупости. Трябва да ми кажете каквото знаете, преди да излезете от тази стая.

— Арестувана ли съм? — пита Аника. — Заподозряна в нещо?

— Не, разбира се.

— Добре, тогава ще си вървя.

— Заповядвам ви да останете.

— Ами затворете ме — съветва го Аника и си тръгва.

Взема такси до Льовскатан, за да прибере колата, като плаща с кредитната карта на редакцията — едничката екстра, която запазва след доброволния отказ от редакторския пост. Когато таксито потегля, остава сама с безкрайния простор над главата си, заслушана в шума на стоманолеярните.

Цял ден почти не се е сещала за Томас. Една сестра се свърза с него, за да го уведоми, че е в болницата на Люлео за преглед и наблюдение, което не отговаря съвсем точно на истината, понеже прегледът току-що бе приключил и вече я бяха изписали, но тя не възразява. Нищо няма да му стане, ако си мисли, че е болна.

Поема дълбоко въздух, който дращи като гласпапир по гърлото.

Светлината наоколо се променя. Обръща лице към небето и вижда една забулена луна, а в следващия миг лумват фойерверки, каквито не е виждала през целия си живот.

От хоризонт до хоризонт небето е прорязано от бледосиня арка, която вибрира на ситни вълнички, разсипва се в каскади от яркоцветни потоци по цялото небе. Аника зяпва нагоре с отворена уста. Розово и бяло, вихри и серпантини, цветове и блясък, хиляди звезди се гонят една друга, грейват с помитаща сила и угасват.

Северното сияние, казва си тя, а в следващия миг небето започва да се напуква.

Отстъпва задъхана няколко крачки, обкръжена от искрящо пространство.

Пурпурна жила се врязва в полукръг зелено, а двете заедно започват да прашят и блещукат, да избират неудържимо.

Чуден свят е този, мисли си Аника. Докато земята е скована като скала, звездите пеят и танцуват.

Засмива се тихичко. Мек, непривичен звук. Невероятен ден. Отключва колата, влиза и пъхва ключа в стартера. Двигателят протестира, но накрая решава да се подчини, а тя намира стъргалка в жабката и започва да почиства прозорците от лед. Влиза пак в колата и включва на дълги.

Над билото, там, където изчезна преди часове Карина Бьорнлунд, сега се вижда светлина. На хоризонта забелязва да примигва и угасва розова лента. Изведнъж се сеща за скрития в трансформаторната кутия сак.

Няма и километър, казва си тя.

Включва на скорост и поема бавно по склона, а лагерите на осите скърцат недоволно. Пренебрегва забранителния знак за коли, минава под кабелите с високо напрежение, покрай изоставената промишлена сграда и пустия паркинг. Алеята става все по-тясна и по-тясна; колата лъкатуши след лъча от фаровете, осветил храсталак и ръбести преспи.

Малко след виадукта спира, оставя лоста на празен ход и вдига ръчната. Излиза от колата и се отправя към кутията. Има дръжка и резе. Хваща неуверено замръзналия метал, завърта и тегли. Вратата се отваря и сакът тупва в краката ѝ. Той е тежък, но не чак толкова, колкото бе изглеждал, докато Йоран Нилсон го мъкнеше подире си.

Аника се оглежда. Чувства се като някакъв среднощен крадец. Нищо — само звезди и северни светлини. Дъхът ѝ висва като бял облак край нея и пречи да вижда, след като приляква. Каквото и да има вътре, то е посмъртният дар на Рагнвалд за неговите деца. Събрал ги бе, за да съобщи последната си воля. Затаява дъх, докато развързва огромен възел в горния край на сака, а сетне става, като придържа страните му изправени.

Надниква вътре развълнувана, не вижда нищо, затова бръква и измъква някакво испанско лекарство, което оставя внимателно на земята. Бърка отново.

Флакон едри жълти таблетки.

Йоран Нилсон е бил под силно медикаментозно въздействие преди кончината си.

Блистер анални свещички.

Кутийка капсули в бяло и червено.

Въздъхва и бръква пак.

Дебела пачка банкноти.

Спира и се вторачва в парите, а между клоните лъхва зловещ повей.

Евро. Банкноти по сто.

Оглежда се. Небето пламти. Втора доменна реве неистово.

Колко са?

Сваля ръкавиците и прелиства пачката с пръсти. Нови, неизползвани банкноти. Сигурно повече от сто на брой.

Сто банкноти по сто евро.

Десет хиляди, почти сто хиляди крони.

Нахлузва ръкавиците, навежда се и вади още две пачки.

Навива надолу страните на сака и надниква вътре с отворена уста. Само пачки евро. Десетки. Притиска с ръце съдържанието на сака, за да прецени колко пласта са наредени вътре. Много. Абсурдно число.

Повдига ѝ се.

Кървавото наследство на екзекутора за неговите деца.

Без повече да му мисли, тя грабва торбата с парите и я занася до багажника на колата.

Стъклените вътрешни врати на хотел „Сити“ се плъзват встрани със свистене. Аника влиза в осветеното от канделабри пространство и примигва.

— Мисля, че току-що влезе — съобщава администраторката на някого по телефона. — Аника Бенгтзон?

Аника поглежда младата жена.

— Вие сте, нали? От *Вечерна поща*? Говорих с вас преди две седмици, когато пак бяхте тук. Шефът ви е на телефона.

— Кой по-точно?

Жената слуша.

— Андерс Шюман — виква тя през фойето.

Аника мята чанта през рамо и се упътва към рецепцията.

— Кажете му, че ще звънна след пет минути. Само да се регистрирам.

Десет секунди мълчание.

— Казва, че иска да ви чуе незабавно.

Аника протяга ръка за слушалката.

— Какво искаш?

Гласът прозвучава глухо, през стиснати зъби:

— Телеграфната агенция пусна току-що извънредно съобщение, че полицията в Люлео е разбила трийсетгодишна терористична група. Че инцидентът с взривения във F 21 „Дракен“ е изяснен, че международен наемен убиец е намерен мъртъв, а друг заподозрян в тероризъм се укрива.

Аника поглежда наострилата уши администраторка, обръща ѝ гръб и отдалечава глава колкото позволява кабелът.

— Боже мили — въздъхва тя.

— Съобщава се още, че си била там, когато убиецът умрял, и си била заключена с неколцина от останалите терористи. Че министърът на културата, Карина Бьорнлунд, е сред членовете на групата. Че ти си алармирала полицията, за да могат да ги арестуват.

Аника пристъпва от крак на крак.

— Опа!

— Какви са плановете ти за утре?

Хвърля поглед през рамо към администраторката, която полага колосални усилия да изглежда безразлична.

— Никакви, естествено. Забранено ми е да пиша за тероризъм, и то категорично. Аз съм дисциплиниран служител.

— Да бе, да — отвърща Шюман. — Какво пишеш? Освобождаваме всичко възможно, включително централното фолио.

Тя стисва зъби.

— Нито ред. Не и за *Вечерна поща*. Разполагам с цял куп материали, но след като ми е забранено, няма да използвам нищо от тях, разбира се.

Кратко, изумено мълчание.

— Държиш се като идиотка — казва той най-накрая. — Това ще бъде твърде лоша преценка от твоя страна.

— Много съжалявам, но кой е отговорен за грешния подход към цялата история?

Тишината кънти по линията. Ясно ѝ е, че главният редактор е обзет от напълно обяснимо желание да я прати на майната си и да тресне слушалката, само че при изцяло празен раздел новини няма как да си го позволи.

— Лично аз си лягам — уведомява го Аника. — Нещо друго за мен?

Андерс Шюман понечва да заговори, но спира. Аника чува дишането му в слушалката.

— Днес имам добри новини — казва той с напън да прозвучи дружелюбно.

Тя преглъща отвращението си.

— Сериозно?

— Аз съм следващият шеф на Асоциацията на вестникарските издатели.

— Браво на теб.

— Знаех, че ще те зарадвам. Между другото, защо не отговаряш на мобилния?

— Тук няма покритие. Лека нощ.

Подава слушалката на момичето.

— Мога ли вече да се регистрирам?

Вратата на асансьора е масивна и Аника я отваря с усилие. Качва се на четвъртия етаж, а дебелият килим поглъща шума от стъпките ѝ.

У дома, казва си тя. Най-после у дома.

Стаята е разположена в края на левия коридор. Той се поклаща леко ту насам, ту натам. Два пъти се налага да протяга ръка към стената за равновесие.

Намира стаята, пъха електронната карта в процепа, изчаква тихичкото писукане и светването на зеления диод.

Приветства я уютно жужене. Тънички ивици светлина се процеждат през завесите на прозореца. Нейният земен рай. Затваря вратата зад гърба си; тя щраква с добре смазан механизъм. Пуска чантата на пода и пали осветлението.

Върху леглото ѝ седи Ханс Блумберг.

Замръзва на място. Тялото ѝ се вкочанява до степен да не може да си поеме дъх.

— Добър вечер, млада госпожице — приветства я архиварят с насочен към нея пистолет.

Тя се вторачва в мъжа със сива жилетка и дружелюбен израз на лицето, мъчи се да раздвижи мозъка си.

— Ама че се забавихте и вие. Вися тук от часове.

Аника отлепя стъпало и прави крачка назад; търси опипом дръжката на вратата.

Ханс Блумберг става прав.

— И през ум да не ви минава, скъпа моя. Адски ме сърби показалецът тази вечер.

Аника спира и отпуска ръка.

— Вярвам ви — казва тя с писклив гласец. — Досега не сте се поколебавали нито веднъж.

Усмива ѝ се.

— Самата истина. Къде са парите?

Обляга гръб върху вратата.

— Какво?

— Парите. Наследството от Дракона.

Мозъкът ѝ заработва на висока скорост, мислите нахлуват като порой, целият ден преминава през съзнанието ѝ, образи, емоции, изводи.

— Какво ви кара да мислите, че има пари, и от къде на къде аз ще знам нещо за тях?

— Мъничката Аника, детективът любител, дето дебне из храстите. Че кой друг, ако не тя, ще знае нещо по въпроса?

Мъжът ѝ отправя подкупваща усмивка. Тя го гледа право в очите.

— Защо? — пита Аника. — Защо убихте онези хора?

Той замълчава, свел глава на една страна.

— Ами това си е война — отвръща най-накрая. — Вие сте журналистка, нима е убягнало от вниманието ви? Война на терор. Това

предполага въоръжено насилие и от двете страни, не мислите ли? — Усмива се доволно.

— Идеята не е моя — продължава той. — Най-неочаквано се оказа напълно в реда на нещата да се елиминират диктатори и мними авторитети, а такива по света колкото щеш.

Продължава да я наблюдава с усмивка.

— Като журналист, Аника, трябва да знаете старата поговорка „Копай под краката си“. Материал за писане има навсякъде. Защо да търсиш вода в сухо дърво? Същото се отнася и до мнимите авторитети — защо да ги търсиш надалеч, след като ги има и под носа ти?

— И Бени Екланд ли бе от тях?

Ханс Блумберг прави няколко стъпки назад и отново сяда на леглото, като ѝ прави знак с оръжието да заеме стола пред бюрото. Тя се подчинява, преодолява пространството до там, сякаш е запълнено с гъста течност, и пуска якето на земята.

— Не сте разбрали — продължава архиварят. — Ханс Блумберг е само псевдоним. Истинското ми име е Черна пантера. Никога не съм бил нещо друго.

Подчертава думите с важно кимване. Аника трескаво търси нишка, за която да се хване и да го разприказва.

— Това не е съвсем точно — казва тя. — Постарали сте се доста, за да влезете в кожата и на Ханс Блумберг, не е ли така? Всички онези дописки за областната управа, дето все ги публикуват най-долу на двайсет и втора страница...

Лицето му за момент се сгърчва от гняв.

— Това бе начин да се прикривам до завръщането на Дракона. Той обеща да се върне, а това е сигнал.

Усмива се отново.

— Бени се погрижи да ме тикнат в архива. Не че му се сърдя, защото в крайна сметка печеля аз.

Аника се бори с пристъп на гадене.

— Но защо момчето?

Ханс Блумберг поклаща печално глава.

— Срам и позор е, че се наложи да умре, но на война си патят и невинните.

— Защото ви е познал, нали? Посещавали сте това семейство като приятел...

Ханс Блумберг отвърща с мълчалива усмивка.

— Ами Курт Сандстрьом? — пита отново Аника, а в гърдите ѝ леденее страх, който притиска пикочния ѝ мехур.

— Мним авторитет. Предател.

— Откъде го познавате?

— Чрез Нюланд. Мъжага от съседната ферма, с година по-стар от мен. Бяхме заедно в Упсала и заедно влязохме в движението. Само че вярата на Курт бе слаба и той премина на страната на капитализма и експлоататорите, към фермерското движение. Дадох му възможност да си помисли, но той сам определи своята съдба.

Тя се хваща за бюрото.

— А Маргит Акселсон?

Ханс Блумберг въздъхва и пригласява косата си.

— Малката Маргит. Толкова хубавка, винаги с мечтата за един по-добър свят. Тя желаше добро всекиму. Жалко, че бе толкова приказлива и опърничава.

— Само заради това ли я удушихте?

— Предаде ни.

Аника се размърдва върху стола — усеща, че трябва да се изпишка.

— Но защо ви трябваше да взривявате самолета?

Той свива леко рамене.

— Малък експеримент. Да проверим лоялността на Кучето.

— И тя се справи?

Мъжът се усмихва при спомена.

— Толкова се ядоса от напускането на Вълка, че бе готова на всичко. Страшно се разочарова, но вие знаете какви са момичетата. Харесваната от всички малка Карина се интересуваше от едно-единствено нещо: да чука оня, когото желаят всички останали.

— Да, но — възразява Аника — защо им е било да се женят при това положение?

Архиварят се размива гръмко.

— Ама вие наистина сте лапнали въдицата. Сватбеното съобщение. То беше мое творение. Измислих го в движение, та да има върху какво да си блъскате главата. И, Бога ми, чудесно се е получило.

Успокоява се и кимва многозначително, докато Аника се изправя на крака.

— Трябва да отида до тоалетната — съобщава тя.

Блумберг скача с пъргавината, която бе забелязала у него, когато удари министъра на културата в носа, там, в изоставеното компресорно.

— Дума да не става.

— Тогава ще се подмокрят.

Мъжът отстъпва и се блъска в леглото.

— Вървете, но без номера. Вратата да стои отворена.

Прави каквото ѝ казва, влиза в банята, смъква бързо панталона и гащите, за да се облекчи.

Поглежда се в огледалото и очите отсреща ѝ казват какво да направи.

Ако остане в стаята, ще умре. Трябва да излезе дори ако това изисква да вземе Ханс Блумберг със себе си.

— Кой е Тигър? — пита тя, когато се връща в стаята, скрила намеренията си зад безизразен поглед.

Лъстиво желание блести в погледа на архиваря, вперен към слабните ѝ.

— Кенет Уситало — отваряща той. — Началник-отдел в „Шведска стомана“. Голяма работа е той, активен член на Съюза на производителите, непрекъснато урежда робовладелчески договори в Третия свят. За съжаление, от известно време не е в страната.

Облизва устни.

Аника отива при бюрото и се надвесва над него.

— Всъщност и вие не сте по-добър. Интересуват ви единствено парите на Йоран.

Онзи литва като изстрелян през стаята, за да притисне дулото на пистолета до главата ѝ.

— Това ще ти е за урок — съска Ханс, като вдига предпазителя и Аника усеща как страхът отпуска пикочния ѝ мехур, за да изцеди няколкото останали капки в него върху бельото.

— Късмет при издирване на съкровището — изхриптява тя едва чуто.

Мъжът я гледа втренчено известно време, а после дръпва оръжието, като го насочва към тавана.

— Какво знаеш за него?

— Не съм сигурна, но видях Йоран Нилсон да пъха един сак в трансформаторна кутия близо до релсите. Може да е това.

Аника преглъща шумно, а мъжът вдига вежди.

— Я гледай, значи дойде време да проговорим.

— Мога ли да седна?

Той се отмества така, че да я държи на мушка, и Аника отпуска с благодарност тяло върху стола.

— Къде точно се намира тази кутия?

Тя се бори за въздух в продължение на няколко секунди.

— Недалеч от виадукта. Откъм дясната ѝ страна има няколко млади борчета.

— Как успя да го видиш?

— Криех се от Карина, следях я и видях Йоран да носи сака.

Архиварят приближава, хваща я за шията и започва да диша тежко право в лицето ѝ, без да отделя поглед от очите.

— Така, така. Май не лъжеш. Обличай се.

Ханс Блумберг отстъпва заднишком към вратата.

— Пистолетът ще бъде в джоба ми през цялото време. Ако ти хрумне някоя щуротия, да знаеш, че и аз няма да се поколебая. А момичето от рецепцията ще ти прави компания, докато припкате заедно към ада. Ясен ли съм?

Аника кимва и се облича. Излизат от стаята. Коридорът се люлее както преди. В асансьора архиварят застава толкова близо, че усеща допира на гърдите му до своите.

— Откъде разбрахте коя е стаята ми? — пита Аника, вдигнала лице към неговото.

— Очарователното ти шефче ме осведоми. Янсон беше, ако не се лъжа, нали?

Кабината спира с раздрусване.

— Вървя точно зад теб — предупреждава архиварят. — Ако бъдеш добро момиче, младата дама от рецепцията ще има възможност да остарее.

Приближава я още повече, а ръцете му се плъзват в джобовете на якето ѝ, а сетне надолу, към слабините.

Аника отваря вратата с ритник.

Той бързо издърпва ръце от джобовете, а в едната държи мобилния ѝ.

— А сега тихо и кротко — прошепва мъжът.

Излизат във фоайето. Линда, администраторката, надниква през вратата към кухнята с телефонна слушалка до ухото и им се усмихва приветливо.

Обади се в полицията, опитва да ѝ внуши Аника, вперила в нея огнен поглед. *Обади се в полицията! Обади се в полицията!*

Но младата жена им махва с ръка и се прибира в стаичката зад рецепцията, все така с телефонната слушалка в ръка.

— Сега навън — съска Ханс Блумберг.

Студът захапва кожата ѝ. Отново усеща допира на дулото в гърба си.

— И на дясно. — И тя завива, тръгва с несигурна крачка по тротоара. Двата отминават колата ѝ с милионите на Рагнвалд в багажника. Ханс Блумберг я дърпа за ръката към старичък пасат, паркиран пред някаква книжарница.

— Отключена е. Влизай вътре — заповядва той.

Аника прави каквото ѝ е казано. Седалката е леденостудена. Блумберг заобикаля колата и заема шофьорското място.

— Откъде я откраднахте? — интересува се Аника.

— От Пуршън — отвърща Ханс Блумберг, докато пали двигателя.

Тръгват към брега, а после завиват покрай железопътната линия. За трети път днес Аника прекосява индустриалната зона на Льовскатан.

— Как влязохте в стаята ми? — пита тя, загледана в огледалото над главата си. Далеч отзад, много далеч, се забелязва светлина, която нараства.

Архиварят се изсмива късо.

— Приеми го като безобидно хоби — обичам да прониквам навсякъде и го мога. Друго да те интересува?

Тя затваря очи и се замисля.

— Защо всеки път убивате по различен начин?

Той свива рамене. Натиска спирачката при пътния знак и проточва шия напред, към стъклото.

— Искях да експериментирам разнообразни способности. В тренировъчния лагер през лятото на шейсет и девета Дракона ме назначи за върховен командващ. Аз щях да ръководя въоръжената

борба. Цяло лято усвоявахме различни хватки, различни начини за отнемане на живот. През изминалите години поддържах живи интереса и формата си. Докъде можем да стигнем с колата?

— До виадукта — отговаря Аника, като хвърля за пореден път поглед към огледалото. Светлината е близко. — Маргит Акселсон е получила предупреждение след изчезването на Дракона. Ти получи ли?

Архиварят се засмива, този път по-гръмогласно.

— Ами че аз ги пращах, бе, моето момиче. Всеки получи своето.

— А пръстите чии бяха?

— На едно момченце, загинало при автомобилна злополука. Промъкнах се в моргата и ги отрязвах. Няма място за притеснения — не му трябваха повече.

Аника извърща поглед към прозореца и чака да се съвземе.

— Но защо ги убихте чак сега? Какво чакахте толкова години?

Обръща поглед към нея усмихнат.

— Въобще не ме слушаш какво ти говоря. Революцията настъпи едва сега. Сигналът е завръщането на Дракона. Той сам го каза, преди да замине, и ето че е тук.

— Йоран Нилсон е мъртъв.

Ханс Блумберг вдига рамене.

— Е, всички мними авторитети умират рано или късно.

Спира колата, изключва от скорост и вдига ръчната, без да гаси двигателя на краденото возило. Поглежда Аника, внезапно станал много сериозен.

— Дракона обеща да се завърне и аз знаех, че това ще се случи. През цялото време го очаквах. Имал съм моменти на слабост и колебание, разбира се, но в крайна сметка спечелих.

— Наистина ли си вярвате?

Удря я през лицето с длан.

— Сега, значи, отиваме да намерим онази кутия — казва той, като се пресяга да отвори нейната врата. Задържа за миг ръка върху стомаха ѝ.

Тя се измъква навън и хвърля крадлив поглед назад.

Още е рано.

Обръща се към кутията и сочи с ръка.

— Ето там.

— Отвори я.

Тя тръгва бавно с натежали като олово крака.

Няма да стане. Не мога да го направя.

Ослушва се назад, струва ѝ се, че долавя глухо боботене. *Още не, но съвсем скоро.*

Хваща резето, прави опит да го завърти и издърпа, улавя го с две ръце и удвоява усилия, като забива пети в снега и дори започва да скимти.

— Не мога — предава се най-накрая Аника и отпуска ръце.

Светлините са вече близо, шумът се чува ясно, примесен с този от стоманолеярните. Скоро, скоро, ето сега.

Ханс Блумберг приближава ядосан.

— Разкарай се.

Стиснал пистолета в дясната ръка, той хваща резето с другата, събира сили и дръпва. Вратичката се отваря широко, също като очите му, вперени в пустотата на мрака, докато Аника отхвърля от себе си тежкото яке и хуква презглава.

Хвърля се надолу, към релсите, подхлъзва се по заледените траверси, бяга с натежали като олово крака, неспособна да чуе каквото и да било.

Покрай ухото ѝ бръмва куршум, после втори, а миг по-късно я залива ярка светлина от фар на локомотив. Машинистът надува сирената, но е закъснял — тя е вече от другата страна. Пада на земята, а влакът громоли с безкрайната си верига рудни вагони, един подир друг, един подир друг — цял километър желязна стена между нея и Ханс Блумберг.

Изправя се и побягва, и бяга, и бяга, и бяга натам, към шума, към червените очи, кацнали най-отгоре върху Втора доменна. Препъва се по стръмен склон и през планина от руда, остри ножове се забиват в дробовете ѝ, докато в далечината греят светлините на Западния портал.

ВТОРНИК, 24 НОЕМВРИ

Томас оставя вечерните вестници върху бюрото, преди да съблече палтото и да го окачи на закачалка. Не отделя поглед от бюрото, докато провесва закачалката на гърба на вратата. Строгото лице на Аника го наблюдава от първа страница на Вечерна поща. Това е новата портретна снимка, която си направи след онази история с Бомбаджията. Изглежда състарена и печална.

„Репортерка на *Вечерна поща* РАЗБИВА ТЕРОРИСТИЧНА БАНДА“, крещи заглавието. Пулсът му се учестява, когато сяда и прокарва пръсти по образа ѝ.

Неговата жена, майката на децата му е съвършено уникална и го вижда не само той.

Разгръща вестника. Материали за това как Аника разследва и разобличава терористична група в Норботен, пълният половината издание. Шеста и седма страница са заети от гигантска нощна снимка, направена от въздуха над Ботническият залив, на която личи бягаща фигура, уловена в кръг светлина. Надписът гласи: *Нощно преследване на терорист — сериен убиец, проследен с помощта на оборудван с термични камери хеликоптер.*

Обширна статия описва как един-единствен мъж от Люлео е убил най-малко четирима души в рамките на последните седмици. Журналистката Аника Бенгтзон вдига тревога от Западния портал на „Шведска стомана“, а полицията отцепва целия район на Льовскатан, като принуждава мъжа да избяга към ледената пустош на залива. За щастие, полицейските хеликоптери вече са оборудвани с инфрачервени камери, тъй като миналата година издирвали изчезнало тригодишно дете. Прехвърля цялата статия и кара нататък.

Следващите страници описват как Аника е била заключена в изоставено компресорно помещение край железопътната линия на Люлео заедно с членове на терористична група, наричаща себе си Зверовете, и как съумява да вдигне на крак полицията, преди да я заловят, и как спасява живота на пенсионера Ингве Густафсон, като го топли с тялото си.

Нещо сграбчва Томас за гърлото, когато прочита това изречение, и той преглъща. Преставя да чете и разглежда снимките.

Хубав кадър с Аника в новините. Отдолу е сложена заснета със светкавица снимка на малка тухлена постройка. В нея е можело да загине собствената му съпруга.

Прокарва длан през косите и разхлабва възела на вратовръзката.

Аника успява да се изплъзне от убиеца, като се хвърля пред влак с желязна руда, след което тичала цял километър, за да вдигне тревога от Западния портал на „Шведска стомана“. Статията е написана от някакъв репортер на име Патрик Нилсон. Самата Аника е интервюирана, но казва само, че е добре и щастлива, защото всичко е вече минало.

Томас издишва шумно. Какво си мисли тази жена? Как може да излага живота си на подобна опасност, след като има него и децата?

Трябва сериозно да си поговорят. Не може да продължава така.

Следващите страници са изпълнени от историята на Карина Бьорнлунд, министър на културата. Как я подмамили да се присъедини към Зверовете, маоистка групировка от Люлео през шейсетте. След като напуснала групата, останалите се отдали на насилие, нещо, за което тя лично съжалява най-дълбоко. Министърът прави опит да опише духа на онова време, оня стремеж към справедливост и свобода, който напълно излязъл от всякакъв контрол.

Истината около взрива на F 21 запълва следващите две страници. Вече арестуваният сериен убиец, запратил една открадната от самите военни сигнална ракета в кофа с авиационно гориво, с което предизвикал експлозията.

Пропуска тази статия, след като е прочел заглавието и уводните редове.

Следват две страници, посветени на убиеца Рагнвалд, един от най-безмилостните терористи на ЕТА, съумял да се изплъзва от ръцете на полицията и службите за сигурност из цял свят в продължение на три десетилетия. Замръзнал до смърт в онова компресорно отделение пред очите на Аника и останалите, които нямали възможност да му помогнат по какъвто и да било начин.

Разглежда зърнещата снимка на млад мъж, мургав и слаб, с незапомнящи се черти на лицето.

И отново Аника с кратко описание на професионалните ѝ постижения.

Закрива очи с длан.

Странно, сякаш усеща топлина, събрана в ръката му от допир с вестника.

Миг по-късно телефонът звъни и той вдига слушалката с усмивка.

— Трябва да се видим — казва София Гренборг и се разридава гръмогласно. — Случи се нещо ужасно. Идвам към теб.

За миг се оставя да затъне в нейната паника. Гърлото му се свива. Терористи, убийци, замръзнали до смърт хора.

Сетне нещата застават по местата си. Ужасите на София нямат нищо общо с тези на Аника. Прокашля се и поглежда часовника с мисълта да я откаже от това ѝ намерение.

— Имам работна среща след петнайсет минути — лъже той и се изчервява от срам.

— Пристигам след пет.

Затваря, а Томас остава на място и в главата му зазвучава непозната игрива мелодия.

В петък тя бе щастлива донемайкъде, понеже ѝ се обадили от *Светът на областните управи*. Питали я какво си е пожелала за Коледа.

— Казах, че искам теб — пошепва му тя в ухото и го целува.

Поглежда първата страница на *Вечерна поща*, един от най-големите вестници в Скандинавия, за който неговата толкова сериозно гледаща жена разкрива група терористи. Тя променя действителността, докато той и неговите колеги се опитват да я обуздават и администрират; тя предизвиква събития, докато той пуска димни завеси.

Телефонът звъни отново. Търсят го от рецепцията.

— Имате посетителка.

Изправя се и поглежда към църковния двор отдолу. Заскрежен и скован от студ. Разкършва рамене в опит да прогони безпокойството, лепкавото чувство на неохота и дълг.

След малко в стаята се изтърсва София Гренборг с подути, разплакани очи, със зачервен и подпухнал нос. Помага ѝ да съблече палтото си.

— Не разбирам какво става — подсмърча тя, като измъква кърпичка от чантата си. — Не мога да проумея що за муха им е влязла в главите.

Погалва я по бузата и опитва да се усмихне.

— Какво е станало?

Тя се свлича на един стол, притиснала кърпичка към устата.

— Шефовете искат да ме местят — отвърща гостенката на пресекулки. — Чиновник в отдела по уличното движение.

Свежда глава и раменете ѝ започват да се тресат. Томас пристъпва от крак на крак от неудобство, не знае какво да направи, а после се надвесва над нея и застива.

— София — започва той. — О, Господи, недей така, бедничката...

Тя млъква и вдига към него поглед, изпълнен с пълно неразбиране.

— След всичко, което съм свършила. От пет години насам съм се отдала изцяло на тази работа. Как могат да ме понижават по този начин?

— Сигурна ли си, че не е повишение? — пита Томас, като присяда върху бюрото и отпуска ръка върху гърба ѝ.

— Какво ти повишение! Губя бонусите като ръководител на програма и трябва да освободя кабинета си още днес, за да се преместя в общо работно помещение някъде в Шиста. Няма да разполагам дори със собствено бюро.

Томас разтрива раменете ѝ, глади косите, поглъща аромата на ябълки.

— Изтъкнаха ли някаква причина?

София заплаква отново, става и затваря добре вратата.

— Хайде, миличка — промълвя той, — седни и ми разкажи всичко.

Тя се съвзема и бърше нос.

— Ще оправим нещата — окуражава я той. — Казвай.

— Извикаха ме на среща. Зарадвах се истински. Помислих, че ме включват в някоя от комисиите, а виж какво стана.

— Но защо?

Тя поклаща глава.

— Казват, че е част от реорганизацията преди обединението с вас, и ме изпращат там. Томас, нищо не разбирам. Какво става?

Целува я по челото, гали косите ѝ, поглежда часовника си.

— Миличка — започва той, — трябва да вървя на съвещание, а и никого не познавам във Федерацията...

Думите му увисват във въздуха. Тя го поглежда с широко отворени очи.

— Нищо ли не можеш да направиш?

Потупва я по бузата.

— Е, винаги може да се опита. Всичко ще се оправи от само себе си, ще видиш.

— Мислиш ли? — пита тя и се изправя.

Следва я, като продължава да попива ябълковия аромат на косите.

— Несъмнено — отговаря Томас и взема палтото ѝ.

София го целува нежно, преди да се обърне, за да облече палтото.

— Няма ли начин да наминеш довечера? — шепне тя в шията му.
— Бих могла да сготвя нещо италианско.

Усеща струйка пот да се стича между плещите.

— Не тази вечер — отговаря бързо Томас. — Жена ми се върна. Не видя ли вестника?

— Какво? — Отваря широко влажни очи. — Кой вестник?

Той я оставя край вратата, отива до бюрото и обръща към нея първата страница на Вечерна поща. Тъмните, неவிждащи очи на Аника се взират в нея.

— Разбива терористична банда — чете София и не вярва на очите си смаяна. — С какво точно се занимава жена ти?

Томас поглежда снимката на Аника, докато отговаря:

— Беше шеф на криминалния отдел, но това отнемаше прекалено много време от семейството. Сега е независим репортер. Отговаря за корупцията и разни политически скандали. По този случай работи от няколко седмици.

Оставя вестника със снимката нагоре и сам усеща нотката гордост в тона и държанието си.

— Трябваше да се върне още вчера, но изникна този проблем. Прибира се днес следобед.

— Е, ясно, значи си зает довечера.

Оставя го, без да добави друго, и Томас е изненадан от чувство на истинско облекчение, което го обзема след излизането ѝ.

Аника наблюдава пейзажа през прозореца от вагона на Арланда Експрес. Замръзнали нивя и ледени ферми пробягват пред погледа ѝ, без да ги вижда. Очите ѝ остават неподвижни — има усещането, че са пълни с пясък.

Нощта отлита неусетно в преценки на различните възможности и анализ на техните последици, в групиране на факти и формулиране на аргументи. И сега статията е в бележника, готова за печат.

Вкъщи. Не става дума за самата къща или определено място. Това е нещо свършено различно.

Затваря очи и обмисля още един път взетите решения. Първо: текстът се публикува. Второ: живяла е в сградата на Хантверкаргатан цели десет години. Това не означава, че домът ѝ е там. Томас никога не е харесвал живота в града. За него ще бъде облекчение.

Трябва да победя. Трябва да съм по-силна. Никакъв шанс за противника. Тя не може да бъде алтернатива. Томас няма да се свърже с неудачница.

Телефонът вибрира във вътрешния джоб на зимното ѝ яке. Измъква го и вижда, че е Q. Обажда се от личния си номер.

— Поздравления — казва шефът на Националния криминален отдел.

— За кое? — пита Аника.

— Виждам, че са ти върнали телефона.

Тя се усмихва леко.

— Дадоха ми го хората ти в Люлео. Бил в джоба на Ханс Блумберг, когато го пипнали сред ледовете. Какво мога да направя за теб?

— Все се чудя за една работа. За онези пари.

— Кои пари?

— Парите на Рагнвалд. Торбата с евро.

Аника гледа как боядисаните в синьо индустриални сгради профучават край нея със 160 километра в час.

— Нямам представа за какво говориш.

— Как ги откри?

Затваря очи и се полюлява в синхрон с вагона.

— Тъкмо бях излязла на разходка и се спънах в торба с пари, навярно изпусната от някого. Предадох я в полицията като намерено чуждо имущество. За нещо друго да се чудиш?

— Това е резултатът от цял живот работа на Рагнвалд — казва комисарят. — Той е убивал хора за пари през всичкото време, но не ги е използвал да направи живота си по-приятен. Точно заради това не са успели да го заловят. Трупал е всичко в трезора на своя лекар и го е изпразнил едва преди месец.

Аника поглежда отново през прозореца.

— Господи — казва тя. — Какво ли е станало с тях.

— Може да ги е изпуснал някъде. В някоя трансформаторна кутия например.

— Например. Но надали някога ще узнаем със сигурност.

Комисарят се засмива, признал поражението си.

— Знаеш ли колко бяха?

— Около дванайсет милиона, предполагам.

— Близо четиринайсет. Сто двајсет и осем милиона крони.

— А така.

— Никой не е съобщавал за изгубени пари. Ако собственикът не се появи до шест месеца, отиват при онзи, който ги е намерил.

— Обаче? — пита Аника.

— Обаче — отговаря Q, — тъй като областният прокурор в Люлео подозира, че са резултат от престъпна дейност, възнамерява да ги конфискува.

— Кофти — отбелязва Аника.

— Чакай малко, не съм свършил. Понеже не предявяваш претенции за цялата сума, прокурорът реши да ти даде обичайните десет на сто възнаграждение.

Вагонът, а и целият свят притихват начаса. Пред очите на Аника профучават мол и градински център.

— Вярно?

— Ще се наложи да изчакаш половин година. След това са твои.

Аника пресмята наум, препъва се из нулите.

— Ами ако някой си ги поиска?

— Ще се наложи да описва в какво са били сложени, приблизително кога и къде са изгубени и, естествено, какъв е произходът на парите. Ти обичаш ли пари?

— Не особено — отвръща Аника. — Вълнуващо е само когато ти липсват.

— Така си е.

— Между другото — променя темата Аника, като разгръща вестника до себе си, — кой каза, че Блумберг е взривил самолета?

— Той лично. Защо? Ти на друго мнение ли си?

Аника си представя Торд Акселсон и неговото лице, посивяло от пазените цял живот тайни.

— Не-не — бърза да отговори тя. — Мислех си само как всичко си застава по местата...

— М-да — отвръща и затваря.

И Аника остава с телефонната слушалка в ръка.

Дванайсет милиона и осемстотин хиляди. Крони. Почти тринайсет милиона. Тринайсет. Милиона. След шест месеца. Възможно ли е някой да поиска парите? Възможно ли е? Кой ще е в състояние да опише сака, обстоятелствата?

Рагнвалд и тя самата — никой друг.

Тринайсет милиона крони.

Звъни на Ане Снапхане.

— Как изглежда в крайна сметка тоя апартамент на Артилеригатан?

Ане въздъхва, току-що събудена.

— Кое време е?

— Нещо и четвърт. Изискан ли е?

— Пълна порнография. Получих оргазъм още на влизане в сградата.

— Направи им оферта. Можеш да вземеш четири милиона назаем от мен. Намерих цяла камара пари.

— Задръж така, че ми се пикае...

Аника чува слушалката да тропва върху нощното шкафче отсреща и отправя поглед към щръкналите тухлени фасади на същинския център, с неговите тесни, претъпкани улички, с пешеходци, щъкащи сред автомобилни газове.

— Влакът пристига на Централната гара в Стокхолм след три минути — съобщава металически глас.

Аника облича поларното яке.

— Та какво казваше? — пита Ане, върнала се отново при телефона.

— Виж какво, нямах намерение да бия тъпана, но към средата на лятото ще получа награда в размер на няколко милиона заради намерени и предадени пари. Можеш да разчиташ на четири милиона от тях за преместването си в Йостермалм.

Прехапва устна и чака. Не е нужно някой да знае каква точно сума ще получи.

По линията се носят шумове.

— Ти не си наред, нали ти е ясно?

Влакът забавя ход, приближил гарата.

— Добре — казва Аника. — Тогава аз ще го купя, а ти ще го вземеш под наем от мен.

— Виж какво — казва Ане Снапхане, — не мога да приема подобно нещо.

Аника се изправя и мята чанта през рамо.

— Значи, не си чела вестници днес?

— Че нали току-що ме събуди.

— *Вечерна поща* съобщава, че Карина Бьорнлунд не възнамерява да подаде оставка. Исква да си остане министър.

— Какво говориш?

— Това обаче не отговаря на истината — продължава Аника и напънва тялото си при спирането на композицията, — тя се оттегля още утре.

— И защо?

— Трябва да вървя — приключва разговора Аника, сетне скача на платформата и се упътва към изхода. Въздухът е студен, но все пак по-мек отколкото в Люлео, и тя пълни дробове с жадна наслада. Сакът подскача върху гърба ѝ, земята е равна и устойчива.

Сега ще напазарува, ще си напише статията, ще я прати по имейла на Шюман и ще си прибере децата по-рано. Ще имат време да опекаят нещо, да изгледат заедно някоя касета от видеотеката, докато чакат тати. Може би малко солети, само този път, и по изключение

огромна бутилка кола. А после вечеря с предястие, десерт и домашно приготвен сос „Беарнез“.

Излиза на Кунгсбрун и поема към Флеминггата. Ангелите в глава ѝ мълчат като онемели. Заеманото от тях пространство е освободено за истински мисли, но точно сега тя си взема почивка от мисленето.

Може да са се махнали завинаги.

А може би само са се притаили.

Най-важното на този свят е да си част от нещо, казва си тя.

Томас слиза от автобуса пред тях и вдига поглед към фасадата. Всичките им прозорци светят. По стъклата има коледна украса и той усеща приятна топлина да пълни гърдите му.

Хубаво е, когато тя си е у дома.

Литва нагоре по стълбите, звънва закачливо, докато отваря, за да бъде посрещнат с щастливи писъци, които изпълват апартамента, преди още да е влязъл.

— Тате!

Децата се хвърлят в обятията му, показват рисунки, разказват му за разходката и колко хубав е филмът, който са гледали, молят за компютъра, а мами им дала солети и кола, а пък Елен направила салата, докато Кале приготвял швейцарско руло с крем, което било за десерт.

Той окачва палтото, оставя куфарчето, разхлабва възела на вратовръзката и отива в кухнята. Аника приготвя стекове, отворила е за малко прозореца, за да не умирише помещението.

— А, хубаво, че се върна навреме. Готови сме за ядене.

Той я приближава и отпуска ръце върху раменете ѝ, целува я по врата и притиснал слабини към ханша ѝ, силно я прегръща.

— Трябва да бъдеш по-внимателна — шепне той. — Нали знаеш колко си важна за нас?

Тя се обръща, поглежда го в очите и го целува нежно.

— Имам добри новини. Седни.

Томас присяда край подредената за вечеря маса, налива си минерална вода и търси с поглед вечерния вестник.

— Намерила съм една къща — съобщава Аника, докато слага цвърчащия тиган върху дизайнерската подставка. — В Юршхолм. Нов строеж само за шест милиона и деветстотин хиляди.

Той вдига поглед към поруменялото ѝ лице.

— Моля?

— Изглед към морето — продължава тя. — Така ще имаш възможност отново да си го гледаш. Винтервиксвеген. Знаеш ли къде

се намира? Голяма градина с овошки, всички подове са от дъб, преходни трапезария и кухня. Средиземноморска мозайка в двете бани, четири спални.

Очите ѝ светят от въодушевление, но нещо мрачно и тайнствено тъмнее в погледа, нещо, от което го побиват тръпки.

— И как ще си го позволим? — пита той, вперил поглед в панерчето с хляб, а сетне посяга за една филийка и отхапва.

— Елен и Кале! Готово е — провиква се тя към антрето, а след това сяда насреща. — Намерих много пари. Ще получа огромна награда.

Томас измъква филията от уста и я зяпва.

— Как така си намерила?

Тя се усмихва насреща му, без да мигне.

— Седем милиона.

Томас спира да дъвче и смръщва вежди.

— Намерени?

— Цяла торба с пари.

— Пари?

Тя кимва все така усмихната.

— Това е някаква лудост, — отсъжда Томас и оставя филията върху масата. — Сериозно ли говориш?

— Ще трябва да отскоча до редакцията след вечеря — казва Аника и си взема печен картоф.

— Няма значение — отвърща Томас. — Ще те изчакам.

Тя се пресяга през масата, за да го погали по бузата и косите.

— Недей да ме чакаш.

— Седем милиона — повтаря той. — Къде ги намери?

Децата се втурват в кухнята, боричкат се за привилегията да седнат по-близо до Аника.

— После ще ти обясня — казва му тя само с устни.

— А и от продажбата на апартамента ще спечелим огромна сума — отбелязва Томас.

Аника става за соса, а той е обзет от необяснимо усещане за нереалност. Тя е зеленикава женичка от друга планета. Напълно лишена от мекота и сговорчивост — твърда като кремък.

Следващата мисъл го връхлита изневиделица: *Няма друга като Аника.*

Съзнанието за това кара гърлото му да се свие от нещо, което би могло да се нарече щастие.

Аника седи пред кабинета на Андерс Шюман с усещането, че пропада нанякъде. Откъм новинарската редакция се носят приглушени, слаби звуци. Дневната смяна си е отишла, а нощната още не се е окопитила напълно. Намаленото осветление в коридорите хвърля неравномерни, танцуващи сенки.

Нейното работно място. Стабилна структура, от която и тя е част.
— Можеш да влезеш — съобщава секретарката на Шюман.

Аника се изправя неуверено, влиза в кабинета на главния редактор и затваря плътно вратата зад себе си.

Главният е зад бюрото, чете някаква разпечатка. Лицето му е зачервено, а вратът изглежда потен. Аника прави няколко предпазливи крачки напред, хвърля поглед към разпечатката. Нейната статия, разбира се. Сяда с изправен като дъска гръб.

— Какви играчки играеш? — пита главният, без да вдига глава, с усилие да прозвучи насмешливо, но загрижено.

Тя го гледа втренчено, усещането за пропадане още е с нея, умора пулсира из цялото ѝ тяло.

— Написала съм статия, която излиза в утрешния брой — отговаря Аника с безизразен глас.

Той взема химикалка и започва да почуква с нея върху листа.

— Сигурно няма да те изненадам, ако отбележа, че нося отговорност за всичко, което се публикува в този вестник. Решението дали тази статия ще излезе, или не, е изцяло мое.

Тя преглъща с усилие.

— И?

— И аз казвам не.

— Тогава ще я занеса другаде.

— Не можеш — заявява Андерс Шюман.

— Мога като стой, та гледай — отвръща бързо тя. — От *Работник* няма да откажат. Те гръмнаха за корупция в правната система през петдесетте. Ще я лапнат като топъл хляб.

— Забранявам.

— Свобода на словото — напомня Аника. — Да си чувал този израз? Свободен свят, демокрация? Ако моят работодател — в дадения случай *Вечерна поща* — каже не на моя статия, аз придобивам правото да я предложа другаде.

Усеща пулса си да забързва. Атмосферата е заредена с неговите съмнения и неодобрение. Няколко секунди мълчание.

— Днес имах крайно неприятен разговор — проговаря най-сетне той. — Коя е София Гренборг?

Подът пропада под нея. Зяпва от изненада, а кръвта се отдръпва от лицето ѝ.

— Какво имаш предвид?

— Откъде я познаваш?

— Колежка е на... мъжа ми.

— Аха! — реагира Шюман с пламъче в погледа. — Значи, работи с мъжа ти. В тясно сътрудничество?

Мислите нахлуват, блъскат се една в друга във вихрен танц.

— Тя ли се обади? — пита Аника и чува потресения си глас.

— Не, не тя, а шефът ѝ от Федерацията на областните управи. Знаеш ли за какво става дума?

Тя поклаща глава с пресъхнала уста.

— Твърдят, че си се обаждала в техните отдели с инсинуации по неин адрес? Така ли е?

Аника поема дълбоко въздух.

— Получих някои сведения.

— Добре. Получила си сведения, че тази жена е подправила данъчните си декларации, че е била десен екстремист и надува служебните си разходи, така ли?

Аника прибира лакти до тялото. Разговорът не върви точно както си го е представяла.

Кимва.

— Доколко тясно е сътрудничеството им с мъжа ти?

— Не кой знае колко. Участват в една и съща работна група.

— В извънработно време? — Шюман се накланя към нея. — Често ли закъснява вечер?

Аника вдига брадичка.

— Понякога.

Тишината в стаята натежава. Аника преглъща шумно.

— Разгадали са ходовете ти — казва бавно главният редактор. — Реших, че трябва да го знаеш. Разбрали са, че просто правиш опит да я окаляш. Но те, така или иначе, ще ѝ посочат вратата. И знаеш ли защо?

Аника го гледа объркана и потресена. Ще ѝ посочат вратата? Уволнили ли са я? Нима ще изчезне от хоризонта?

— През пролетта се сливат със Съюза на общините — съобщава Шюман с леден глас. — Точно в момента не могат да си позволят компроматна кампания от страна на *Вечерна поща*. Всъщност дават мило и драго, за да избегнат подобна възможност. Една криза в доверието към тяхната институция ще сведе до нула резултатите от усилията им през последните четири години.

Главният няма повече сили да остане на едно място, става и започва да мери помещението с крачки, а после спира и се надвесва над нея.

— Да не мислиш, че не ми е ясно? Тя е станала прекалено близка с мъжа ти, нали? Колко близка? Да не се чукат в семейното ложе?

Аника запушва уши с длани и затваря очи.

— Престани! — кресва тя.

— Как си посмяла? — виква главният в отговор. — Как си посмяла да злоупотребиш със служебното си положение в този вестник за собствени нечисти интереси?

Тя отпуска ръце и отваря широко очи.

— Много те бива в приказките — проговаря Аника с отпаднал глас.

Чертите на лицето му се изкривяват от дива ярост. Взира се в очите ѝ, сякаш търси там някакво обяснение.

— Никъде няма да носиш тази статия — заявява най-накрая шефът, а след това се протяга и тръгва към стола си. — Излезе ли този текст от сградата, лично ще се обадя в полицията.

Бяла светлина експлодира в главата ѝ. Нейната мощ я изхвърля от стола право към бюрото на главния. Приближава лице на сантиметри от неговото. Вижда го как се сгърчва.

— Хубаво — казва тя с дрезгав глас. — Аз ще се оправя. Защото знаеш ли какво? Аз съм права. Няма начин да загубя.

Главният е втрещен.

— Разбирам — промълвя той. — А какво ще кажеш на съпруга си, когато полицията те арестува за клевета и злоупотреба със

служебно положение? Как ще реагира той, когато научи защо са я изгонили? Кой ще получи права върху децата и какво ще стане с работата ти? Нали не се заблуждаваш, че ще останеш на работа, ако занесеш статията в Работник?

Аника усеща адреналинът да нахлува в главата ѝ, отлепя поглед от лицето на мъжа, заобикаля бюрото и се изправя точно пред него.

— А с теб какво ще се случи? — съска тя с приглушен глас. — Да не мислиш, че ще си останеш зад това бюро, след като разкажа всичко както си е, включително заплахата ти да ме съсипеш заради моя отчаян опит да спася брака си? Да не би да си въобразяваш, че ще ти остане капка авторитет, след като се разчуе, че се опитваш са спреш статия, която разобличава най-наглото посегателство срещу свободния печат в наши дни? Когато стане широко известно, че си използвал непубликувана информация относно действащ министър, станала достояние на редакцията, за да го изнудиш с цел да навредиш на конкурент? А какво ще кажеш за Асоциацията на вестникарските издатели? Нима допускаш дори за миг, че ще те огрее председателското място? Свършено е с теб, Шюман. Може заедно да пропаднем, но ти ще се срутиш от много по-високо.

Той я гледа втренчено. Аника усеща огъня в очите си и отвръща на погледа му.

В него има нещо мрачно и неуловимо, сенки на страст и амбиция, на усет към обстановката, оформени и деформирани от дългогодишен опит. Когато мисли и проблеми влизат в главата на главния редактор, те не текат по права линия. Мятат се и лъкатушат по оставени от предишни случаи коловози, но ходът им си остава логичен.

Андерс Шюман е прагматик. Той ще направи онова, което е необходимо, за да остане невредим в максимална степен, а също и дребните му интереси.

Аника е принудена да се усмихне.

— А какво става, ако пуснем материала? — проговаря той кротко, със съмнение в гласа.

Пламъците в очите ѝ угасват.

— *Вечерна поща* укрепва позициите си на лидер в защитата на гражданските свободи, като неутрализира всяко възможно съмнение

относно днешните ни ценности. Само ние браним истината и демокрацията. Без нас варварите ще се налудуват на воля.

— Евтино — отбелязва главният.

— Всичко зависи от начина, по който го поднесем — възразява Аника. — Хората ще ни повярват, ако ние сами си повярваме.

Главният изправя гръб и посяга за бутилката минерална вода, отпива и я поглежда изпод вежди.

— Блъфираш — казва той, след като връща бутилката на мястото ѝ. — Никога не би причинила подобно нещо на вестника.

Аника се замисля.

— По-рано не бих, но сега и окото ми няма да мигне.

— Сигурно си се побъркала — решава Шюман.

Тя присяда на бюрото и опира лакти о колене. Сключва длани и се накланя напред.

— Знаеш ли — заговаря спокойно Аника, — може и да си прав, но това го знаем само двамата. Ако се опиташ да спреш публикуването с довода, че съм душевноболна, само ще влошиш нещата.

Шюман поклаща глава.

— Дори ако само допусна мисълта за публикуване на това нещо, край с мен, завинаги — промълвя той толкова тихо, че Аника едва го чува.

— Нима не разбираш колко много грешиш? Ако го направим както трябва, оставаш на това бюро за вечни времена. Абсолютно недосегаем.

Той вдига поглед към лицето ѝ. Цяла бездна бушува в него, гигантска битка на сенки.

— Помисли само — продължава Аника. — Казваме нещата точно каквито са, цялата история от край до край. Как сме открили, че Карина Бьорнлунд е член на терористична група, как съм го казала на теб, а ти на председателя на борда, който, от своя страна, изпраща имейл до министъра с молба за спешна среща — разполагам с входящия номер на документа. Как се е възползвал от наученото от мен и теб, за да я изнуди, да я подтикне към внасяне на изменение в правителствен проектозакон, чиято скрита цел е ликвидиране дейността на телевизионен канал, застрашил деловите интереси на нашите собственици. Но ние разкриваме истината независимо от опасността, ти проявяваш характер, в качеството си на законно

отговорен за всички публикации, поемаш изцяло риска, и ето че ставаш шеф на Асоциацията на вестникарските издатели.

— Няма да се получи — възразява той тихо.

Аника пуска тънка усмивка.

— Напротив, ще се получи. И знаеш ли защо? Защото всичко това е истина.

— Не си струва.

— Ако това не си струва, кое тогава? Ние за какво сме тук? Да осигуряваме дивиденди по акциите на собствениците, или да браним демокрацията?

— Нещата не са толкова прости.

— Бъркаш. Точно толкова прости са.

Скача от бюрото, взема чантата си и я мята през рамо.

— Тръгвам.

— Става дума само за един лайнян американски канал.

— Това няма абсолютно никакво значение.

Вижда как се спихва като продупчен балон.

— Чакай — спира я той с вдигната ръка. — Не си тръгвай още. Не говориш сериозно, нали?

Тя се олюлява лекичко.

— Напротив.

Наоколо се възцарява тишина, колосална, тежка и мрачна. Тя стои там, на половината разстояние до вратата, и го гледа, буквално вижда съмненията, опасенията и разнообразните алтернативи, които се боричкат в главата му.

— Собствениците ще изтеглят целия тираж — казва той.

— Вероятно.

— Дума не бива да се разчуе.

— Не, не бива.

— Значи, не можем да я пуснем през дежурната.

Аника не отговаря, изчаква зашеметяващият извод да се уталожи в съзнанието му.

— Цялата работа трябва да се свърши тук — продължава главният. — Ще рече, от теб и мен. Можеш ли да се справиш с предпечатната подготовка?

— Горе-долу.

Главният затваря очи и ги закрива с длани за малко.

— За колко страници говорим?

— Четири двойни — отвърща тя. — Плюс шапка и увод на първа.

Шюман мълчи цяла безкрайна минута, преди да отвори уста.

— Ще се обадя в печатницата да допълнят новините.

— Допълнителни страници?

— Осем — отговаря главният. — Мисля, че стигат.

— Можем ли да се доверим на човек в печатницата?

— На Боб. Колко бързо можеш да работиш с редакторската програма?

— Не много.

Поглежда го право в очите. В тях вижда съсредоточена решимост.

— Предстои ни дълга нощ.

— Знам — отвърща Аника.

ОТ АВТОРА С БЛАГОДАРНОСТ

Това е художествена измислица. Държа да подчертая, че всички случки и действащи лица са изцяло и само плод на моето въображение. Като всеки друг обаче и аз имам спомени, опит и впечатления, от които се възползвам при необходимост.

Правя сериозни проучвания, когато пиша. Макар всеки ред да е измислен, внимавам подробностите, свързани с места, дейности или феномени, които действително съществуват, да бъдат описани максимално точно. Това означава, че много хора разпознават определени елементи, и това е напълно в реда на нещата. Всичко от тази книга *би могло* да се случи.

При все това на места се възползвам от правото си на автор, за да променя маршрута на автобусна линия, местоположението на някое компресорно отделение или предназначението на определени обекти.

Интериорът на военновъздушната база, която се намира в непосредствена близост с обществеността и е забранена за фотографиране, е изцяло плод на въображението ми.

Няма никаква *Вечерна поща*, нито пък *Норландски новини*, но в тях могат да се разпознаят елементи от множество други медийни структури. Съществува Катринехолмска поща, но всяко сходство с неговите структури или дейност е плод на чиста случайност.

През 2003/2004 година наистина бе разработена програма за опазване на политиците от заплахи и насилие, в която участват и Асоциацията на областните управи, Съюзът на общините и Министерство на правосъдието, но работната група на Томас, нейният членски състав, методика, съвещания и всичко останало, са изцяло продукт на фантазията ми.

С две думи, това е роман и той нямаше как да бъде написан без проникателните анализи върху революционните групировки, направени от Торбьорн Сефве в книгата му *Бунтовници в Швеция* — благодаря ти, Ян, заедно ме насочи към нея, и на теб Матиас, че успя

да ми намериш копие от книгата в антикварна книжарница на Вадстена!

Друг важен сътрудник открих в лицето на Бьорн Кум с неговия документален обзорен труд върху историята на тероризма в Швеция, излязъл под същото заглавие.

Искам да благодаря на още няколко души, без чиято дружеска подкрепа и помощ това произведение не би могло да бъде завършено никога. Те са:

Дан Сверд, директор на *Театър Скрач* в Люлео и някогашен маоист, подвизаващ се под псевдонимите *Грегер* и *Матс*, който ме въведе както в откритата, така и в задкулиската дейност на маоистките групировки в Люлео от първите години на седемдесетте.

Микаел Ниemi, писател и стар познат от Паяла, заради проникновените анализи на действащите лица, както и за предоставените ми негови познания относно лестадианството от поречието на Турне.

Кристер Л. Лундин, пиар в „Тераком“, който ми предостави информация относно технологическите и политически обстоятелства, маркетинга и общото положение при цифровата телевизия и с когото обсъждахме надълго и нашироко правдивостта и последиците от измислените политически решения.

Стефан Хелсинг, пиар на авиобазата F 21 в Люлео, за предоставените ми факти във връзка с историята на базата и възможните сценарии за нападения срещу нея.

Андерш Линер, пиар на Военновъздушните сили, за беседата ни във връзка с политическите и военни усложнения, произтичащи от евентуално нападение над военен обект, както и за информацията по отношение на рутинни въпроси, засягащи и сигурността в една военновъздушна база.

Петер Свенсон, личен съветник на Главнокомандващия шведските въоръжени сили, за продължителното безценно сътрудничество.

Турбьорн Ларшон, председател на управителния съвет на вестник *Експресен* и ТВ 4, заради безценните разговори, посветени на проблеми, свързани с медиите.

Пер-Ерик Рьодин, председател на изпълнителния комитет на Студентския съюз в Упсала, заради помощта му при осъществяване на

местните контакти.

Сакари Питкенен, главен редактор на вестник Метро, за предоставената от него информация по производствените въпроси в един вестник.

Петер Рьонерфалк, медицинско лице и главен здравен съветник към общинския съвет на Стокхолм, за консултациите относно диагностиката и лечението на рак на стомаха, измръзвания и др.

Лота Сникаре, началник на отдела за професионална подготовка при Банка Фьоренингс, за разговорите на разнообразни теми: от капитализъм до курсове по грънчарство.

Лена Тьорнберг, завеждащ отдела за намерени вещи при Градската полиция на Стокхолм; Никлас Абрахамсон, полицейски инспектор от участъка на Нормалм в Стокхолм, и Тор Петрел, детектив при Стокхолмската полиция, за теоретичните дискусии в случаи на изгубено имущество.

Никлас Соломонсон, който е мой литературен агент, и на целия му екип за всеотдайния им труд.

Тове Алстердал, драматург, който следи всяка моя стъпка в литературния труд и най-важно — чете всичко. Без теб не бих издала нито една книга.

Всяка промъкнала се грешка е изцяло моя отговорност.

Издание:

Автор: Лиза Марклунд

Заглавие: Червения вълк

Преводач: Павел Главусанов

Година на превод: 2013

Език, от който е преведено: шведски

Издание: първо

Издател: ИК „Колибри“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2013

Тип: роман

Националност: шведска

Печатница: „Инвестпрес“

Редактор: Божана Славева

Художник: Стефан Касъров

Коректор: Донка Дончева

ISBN: 978-619-150-160-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/2349>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.